

C.90

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MAŁY ROCZNIK
STATYSTYCZNY
1939

ROK X

WARSZAWA

1939

NAKŁADEM GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

Mały Rocznik Statystyczny

1939

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MAŁY ROCZNIK STATYSTYCZNY 1939

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdziło wydawnictwo jako książkę zaleconą do bibliotek nauczycielskich oraz jako książkę pomocniczą dla uczniów szkół ogólnokształcących, zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli.

ROK X

WARSZAWA

1939

NAKŁADEM GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY
GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

Przewodniczący:

Edward Szturm de Sztrem — Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego

Członkowie:

Stefan Szulc — Redaktor główny

Tadeusz Czajkowski — Zastępca redaktora głównego

Jan Derengowski

Władysław Malinowski

Ewa Estreicher-Grodzicka — Sekretarz redakcji

C. 90

1857 W. 1321/152

Przedruk tablic dozwolony z podaniem źródła

PRZEDMOWA DO DZIESIĄTEGO WYDANIA

Obecne wydanie Rocznika zamyka pierwsze *dziesięć lat* jego istnienia. Dziś z całą stanowczością mogę stwierdzić wielką użyteczność tego wydawnictwa. Zamiast przytaczania opinii i przychylnych głosów wystarczy powiedzieć, że nakład Rocznika z 2 000 egzemplarzy w 1930 r. dochodzi w 1934, tj. piątym roku istnienia, do 24 000, i w 1938, tj. w dziesiątym roku, do 100 000 egzemplarzy. Tego nie dokonała reklama, której z natury rzeczy przy wydawnictwie tego typu nie mogło być dużo, lecz stało się to za sprawą odczuwanej przez szerokie koła polskiego społeczeństwa potrzeby posiadania o kraju informacji liczbowych treściwych oraz dotyczących możliwie wszystkich dziedzin życia gospodarczego, społecznego, kulturalnego, politycznego itd.

Mały Rocznik Statystyczny w ciągu dziesięciu lat przeszedł znaczną ewolucję. Będąc początkowo kieszonkową książeczką informacyjną, zawierającą krótkie liczbowe oświetlenie najważniejszych, że tak powiem, wytycznych tematów, rozszerzył kilkakrotnie zakres obejmowanych zagadnień. Większość zagadnień ujął wielostronniej i stał się podręczną encyklopedią, zbiorem podstawowych wiadomości o Polsce, tam gdzie one dają się ująć liczbowo. Krócej mówiąc, w ciągu dziesięciolecia Rocznik Statystyczny *mały* stopniowo stał się *co do swej zawartości Rocznikiem dużym*. Gdy ostatni „Rocznik Statystyki Rzeczypospolitej Polskiej” z roku 1930 zawierał 537 tablic dotyczących różnych zagadnień, to obecny dziesiąty Mały Rocznik Statystyczny zawiera 601 tablic. Lecz przytoczenie samej liczby tablic nie mówi jeszcze wszystkiego, należy bowiem mieć na uwadze, że większość tablic obecnego Małego Rocznika jest znacznie bogatsza pod względem tematów i cech w nich zawartych.

Zostało urzeczywistnione pragnienie, które wyraziłem w przedmowie do pierwszego wydania Małego Rocznika Statystycznego, żeby się przyczynił „do spopularyzowania, pogłębienia i utrwalenia wiadomości o tym, czym jest istotnie dzisiejsza Polska”. Rocznik spopularyzował te wiadomości przez to, że się stał książką znaną i niezbędną dla szerokich kół społeczeństwa polskiego; rozbudowując swoją zawartość, pogłębił wiedzę społeczeństwa i wreszcie, dając liczbowe ilustracje porównawcze dla Polski od czasu odzyskania niepodległości, a gdzie to było możliwe od okresów wcześniejszych, dał obraz Polski dynamicznej.

Muszę podkreślić, że rozwój Rocznika stał się możliwy dzięki dołożeniu niemałego trudu ze strony szeregu oddanych współpracowników, którzy w różnym czasie nie szczędzili wysiłków i czasu, aby to pionierskie u nas wydawnictwo uczynić coraz to lepszym.

Pozostaje jeszcze wyrazić nadzieję, że Mały Rocznik, zakańczając obecnie pierwsze dziesięciolecie swego istnienia i zaczynając w najbliższej przyszłości drugie dziesięciolecie już jako *duży Rocznik w małym formacie*, w dalszym ciągu i coraz lepiej będzie spełniał zadania zakreślone w roku 1930 w pierwszej przedmowie do wydawnictwa.

Warszawa, w czerwcu 1939 roku.

Przewodniczący
Komitetu Redakcyjnego

EDWARD SZTUM DE SZTREM
Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego

PRZEDMOWA DO PIERWSZEGO WYDANIA

Podjmując niniejsze nowe wydawnictwo, Główny Urząd Statystyczny ma na celu zaspokoić od dawna odczuwaną przez szersze koła społeczeństwa potrzebę podręcznika-informatora, w którym byłyby zgrupowane najbardziej ogólne, ale zarazem i najistotniejsze dane liczbowe o Polsce. Mając na uwadze powyższą potrzebę, Główny Urząd Statystyczny potraktował Mały Rocznik Statystyczny jako publikację zupełnie odrębną od Rocznika Statystyki Rzeczypospolitej Polskiej, ujmując go zarówno pod względem treści jak i układu odpowiednio do zadań, które ma spełnić.

Dążąc do zgrupowania w Małym Roczniku Statystycznym możliwie wszechstronnych informacji, Główny Urząd Statystyczny nie ograniczył się do podania jedynie liczb zaczerpniętych ze źródeł urzędowych, lecz korzystał w wielu wypadkach z danych, które zostały ogłoszone przez poszczególne instytucje lub autorów, a które były opracowane w granicach możliwej ścisłości. Tak samo licząc się z potrzebami, dla których zaspokojenia wydawnictwo zostało podjęte, Główny Urząd Statystyczny zwrócił szczególną uwagę na rozwinięcie działu porównań międzynarodowych; nie dążył przy tym do tego, aby dać wyczerpujący obraz stosunków światowych, ale poprzestął na umieszczeniu tych tylko liczb, które pozwalają na zorientowanie się co do miejsca, jakie Polska zajmuje wśród innych państw i narodów.

Jednocześnie z polskim nakładem Małego Rocznika ukazuje się to samo wydawnictwo bez zmian w języku angielskim celem udostępnienia innym krajom korzystania z tej najtreściwszej publikacji o Polsce.

Materiał liczbowy zawarty w Małym Roczniku Statystycznym niekiedy nie został wyjaśniony uwagami i odnośnikami, które normalnie umieszczane bywają (np. w Roczniku Statystyki Rzeczypospolitej Polskiej) w każdym wypadku, nasuwającym jakiegokolwiek wątpliwości. W Małym Roczniku umieszczono uwagi jedynie tam, gdzie ich brak mógł wywołać u czytelnika błędne pojęcie o istocie zjawiska. Tak więc w zestawieniach międzynarodowych niejednokrotnie ani w tytule, ani w odnośnikach nie uwidoczniono roku: wszystkie wymienione porównania między-

narodowe zawsze zawierają liczby z okresu najpóźniejszego, jakimi rozporządzał Główny Urząd Statystyczny. Tam zaś, gdzie rok podano, często rozumieć go należy jako przybliżony, gdyż w poszczególnych przypadkach w braku danych z roku wymienionego w tytule—podawano liczby z lat najbliższych. Poza tym bodaj największe może mieć znaczenie brak uwag przy tablicach z zakresu statystyki produkcji przemysłowej, która obejmuje zasadniczo zakłady wykupujące świadectwa przemysłowe od I do VII kategorii: wyjaśnienie roli tych przedsiębiorstw w poszczególnych gałęziach przemysłu, a w związku z tym i różnic w kompletności ujęcia produkcji tej lub innej grupy przemysłowej wymagałoby jednak znacznego rozszerzenia ram wydawnictwa.

O ile chodzi o źródła, z których zaczerpnięte zostały dane umieszczone w Małym Roczniku Statystycznym, to jako zasadę przyjęto podawanie źródeł w tych jedynie wypadkach, kiedy liczby zostały wzięte z opracowań o charakterze nieurzędowym albo też ze specjalnych powodów chodziło o zwrócenie uwagi na źródło.

Poprzestając na tych paru uwagach, pozwolę sobie wyrazić nadzieję, że Mały Rocznik Statystyczny znajdzie życzliwe przyjęcie i że obok wydanego przed półrokiem Atlasu Statystycznego przyczyni się do spopularyzowania, pogłębienia i utrwalenia wiadomości o tym, czym jest istotnie dzisiejsza Polska.

Warszawa, w czerwcu 1930 roku.

EDWARD SZTURM DE SZTREM
Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego

UWAGI OGÓLNE

Przy opracowaniu tablic dotyczących stosunków polskich opierano się głównie na szczegółowych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego, wydawanych w serii pod ogólnym tytułem Statystyka Polski. Należy specjalnie zwrócić uwagę na opracowania publikowane corocznie pod następującymi tytułami: Statystyka rolnicza, Statystyka spółek akcyjnych, Statystyka przemysłowa, Rocznik handlu zagranicznego, Statystyka pocztowa, telegraficzna i telefoniczna, Rozdział kredytów bankowych, Statystyka cen, Statystyka szkolnictwa, Statystyka druków, Statystyka samorządu terytorialnego. Szczegółowe opracowania szeregu innych zagadnień ukazują się nieperiodycznie w Statystyce Polski. Poza tym Główny Urząd Statystyczny wydaje kwartalnik Statystyka Pracy, który zawiera szczegółowe materiały i opracowania statystyczne dotyczące zagadnień pracy najemnej. Bieżące, aktualne materiały statystyczne, dotyczące znacznej części zagadnień ujętych w Małym Roczniku Statystycznym, publikowane są w Wiadomościach Statystycznych, które ukazują się periodycznie 2 razy w miesiącu. Materiały dotyczące spisu ludności z roku 1931 ogłoszone są w Statystyce Polski. —Poza tym szereg zagadnień opracowano specjalnie do Małego Rocznika Statystycznego.

Przy opracowaniu tablic międzynarodowych posługiwano się rocznikami, innymi wydawnictwami periodycznymi i opracowaniami specjalnymi urzędów statystycznych poszczególnych krajów oraz wydawnictwami międzynarodowymi: *Annuaire Statistique de la Société des Nations*, Genewa; *Bulletin Mensuel de Statistique*, Genewa; *La Production Mondiale et les Prix*, Société des Nations, Genewa; *Aperçu de la Situation Monétaire*, Société des Nations, Genewa; *Statistiques du Commerce International*, Société des Nations, Genewa; *Annuaire des Statistiques du Travail*, Genewa; *Revue Internationale du Travail*, Genewa; *Recueil de Statistique de l'Institut International du Commerce*, Bruksela; *Annuaire International de Statistique Agricole*, Rzym; *Annuaire International de Statistique Forestière*, Rzym; *Bulletin Mensuel de Statistique Agricole et Commerciale*, Rzym; *Hübners*

Weltstatistik, Wiedeń; Statistisches Handbuch der Weltwirtschaft, Berlin; The Mineral Industry of the British Empire and Foreign Countries, Londyn; Minerals Yearbook, Waszyngton; Statistique Internationale des Chemins de Fer, Paryż; Statistique Générale du Service Postal, Bern. Korzystano także z zestawień międzynarodowych w wydawnictwach: Lloyd's Register of Shipping, Londyn, oraz Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, Berlin.

O ile nie zaznaczono inaczej, informacje dla Polski nie zawierają danych dla ziem odzyskanych w 1938 r.

Przy opracowaniu zagadnień terytorialnie łączono w niektórych wypadkach województwa w grupy. Do grupy województw centralnych zaliczono województwa: m. st. Warszawę, warszawskie, łódzkie, kieleckie, lubelskie i białostockie; wschodnich: wileńskie, nowogródzkie, poleskie i wołyńskie; zachodnich: poznańskie, pomorskie i śląskie; południowych: krakowskie, lwowskie, stanisławowskie i tarnopolskie. W grupie województw centralnych wydzielano niekiedy m. st. Warszawę, w grupie województw zachodnich — województwo śląskie.

W tablicach uwzględniano następujący podział administracyjny: 1° przy podawaniu danych dla grup województw dawny podział administracyjny obowiązujący do dn. 31. III 1938 r.; 2° przy podawaniu danych dla województw, o ile nie zaznaczono inaczej, obecny podział administracyjny obowiązujący od 1. IV 1939 r. W dziale II, w tablicy 4 na str. II podano porównawczo powierzchnię i ludność Polski według podziału administracyjnego obowiązującego: 1° od dn. 1. IV 1939 r., 2° w dn. 31. III 1939 r., 3° w dn. 31. III 1938 r.

W tablicach sumy wyrażone w walutach obcych, o ile nie zaznaczono inaczej, przeliczono na złote według bieżących kursów.

Dane liczbowe, ogłoszone w poprzednich wydaniach Małego Rocznika Statystycznego i w innych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego, zostały szczegółowo sprawdzone, uzupełnione i wszędzie, gdzie to było możliwe, poprawione, przeważnie przez zastąpienie obliczeń tymczasowych ostatecznymi.

Dane liczbowe za ostatnie okresy posiadają częściowo charakter tymczasowy i mogą ulec zmianom przy ostatecznym ich opracowaniu.

ZNAKI UMOWNE

Kreska (—) oznacza stwierdzenie, że dane zjawisko nie występuje.

Zero (0) oznacza, że zjawisko istnieje, jednakże w ilościach mniejszych od tych liczb, które mogły być wyrażone uwidocznionymi w tablicy znakami cyfrowymi: np. jeżeli produkcja wyrażona jest w tysiącach ton, znak 0 oznacza, że produkcja w danym wypadku nie osiąga 0,5 tys. ton.

Kropka (.) oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Znak × umieszcza się w rubryce, która nie może być wypełniona ze względu na układ tablicy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

zł	= złoty	kg	= kilogram
mil.	= milion	q	= kwintal
tys.	= tysiąc	t	= tona
m	= metr	BRT	= tona rejestrowa brutto
m ²	= metr kwadratowy	NRT	= tona rejestrowa netto
m ³	= metr sześcienny	KM	= koń mechaniczny
km	= kilometr	kW	= kilowatt
km ²	= kilometr kwadratowy	kWh	= kilowatt · godzina
ha	= hektar	szt.	= sztuka
hl	= hektolitr	kar.	= karat
l	= litr	tuz.	= tuzin
g	= gram		

SPIS RZECZY

Mapa Polski

Gęstość zaludnienia Polski (kartogram)

Str.

Tabl. 1.	Wskaźniki życia gospodarczego świata (1928—1937) . . .	1
„	2. Wskaźniki życia gospodarczego niektórych krajów (1926—1938)	3

Dział I. Położenie geograficzne. Hydrografia. Meteorologia

Tabl.	1. Położenie geograficzne Polski	7
„	2. Powierzchnia zlewisk i dorzeczy w Polsce	7
„	3. Układ pionowy powierzchni lądów stałych	7
„	4. Układ pionowy powierzchni Polski	8
„	5. Temperatura powietrza (średnie 1851—1900 i 1938, skrajne 1886—1910) i usłonecznienie (1938)	8
„	6. Opady (średnie 1891—1910 i 1938) i zachmurzenie (1886—1910 i 1938)	8
„	7. Temperatura powietrza (średnie 1851—1900) i opady według miesięcy (średnie 1891—1910)	9
„	8. Usłonecznienie rzeczywiste w odsetkach usłonecznienia możliwego (1937 i 1938)	9

Dział II. Powierzchnia, podział administracyjny, ludność

Tabl.	1. Granice Polski	10
„	2. Rozwój ludności (1870, 1900, 1921, 1931 i 1939)	10
„	3. Przeciętny roczny przyrost ludności (1870 — 1900, 1921—1939)	10
„	4. Powierzchnia, podział administracyjny i ludność	11
„	5. Powierzchnia, ludność i gęstość zaludnienia według powiatów w 1931 r.	12
„	6. Rozwój ludności świata (1650, 1750, 1800, 1850, 1900, 1920, 1930 i 1938)	15
„	7. Rozwój ludności niektórych krajów (1800, 1850, 1900, 1910, 1920, 1930 i 1938)	15
„	8. Powierzchnia i ludność krajów posiadających dominia, kolonie, protektoraty, mandaty w końcu 1936 r.	15
„	9. Powierzchnia, ludność i gęstość zaludnienia świata w końcu 1936 r.	16
„	10. Gminy wiejskie według powierzchni i ludności	18
„	11. Ludność według płci i wieku (1921 i 1931)	18
„	12. Zmiany struktury ludności według wieku (1900, 1921, 1932, 1939 i 1950)	19
„	13. Rozwój ludności w wieku 15—19 lat (1900, 1921, 1932—1950)	19
„	14. Rozwój ludności niektórych krajów według grup wieku	20
„	15. Ludność niektórych krajów według wieku i płci	20
„	16. Ludność niektórych krajów w stanie małżeńskim w poszczególnych grupach wieku	21
„	17. Ludność według języka ojczystego w 1931 r.	22
„	18. Ludność według wyznania w 1931 r.	24
„	19. Ludność według wyznania i języka ojczystego w 1931 r.	26
„	20. Zmiany składu wyznaniowego ludności (1900—1931)	26
„	21. Ludność świata według wyznania około 1920 r.	27

Tabl.	22. Ludność niektórych krajów europejskich według wyznania . . .	27
..	23. Analfabetyzm według płci i wieku (1921 i 1931)	28
..	24. Analfabetyzm wśród ludności w wieku 10 lat i więcej w 1931 r.	29
..	25. Ludność w miastach i na wsi według źródła utrzymania i stanowiska społecznego w 1931 r.	29
..	26. Ludność według działów i ważniejszych gałęzi zawodu w 1931 r.	30
..	27. Ludność według źródła utrzymania, wyznania i stanowiska społecznego w 1931 r.	31
..	28. Ludność świata według zawodu około 1930 r.	33
..	29. Ludność według zawodu w niektórych krajach	33
..	30. Ludność miejska według grup wielkości miast (1900, 1921 i 1931)	34
..	31. Rozwój ludności miast liczących w 1931 r. powyżej 10 000 mieszkańców (1900, 1921 i 1931)	34
..	32. Rozwój ludności wielkich miast (1860, 1880, 1900, 1910, 1921, 1931 i 1939)	36
..	33. Ludność większych miast (1921 i 1931)	37
..	34. Miasta (gminy) powyżej 10 000 mieszkańców oraz ich ludność w niektórych krajach według ostatnich spisów	39
..	35. Ludność miast liczących powyżej miliona mieszkańców . . .	39

Dział III. Ruch ludności

Tabl.	1. Składniki przyrostu ludności. Zestawienie ogólne (1895—1939)	40
..	2. Składniki przyrostu ludności według wyznania w okresie między spisami ludności 1921 i 1931 r.	40
..	3. Ruch naturalny ludności	
	A. Województwa. Przeciętne roczne (1896—1900, 1909—1911, 1921—1938)	42
	B. Polska. Poszczególne lata (1919—1938)	43
..	4. Ruch naturalny ludności według wyznania (1926—1938)	43
..	5. Ruch naturalny ludności w wielkich miastach	
	A. Zestawienie ogólne (1921—1938)	44
	B. Poszczególne miasta (1931—1938)	44
..	6. Ruch naturalny ludności w niektórych krajach (1876—1885, 1908—1913, 1921—1930, 1932—1938)	45
..	7. Ruch naturalny ludności Europy (1801—1830, 1841—1850, 1861—1910, 1924—1937)	46
..	8. Nowożeńcy. Przeciętne roczne w latach 1931—1932	46
..	9. Nowożeńcy w niektórych krajach	47
..	10. Urodzenia żywe. Przeciętne roczne w latach 1931—1932	47
..	11. Płodność kobiet (1900—1901, 1931—1932)	48
..	12. Płodność kobiet w niektórych krajach (1876—1905, 1910, 1920, 1930 i 1936)	48
..	13. Zgony według wieku (1896—1900, 1931—1932)	49
..	14. Zgony w niektórych krajach według wieku (1871—1880, 1930—1932)	50
..	15. Polska tablica wymieralności 1931/32 r.	51
..	16. Tablice wymieralności niektórych krajów	51
..	17. Wychodztwo, powrót wychodźców i repatriacja (1919—1938)	52
..	18. Repatriacja (1918—1924)	52
..	19. Wychodztwo według krajów i zawodu w latach 1927—1938	53
..	20. Wychodztwo według krajów, wyznania i płci w latach 1927—1938	53
..	21. Wychodztwo według województw w latach 1927—1938	54
..	22. Wychodztwo z niektórych krajów europejskich (1920—1937)	54
..	23. Wychodztwo pozaeuropejskie z niektórych krajów europejskich według części świata	55
..	24. Ruch cudzoziemców w 34 większych miastach i uzdrowiskach (1934—1938)	56
..	25. Wyjazdy za granicę (1936—1938)	56

Dział IV. Budynki. Mieszkania. Ruch budowlany

	Str.
Tabl. 1. Budynki mieszkalne w miastach według materiału ścian i pokrycia w 1931 r.	57
„ 2. Budynki mieszkalne w miastach według zaopatrzenia w instalacje w 1931 r.	57
„ 3. Nieruchomości mieszkalne w miastach według liczby osób zamieszkałych (1921 i 1931)	58
„ 4. Mieszkania oraz zaludnienie mieszkań według liczby izb (1921 i 1931)	59
„ 5. Warunki mieszkaniowe niektórych grup społeczno-zawodowych w miastach liczących 20 000 i więcej mieszkańców w 1931 r.	59
„ 6. Mieszkania i gęstość zaludnienia mieszkań w większych miastach (1921 i 1931)	60
„ 7. Mieszkania i gęstość zaludnienia mieszkań w niektórych krajach	61
„ 8. Ruch budowlany w miastach	
A. Polska. Poszczególne lata (1931, 1935—1938)	62
B. Budynki rozpoczęte w 1937 r. według województw i większych miast	63
„ 9. Mieszkania wybudowane przy udziale kredytów budowlanych Banku Gospodarstwa Krajowego (1929—1938)	64
„ 10. Mieszkania wybudowane przy pomocy kredytów Towarzystwa Osiedli Robotniczych (1934—1938)	65
„ 11. Budownictwo mieszkaniowe w miastach niektórych krajów (1933, 1935—1937)	65

Dział V. Dochód społeczny

Tabl. 1. Szacunek wartości światowej produkcji rolniczej, górniczej i przemysłowej w 1929 r.	66
„ 2. Szacunek wartości światowej produkcji rolniczej, górniczej i przemysłowej na głowę ludności w 1929 r.	67

Dział VI. Rolnictwo, leśnictwo, hodowla, rybołówstwo

Tabl. 1. Gospodarstwa (zespoły rolnicze) na wsi według powierzchni użytków rolnych w 1931 r.	68
„ 2. Gospodarstwa rolne w niektórych krajach	69
„ 3. Reforma rolna (1919—1938)	
A. Parcelacja, prace regulacyjne i melioracje	70
B. Parcelacja	71
a. Działki utworzone w wyniku parcelacji	71
b. Instytucje i osoby parcelujące oraz nabywcy gruntów	71
C. Podział wspólnot gruntowych	71
„ 4. Użytkowanie gruntów w 1931 r.	72
„ 5. Użytkowanie gruntów według rodzajów gospodarstw w 1931 r.	73
„ 6. Użytkowanie gruntów w niektórych krajach w 1936 r.	73
„ 7. Państwowe majątki rolne w 1938 r.	74
„ 8. Kapitał, koszty produkcji i dochody mniejszych gospodarstw rolnych (1926/27—1937/38)	74
„ 9. Koszty produkcji i dochody mniejszych gospodarstw rolnych w niektórych krajach	75
„ 10. Ceny ziemi w 1928 r. i w pierwszym półroczu 1936 i 1937 r.	76
„ 11. Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony z ha. Polska. Ważniejsze ziemniaki (1909—1913, 1924—1938)	77
„ 12. Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony z ha. Województwa (1934—1938)	78

Tabl.	13. Zbiory niektórych pasz i słomy (1934—1938)	81
„	14. Produkcja głównych zbóż i ziemniaków na jednego mieszkańca (1924—1938)	81
„	15. Daty rozpoczęcia niektórych robót polowych (1932—1938)	81
„	16. Wartość produkcji polowej i łąkowej (1928, 1932, 1935—1938)	82
„	17. Produkcja światowa ważniejszych ziemiopłodów i przetworów rolniczych (1909—1913, 1932—1937)	82
„	18. Powierzchnia zasiewów, zbiory i plony z <i>ha</i> ważniejszych ziemiopłodów w niektórych krajach (1909—1913, 1932—1937)	83
„	19. Produkcja wełny, jedwabiu naturalnego, cukru trzcinowego i buraczanego oraz wina w niektórych krajach (1909—1913, 1932—1937)	87
„	20. Powierzchnia lasów w 1937 r.	87
„	21. Zmiany powierzchni lasów w 1937 r.	88
„	22. Niektóre gatunki drzew w lasach	88
„	23. Użytkowanie drzewostanów w 1938 r.	89
„	24. Eksploatacja lasów państwowych (1930/31—1937/38)	89
„	25. Powierzchnia i eksploatacja lasów w niektórych krajach	90
„	26. Zbiory owoców (1934—1937)	90
„	27. Rozwój jedwabnictwa (1924—1938)	90
„	28. Zwierzęta gospodarskie	
	A. Polska, Poszczególne lata (1930—1938)	91
	B. Województwa. Rok 1938	91
„	29. Zwierzęta gospodarskie w niektórych krajach	92
„	30. Hodowle zarodowe (1937/38)	92
„	31. Szacunek produkcji mleka w 1934 r.	93
„	32. Mleczność krów (1930/31—1937/38)	93
„	33. Rybołówstwo morskie	
	A. Rybacy i sprzęt rybacki (1929, 1931—1938)	94
	B. Polowy (1929, 1931, 1934, 1937 i 1938)	94
„	34. Polowy morskie w niektórych krajach (1935 i 1936)	94

Dział VII. Przedsiębiorstwa, zrzeszenia gospodarcze

A. Przedsiębiorstwa

Tabl.	1. Świadczenia przemysłowe na 1935 r. wykupione dla zakładów przemysłowych w miastach i na wsi	95
„	2. Świadczenia przemysłowe na 1938 r. wykupione dla zakładów handlowych w miastach i na wsi	95
„	3. Świadczenia przemysłowe wykupione dla zakładów przemysłowych według kategorii (1932—1938)	96
„	4. Świadczenia przemysłowe na 1935 r. wykupione dla zakładów przemysłowych według gałęzi przemysłu w miastach i na wsi	97
„	5. Świadczenia przemysłowe wykupione dla zakładów handlowych (bez zajęć przemysłowych) według kategorii (1932—1938)	98
„	6. Świadczenia przemysłowe na 1938 r. wykupione dla zakładów handlowych według branż	99
„	7. Świadczenia przemysłowe na 1938 r. wykupione dla zakładów handlowych według branż i formy prawnej	101
„	8. Świadczenia przemysłowe na 1938 r. wykupione dla zakładów handlowych według branż i wyznania właścicieli	103
„	9. Rzemiosło	
	A. Karty rzemieślnicze według rodzajów rzemiosła w 1937 r.	106
	B. Niektóre rzemiosła według województw	106
„	10. Upadłości ogłoszone (1925—1932, 1935—1938)	107
„	11. Upadłości w niektórych krajach (1925—1932, 1935—1938)	107

**B. Spółki akcyjne, spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością**

	Str.
Tabl. 12. Krajowe spółki akcyjne i udział w nich kapitałów zagranicznych (1935—1937)	108
„ 13. Ruch krajowych spółek akcyjnych (1928—1933, 1935—1938)	108
„ 14. Bilanse krajowych spółek akcyjnych (1928—1937)	
A. Stan czynny	109
B. Stan bierny	110
„ 15. Zyski i straty krajowych spółek akcyjnych (1928—1937)	111
„ 16. Podział czystego zysku krajowych spółek akcyjnych (1931—1937)	112
„ 17. Bilanse zagranicznych spółek akcyjnych działających w Polsce (1928—1937)	
A. Stan czynny	113
B. Stan bierny	113
„ 18. Emisje kapitałów akcyjnych w niektórych krajach (1928, 1930—1938)	114
„ 19. Krajowe spółki akcyjne z ograniczoną odpowiedzialnością i udział w nich kapitałów zagranicznych w 1936 r.	114

C. Spółdzielczość

„ 20. Spółdzielnie związkowe (1928—1938)	115
„ 21. Członkowie spółdzielni związkowych (1928—1937)	116
„ 22. Działalność gospodarcza, bilanse i rachunki strat i zysków spółdzielni związkowych (1928, 1932, 1936 i 1937)	117
„ 23. Bilanse i rachunki strat i zysków spółdzielni związkowych według typów spółdzielni w 1937 r.	118
„ 24. Centrale gospodarcze spółdzielni związkowych w 1937 r.	119
„ 25. Spółdzielnie niezwiązkowe w 1937 r.	120
„ 26. Spółdzielnie spóżywców w niektórych krajach w 1936 r.	121
„ 27. Członkowie spółdzielni według części świata około 1930 r.	121

D. Kartele

„ 28. Stan i ruch krajowych i międzynarodowych kartell w Polsce	122
„ 29. Zakres działalności krajowych i międzynarodowych kartell w Polsce w 1938 r.	122

Dział VIII. Górnictwo i przemysł

Tabl. 1. Rozmieszczenie przemysłu na podstawie liczby zatrudnionych robotników w zakładach I—VII kategorii w 1937 r.	123
„ 2. Silniki zainstalowane w zakładach przemysłu przetwórczego I—VII kategorii w 1936 r.	124
„ 3. Moc silników zainstalowanych w przemyśle I w elektrowniach w niektórych krajach (1906, 1926 i 1930)	125
„ 4. Zużycie paliwa i prądu elektrycznego na produkcję w zakładach przemysłu przetwórczego I—VII kategorii w 1936 r.	125
„ 5. Zasoby węgla kamiennego i brunatnego oraz rud żelaza w niektórych krajach	125
„ 6. Zasoby sił wodnych	126
„ 7. Zakłady wodne w 1938 r.	126
„ 8. Zasoby sił wodnych w niektórych krajach (1926 i 1935)	126
„ 9. Elektrownie i produkcja energii elektrycznej	
A. Polska. Poszczególne lata (1925, 1928, 1929, 1932, 1934—1938)	127
B. Województwa. Rok 1938	127

	Str.
Tabl. 10. Produkcja energii elektrycznej w niektórych krajach (1928, 1932, 1936 i 1937)	128
„ 11. Produkcja górnicza i hutnicza (1913, 1923, 1926, 1928, 1929, 1932, 1934, 1936—1938)	128
„ 12. Produkcja przetworów naftowych i gazoliny (1928, 1929, 1932—1938)	129
„ 13. Zatrudnienie i wypłaty w zakładach I—VII kategorii niektórych rodzajów przemysłu przetwórczego (1935—1937)	130
„ 14. Zakłady przemysłu przetwórczego I—VII kategorii według liczby robotników w 1935 r.	134
„ 15. Zatrudnienie, wypłaty i obrót w zakładach przemysłu przetwórczego I—VII kategorii w 1937 r.	134
„ 16. Produkcja ważniejszych artykułów przemysłowych w zakładach przemysłu przetwórczego I—VII kategorii	139
„ 17. Przemiał zboża w młynach I—VII kategorii (1929—1937)	143
„ 18. Produkcja cukru	
A. Polska. Poszczególne lata (kampanie) (1913/14, 1920/21, 1924/25, 1927/28, 1930/31, 1933/34, 1936/37—1938/39)	143
B. Województwa. Kampania 1938/39	143
„ 19. Produkcja spirytusu	
A. Polska. Poszczególne lata (kampanie) (1909/10, 1924/25, 1927/28, 1930/31, 1933/34, 1934/35—1937/38)	144
B. Województwa. Kampania 1937/38	144
„ 20. Produkcja zapalek (1924—1938)	144
„ 21. Produkcja cygar, papierosów i tytoniu (1925, 1926, 1927/28, 1930/31, 1933/34, 1936/37—1938/39)	145
„ 22. Wrzeczona i krosna zainstalowane w przedsiębiorstwach i tkalniach I—VII kategorii (1929, 1932—1937)	145
„ 23. Wrzeczona i krosna w przemyśle bawełnianym w niektórych krajach (1913, 1928, 1936 i 1937)	146
„ 24. Wskaźniki produkcji przemysłowej w niektórych krajach (1926—1938)	146
„ 25. Produkcja światowa ważniejszych artykułów górniczych, hutniczych i przemysłowych (1913, 1928, 1932—1937)	147
„ 26. Produkcja ważniejszych artykułów górniczych, hutniczych i przemysłowych w niektórych krajach (1913, 1928, 1936 i 1937)	148
„ 27. Statki handlowe nowozbudowane w niektórych krajach (1928, 1930—1938)	153
„ 28. Nowe narzędzia miernicze zgłoszone do legalizacji (1924—1938)	153
„ 29. Patenty na wynalazki, wzory użytkowe i znaki towarowe według krajów zgłaszających w Polsce (1924—1938)	154
„ 30. Patenty na wynalazki udzielone w Polsce (1924—1938)	154
„ 31. Patenty na wynalazki i wzory użytkowe w niektórych krajach w 1937 r.	154

Dział IX. Handel wewnętrzny, spożycie

Tabl. 1. Rozmieszczenie handlu	155
„ 2. Domy składowe (1936—1938)	
A. Obroty towarowe	155
B. Obroty warrantowe	156
„ 3. Targi małe i wielkie w 1937 r.	156
„ 4. Wystawcy na międzynarodowych targach w Polsce (1928, 1936—1938)	156
„ 5. Wystawy i targi gospodarcze (1931—1938)	157
„ 6. Obroty giełdowe płodami rolnymi oraz ich przetworami (1933/34, 1935/36—1937/38)	157
„ 7. Obrót zwierzętami rzeźnymi na targowiskach i w rzeźniach 32 miast (1932—1938)	157

Tabl.	8. Ubój zwierząt gospodarskich (1929—1938)	158
..	9. Sprzedaż niektórych artykułów wewnątrz kraju (1929—1938)	158
..	10. Zbyt węgla kamiennego i żelaza walcowanego wewnątrz kraju (1927—1929, 1932, 1934—1938)	158
..	11. Produkcja, przywóz, wywóz i spożycie niektórych artykułów (1933—1937)	159
..	12. Spożycie niektórych artykułów (1929—1938)	159
..	13. Spożycie mięsa w większych miastach (1931—1937)	160
..	14. Spożycie wody, gazu i elektryczności w większych miastach (1913, 1928, 1933, 1936 i 1937)	160
..	15. Przeciętne roczne spożycie artykułów żywnościowych w budżetach rodzin robotniczych w niektórych krajach	161

Dział X. Handel zagraniczny

Tabl.	1. Bilans handlowy Polski (1922—1938)	162
..	2. Wskaźniki wartości, ilości oraz cen artykułów światowego obrotu handlu zagranicznego (1931—1938)	162
..	3. Obroty handlu zagranicznego niektórych krajów (1928, 1936—1938)	162
..	4. Handel światowy (1929—1938)	163
..	5. Udział części świata i ważniejszych krajów w obrotach handlu światowego (1929, 1932, 1937 i 1938)	164
..	6. Handel Polski z wyodrębnieniem obrotów drogą lądową i drogą morską (1930—1932, 1935—1938)	165
..	7. Handel Polski z poszczególnymi krajami (1928—1930, 1932—1938)	166
..	8. Udział Polski w handlu zagranicznym niektórych krajów (1928, 1934—1938)	168
..	9. Przywóz i wywóz niektórych krajów według najważniejszych krajów pochodzenia i przeznaczenia w 1938 r.	168
..	10. Przywóz do Polski według ważniejszych grup towarów z wyodrębnieniem handlu przez porty Gdynię i Gdańsk (1935—1938)	170
..	11. Wywóz z Polski według ważniejszych grup towarów z wyodrębnieniem handlu przez porty Gdynię i Gdańsk (1935—1938)	171
..	12. Handel Polski według stopnia obrobienia towarów (1935—1938)	172
..	13. Handel Polski według stopnia obrobienia i przeznaczenia użytkowego towarów (1936—1938)	173
..	14. Handel zagraniczny niektórych krajów według stopnia obrobienia i przeznaczenia użytkowego towarów (1936 i 1937)	174
..	15. Przywóz do Polski ważniejszych towarów (1928, 1929, 1932, 1934—1938)	175
..	16. Wywóz z Polski ważniejszych towarów (1928, 1929, 1932, 1934—1938)	176
..	17. Przywóz do Polski niektórych towarów według ważniejszych krajów pochodzenia (1935—1938)	177
..	18. Wywóz z Polski niektórych towarów według ważniejszych krajów przeznaczenia (1935—1938)	178
..	19. Handel Polski z niektórymi krajami według ważniejszych towarów (1936—1938)	179
..	20. Handel Polski wytworami rolniczymi i wyrobami przemysłu rolnego strefy umiarkowanej (1928, 1932, 1936—1938)	183
..	21. Wywóz drewna z Polski (1935—1938)	183
..	22. Wywóz światowy ważniejszych towarów (1929, 1933 i 1936)	184
..	23. Przywóz niektórych surowców do ważniejszych krajów importujących (1927—1937)	185
..	24. Wywóz niektórych surowców z ważniejszych krajów eksportujących (1927—1937)	186

Dział XI. Komunikacja

	Str.
1. Sieć komunikacyjna	188
2. Nowozbudowane linie kolejowe	
A. Według roku otwarcia ruchu (1920—1938)	188
B. Według ważniejszych odcinków (linie normalnotorowe)	188
3. Stan i praca kolei	
A. Zestawienie ogólne (1919—1938)	189
B. Zestawienie szczegółowe. Rok 1938	190
4. Motoryzacja i elektryfikacja kolei (1930—1938)	190
5. Przewozy pasażerów na kolejach (1936—1938)	191
6. Przewozy turystów na P. K. P. (1935—1938)	191
7. Przewozy towarów na kolejach normalnotorowych (1928, 1933, 1935, 1937 i 1938)	192
8. Przewozy towarów na kolejach normalnotorowych w 1938 r.	193
9. Tranzyt kolejowy przez obszar Polski łącznie z W. M. Gdańskiem	
A. Przesyłki handlowe zwyczajne i pośpieszne według rodzajów tranzytu (1927—1938)	193
B. Przesyłki handlowe zwyczajne według kierunków tranzytu (1937 i 1938)	194
C. Przesyłki handlowe zwyczajne i pośpieszne według najważniejszych dróg i towarów (1932, 1935—1937)	194
10. Opłaty przewozowe wewnętrzne na kolejach normalnotorowych (1929, 1932 i 1939)	195
11. Wypadki na kolejach normalnotorowych (1928, 1931—1938)	195
12. Koleje w niektórych krajach	
A. Długość eksploatacyjna linii i tabor kolejowy w 1937 r.	196
B. Przewozy pasażerów i towarów (1928, 1932, 1935—1937)	196
13. Rozwój światowej sieci kolejowej (1850, 1860, 1870, 1880, 1890, 1900, 1910, 1920, 1930 i 1936)	197
14. Drogi o twardej nawierzchni (1924—1938)	197
15. Wydatki na budowę, przebudowę i utrzymanie dróg (1927/28—1937/38)	198
16. Tramwaje (1928, 1929, 1932, 1936—1938)	198
17. Zarejestrowane samochody, motocykle i rowery (1926—1939)	199
18. Autobusy międzymiastowe (1928, 1932, 1934—1938)	199
19. Samochody i motocykle w niektórych krajach (1928, 1929, 1936—1938)	200
20. Rzeczna flota handlowa Polski i W. M. Gdańska (1928, 1931, 1935—1938)	200
21. Morska flota handlowa Polski i W. M. Gdańska	
A. Liczba i pojemność statków (1930—1939)	201
B. Liczba statków według pojemności w 1939 r.	201
22. Światowa flota handlowa morska (1914, 1928 i 1938)	201
23. Drogi wodne śródlądowe	
A. Długość dróg	202
B. Przewozy pasażerów i towarów (1931—1938)	202
24. Drogi wodne śródlądowe w niektórych krajach	
A. Długość dróg	202
B. Przewozy towarów (1928, 1932, 1934—1936)	202
25. Przewozy pasażerów i towarów na statkach polskich przedsiębiorstw żeglugowych morskich (1932, 1935—1938)	203
26. Ruch statków handlowych w niektórych portach (1913, 1928—1938)	203
27. Porty Gdynia i Gdańsk (1928, 1937 i 1938)	204
28. Wskaźniki frachtów morskich (1913, 1927, 1928, 1930—1938)	205
29. Polskie linie lotnicze	
A. Zestawienie ogólne (1922—1938)	205
B. Zestawienie szczegółowe. Rok 1938	205
30. Towarzystwo Air-France (1934—1938)	206

Tabl.	31. Lotnictwo na liniach pasażerskich niektórych krajów (1929, 1934, 1936—1938)	206
„	32. Poczta, telefon, telegraf	206
	A. Zestawienie ogólne (1923—1938)	206
	B. Zestawienie szczegółowe. Rok 1938	207
„	33. Przesyłki listowe w niektórych krajach (1928, 1932, 1936 i 1937)	207
„	34. Telefony w niektórych krajach (1928, 1932, 1936 i 1937)	208
„	35. Telegramy w niektórych krajach (1928, 1932, 1936 i 1937)	208

Dział XII. Pieniądz i kredyt

Tabl.	1. Sieć instytucji kredytowych	
	A. Zestawienie ogólne (1927—1938)	209
	B. Sieć niektórych instytucji kredytowych według województw w 1938 r.	210
	A. Obieg pieniężny, banki biletowe, stopa procentowa	
„	2. Obieg pieniężny (1927—1938)	210
„	3. Obroty i stan rachunków żywych Banku Polskiego (1927—1932, 1935—1938)	211
„	4. Obroty izb rozrachunkowych (1927—1938)	211
„	5. Obroty i stan rachunków czekowych Pocztovej Kasy Oszczędności (1927—1932, 1935—1938)	211
„	6. Obroty izb rozrachunkowych w niektórych krajach (1927—1932, 1935—1938)	212
„	7. Szacunek zapasów złota monetarnego w niektórych krajach (1927—1932, 1935—1938)	212
„	8. Bilanse i rachunki strat i zysków Banku Polskiego (1927—1932, 1935—1938)	213
„	9. Bilanse banków biletowych niektórych krajów (1928, 1932, 1937 i 1938)	214
„	10. Stopy procentowa od dyskonta i od wkładów (1927—1932, 1935—1938)	215
„	11. Stopy dyskontowe banków biletowych w niektórych krajach (1927—1932, 1935—1938)	215
„	12. Oprocentowanie rzeczywiste obligacji państwowych w niektórych krajach według kursów na giełdach wewnętrznych (1927—1932, 1937 i 1938)	215
	B. Bilanse instytucji kredytowych i oszczędnościowych	
„	13. Bilanse i rachunki strat i zysków Banku Gospodarstwa Krajowego (1927—1932, 1935—1938)	216
„	14. Bilanse i rachunki strat i zysków Państwowego Banku Rolnego (1927—1932, 1935—1938)	217
„	15. Bilanse i rachunki strat i zysków banków komunalnych (1927—1932, 1935—1938)	218
„	16. Bilanse i rachunki strat i zysków banków prywatnych	
	A. Zestawienie bilansów i rachunków strat i zysków (1927—1936)	219
	B. Zestawienie bilansów (1937 i 1938)	220
„	17. Bilanse i rachunki strat i zysków Pocztovej Kasy Oszczędności (1927—1932, 1935—1938)	221
„	18. Bilanse Banku Polska Kasa Opieki (1931—1938)	221
„	19. Bilanse i rachunki strat i zysków komunalnych kas oszczędności (1934—1938)	222

Tabl. 20.	Bilanse i rachunki strat i zysków kredytowych spółdzielni związkowych (1927—1932, 1935—1937)	223
„ 21.	Centrale kredytowe spółdzielni związkowych	
	A. Główne pozycje bilansów central kredytowych spółdzielni związkowych (1934—1938)	223
	B. Bilanse Centralnej Kasy Spółek Rolniczych (1927—1932, 1935—1938)	224
	C. Niektóre pozycje bilansów Banku Związku Spółek Zarobkowych (1927—1932, 1935—1938)	224
„ 22.	Bilanse gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych (1929—1932, 1935—1937)	225
„ 23.	Bilanse kantorów wymiany (1928—1932, 1936—1938)	225
„ 24.	Zakłady zastawnicze (lombardy) (1927—1932, 1935 i 1936)	225

C. Kredyty

„ 25.	Kredyty krótkoterminowe instytucji kredytowych i oszczędnościowych (1927—1932, 1935—1938)	226
„ 26.	Kredyty zbożowe (1934/35, 1938/39)	227
„ 27.	Kredyty i dotacje dla gospodarstw rolnych dotkniętych klęskami żywiołowymi (1933—1938)	227
„ 28.	Kredyty na spłaty rodzinne (1936—1938)	227
„ 29.	Rozdział kredytów B. G. K. i P. B. R. (1927—1932, 1935—1938)	228
„ 30.	Rozdział kredytów P. B. R. według województw w 1938 r.	228
„ 31.	Kredyty budowlane B.G.K. (1924—1938)	229
„ 32.	Kredyty budowlane wiejskie z Państwowego Funduszu Budowlanego (1936—1938)	229
„ 33.	Kredyty budowlane Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych (1925—1937)	229
„ 34.	Kredyty budowlane Towarzystwa Osiedli Robotniczych (1934—1938)	229
„ 35.	Akcja oddłużeniowa w rolnictwie	
	A. Konwersja krótkoterminowych długów rolniczych w instytucjach kredytowych za pośrednictwem Banku Akceptacyjnego (1934—1938)	230
	B. Uporządkowanie długów rolniczych. Sprawy załatwione przez Urząd Rozjemczy do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (1934—1938)	230
	C. Postępowanie układowe dla większej własności rolnej i spółdzielni rolniczo-handlowych (1937 i 1938)	230
„ 36.	Emisje listów zastawnych i obligacji instytucji kredytowych (1927—1932, 1935—1938)	231
„ 37.	Lokaty długoterminowe zakładów ubezpieczeń (1927—1932, 1936 i 1937)	231
„ 38.	Zobowiązania i należności zagraniczne polskich instytucji kredytu krótkoterminowego (1927—1932, 1936—1938)	232
„ 39.	Wskaźnik obiegu wekslowego i protesty weksli (1929, 1930, 1932—1938)	232

D. Wkłady

„ 40.	Wkłady w instytucjach kredytowych i oszczędnościowych (1927—1932, 1935—1938)	233
„ 41.	Wkłady i obroty na książeczkach oszczędnościowych w P. K. O i k. k. o. (1927—1932, 1935—1938)	234
„ 42.	Wkłady na książeczkach oszczędnościowych w k. k. o.	
	A. Według województw (1937 i 1938)	234
	B. Według wysokości wkładów w 1938 r.	234

Tabl. 43.	Wkłady oszczędnościowe w kasach oszczędności w niektórych krajach (1927—1932, 1936—1938)	235
-----------	--	-----

E. Giełdy i kursy

..	44. Obroty na giełdach pieniężnych (1927—1932, 1934—1938)	235
..	45. Parytety i kursy walut oraz ważniejsze daty dotyczące walut niektórych krajów (1928—1939)	236
..	46. Kursy walut na giełdzie w Warszawie (1927—1932, 1935—1938)	237
..	47. Kursy papierów procentowych (1927—1932, 1937 i 1938)	237
..	48. Kursy polskich pożyczek na giełdach zagranicznych (1927—1932, 1937 i 1938)	238
..	49. Kursy pożyczek niektórych krajów na giełdzie w Nowym Jorku (1927—1932, 1937 i 1938)	238
..	50. Wskaźniki kursów akcji przemysłowych w niektórych krajach według kursów na giełdach wewnętrznych (1927—1938)	238

F. Bilanse płatnicze

..	51. Bilans płatniczy (1936 i 1937)	239
..	52. Obroty bezgotówkowe (clearing) (1936 i 1937)	240
..	53. Bilans wymiany towarów i usług (brutto) (1936 i 1937)	241
..	54. Należności i zobowiązania zagraniczne (1935—1937)	242
..	55. Bilanse płatnicze niektórych krajów	
	A. Obroty płatnicze niektórych krajów w 1937 r.	243
	B. Salda niektórych pozycji bilansów płatniczych (1927—1932, 1935—1937)	244

Dział XIII. Ceny

Tabl.	1. Rozwój cen (1924—1938)	245
..	2. Wskaźniki cen (1929, 1933—1938 i marzec 1939)	245
..	3. Wskaźniki cen hurtowych w niektórych krajach (1924, 1928, 1932—1938 i marzec 1939)	247
..	4. Wskaźniki cen hurtowych na rynkach światowych na podstawie cen w złocie (1929—1938 i marzec 1939)	248
..	5. Wskaźniki kosztów utrzymania i kosztów żywności w niektórych krajach (1924, 1928, 1932—1938 i marzec 1939)	248
..	6. Ceny hurtowe żywności (1924—1938 i marzec 1939)	249
..	7. Ceny miejscowe płacone producentom (1924—1938 i marzec 1939)	249
..	8. Ceny hurtowe artykułów przemysłowych (1928, 1932, 1937, 1938 i marzec 1939)	250
..	9. Ceny giełdowe zbóż w niektórych krajach (1913, 1928—1938 i marzec 1939)	252
..	10. Ceny hurtowe niektórych artykułów na rynkach światowych (1913, 1928, 1932, 1934, 1937, 1938 i marzec 1939)	253
..	11. Rozwój cen detalicznych w Warszawie (1924—1938 i marzec 1939)	254
..	12. Ceny detaliczne artykułów pierwszej potrzeby w największych miastach (1928, 1937, 1938 i marzec 1939)	254
..	13. Porównanie kosztów żywności w miastach (1914, 1928, 1932, 1937 i 1938)	255
..	14. Rozwój cen wyrażonych w złocie (styczeń 1914, 1921—1928)	256
..	15. Ceny detaliczne niektórych artykułów przemysłowych wyrażone w kilogramach żyta, w kilogramach wieprza i w litrach mleka (1913 lub 1914, 1927/28, 1929/30, 1931/32, 1934/35—1937/38, marzec 1938 i 1939)	257

Dział XIV. Praca

	Str.
Tabl. 1. Pracownicy najemni (1931)	258
2. Pracownicy najemni w rolnictwie zamieszkałi na wsi (1931)	259
3. Bezrobotni poza rolnictwem (1931)	259
4. Pracownicy najemni według płci i wieku (1931)	260
5. Kobiety czynne zawodowo poza rolnictwem (1931)	260
6. Pracownicy najemni zatrudnieni poza rolnictwem objęci różnymi badaniami statystycznymi (1931 i 1937)	261
7. Robotnicy zatrudnieni w wielkim i średnim przemyśle (1928—1938)	261
8. Robotnicy zatrudnieni w poszczególnych gałęziach wielkiego i średniego przemysłu przetwórczego (1928—1938)	262
9. Wskaźniki stanu zatrudnienia w niektórych krajach (1929—1938)	262
10. Udział męczyzn, kobiet i młodocianych wśród robotników w wielkim i średnim przemyśle (1931, 1937 i 1938)	263
11. Robotnicy zatrudnieni w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym według wieku w styczniu 1934 r.	263
12. Przeciętna liczba dniówek odrobionych i opuszczonych w ciągu roku na jednego robotnika w kopalniach węgla i hutach żelaza (1928—1938)	264
13. Robotnicy w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym według dni pracy w tygodniu (1928—1938)	264
14. Przeciętna liczba godzin pracy w tygodniu przypadająca na jednego robotnika zatrudnionego w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (1928—1938)	265
15. Przepracowane robotniko-godziny w wielkim i średnim przemyśle (1928—1930, 1932—1938)	265
16. Robotnicy przyjęci i zwolnieni w hutnictwie oraz w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (1937 i 1938)	265
17. Urlopy robotników zatrudnionych w wielkim i średnim przemyśle (1933, 1934, 1936—1938)	266
18. Koszty urlopów robotników zatrudnionych w wielkim i średnim przemyśle (1930, 1934—1936)	266
19. Wskaźniki wydajności pracy w wielkim i średnim przemyśle (1929—1937)	266
20. Wydajność pracy w kopalniach węgla kamiennego (1913, 1924, 1925, 1928, 1931—1938)	267
21. Wydajność pracy w kopalniach węgla kamiennego w niektórych krajach w 1937 r.	267
22. Działalność publicznych biur pośrednictwa pracy (1928—1938)	267
23. Zapośredniczeni przez publiczne biura pośrednictwa pracy według charakteru zatrudnienia (1937 i 1938)	268
24. Działalność społecznych biur pośrednictwa pracy w 1937 r.	268
25. Bezrobocie w niektórych krajach (1929, 1931—1938)	268
26. Płace umowne stałych robotników rolnych (ordynariuszów) (1927/28—1933/34 i 1937/38)	269
27. Płace dniówkowych robotników rolnych (1928 i 1933)	269
28. Przeciętne zarobki tygodniowe robotników objętych ubezpieczeniem emerytalnym w Z. U. S. według gałęzi pracy i grup wieku w 1935 r.	270
29. Robotnicy objęci ubezpieczeniem emerytalnym w Z. U. S. według wysokości zarobku tygodniowego w 1935 r.	271
30. Zasięg umów zbiorowych w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (1933 i 1936)	272
31. Zarobki tygodniowe i godzinne robotników w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (1932—1938)	272
32. Robotnicy w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym według wysokości zarobku tygodniowego (1932—1938)	273

	Str.
Tabl. 33. Wskaźniki płac robotników w przemyśle (1921—1938)	274
„ 34. Zarobki godzinne robotników w wielkim i średnim przemyśle (1928—1938)	274
„ 35. Zmiany stawek płac w wielkim i średnim przemyśle przetwórczym (1937 i 1938)	274
„ 36. Wskaźniki sum wypłaconych robotnikom w wielkim i średnim przemyśle (1929—1938)	275
„ 37. Robotnicy zatrudnieni na robotach publicznych finansowanych przez Fundusz Pracy według wysokości płacy dziennej w sierpniu 1937 r.	276
„ 38. Wskaźniki nominalnych płac robotniczych w niektórych krajach (1929—1938)	276
„ 39. Przeciętne zarobki miesięczne pracowników umysłowych objętych ubezpieczeniem emerytalnym w Z. U. S. w 1935 r.	276
„ 40. Pracownicy umysłowi objęci ubezpieczeniem emerytalnym w Z. U. S. według wysokości zarobku miesięcznego (1928, 1930, 1933—1935)	277
„ 41. Uposażenie miesięczne funkcjonariuszów państwowych, wojskowych zawodowych oraz pracowników przedsiębiorstw państwowych	278
„ 42. Przychody (środki do życia) rodzin robotniczych w Warszawie w 1935 r.	280
„ 43. Budżety domowe rodzin robotniczych w Warszawie	281
„ 44. Budżety domowe rodzin pracowników umysłowych w Warszawie w 1932 r.	282
„ 45. Wartość odżywcza i ciepła dziennych norm spożycia na jednostkę konsumcyjną	283
„ 46. Struktura budżetów rodzin robotniczych i pracowników umysłowych w niektórych krajach	283
„ 47. Strajki (1923—1938)	284
„ 48. Strajki i lokauty według gałęzi pracy oraz według żądań i wyników (1928, 1932 i 1938)	284
„ 49. Okupacje zakładów przy zatargach pracy (1933—1938)	284
„ 50. Rozmiary i trwanie strajków i okupacji (1932—1938)	285
„ 51. Strajki i lokauty w niektórych krajach (1928, 1932, 1937 i 1938)	285
„ 52. Związki zawodowe (1926, 1930 i 1935)	285
„ 53. Inspekcja Pracy (1928, 1932 i 1937)	286
„ 54. Działalność Funduszu Pracy w zakresie robót publicznych (1934/35—1937/38)	286

Dział XV. Opieka społeczna

Tabl. 1. Wydatki z budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej na opiekę społeczną (1927/28—1939/40)	287
„ 2. Wydatki związków samorządu terytorialnego i Skarbu Śląskiego na opiekę społeczną (1927/28—1938/39)	287
„ 3. Stowarzyszenia opiekuńcze w 1936/37 r.	288
„ 4. Fundacje opiekuńcze i lecznicze (1936—1939)	288
„ 5. Komisje opieki społecznej i opiekunowie społeczni (1932 i 1938)	288
„ 6. Zakłady opieki całkowitej (zamkniętej) dla dzieci i młodzieży (1935 i 1937)	289
„ 7. Zakłady opieki całkowitej (zamkniętej) dla dorosłych (1935 i 1937)	290
„ 8. Opieka całkowita (zlecona) w rodzinach zastępczych dla dzieci i młodzieży (1936 i 1938)	290
„ 9. Niektóre formy opieki częściowej nad matką i dzieckiem na wsi (1935—1938)	290
„ 10. Dożywianie dzieci i młodzieży (1935/36—1937/38)	291
„ 11. Letnie kolonie i półkolonie dziecięce (1924, 1928, 1932, 1935 i 1937)	291

		Str.
Tabl.	12. Przyfabryczne Instytucje ochrony macierzyństwa (1931, 1932, 1936—1939)	292
..	13. Pomoc dla bezrobotnych	
	A. Akcja pomocy doraźnej Funduszu Pracy i Pomocy Zimowej (1934/35—1937/38)	292
	B. Źródła dochodów Pomocy Zimowej (1936/37 i 1937/38)	292
..	14. Zarejestrowani inwalidzi wojenni w 1937 r.	
	A. Według narodowości	293
	B. Według stopnia utraty zdolności do pracy	293
..	15. Zarejestrowani inwalidzi wojskowi według stopnia utraty zdolności zarobkowej w 1937 r.	293
..	16. Zaopatrzenia weteranów powstań narodowych i byłych skazańców politycznych	
	A. Osoby pobierające zaopatrzenia (1931—1938)	294
	B. Wydatki z budżetu Skarbu Państwa (1931/32—1939/40)	294
..	17. Zaopatrzenia inwalidów wojennych i wojskowych	
	A. Osoby pobierające renty inwalidzkie (1931—1938)	294
	B. Wydatki z budżetu Skarbu Państwa (1931/32—1939/40)	294

Dział XVI. Zdrowotność publiczna. Sport

A. Zdrowotność publiczna

Tabl.	1. Personel lekarski (1923 i 1938)	295
..	2. Lekarze w 1938 r.	295
..	3. Lekarze w niektórych krajach	295
..	4. Apteki i personel apteczny (1923, 1930, 1937 i 1938)	296
..	5. Szpitale i łóżka w szpitalach (1923, 1924, 1928—1938)	296
..	6. Łóżka w szpitalach w niektórych krajach	296
..	7. Łóżka w szpitalach według rodzaju chorób (1937 i 1938)	297
..	8. Łóżka dla chorych na gruźlicę w szpitalach ogólnych, sanatoriach i prewentoriach (1928, 1931 i 1938)	297
..	9. Zakłady dla umysłowo chorych (1923, 1925, 1930, 1937 i 1938)	297
..	10. Kuracjusze w uzdrowiskach oraz wydane kąpiele i zabiegi (1920, 1925, 1928, 1929, 1931, 1935—1937)	297
..	11. Przychodnie dla walki z chorobami społecznymi (1925, 1926, 1928, 1929, 1931, 1932, 1934—1937)	298
..	12. Ośrodki zdrowia (1931, 1935—1937)	298
..	13. Wydatki na ośrodki zdrowia (1931/32, 1935/36—1937/38)	298
..	14. Przychodnie dla matki i dziecka (stacje opieki nad matką i dzieckiem) (1935—1937)	299
..	15. Pomoc lekarska dla funkcjonariuszów państwowych i ich rodzin (1925/26, 1935/36—1937/38)	299
..	16. Lecznictwo w ubezpieczalniach społecznych (1937 i 1938)	300
..	17. Szczepienia ochronne (1925, 1930—1938)	301
..	18. Ważniejsze choroby zakaźne zarejestrowane (1921—1938)	301
..	19. Zgony według przyczyn w miastach liczących 100 000 i więcej mieszkańców (1925, 1930, 1937 i 1938)	302
..	20. Zgony według przyczyn w niektórych krajach w 1936 r.	302
..	21. Samobójstwa	
	A. Zamachy i zgony według płci w 1938 r.	303
	B. Zamachy według płci i wieku w 1938 r.	303
	C. Zamachy według płci i wyznania w 1938 r.	303
	D. Zamachy według sposobu w 1937 r.	303

B. Sport, wychowanie fizyczne

..	22. Urządzenia sportowe (1933—1939)	304
..	23. Frekwencja w szkolnych schroniskach wycieczkowych (1931, 1932, 1934—1938)	304

Tabl. 24.	Frekwencja turystów w niektórych schroniskach górskich i ni- zinnych w 1935 r.	304
„ 25.	Stowarzyszenia sportowe (1932—1938)	305
„ 26.	Związki sportowe (1934 i 1938)	305
„ 27.	Osoby, które zdobyły państwową odznakę sportową (1932, 1934—1938)	305
„ 28.	Sport szybowcowy (1928—1938)	305

Dział XVII. Ubezpieczenia. Pożary

A. Ubezpieczenia społeczne

Tabl. 1.	Rozwój ubezpieczeń społecznych (1925—1938)	306
„ 2.	Ubezpieczeni według województw w kwietniu 1938 r.	307
„ 3.	Osoby pobierające renty lub zasiłki z zakładów ubezpieczeń spo- łecznych (1925—1938)	307
„ 4.	Bilans zakładów ubezpieczeń społecznych (1925—1937)	308
„ 5.	Dochody i wydatki zakładów ubezpieczeń społecznych A. Wszystkie rodzaje ubezpieczeń społecznych (1925—1937)	309
	B. Poszczególne rodzaje ubezpieczeń społecznych (1925—1937)	309
„ 6.	Dochody ze składek i świadczenia zakładów ubezpieczeń spo- łecznych na jednego ubezpieczonego (1925, 1927—1929, 1933—1937)	311
„ 7.	Podział świadczeń ubezpieczenia na wypadek choroby (1925, 1927—1929, 1933, 1935—1938)	311
„ 8.	Wypadki w zatrudnieniu, odszkodowane przez zakłady ubezpie- czeń od wypadków	312
	A. Wypadki według przyczyn i następstw (1928—1930, 1932, 1933 i 1935)	312
	B. Wypadki według następstw w poszczególnych działach pracy w 1935 r.	312
	B. Inne ubezpieczenia	
„ 9.	Liczba zakładów ubezpieczeń działających w Polsce (1929, 1932, 1936 i 1937)	312
„ 10.	Działalność zakładów ubezpieczeń (1929, 1932, 1936 i 1937)	313
„ 11.	Bilanse i rachunki strat i zysków zakładów ubezpieczeń (1929, 1932, 1936 i 1937)	314
	C. Pożary. Straże pożarne	
„ 12.	Pożary budynków (1932, 1934, 1936 i 1937)	315
„ 13.	Straże pożarne (1937 i 1938)	315

Dział XVIII. Szkolnictwo. Oświata pozaszkolna

A. Szkolnictwo

Tabl. 1.	Wydatki na oświatę z budżetu Skarbu Państwa, Skarbu Śląskie- go i związków samorządu terytorialnego (1928/29—1930/31, 1932/33, 1934/35—1939/40)	316
„ 2.	Liczba etatów nauczycielskich (1924/25, 1928/29 i 1939/40)	316
„ 3.	Nauczyciele i personel pomocniczy w roku szkolnym 1935/36	317
„ 4.	Szkoły i uczniowie (1922/23, 1926/27, 1928/29, 1930/31, 1932/33, 1934/35, 1936/37 i 1938/39)	317
„ 5.	Rozmieszczenie szkół w roku szkolnym 1937/38	318
„ 6.	Język nauczania w szkołach w roku szkolnym 1937/38	319
„ 7.	Uczniowie niektórych typów szkół według wyznania w roku szkolnym 1936/37	319

abl.	8.	Świadectwa ukończenia szkół (1922/23, 1926/27, 1928/29, 1930/31, 1932/33, 1934/35—1936/37)	320
..	9.	Absolwenci niektórych typów szkół według wyznania w roku szkolnym 1936/37	320
..	10.	Przedszkola (1926/27, 1928/29 i 1937/38)	320
..	11.	Dzieci i uczniowie w wieku 7—13 lat	
		A. Polska. Poszczególne lata szkolne (1932/33—1938/39)	321
		B. Województwa. Rok szkolny 1937/38	321
..	12.	Szkoły początkowe publiczne i prywatne (1922/23, 1928/29, 1932/33 i 1938/39)	322
..	13.	Koedukacja w szkołach początkowych (1922/23 i 1936/37)	322
..	14.	Publiczne szkoły powszechne według stopnia w roku szkolnym 1937/38	323
..	15.	Język nauczania w szkołach powszechnych w roku szkolnym 1937/38	324
..	16.	Szkoły powszechne z polskim językiem nauczania i innym językiem jako przedmiotem w roku szkolnym 1937/38	325
..	17.	Izby lekcyjne publicznych szkół powszechnych (1925/26, 1936/37 i 1937/38)	325
..	18.	Uczniowie publicznych szkół powszechnych według klas w roku szkolnym 1937/38	326
..	19.	Absolwenci szkół powszechnych (1922/23, 1924/25, 1926/27, 1927/28, 1932/33—1936/37)	326
..	20.	Szkoły średnie ogólnokształcące według praw (1935/36—1938/39)	326
..	21.	Koedukacja w szkołach średnich ogólnokształcących w roku szkolnym 1937/38	327
..	22.	Kandydaci i nowoprzyjęci do pierwszej klasy gimnazjów ogólnokształcących (1934/35—1937/38)	327
..	23.	Uczniowie szkół średnich ogólnokształcących według klas (1922/23, 1928/29, 1932/33, 1936/37 i 1937/38)	327
..	24.	Świadectwa ukończenia gimnazjów ogólnokształcących w roku szkolnym 1936/37	327
..	25.	Świadectwa dojrzałości szkół średnich ogólnokształcących dawnego ustroju (1922/23, 1926/27, 1928/29, 1932/33, 1934/35 i 1936/37)	328
..	26.	Szkoły kształcenia nauczycieli (1922/23, 1928/29 i 1937/38)	328
..	27.	Świadectwa ukończenia szkół kształcenia nauczycieli (1928/29, 1932/33, 1934/35 i 1936/37)	328
..	28.	Szkoły i kursy zawodowe (1928/29, 1932/33 i 1937/38)	328
..	29.	Wydziały i uczniowie szkół i kursów zawodowych według kierunku wykształcenia (1928/29, 1936/37 i 1937/38)	329
..	30.	Kandydaci i nowoprzyjęci do klas początkowych szkół zawodowych (1936/37 i 1937/38)	330
..	31.	Absolwenci szkół i kursów zawodowych (1928/29, 1932/33, 1935/36 i 1936/37)	330
..	32.	Ludowe szkoły rolnicze (1928/29 i 1937/38)	331
..	33.	Szkoły zawodowe dokształcające (1927/28 i 1937/38)	331
..	34.	Szkoły artystyczne (1934/35 i 1937/38)	
		A. Szkoły artystyczne (bez szkół państwowych o poziomie wyższym)	331
		B. Szkoły artystyczne państwowe o poziomie wyższym	331
..	35.	Studenci szkół wyższych według kierunku studiów i roku studiów (kursu) w roku akademickim 1937/38	331
..	36.	Wydziały, studenci i wolni słuchacze szkół wyższych (1928/29, 1933/34 i 1937/38)	332
..	37.	Wydziały, katedry, studenci i wolni słuchacze szkół wyższych państwowych i prywatnych (1933/34 i 1937/38)	332
..	38.	Kandydaci i nowoprzyjęci w szkołach wyższych (1933/34 i 1937/38)	333
..	39.	Studenci państwowych szkół wyższych według kierunku i stanu studiów (1933/34 i 1937/38)	333
..	40.	Studenci i wolni słuchacze szkół wyższych według wyznania (1928/29, 1932/33 i 1937/38)	334

Tabl.	41. Dyplomy ukończenia szkół wyższych (1922/23, 1928/29, 1932/33, 1935/36 i 1936/37)	334
„	42. Dyplomy ukończenia szkół wyższych według czasu trwania studiów (1932/33 i 1936/37)	335
„	43. Osoby, które otrzymały dyplomy ukończenia szkół wyższych, według wyznania (1932/33, 1935/36 i 1936/37)	335
„	44. Stypendia akademickie (1936/37 i 1937/38)	336
„	45. Szkoły duchowne niektórych wyznań w roku szkolnym 1935/36	336

B. Oświata pozaszkolna

„	46. Organizacja pracy oświaty pozaszkolnej (1935/36—1937/38)	337
„	47. Kursy dokształcające dla dorosłych i młodocianych (1935/36—1937/38)	337
„	48. Szkoły wieczorowe, uniwersytety niedzielne i powszechne (1935/36—1937/38)	338
„	49. Świetlice, teatry ludowe, chóry ludowe (1935/36—1937/38)	338
„	50. Przystosowanie rolnicze (1933—1938)	
	A. Według organizacji prowadzących przystosowanie rolnicze	339
	B. Według stopnia przystosowania rolniczego	339
„	51. Kursy dla przedpoborowych w roku szkolnym 1937/38	340
„	52. Praca oświatowa w wojsku (1929, 1931, 1933—1938)	340

Dział XIX. Życie kulturalne. Rozrywki. Stowarzyszenia

A. Życie kulturalne. Rozrywki

Tabl.	1. Zasiłki z budżetu Skarbu Państwa na popieranie nauk i sztuki (1931/32 i 1935/36)	341
„	2. Działalność Funduszu Kultury Narodowej Józefa Piłsudskiego (1928/29—1938/39)	341
„	3. Biblioteki szkolne (1929/30 i 1936/37)	341
„	4. Biblioteki oświatowe (1935/36—1937/38)	
	A. Liczba bibliotek	342
	B. Działalność bibliotek	342
„	5. Muzea publiczne w 1939 r.	343
„	6. Domy ludowe w 1933 r.	343
„	7. Druki nieperiodyczne według typów (1928—1938)	343
„	8. Druki nieperiodyczne według treści i języka (1928, 1932, 1936 i 1937)	344
„	9. Czasopisma według treści i języka (1933—1937)	345
„	10. Czasopisma według częstości wychodzenia w 1937 r.	345
„	11. Druki nieperiodyczne w niektórych krajach (1929, 1934, 1935 i 1936)	345
„	12. Teatry ludowe (1931—1938)	346
„	13. Teatry w 1936 r.	346
„	14. Bilety sprzedane w teatrach i na koncertach w miastach liczących 20 000 i więcej mieszkańców (1937 i 1938)	
	A. Bilety w tysiącach	346
	B. Cena biletów w tysiącach złotych	347
„	15. Kinematografy (1929, 1937 i 1938)	347
„	16. Bilety sprzedane w kinematografach w miastach liczących 20 000 i więcej mieszkańców (1928, 1932, 1934, 1936—1938)	348
„	17. Filmy ocenzurowane według pochodzenia (1929, 1934, 1936—1938)	348
„	18. Kinematografy dźwiękowe w niektórych krajach w 1939 r.	348
„	19. Radioabonenci	
	A. Polska. Poszczególne lata (1925—1939)	349
	B. Województwa. Rok 1938	349
„	20. Stacje polskiego radia i ich działalność	349
„	21. Audycje radiowe (1931/32, 1937 i 1938)	350
„	22. Radioabonenci w niektórych krajach (1937—1939)	350

B. Stowarzyszenia

Tabl.	23. Towarzystwa naukowe w 1936 r.	350
„	24. Niektóre stowarzyszenia oświatowo-kulturalne (1937 i 1938)	351
„	25. Niektóre stowarzyszenia wyższej użyteczności (1937 i 1938)	352
„	26. Liga Morska i Kolonialna (1918, 1937 i 1938)	352

Dział XX. Administracja wyznań

Tabl.	1. Wydatki z budżetu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na wyznania (1927/28, 1929/30, 1931/32, 1933/34, 1935/36, 1938/39 i 1939/40)	353
„	2. Stanowiska niektórych wyznań przewidziane w budżecie na 1939/40 r.	353
„	3. Kościół rzymskokatolicki w Polsce w 1937 r.	353
„	4. Kościół rzymskokatolicki obrządku łacińskiego według diecezji w 1937 r.	354
„	5. Zakony męskie i żeńskie rzymskokatolickie obrządku łacińskiego w 1937 r.	354

Dział XXI. Sejm i Senat

Tabl.	1. Wybory do Sejmu (1935 i 1938)	355
„	2. Wybory do Senatu (1935 i 1938)	355
„	3. Posłowie i senatorowie według wieku (1935 i 1938)	355

Dział XXII. Administracja publiczna

Tabl.	1. Stanowiska administracji cywilnej i nauczycielskie przewidziane w budżetach Państwa (1931/32—1939/40)	356
„	2. Wydatki na zaopatrzenia emerytalne ze Skarbu Państwa, Państwowego Zakładu Emerytalnego oraz z funduszków przedsiębiorstw i monopolów państwowych (1928/29, 1932/33—1939/40)	356
„	3. Osoby pobierające zaopatrzenia emerytalne ze Skarbu Państwa, Państwowego Zakładu Emerytalnego oraz z funduszków przedsiębiorstw i monopolów państwowych (1933—1938)	357
„	4. Liczba stanowisk pracowników oraz zaopatrzenia emerytalne przewidziane w budżetach Skarbu Śląskiego (1933/34, 1938/39 i 1939/40)	358
„	5. Nadania niektórych odznaczeń państwowych	
	A. Odznaczenia wojenne	358
	B. Odznaczenia niepodległościowe	358
	C. Odznaczenia cywilne (1921—1938)	358
„	6. Sędziowie oraz czynności Najwyższego Trybunału Administracyjnego (1928, 1931—1938)	359
„	7. Liczba wszczętych spraw karnych skarbowych (1928, 1932—1938)	359
„	8. Kary administracyjne (1935/36 i 1937/38)	359

Dział XXIII. Sądownictwo powszechne, przestępczość, więziennictwo

Tabl.	1. Sądownictwo powszechne (1929 i 1937)	360
„	2. Powierzchnia i ludność w okręgach apelacyjnych	360
„	3. Czynności sądów powszechnych (1936 i 1937)	360
„	4. Czynności sądów pracy w sprawach cywilnych (1930, 1932—1938)	361
„	5. Egzekucje sądowe (1936 i 1937)	361

Tabl.	6. Adwokaci i aplikanci adwokacy (1929, 1936—1939)	361
..	7. Niektóre przestępstwa zameldowane policji	
	A. Według rodzajów przestępstw (1935 i 1938)	362
	B. Według województw w 1938 r.	362
..	8. Skazani prawomocnie według okręgów apelacyjnych (1932—1936)	362
..	9. Skazani prawomocnie według wymiaru kary w 1937 r.	
	A. Nieletni (do ukończonych 17 lat)	363
	B. Dorośli	363
..	10. Skazani prawomocnie według przestępstw, płci oraz recydywici w 1937 r.	364
..	11. Skazani prawomocnie według przestępstw i wyznania w 1937 r.	365
..	12. Skazani prawomocnie według miejsca popełnienia przestępstwa i wyznania w 1937 r.	366
..	13. Recydywici w 1937 r.	366
..	14. Nieletni, wobec których zastosowano środki wychowawcze w 1937 r.	367
..	15. Uwolnieni od kary w 1937 r.	367
..	16. Skazani prawomocnie za przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego w 1937 r.	368
..	17. Więzienia i inne zakłady penitencjarne (1938 i 1939)	368
..	18. Więźniowie według terminu kar (1935, 1938 i 1939)	368
..	19. Więźniowie oraz zaludnienie więzień i innych zakładów penitencjarnych (1928, 1932, 1934, 1936, 1938 i 1939)	368
..	20. Więźniowie według wieku i wyznania w 1939 r.	368
..	21. Nieletni pozbawieni wolności (1938 i 1939)	369
..	22. Przedterminowe zwolnienia z więzień (1937 i 1938)	369
..	23. Szpitale i izby chorych w więzieniach (1938 i 1939)	369
..	24. Lecznictwo w więzieniach (1933, 1935—1937)	369

Dział XXIV. Finanse Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego i samorządu

Tabl.	1. Zadłużenie długoterminowe Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego i samorządu terytorialnego (1932—1938)	370
..	2. Dochody z danin publicznych Skarbu Państwa, Skarbu Śląskiego i samorządu (1928/29, 1930/31, 1932/33—1937/38).	371
	A. Finanse Skarbu Państwa	
..	3. Długi państwowe (1928—1938)	372
..	4. Wewnętrzne długi państwowe w 1938 r.	372
..	5. Zagraniczne długi państwowe w 1938 r.	372
..	6. Długi państwowe zaciągnięte w latach 1928, 1930—1938	373
..	7. Obsługa długów państwowych i wypłaty z tytułu gwarancji państwowych (1928/29, 1930/31—1937/38)	373
..	8. Długi państwowe niektórych krajów (1924, 1928, 1932, 1936 i 1937)	374
..	9. Gwarancje finansowe Skarbu Państwa (1929, 1930, 1932, 1934, 1936—1938)	375
..	10. Bilanse funduszy obrotowych Skarbu Państwa (1929, 1932, 1934—1939)	375
..	11. Wydatki i dochody państwowego budżetu brutto (1928/29, 1934/35, 1936/37 i 1937/38)	376
..	12. Wydatki i dochody budżetowe Państwa (1928/29, 1932/33—1939/40)	376
..	13. Wydatki i dochody budżetowe niektórych krajów (1928, 1932 i 1936)	377
..	14. Wydatki i dochody budżetowe Państwa według grup i części budżetu (1936/37—1939/40)	379

Tabl. 15. Dochody skarbowe z danin publicznych i monopolów (1934/35—1939/40)	
A. Podatki budżetowane w dziale danin publicznych oraz wpłaty monopolów	380
B. Podatki i opłaty celowe pobierane na rzecz fundusów specjalnych	380
.. 16. Obciążenie niektórych artykułów podatkami spożywczymi (1928, 1930—1938)	381
.. 17. Wymiar podatków gruntowego i od nieruchomości (1928, 1932, 1936 i 1938)	381
.. 18. Płatnicy podatku dochodowego według wysokości dochodu	
A. Podatek dochodowy od osób fizycznych, osób prawnych i spadków wakujących (1929 i 1936)	382
B. Podatek dochodowy od uposażeń, emerytur i wynagrodzeń za pracę najemną (1929 i 1938)	382
.. 19. Wymiar podatku dochodowego od dochodów fundowanych osób fizycznych, osób prawnych i spadków wakujących (1928, 1932, 1934 i 1936)	383
.. 20. Wymiar podatku przemysłowego od obrotu	
A. Zestawienie ogólne (1928 i 1935)	383
B. Przedsiębiorstwa przemysłowe—za 1935 r.	384
C. Przedsiębiorstwa handlowe—za 1935 r.	385
.. 21. Ogólne zamknięcie rachunków podatków bezpośrednich (1936/37 i 1937/38)	386
.. 22. Podział wpływów z cel między Polską a W. M. Gdańskiem (1929/30, 1931/32—1937/38)	386
.. 23. Zwroty cel wypłacone przy wywozie towarów krajowych (1928/29, 1931/32—1938/39)	387
.. 24. Wydatki i dochody Lasów Państwowych (1931/32, 1932/33, 1934/35—1937/38)	387
.. 25. Wydatki i dochody przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe (1931, 1932, 1934—1939)	388
.. 26. Wydatki i dochody przedsiębiorstwa Polska Poczta, Telegraf i Telefon (1931/32, 1932/33, 1934/35—1939/40)	388
.. 27. Wydatki i dochody monopolów państwowych (1932/33, 1934/35—1939/40)	389
.. 28. Wydatki i dochody Funduszu Kwaterunku Wojskowego (1927/28, 1934—1939)	390
.. 29. Wydatki i dochody Funduszu Pracy (1933/34—1938/39)	390
B. Finanse Skarbu Śląskiego	
.. 30. Zadłużenie długoterminowe Skarbu Śląskiego (1932, 1934, 1936, 1938 i 1939)	391
.. 31. Wydatki i dochody Skarbu Śląskiego (1932/33, 1934/35, 1936/37—1939/40)	391
C. Finanse związków samorządu terytorialnego	
.. 32. Zadłużenie długoterminowe związków samorządu terytorialnego (1930/31—1937/38)	392
.. 33. Oddłużenie związków samorządu terytorialnego przez Komisje Oddłużeniowo-Oszczędnościowe (1934—1937)	392
.. 34. Zadłużenie długoterminowe związków samorządu terytorialnego według źródeł i przeznaczenia pożyczek (1930/31 i 1937/38)	393
.. 35. Działalność Śląskiego Komunalnego Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego (1928, 1932, 1934, 1936 i 1938)	393

Tabl. 36.	Działalność Komunalnego Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego (1928, 1930, 1932, 1934, 1936—1938)	394
„ 37.	Dotacje i pożyczki Funduszu Pracy udzielone związkom samorządu terytorialnego (1935/36—1937/38)	394
„ 38.	Rachunki zamknięcia sum pozabudżetowych związków samorządu terytorialnego (1932/33 i 1937/38)	395
„ 39.	Ważniejsze rodzaje wydatków i dochodów związków samorządu terytorialnego (1928/29, 1930/31, 1932/33, 1934/35, 1936/37—1938/39)	396
„ 40.	Wydatki i dochody związków samorządu terytorialnego według typów związków samorządowych (1928/29, 1930/31, 1932/33, 1934/35—1938/39)	397
„ 41.	Wydatki i dochody związków samorządu terytorialnego według województw (1932/33 i 1937/38)	398
„ 42.	Wydatki związków samorządu terytorialnego (1936/37 i 1937/38)	399
„ 43.	Dochody związków samorządu terytorialnego (1936/37 i 1937/38)	400
„ 44.	Wydatki związków samorządu terytorialnego (1937/38 i 1938/39)	401
„ 45.	Dochody związków samorządu terytorialnego (1937/38 i 1938/39)	402
„ 46.	Wydatki i dochody zwyczajne zakładów opiekuńczych i szpitali związków samorządu terytorialnego (1932/33, 1936/37—1938/39)	403
„ 47.	Wydatki i dochody zwyczajne przedsiębiorstw miejskich miast liczących 20 000 i więcej mieszkańców w 1937/38 r.	403
„ 48.	Wydatki i dochody zwyczajne przedsiębiorstw związków samorządu terytorialnego (1933/34, 1937/38 i 1938/39)	404
„ 49.	Przedsiębiorstwa związków samorządu terytorialnego w 1938 r.	404
	D. Finanse samorządu gospodarczego	
„ 50.	Wydatki i dochody izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych (1936—1938).	405
Skorowidz alfabetyczny		406

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Podział administracyjny z dnia 1 IV 1939 r.

TABL. I. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO ŚWIATA

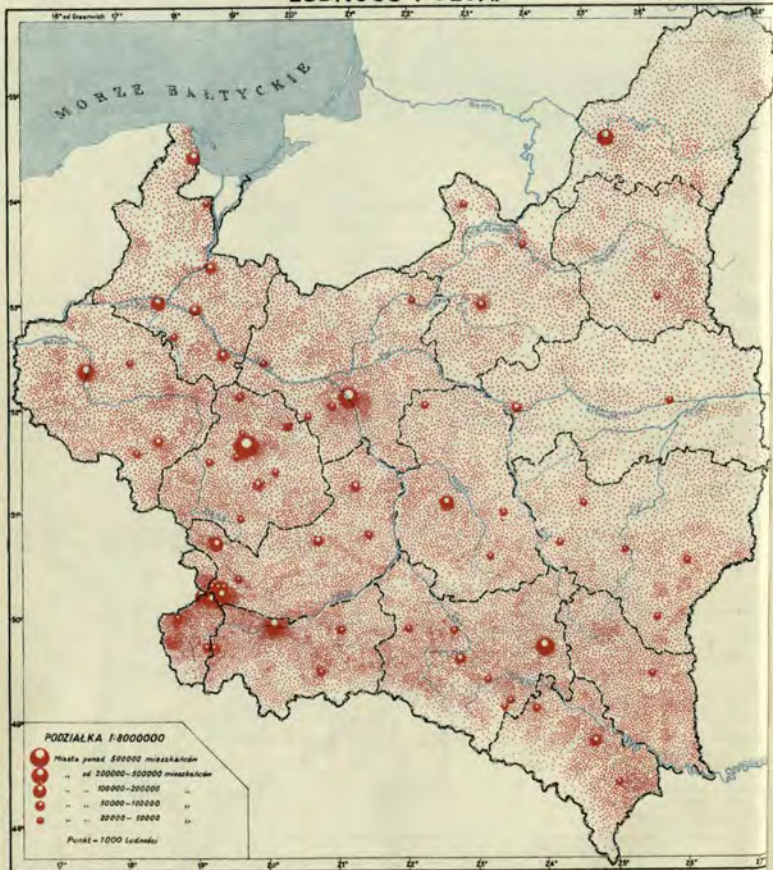
Rok 1928 = 100

Części świata	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	% ^a	
											A	B
Produkcja artykułów podstawowych												
a. Artykuły rolnicze^b												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	100	102	100	99	101	101	101	104	108	100	×
Ogółem bez Z.S.R.R.	100	100	101	102	102	104	104	103	106	109	89	100
Europa bez Z.S.R.R.	100	103	102	99	106	109	110	110	112	112	36	40
Azja bez Z.S.R.R.	100	99	102	99	100	104	98	100	108	108	17	20
Afryka	100	106	104	99	105	111	113	119	119	125	3	3
Ameryka Płn.	100	97	98	101	96	95	91	86	92	99	20	23
Ameryka Środk. i Płd.	100	94	97	96	95	98	104	103	108	109	9	10
Australia	100	98	107	110	120	120	119	122	122	126	4	4
b. Artykuły nierolnicze^c												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	111	102	87	76	83	94	103	116	131	100	×
Ogółem bez Z.S.R.R.	100	109	100	86	74	80	91	99	111	126	91	100
Europa bez Z.S.R.R.	100	110	104	90	81	85	95	101	110	123	32	35
Azja bez Z.S.R.R.	100	111	110	102	96	108	128	139	154	177	12	13
Afryka	100	112	110	82	58	79	106	122	135	168	2	3
Ameryka Płn.	100	110	98	81	65	72	78	86	102	115	39	42
Ameryka Środk. i Płd.	100	109	96	77	61	64	81	88	96	113	5	6
Australia	100	101	98	76	87	91	102	115	120	127	1	1
Zapasy surowców przemysłowych^d. Stan w końcu roku												
Ogółem bez Z.S.R.R.	100	112	128	134	132	127	119	106	100	114	×	×
Produkcja przemysłowa												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	106	94	84	74	83	91	102	118	127	100	×
Ogółem bez Z.S.R.R.	100	105	91	79	67	76	82	91	102	109	.	100
Europa bez Z.S.R.R.	100	104	95	84	75	80	89	96	105	115	.	.
Ameryka Płn.	100	107	87	73	58	69	72	82	95	100	.	.
Produkcja węgla kamiennego												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	107	98	86	77	81	88	91	100	105	100	×
Ogółem bez Z.S.R.R.	100	106	97	84	74	77	83	85	93	98	91	100
Europa bez Z.S.R.R.	100	108	100	90	82	83	89	90	95	104	45	49
Ameryka Płn.	100	106	93	76	62	66	72	74	85	86	35	39
Produkcja ropy naftowej												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	112	107	103	98	107	113	123	134	152	100	×
Ogółem bez Z.S.R.R.	100	112	104	97	93	102	107	117	128	146	90	100
Europa bez Z.S.R.R.	100	110	129	148	158	159	181	181	187	158	3	3
Azja bez Z.S.R.R.	100	106	112	102	111	120	137	160	176	197	9	10
Ameryka Płn.	100	112	100	95	87	99	100	109	121	140	62	69

a Ob. uwagę a na str. 2. b Do artykułów podstawowych rolniczych zaliczono: pszenicę, żyto, jęczmień, owses, kartofle, cukier buraczany i trzcinowy, ryż, kukurydzę, mięso, ryby morskie, mleko, wino, chmiel, kawę, herbatę, kakao, tytoń (surowy), nasiona: bawełny, konopi, lnu i sezamu, rzepak, soję, koprę, orzechy ziemne, olej palmowy, oliwę, tran surowy, bawełnę-włókno, len-włókno, konopie-włókno, konopie manińskie, sisal, konopie aloesowe z wysp Św. Maurycego, konopie nowozelandzkie, futę, wełnę owczą, wełnę mohair, jedwab surowy. c Do artykułów podstawowych nierolniczych zaliczono: jedwab sztuczny, włókna sztuczne, kauczuk, drewno obrobione, celulozę, węgiel kamienny i brunatny, ropę naftową, gaz ziemny, energię elektryczną, żelazo, miedź, ołów, cynk, cynę, aluminium, nikiel, srebro, mangan, chrom, tungsten, molibden, wanad, antymon, kadm, magnezyt (surowy), rtęć, cement, azbest, sól, grafit, mikię, siarkę, fosforyty naturalne, guano, saletrę chilijską, sole potasowe, żuźle Thomasa. d Zapasy uchwytne: lnu-nasiona, bawełny, wełny, jedwabiu surowego, kauczuku, ropy naftowej, rudy żelaznej, miedzi, ołowiu, cynku, cyny, cementu.

(dok. str. 2)

LUDNOŚĆ POLSKI

TABL. I. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO ŚWIATA (dok.)
Rok 1928 = 100

Części świata	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	% ^a	
											A	B
Produkcja stali												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	110	86	63	46	62	75	90	112	123	100	x
Ogółem bez Z.S.R.R.	100	109	84	61	42	58	69	82	102	111	87	100
Europa bez Z.S.R.R.	100	109	88	69	55	66	81	90	102	114	41	48
Ameryka Płn.	100	110	79	50	27	45	51	66	93	98	39	45
Produkcja cementu												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	105	100	86	68	67	80	87	104	100 ^b	x	x
Ogółem bez Z.S.R.R.	100	105	98	84	65	65	77	83	99	92 ^b	100 ^b	100 ^b
Europa bez Z.S.R.R.	100	110	103	92	80	83	99	109	121	50 ^b	54 ^b	59 ^b
Ameryka Płn.	100	98	92	72	43	35	43	43	63	66	27 ^b	29 ^b
Produkcja samochodów												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	120	79	58	38	51	71	98	111	121	100	.
Ogółem bez Z.S.R.R.	100	120	79	58	37	50	70	96	109	117	97	100
Europa bez Z.S.R.R.	100	108	99	86	82	101	122	140	166	174	17	18
Ameryka Płn.	100	122	76	54	31	43	62	90	100	109	80	82
Spożycie kauczuku												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	118	103	100	100	121	142	141	156	164	x	x
Spożycie bawełny												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	101	102	91	87	95	98	101	107	116	x	x
Liczba wrzecion w przemyśle bawełnianym. Stan w dniu 31.VII												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	100	99	98	98	96	95	93	92	91	100	x
Ogółem bez Z.S.R.R.	100	99	99	98	96	94	93	91	90	88	93	100
Europa bez Z.S.R.R.	100	99	99	97	94	91	89	85	83	81	53	56
Azja bez Z.S.R.R.	100	102	107	111	116	121	126	132	138	145	18	19
Ameryka Płn.	100	98	96	93	90	88	88	85	80	77	19	20
Produkcja celulozy i miazgi drzewnej												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	113	110	100	94	106	118	126	140	100 ^b	x	x
Ogółem bez Z.S.R.R.	100	112	109	98	93	104	116	123	137	97 ^b	100 ^b	100 ^b
Europa bez Z.S.R.R.	100	115	115	102	105	117	130	137	149	49 ^b	51 ^b	51 ^b
Azja bez Z.S.R.R.	100	109	111	100	98	111	123	128	132	143	4 ^b	4 ^b
Ameryka Płn.	100	109	102	94	80	91	101	110	126	44 ^b	45 ^b	45 ^b
Produkcja energii elektrycznej												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	111	113	110	105	113	124	138	154	.	x	x
Handel zagraniczny — wartość obrotów w złocie												
Ogółem z Z.S.R.R.	100	102	82	59	40	36	34	35	38	47	100	x
Ogółem bez Z.S.R.R.	100	102	82	58	39	36	34	35	38	47	99	100
Europa bez Z.S.R.R.	100	103	88	64	42	38	37	36	37	46	50	50
Azja bez Z.S.R.R.	100	98	74	53	37	35	35	36	39	50	15	16
Afryka	100	101	86	65	53	51	47	51	57	66	6	6
Ameryka Płn.	100	102	75	49	32	27	26	29	33	41	16	16
Ameryka Środk. i Płd.	100	100	74	50	33	31	32	34	37	47	9	9
Australia	100	98	71	41	36	36	35	38	44	52	3	3
Przewozy kolejowe w tonach												
Ogółem	100	105	94	80	67	70	77	80	91	.	x	x
Ruch statków morskich ^c												
Ogółem	.	111	110	103	96	101	105	109	110	117	x	x
Ceny hurtowe na rynkach światowych												
Ogółem	100	96	74	54	42	40	38	38	42	50	x	x
Artykuły rolne	100	92	70	50	39	36	35	35	39	45	x	x
Artykuły przemysłowe	100	107	90	67	55	52	49	49	51	68	x	x

^a Udział procentowy części świata w 1937 r.: A — w stosunku do ogółem z Z.S.R.R., B — w stosunku do ogółem bez Z.S.R.R. ^b 1936 r. ^c Lata 1927 — 1929 = 100.

Źródła: *La Production Mondiale et les Prix*, Genewa 1938; *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1937/38*, Genewa 1938.

TABL. 2. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW
Rok 1928 = 100

Kraje	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Produkcja przemysłowa													
Polska	.	.	100	102	90	78	64	70	79	85	94	111	119
Anglia	.	101	100	106	98	89	88	94	105	112	123	131	123
Francja	.	.	100	.	.	.	.	.	.	.	85	88	82
Japonia	.	92	100	111	106	102	109	126	143	158	168	190	193
Niemcy	81	101	100	101	87	68	54	62	81	95	108	119	128 ^a
Stany Zj. Am.	97	96	100	107	86	73	58	68	72	81	94	99	77
Włochy	.	.	100	109	100	85	73	81	87	102	96	109	108
Estonia	.	91	100	101	99	91	79	82	97	107	121	139	146
Finlandia	81	92	100	98	89	78	81	94	114	122	134	146	143
Łotwa ^b	.	.	.	102	111	91	84	114	133	140	146	164	178
Rumunia	80	91	100	107	104	109	95	110	133	131	139	141	.
Węgry	.	98	100	102	96	89	79	86	100	113	131	140	136
Produkcja stali													
Polska	55	87	100	96	86	72	39	58	60	66	80	101	100
Anglia	42	107	100	113	86	61	62	82	104	116	137	152	122
Francja	89	88	100	103	98	81	61	71	70	66	71	83	65
Japonia	79	88	100	120	119	98	125	167	197	241	263	.	.
Niemcy	85	113	100	112	79	57	39	52	82	113	131	135	161 ^a
Stany Zj. Am.	94	87	100	109	79	50	27	45	51	66	93	98	55
Włochy	91	81	100	108	89	72	71	90	93	113	103	107	119
Rumunia	73	85	100	105	103	74	67	95	114	139	144	156	.
Węgry	67	97	100	106	76	65	37	47	65	92	114	137	133
Produkcja energii elektrycznej													
Polska	76	89	100	116	111	99	86	85	100	108	118	138	152
Anglia	75	91	100	112	117	124	132	149	167	193	220	247	261
Francja	87	88	100	110	118	110	105	115	117	122	128	136	144
Japonia	77	88	100	111	116	120	133	151	165	186	202	222	.
Niemcy	67	86	100	113	111	100	93	100	120	140	163	189	204
Stany Zj. Am.	84	91	100	111	109	104	95	107	104	113	129	138	132
Włochy	86	91	100	110	113	111	115	125	133	147	152	168	169
Estonia	.	86	100	111	.	125	132	139	136	161	186	215	.
Finlandia	81	91	100	132	160	167	196	224	245	277	308	369	.
Łotwa	.	.	100	119	140	141	134	147	169	188	206	225	.
Rumunia	76	81	100	97	109	100	132	136	148	169	186	210	221
Węgry	80	93	100	108	111	110	106	112	125	138	151	155	161
Ceny hurtowe nominalne													
Polska	88	99	100	96	86	75	66	59	56	53	54	59	56
Anglia	106	101	100	97	85	75	73	73	75	76	80	93	86
Francja	108	100	100	97	86	78	66	62	58	52	64	90	101
Japonia	108	102	100	95	78	66	70	80	79	83	88	104	118
Niemcy	96	98	100	98	89	79	69	67	70	73	74	76	76
Stany Zj. Am.	103	99	100	99	89	76	67	68	77	83	84	89	81
Włochy	.	.	100	95	85	75	70	63	62	68	76	89	95
Estonia	94	94	100	97	84	75	69	70	70	69	75	83	83
Finlandia	98	99	100	96	88	82	88	87	88	88	90	101	97
Łotwa	.	.	100	93	79	66	66	65	65	68	71	88	88
Rumunia ^c	.	.	.	100	78	60	54	52	52	60	69	78	78
Węgry	92	98	100	90	71	70	68	56	59	66	66	70	71
Koszty utrzymania nominalne													
Polska	87	100	100	100	92	83	75	67	63	60	58	62	61
Anglia	104	101	100	99	95	89	87	84	85	86	89	93	94
Francja	97	99	100	107	112	110	101	100	99	93	98	119	134

a łącznie z Austrią. b Lata 1930—1933 = 100. c 1929 r. = 100.

(c. d. str. 4)

TABL.2. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW (c.d.)
Rok 1928 = 100

Kraje	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Koszty utrzymania nominalne (dok.)													
Japonia . . .	108	102	100	98	84	74	74	79	81	82	86	95	109
Niemcy . . .	94	97	100	102	98	90	79	78	80	81	82	82	83
Stany Zj. Am. . .	103	101	100	100	96	87	78	75	79	82	84	88	86
Włochy . . .	.	.	100	102	98	89	85	81	77	78	84	92	100
Estonia . . .	95	94	100	104	93	89	84	79	78	79	88	93	98
Finlandia . . .	96	98	100	99	92	84	83	81	80	81	81	85	87
Łotwa ^a . . .	.	.	.	.	100	91	79	76	72	73	73	79	87
Rumunia ^a . . .	.	.	.	.	100	81	71	65	55	61	65	70	73
Węgry . . .	87	95	100	100	91	86	84	78	76	78	82	88	88
Koszty utrzymania w złocie													
Polska . . .	87	100	100	100	92	83	75	67	63	60	58	62	61
Anglia . . .	104	101	100	99	95	84	62	57	53	51	54	56	56
Francja . . .	80	99	100	107	112	110	101	100	99	93	90	73	59
Japonia . . .	110	105	100	98	90	78	45	34	31	30	32	35	39
Niemcy . . .	94	97	100	102	98	90	79	78	80	81	82	82	83
Stany Zj. Am. . .	103	101	100	100	96	87	78	60	47	49	50	52	51
Włochy . . .	.	.	100	101	98	88	82	80	75	73	69	54	59
Estonia . . .	94	94	100	104	92	89	82	64	48	47	53	56	59
Finlandia . . .	96	98	100	99	92	78	52	47	42	41	42	44	44
Łotwa ^a . . .	.	.	.	.	100	91	79	76	72	73	65	47	52
Rumunia ^a . . .	.	.	.	.	100	84	74	68	57	57	48	50	53
Węgry . . .	87	95	100	100	91	85	62	56	52	48	51	46	46
Stawki nominalnych płac robotniczych w przemyśle													
Polska . . .	78	91	100	107	106	99	91	84	81	79	79	82	86
Anglia . . .	102	102	100	100	99	97	95	95	95	96	99	103	107
Francja . . .	98	98	100	116	127	126	121	121	121	119	135	192	200
Japonia . . .	101	101	100	99	97	92	89	86	84	82	81	83	86
Niemcy . . .	87	92	100	106	107	102	86	84	84	84	84	84	84
Stany Zj. Am. . .	98	100	100	102	102	98	86	85	100	104	106	119	124
Włochy . . .	.	.	100	100	99	93	91	89	86	84	90	101	108
Estonia . . .	.	94	100	103	104	102	96	94	93	96	101	110	120
Łotwa . . .	.	.	100	100	104	104	90	84	84	84	86	90	98
Rumunia . . .	.	99	100	101	97	86	70	64	63	62	63	67	.
Węgry . . .	.	98	100	102	102	97	90	86	83	79	81	83	.
Zatrudnienie													
A. Pracownicy najemni ubezpieczeni w ubezpieczalniach społecznych													
Polska . . .	75	86	100	106	102	94	83	79	81	83	88	97	106
Anglia . . .	96	100	100	102	98	94	94	97	101	104	109	115	114
Niemcy . . .	.	.	100	101	94	82	72	75	86	91	98	105	112
Łotwa . . .	87	94	100	108	113	106	89	95	103	109	115	125	133
Węgry . . .	88	97	100	99	93	88	81	80	86	90	95	103	109
B. Robotnicy w wielkim i średnim przemyśle													
Polska . . .	74	88	100	101	87	75	64	64	69	73	78	88	95
Francja ^a . . .	.	.	.	.	100	96	86	84	82	76	75	80	83
Japonia . . .	111	105	100	101	91	82	83	91	101	111	117	130	143
Niemcy ^b . . .	.	.	.	100	87	72	59	66	84	92	100	111	118
Stany Zj. Am. . .	102	100	100	106	93	78	66	74	86	92	98	106	87
Włochy ^b . . .	.	.	.	100	97	89	79	79	83	94	95	104	111
Estonia . . .	.	.	100	101	98	89	82	84	98	111	128	147	149
Finlandia . . .	88	94	100	98	86	77	75	83	96	103	109	123	123
Łotwa . . .	85	91	100	107	107	99	92	105	126	140	150	167	178

a 1930 r. = 100. b 1929 r. = 100.

(c. d. str. 5)

TABL. 2. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW (c.d.)
Rok 1928 = 100

Kraje	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Przewozy kolejowe w tono-km													
Polska	75	88	100	107	90	91	68	71	82	80	82	100	.
Anglia	79	106	100	107	101	92	84	85	92	93	99	104	95
Francja	104	94	100	107	104	94	81	79	75	68	72	73	71
Japonia	93	98	100	98	85	83	83	94	105	110	119	132	.
Niemcy	89	99	100	104	83	70	61	65	78	87	97	109	118
Stany Zj. Am. . . .	102	99	100	103	88	71	54	58	62	65	78	83	66
Włochy	110	113	100	104	109	99	86	78	74	74	86	95	89
Estonia	92	91	100	102	110	95	78	88	111	100	104	124	124
Finlandia	89	96	100	98	86	78	80	91	107	108	119	137	117
Łotwa	69	85	100	105	99	68	54	64	75	72	76	117	81
Rumunia	106	111	100	106	106	103	106	114	126	131	139	145	145
Węgry	.	.	100	99	98	84	71	60	71	69	76	89	91
Ruch statków morskich. Pojemność w NRT													
Polska ^a	72	86	100	107	123	134	112	123	146	148	163	180	224
Anglia	89	99	100	105	104	95	92	93	95	97	100	106	102
Francja	83	92	100	109	113	107	98	100	98	98	98	100	96
Japonia	95	95	100	106	108	105	104	114	122	135	141	134	113
Niemcy	85	93	100	101	101	92	83	86	94	96	102	107	112
Stany Zj. Am. . . .	96	94	100	103	102	92	81	78	80	82	83	92	90
Włochy	85	94	100	105	105	97	94	99	108	106	85	102	103
Estonia	89	93	100	90	98	108	92	100	114	115	119	134	118
Finlandia	81	97	100	97	92	80	79	96	109	113	129	136	127
Łotwa	.	87	100	93	97	73	61	73	72	71	59	78	66
Rumunia	.	111	100	128	182	166	98	173	154	141	170	148	112
Handel zagraniczny — wartość przywozu w złocie													
Polska	46	86	100	93	67	44	26	25	24	26	30	37	39
Anglia	104	102	100	103	89	69	44	40	39	39	44	53	47
Francja	92	99	100	109	98	79	56	53	43	39	43	48	37
Japonia	110	100	100	101	75	59	40	38	40	42	47	64	45
Niemcy	71	102	100	96	74	48	33	30	31	30	30	39	39
Stany Zj. Am. . . .	108	102	100	106	76	51	32	27	24	30	35	44	28
Włochy	86	90	100	97	78	52	36	33	33	32	22	37	29
Estonia	73	73	100	93	74	46	28	23	26	31	40	51	49
Finlandia	71	80	100	87	65	40	27	28	31	34	40	59	53
Łotwa	84	81	100	118	96	57	27	30	30	33	34	45	44
Rumunia	87	104	100	90	70	47	35	36	40	30	28	44	41
Węgry	79	98	100	88	68	45	27	26	28	33	36	40	35
Handel zagraniczny — wartość wywozu w złocie													
Polska	90	100	100	112	97	75	43	38	39	37	41	48	47
Anglia	90	98	100	101	79	50	36	35	34	35	37	43	39
Francja	94	106	100	96	82	58	38	35	34	30	27	28	25
Japonia	105	102	100	109	80	62	41	41	43	47	51	60	50
Niemcy	80	83	100	110	98	78	47	40	33	35	39	48	43
Stany Zj. Am. . . .	94	95	100	103	75	47	31	25	25	26	28	39	36
Włochy	92	102	100	102	81	67	44	40	34	32	29	41	41
Estonia	76	85	100	92	75	56	33	27	33	38	40	51	49
Finlandia	90	101	100	103	87	66	45	49	52	51	60	77	68
Łotwa	71	85	100	105	95	63	37	31	32	37	45	60	51
Rumunia	107	139	100	105	104	81	61	52	50	53	57	82	57
Węgry	106	98	100	126	111	69	41	47	48	54	61	71	63

a Porty Gdynia i Gdańsk.

(dok. str. 6)

TABL. 2. WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW (dok.)
Rok 1928 = 100

Kraje	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Emisje kapitałów akcyjnych													
Polska	.	.	100	75	67	23	43	15	7	23	23	37	28
Anglia	70	87	100	70	65	24	31	37	41	50	60	47	33
Francja	44	62	100	128	67	32	21	15	15	14	9	19	16
Japonia	.	.	100	103	68	67	51	113	179	148	184	.	.
Niemcy	74	107	100	73	41	47	11	7	11	12	29	25	57
Stany Zj. Am. . . .	.	49	100	198	50	10	1	4	1	2	12	13	2
Włochy	105	59	100	135	114	80	68	62	66	57	55	103	128
Estonia	58	31	100	66	29	45	12	10	15	17	.	110	.
Finlandia	25	68	100	58	26	32	43	14	18	22	39	64	41
Łotwa	146	135	100	223	92	69	33	30	52	213	115	383	302
Rumunia	134	71	100	83	120	40	10	12	23	26	32	104	102
Kursy akcji przemysłowych													
Polska ^a	.	.	100	71	50	29	20	21	21	24	27	32	44
Anglia	81	87	100	98	79	61	59	73	88	98	113	106	86
Francja	55	66	100	127	107	73	60	57	45	46	42	55	52
Japonia ^b	.	.	100	.	75	76	104	177	223	182	206	252	245
Niemcy	74	108	100	89	71	54	36	46	53	62	69	77	75
Stany Zj. Am. . . .	65	77	100	123	91	57	30	43	53	59	83	85	65
Włochy	105	84	100	100	86	60	45	52	61	68	73	89	84
Finlandia	.	.	100	79	77	66	64	70	86	91	107	126	113
Węgry	53	100	100	81	62	49	46	42	39	52	69	86	59
Szacunek zapasów złota monetarnego. Stan w końcu roku													
Polska	38	83	100	113	90	97	81	77	81	71	63	70	72
Anglia	99	99	100	95	97	79	79	125	126	131	205	213	213
Francja	64	64	100	131	168	215	261	242	258	208	142	122	115
Japonia	104	100	100	100	76	43	39	39	43	46	50	28	18
Niemcy	68	69	100	84	82	38	31	16	5	6	2	3	3
Stany Zj. Am. . . .	109	106	100	104	113	108	108	107	130	160	177	201	229
Włochy	84	90	100	103	105	111	115	140	115	60	46	47	43
Estonia	150	150	100	100	100	100	200	250	350	450	450	450	450
Finlandia	100	100	100	100	100	100	100	100	100	150	238	200	200
Łotwa	100	100	100	100	100	120	140	180	180	180	180	180	200
Rumunia	96	98	100	112	112	118	116	120	127	133	137	145	161
Węgry	86	97	100	83	83	51	49	40	40	40	43	43	63
Dochody skarbowe z podatków, cel i monopolii													
Polska	67	87	100	100	86	71	61	61	60	64	70	78	81
Anglia	102	101	100	97	102	102	98	96	95	99	105	115	122
Francja	81	93	100	110	103	97	84	83	76	74	75	86	108
Japonia ^d	97	99	100	98	94	87	86	92	89	93	104	129	.
Niemcy ^e	80	94	100	102	100	86	74	76	91	107	127	155	196
Stany Zj. Am. ^f	102	100	100	103	79	50	52	76	94	102	131	155	.
Włochy ^d	105	99	100	96	99	96	90	89	93	97	107	129	.
Estonia ^f	88	138	100	100	100	88	68	67	76	82	93	103	111
Finlandia ^f	78	79	100	86	87	78	58	65	82	90	96	118	109
Łotwa ^f	79	83	100	93	82	60	62	62	66	72	78	87	.
Węgry ^f	94	98	100	100	107	95	79	83	83	84	91	96	.

^a Wskaźniki obliczono na podstawie cen w złotych w złocie. ^b Styczeń 1930 r. = 100. ^c Lata budżetowe. ^d Zwyczajne dochody skarbowe. ^e Łącznie z udziałem krajów związkowych. ^f Ogólne dochody skarbowe.

DZIAŁ I. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE. HYDROGRAFIA. METEOROLOGIA

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POLSKI

Najdalsze wysunięcie granicy państwowej:

na północ 55° 51' szerokości północnej (w pow. brasławskim woj. wileńskiego)
na południe 47° 44' szerokości północnej (w pow. kosowskim woj. stanisławowskiego)

na zachód 15° 47' długości wschodniej od Greenwich (w pow. międzychodzkiem woj. poznańskiego)

na wschód 28° 22' długości wschodniej od Greenwich (w pow. dziśnieńskim woj. wileńskiego).

Rozciągłość z południa na północ wynosi 8° 07', co odpowiada 903 km.

Rozciągłość z zachodu na wschód wynosi 12° 35', co odpowiada 864 km, liczoną na równoleżniku 52°.

TABL. 2. POWIERZCHNIA ZLEWISK I DORZECZY W POLSCE

Zlewiska i dorzecza	Ogółem		w tym w Polsce	
	w tysiącach km ²		w odsetkach ^a	
			A	B
Polska	x	389,7	x	100,0
Zlewisko morza Bałtyckiego	x	291,0	x	74,6
Dorzecze: Wisły	198,5	180,3	90,9	46,2
Niemna	90,5	51,6	57,0	13,2
Odry	120,0	46,7	38,8	12,0
Dźwiny	85,0	10,4	12,2	2,7
Małe rzeki pobrzeża morskiego	x	2,0	x	0,5
Zlewisko morza Czarnego	x	98,7	x	25,4
Dorzecze: Dniepru	527,0	61,5	11,7	15,8
Dniestru	76,9	31,8	41,4	8,2
Dunaju	817,0	5,4	0,7	1,4

a A — w odsetkach ogólnej powierzchni danego dorzecza, B — w odsetkach ogólnej powierzchni Polski.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI LĄDÓW STAŁYCH

Części świata	Średnie wzniesienie nad poziom morza w m	Wzniesienie nad poziom morza w m						
		poniżej 0	0—300	300—500	500—1000	1000—2000	2000—3000	powyżej 3000
			w odsetkach ogólnej powierzchni					
Ląd stały ogółem	880	0,5	33,5	18,6	19,0	15,8	9,5	3,1
Europa	290	1,4	72,6	10,1	10,9	4,3	0,6	0,1
Azja	990	1,2	31,2	15,8	21,3	17,6	6,1	6,8
Afryka	660	0,1	22,4	27,0	28,6	20,2	1,5	0,2
Ameryka Północna	780	0,0	32,8	22,6	17,5	16,1	10,1	0,9
Ameryka Połudn.	650	—	49,0	19,5	16,8	6,2	3,5	5,0
Australia	330	0,2	54,0	29,5	13,0	2,4	0,7	0,2
Antarktyda	2030	—	6,4	0,2	5,2	28,7	56,9	2,6

Źródło: J. Wąsowicz i A. Zierhoffer Świat w cyfrach, Rocznik 1938, Lwów — Warszawa 1938.

TABL. 4. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI POLSKI

Średnie wzniesienie nad poziom morza w m	Wzniesienie nad poziom morza w m				
	0-150	150-300	300-500	500-1000	powyżej 1000
	w odsetkach ogólnej powierzchni				
223	38	49	9	2	2

Źródło: J. Wasowicz i A. Zierhoffer Świat w cyfrach. Rocznik 1938, Lwów—Warszawa 1938.

TABL. 5. TEMPERATURA POWIETRZA I USŁONECZNIENIE

Stacje meteorologiczne	Temperatury średnie		Temperatury skrajne		Amplitudy temperatur skrajnych	Usłonecznienie rzeczywiste w odsetkach możliwego 1938
	1851-1900	1938	maksimum	minimum		
			absolutne			
	w stopniach Celsjusza					
Wilno	6,4	7,6	33,6	-31,9	65,5	.
Hel	7,5	8,6	30,9	-20,7	51,6	.
Poznań	8,2	8,7	35,7	-22,0	57,7	36,9
Warszawa	7,6	8,8	36,8	-30,1	66,9	34,7
Pińsk	6,8	7,9	35,2	-29,4	64,6	.
Kraków	7,8	9,1	35,5	-31,4	66,9	33,4
Tarnów	8,6	9,1	.	.	.	.
Lwów	7,6	8,8	31,7	-20,4	52,1	35,7
Tarnopol	6,6	7,7	.	.	.	.
Cieszyn	7,9	8,9	.	.	.	.
Zakopane	4,6	4,9	.	.	.	.

TABL. 6. OPADY I ZACHMURZENIE

Stacje meteorologiczne	Wzniesienie nad poziom morza w m	Sumy opadów w mm		Liczba dni z opadem 1938	Zachmurzenie średnie ^a	
		średnie 1891-1910	1938		1886-1910	1938
		Wilno	128,0		592	446
Hel	3,0	489	440	151	6,6	6,0
Białystok	133,2	578	497	161	.	6,8
Bydgoszcz	46,4	511	490	172	6,6	6,2
Poznań	79,0	502	559	177	6,3	5,8
Warszawa	89,9	541	545	144	6,7	5,5
Pińsk	147,0	583	538	182	6,7	6,3
Brześć n. Bugiem	132,7	558	551	172	.	6,6
Puławy	143,0	581	692	170	6,7	6,3
Łuck	198,6	559	578	133	.	6,1
Kraków	220,0	735	737	199	6,6	6,7
Tarnów	207,3	730	850	176	.	5,6
Lwów	311,8	690	696	182	6,1	6,6
Tarnopol	324,0	571	621	156	6,2	6,9
Cieszyn	300,0	1 020	881	193	6,4	6,9
Zakopane	846,4	1 101	1 447	199	.	6,6
Hala Gąsienicowa	1 520,0	.	2 014	225	.	6,6
Ardziełuz (Czarnohora)	1 300,0	.	1 349	155	.	.

^a Stopnie od 0 do 10: 0—niebo bez chmur, 10—całkowicie pokryte chmurami!

TABL. 7. TEMPERATURA POWIETRZA I OPADY WEDŁUG MIESIĘCY

Stacje meteorologiczne	Miesiące											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temperatury średnie w stopniach Celsjusza												
Średnie 1851—1900												
Wilno	-5,3	-4,8	-1,1	5,8	12,5	17,1	18,8	17,1	12,6	6,9	0,8	-3,6
Hel	-1,1	-0,9	0,5	4,8	9,3	14,5	17,2	17,3	14,6	9,0	3,9	0,3
Poznań	-1,9	-1,0	2,0	7,7	12,9	17,2	18,8	17,9	14,0	8,6	2,7	-0,8
Warszawa	-3,6	-2,5	1,1	7,6	13,4	17,7	18,9	17,9	13,7	8,0	1,8	-2,3
Pińsk	-5,4	-4,5	-0,4	6,9	13,8	17,6	19,0	17,7	13,0	7,0	0,9	-3,8
Kraków	-3,3	-2,0	2,0	7,9	13,3	17,0	18,7	17,7	13,9	8,8	2,4	-2,2
Tarnów	-2,8	-1,2	2,8	8,5	14,0	17,8	19,2	18,5	14,7	9,7	2,9	-1,4
Lwów	-4,0	-2,8	1,3	7,5	13,4	17,0	18,7	17,9	13,8	8,7	2,3	-2,3
Tarnopol	-5,9	-4,7	-0,3	6,5	13,1	16,8	18,4	17,5	13,0	7,6	1,0	-3,6
Cieszyn	-2,9	-1,7	2,2	7,7	12,9	16,5	18,4	17,6	14,0	9,3	2,8	-1,7
Zakopane	-5,6	-4,8	-1,4	4,3	8,9	13,2	15,3	14,5	10,4	5,9	-0,8	-4,2
Sumy opadów w mm												
Średnie 1891—1910												
Wilno	33	28	27	38	47	77	82	96	46	40	44	36
Hel	29	24	28	24	35	41	61	67	48	47	47	38
Białystok	28	31	26	43	54	83	89	74	42	33	38	37
Bydgoszcz	33	26	44	35	52	56	65	54	40	33	36	37
Poznań	29	25	35	37	63	46	79	48	41	28	36	35
Warszawa	34	26	33	41	51	64	80	64	42	32	37	36
Pińsk	27	29	29	49	53	77	97	59	46	41	39	37
Brześć n. B.	28	27	25	46	57	86	90	53	42	37	36	32
Puławy	29	29	30	41	58	82	100	71	39	34	35	34
Łuck	23	21	25	40	58	92	98	63	43	39	30	29
Kraków	28	30	38	45	70	109	131	97	60	53	37	34
Tarnów	29	35	39	49	78	113	130	78	52	50	42	35
Lwów	32	33	36	46	66	107	108	74	54	54	41	39
Tarnopol	27	19	27	43	61	89	92	63	42	49	34	24
Cieszyn	46	46	54	78	107	151	162	122	79	74	51	49
Zakopane	51	46	55	74	118	177	184	129	92	69	50	56

TABL. 8. USŁONECZNIENIE RZECZYWISTE W ODSETKACH USŁONECZNIENIA MOŻLIWEGO

Stacje meteorologiczne	Miesiące											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1937												
Poznań	38,9	12,9	29,7	29,7	63,7	54,8	48,1	52,0	51,7	38,6	19,1	10,6
Warszawa	45,2	13,6	27,1	28,1	72,4	64,0	54,1	46,1	44,7	41,9	9,3	7,2
Puławy	27,7	14,9	26,6	22,5	66,8	54,4	46,7	36,2	41,4	41,8	7,6	5,1
Kraków	30,4	12,2	21,7	22,5	54,5	46,6	43,8	24,2	40,6	38,7	15,3	6,9
Lwów	24,6	20,9	26,9	23,1	70,3	59,9	53,8	37,4	49,7	31,7	10,6	5,1
1938												
Poznań	17,4	34,7	39,6	29,6	55,5	55,1	46,4	50,5	54,2	25,7	22,5	11,1
Warszawa	8,9	31,5	35,3	22,1	48,3	61,1	48,0	54,9	50,3	21,8	21,9	11,8
Puławy	10,6	30,1	33,8	31,2	50,7	55,9	45,0	53,8	51,0	19,2	20,7	10,1
Kraków	9,6	31,6	37,7	21,9	43,5	48,6	45,0	44,4	49,4	29,0	23,2	16,3
Lwów	16,6	22,7	34,2	34,3	44,8	60,8	53,2	46,4	54,6	27,3	27,2	5,8

DZIAŁ II. POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY, LUDNOŚĆ

Tablice zawierające dane dla lat 1921 i 1931 (tabl. 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 30, 31, 32 i 33) oparte są na opracowaniu spisów 30.IX 1921 r. i 9.XII 1931 r.

W tablicach tych, o ile nie zaznaczono inaczej: 1) nie uwzględniono wojska skoszarowanego; 2) dla 1931 r. podano ludność zamieszkałą, z wyjątkiem tabl. 10 i 30 opartych na danych o ludności obecnej; dla 1921 r. wszystkie tablice podają ludność obecną.

TABL. 1. GRANICE POLSKI

Odcinki granic	Długość granic	
	w km	w %
Ogółem	5 548	100,0
Morskie (wybrzeże) ^a	140	2,5
w tym Zatoka Pucka	68	1,2
Lądowe	5 408	97,5

^a Granica wód terytorialnych wynosi 104 km.

TABL. 2. ROZWÓJ LUDNOŚCI

Województwa	Ludność ogółem					Ludność miejska			
	1870	1900	1921 ^a	1931 ^a	1939	1870	1900	1921	1931
	w milionach					w milionach			
Polska ^b	17,0	25,2	27,4	32,3	35,1	2,78	4,45	6,59	8,80
Centralne	6,2	9,9	11,4	13,4	14,6	1,09	1,83	3,45	4,44
Wschodnie	2,5	4,4	4,2	5,6	6,2	0,23	0,36	0,47	0,76
Zachodnie ^b	2,8	3,6	4,3	4,7	5,1	0,59	0,93	1,18	1,68
Południowe ^b	5,5	7,3	7,5	8,6	9,2	0,87	1,33	1,49	1,92
	na 1 km ²					w odsetkach ogółu ludności			
Polska ^b	44	65	70	83	90	16	18	24	27
Centralne	45	72	83	98	106	17	19	30	33
Wschodnie	20	36	33	45	50	9	8	11	14
Zachodnie ^b	58	75	90	99	107	21	26	27	35
Południowe ^b	69	92	95	108	116	16	18	20	22

^a Z wojskiem skoszarowanym. Wojsko skoszarowane podzielono szacunkowo na grupy województw. ^b łącznie z ziemią odzyskanymi w 1938 r.

TABL. 3. PRZECIĘTNY ROCZNY PRZYRÓST LUDNOŚCI

Województwa	Ludność ogółem			Ludność miejska	
	1870-1900	1921-1931	1931-1939	1870-1900	1921-1931
	w odsetkach				
Polska	1,3	1,7	1,2	1,6	2,9
Centralne	1,6	1,7	1,2	1,8	2,6
Wschodnie	1,9	3,0	1,4	1,5	5,0
Zachodnie	0,8	1,0	1,1	1,5	3,6
Południowe	1,0	1,3	1,1	1,4	2,6

TABL. 4. POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I LUDNOŚĆ

Województwa	Po- wier- zchnia w tys. km ²	Liczba						Ludność 1931 r.		
		powiatów		miast		gmin wiel- skich	gro- mad	Ogół- lem	miej- ska	wiel- ska
		Ogół- lem	w tym grodz- kich	Ogół- lem	w tym wy- dziel- onych					
						w tysiącach				
Podział administracyjny obowiązujący od dn. I.IV 1939 r.										
Polska ^a	389,7 ^b	264	23	611	53	3195	10533	32348,1 ^c	6929,8	23226,8
M. st. Warszawa	0,14	4	4	1	1	—	—	1179,5	1179,5	—
Warszawskie	31,7	22	—	53	3	293	6411	2460,9	520,3	1940,6
Łódzkie	20,4	15	1	39	5	237	3920	2650,1	1090,4	1559,7
Kieleckie	22,2	18	3	37	8	275	3666	2671,0	730,5	1940,5
Lubelskie	26,6	16	1	29	3	228	3259	2116,2	405,2	1711,0
Białostockie	26,0	10	1	35	3	128	3477	1263,3	311,8	951,5
Wileńskie	29,0	9	1	15	1	96	880	1276,0	263,2	1012,8
Nowogródzkie	23,0	8	—	10	—	87	1717	1057,2	102,8	954,4
Poleskie	36,7	9	—	12	2	79	1785	1132,2	146,8	985,4
Wołyńskie	35,7	11	—	22	3	103	2740	2085,6	276,5	1809,1
Poznańskie	28,1	29	2	100	3	237	3644	2339,6	784,8	1554,8
Pomorskie	25,7	28	5	64	6	234	2872	1884,4	677,2	1207,2
Śląskie ^a	5,1	11	3	25	3	463	—	1533,5	521,7	1011,8
Krakowskie ^d	17,6	18	1	47	3	195	1797	2300,1	579,5	1720,6
Lwowskie ^d	28,4	27	1	58	5	252	2237	3126,3	775,9	2350,4
Stanisławowskie	16,9	12	—	28	3	119	911	1480,3	295,2	1185,1
Tarnopolskie	16,5	17	—	36	1	169	1215	1600,4	268,5	1331,9

Podział administracyjny obowiązujący w dn. 31.IV 1939 r.

Województwa, których granice uległy zmianom w dn. I.IV 1939 r.

Warszawskie	25,0	20	—	46	2	254	5675	2109,3	470,0	1639,3
Łódzkie	12,7	9	1	28	5	154	2288	2007,0	974,2	1032,8
Kieleckie	25,6	20	3	40	8	313	4284	2936,8	751,1	2185,7
Lubelskie	31,2	19	1	33	3	274	3985	2464,6	441,6	2023,0
Białostockie	32,4	13	1	44	4	170	4506	1643,9	391,5	1252,4

Podział administracyjny w dn. 31.III 1938 r.**A. Grupy województw**

Centralne	137,8	92	10	223	25	1281	22932	13377,3	4463,8	8913,5
Wschodnie	124,4	37	1	59	6	365	7124	5551,0	788,9	4762,1
Zachodnie	47,2	61	10	152	10	742	4297	4481,6	1611,1	2870,5
Poludniowe	79,2	74	2	169	12	735	6156	8505,9	1919,1	6586,8

B. Województwa, których granice uległy zmianom od dn. I.IV 1938 do dn. 31.III 1939 r.^d

M. st. Warszawa	0,12	4	4	1	1	—	—	1171,9	1171,9	—
Warszawskie	29,5	23	—	59	3	303	6647	2529,2	585,3	1943,9
Łódzkie	19,0	13	1	46	6	221	3525	2632,0	1125,6	1506,4
Poznańskie	26,6	31	4	99	4	205	2855	2106,5	838,4	1268,1
Pomorskie	16,4	19	3	35	3	153	1442	1080,1	353,8	726,3
Śląskie	4,2	11	3	18	3	384	—	1295,0	419,0	876,0
Krakowskie	17,4	18	1	47	3	195	1798	2297,8	579,5	1718,3

^a Łącznie z ziemią odzyskanymi w 1938 r. ^b Bez Zatoki Puckiej (394 km²), wód terytorialnych (493 km²) i pasa przyległego do wód terytorialnych (494 km²).
^c W tym 191,5 tys. wojska skoszarowanego nie uwzględnionego w danych dla województw oraz w podziale na ludność miejską i wiejską. ^d W związku ze zmianami administracyjnymi i przyłączeniem ziem odzyskanych w 1938 r.

TABL. 5. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA WEDŁUG POWIATÓW W 1931 R.

Województwa Powiaty	Po- wierz- chnia w km ²	Ludność		Województwa Powiaty	Po- wierz- chnia w km ²	Ludność	
		Ogó- łem w tys.	na 1 km ²			Ogó- łem w tys.	na 1 km ²
Polska ^a	389720 ^b	32348,1 ^c	83	Łódzkie (dok.)			
M. st. Warszawa	141	1 179,5	8 337	39 Sieradzki	1 618	167,4	103
1 Południowo- warszawski	50	307,1	6 080	40 Skierniewicki	831	71,0	85
2 Północno-war- szawski	31	478,2	15 158	41 Wieluński	2 107	214,3	102
3 Prasko-warszaw- ski	43 ^d	176,1	4 087	Kieleckie	22 204	2 671,0	120
4 Śródmiejsko- warszawski	10	218,1	22 415	42 Będziński	459	231,3	504
Warszawskie	31 656	2 460,9	78	43 Częstochow- ski gr.	48	117,2	2 441
5 Błotki	1 074	143,8	134	44 Częstochowski	1 855	182,6	98
6 Ciechanowski	1 209	78,8	65	45 Iłzecki	1 835	162,4	88
7 Działowski ^e	842	42,7	51	46 Jędrzejowski	1 277	108,8	85
8 Garwoliński ^f	2 044	175,7	86	47 Kielecki	2 052	244,1	119
9 Gostyński	1 147	81,6	71	48 Koziński	1 857	143,1	77
10 Grójecki	1 699	132,4	78	49 Miechowski	1 353	153,7	114
11 Łomżyński ^g	2 657	168,2	63	50 Olkusi	1 361	151,3	111
12 Makowski	1 136	65,6	58	51 Opatowski	1 639	186,5	114
13 Miński	1 228	111,1	90	52 Pińczowski	1 148	126,0	110
14 Mławski	1 486	103,1	69	53 Radomski gr.	25	77,9	3 141
15 Ostrołęcki ^g	2 281	112,6	49	54 Radomski	2 095	166,9	80
16 Ostrowski ^g	1 467	99,8	68	55 Sandomierski	1 186	124,4	105
17 Płocki	1 485	128,1	86	56 Sosnowiecki gr.	33	109,0	3 282
18 Płoński	1 289	81,4	63	57 Stopnicki	1 590	153,2	96
19 Przasnyski	1 410	69,1	49	58 Włoszczowski	1 446	101,6	70
20 Pultuski	1 527	118,1	77	59 Zawierciański	945	131,0	139
21 Radzyński	1 076	97,5	91	Lubelskie	26 555	2 116,2	80
22 Sierpecki	1 204	84,9	70	60 Bialski	2 122	116,0	55
23 Sochaczewski	1 052	75,2	71	61 Biłgorajski	1 720	116,9	68
24 Sokolowski ^f	1 276	83,9	66	62 Chełmski	1 975	162,3	82
25 Warszawski	1 766	318,5	180	63 Hrubieszowski	1 575	130,0	83
26 Węgrowski ^f	1 301	88,8	68	64 Janowski	1 960	152,7	78
Łódzkie	20 446	2 650,1	130	65 Krasnostawski	1 521	134,2	88
27 Brzeziński	1 100	150,9	137	66 Lubartoński	1 389	108,0	78
28 Konecki ^h	1 619	135,9	84	67 Lubelski gr.	30	112,3	3 681
29 Kutnowski ⁱ	922	108,0	117	68 Lubelski	1 889	163,5	87
30 Łaski	1 400	171,9	123	69 Łukowski	1 762	129,1	73
31 Łęczycki	1 317	127,6	97	70 Puławski	1 618	156,5	97
32 Łowicki ⁱ	1 258	104,8	83	71 Radzyński	1 621	99,1	61
33 Łódzki gr.	59	604,6	10 292	72 Siedlecki	1 988	151,4	76
34 Opoczyński ^h	893	161,7	181	73 Tomaszowski	1 397	121,1	87
35 Opatowski	1 773	129,9	73	74 Włodawski	2 326	113,6	49
36 Piotrkowski	2 073	222,2	107	75 Zamojski	1 662	149,5	90
37 Radomsko-żan- ski	2 149	186,4	87	Białostockie	26 036	1 263,3	49
38 Rawski ⁱ	1 327	93,5	70	76 Augustowski	2 035	74,8	37
				77 Białostocki gr.	39	91,1	2 316
				78 Białostocki	3 079	140,1	45

a Łącznie z ziemiami odzyskanymi w 1938 r. b Bez Zatoki Puckiej (394 km²), wód terytorialnych (493 km²) i pasa przyległego do wód terytorialnych (494 km²). c W tym 191,5 tys. wojska skoszarowanego, nie uwzględnionego w danych dla powiatów i województw. d Bez Wisły (7 km²). e Do 31.III 1938 r. w woj. pomorskim. f Do 31.III 1939 r. w woj. lubelskim. g Do 31.III 1939 r. w woj. białostockim. h Do 31.III 1939 r. w woj. kieleckim. i Do 31.III 1939 r. w woj. warszawskim.

(c. d. str 13)

TABL. 5. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA WEDŁUG POWIATÓW W 1931 R. (c. d.)

Województwa Powiaty	Po- wier- cznia w km ²	Ludność		Województwa Powiaty	Po- wier- cznia w km ²	Ludność	
		Ogó- łem w tys.	na 1 km ²			Ogó- łem w tys.	na 1 km ²
Białostockie (dok.)				Wołyńskie (dok.)			
79 Bielski	4 989	204,5	41	121 Włodzimierski	2 208	150,4	68
80 Grodzieński	4 459	213,1	48	122 Zdobunowski	1 349	118,3	88
81 Sokółski	2 333	103,1	44				
82 Suwalski	2 246	110,1	49	Poznańskie	28 089	2 339,6	83
83 Szczuczynski	1 451	68,2	47	123 Chodzieski	893	44,5	50
84 Wołkowyski	3 938	171,3	43	124 Czarnkowski	919	43,3	47
85 Wysoko-mazow.	1 467	87,0	59	125 Gnieźnieński gr.	18	30,7	1 704
				126 Gnieźnieński	1 126	57,3	51
Wileńskie	29 011	1 276,0	44	127 Gostyński	701	55,9	80
86 Brasławski	4 217	143,1	34	128 Jarociński	1 124	87,5	78
87 Działmieński	3 968	159,9	40	129 Kaliski ^a	1 478	196,7	133
88 Mołodecki	1 898	91,3	48	130 Kępinski	1 179	86,8	74
89 Oszmiański	2 362	104,6	44	131 Kolski ^a	1 097	109,8	100
90 Postawski	3 050	99,9	33	132 Konarski ^a	2 152	188,0	87
91 Święciański	4 017	136,5	34	133 Kościański	1 057	78,9	75
92 Wilejski	3 427	131,1	38	134 Krotoszyński	915	75,5	82
93 Wileński gr.	105	195,1	1 863	135 Leszczyński	827	61,2	74
94 Wileńsko-trocki	5 967	214,5	36	136 Międzychodzki	755	31,0	41
				137 Mogileński	1 059	70,3	66
Nowogródzkie	22 966	1 057,2	46	138 Nowotomyski	1 276	87,3	68
95 Baranowski	3 298	161,1	49	139 Obornicki	966	50,4	52
96 Lidzki	4 258	183,5	43	140 Ostrowski	1 194	104,1	87
97 Nieszwieski	1 968	114,5	58	141 Poznański gr.	77	246,5	3 206
98 Nowogródzki	2 930	149,5	51	142 Poznański	1 227	91,2	74
99 Słonimski	3 069	126,5	41	143 Rawicki	523	49,9	95
100 Stolpecki	2 371	99,4	42	144 Szamotuński	1 076	67,7	63
101 Szczuczynski	2 273	107,2	47	145 Średzki	800	49,9	62
102 Wołozynski	2 799	115,5	41	146 Śremski	921	57,3	62
				147 Turecki ^a	1 591	130,5	82
Poleskie	36 668	1 132,2	31	148 Wągrowiecki	1 037	54,3	52
103 Brzeski	4 625	216,2	47	149 Wolsztyński	754	47,9	64
104 Drohicki	2 351	97,0	41	150 Wrzesiński	608	43,7	72
105 Kobryński	3 545	114,0	32	151 Zniński	739	41,5	56
106 Kosowski	3 562	83,7	23				
107 Koszyński	3 243	95,0	29	Pomorskie	25 683	1 884,4	73
108 Łuniniecki	5 722	109,3	19	152 Brodnicki	912	56,3	62
109 Piński	5 587	183,6	33	153 Bydgoski gr. ^b	75	117,2	1 559
110 Pruznański	2 644	108,6	41	154 Bydgoski ^b	1 334	58,1	44
111 Stoliński	5 389	124,8	23	155 Chełmiński	738	52,8	71
				156 Chojnicki	1 854	76,9	41
Wołyńskie	35 754	2 085,6	58	157 Gdynski gr.	66	38,6 ^c	587
112 Dubieński	3 275	226,7	69	158 Grudziądzki gr.	28	54,0	1 896
113 Horochowski	1 757	122,1	69	159 Grudziądzki	758	42,8	56
114 Kostopolski	3 496	159,6	46	160 Inowrocławski			
115 Kowelski	5 682	255,1	45	gr. ^b	37	34,4	932
116 Krzemieniecki	2 790	243,0	87	161 Inowrocławski ^b	1 267	67,5	53
117 Lubomelski	2 054	85,5	42	162 Kartuski	1 302	68,7	53
118 Łucki	4 767	290,8	61	163 Kościerski	1 162	51,7	48
119 Rówieński	2 898	252,8	87	164 Lipnowski ^d	1 535	104,5	68
120 Sarnieński	5 478	181,3	33	165 Lubawski	833	53,6	64

a Do 31.III 1938 r. w woj. łódzkim. b Do 31.III 1938 r. w woj. poznańskim.
c Według spisu 1936 r. — 83,4 tys. d Do 31.III 1938 r. w woj. warszawskim.
(dok. str. 14)

TABL. 5. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA WEDŁUG POWIATÓW W 1931 R. (dok.)

Województwa Powiaty	Po- wierz- chnia w km ²	Ludność		Województwa Powiaty	Po- wierz- chnia w km ²	Ludność	
		Ogó- łem w tys.	na 1 km ²			Ogó- łem w tys.	na 1 km ²
Pomorskie (dok.)				Lwowskie (dok.)			
166 Morski	1 281	79,9	62	215 Jaworowski	977	86,8	89
167 Nieszawski ^a	1 278	117,9	92	216 Kolbuszowski	873	89,6	80
168 Rypiński ^a	1 188	84,9	71	217 Krośniński	934	113,4	121
169 Sepoleński	681	31,6	46	218 Leski ^c	1 832	111,6	61
170 Starogardzki	1 127	71,8	64	219 Lubaczowski	1 146	87,3	76
171 Szubiński ^b	917	47,8	52	220 Lwowski gr.	67	312,2	4 683
172 Świecki	1 533	88,0	57	221 Lwowski	1 276	142,8	112
173 Tczewski	716	67,4	94	222 Łanucki	889	97,7	110
174 Toruński gr.	59	61,9	1 038	223 Mościcki	755	89,5	118
175 Toruński	864	52,3	61	224 Nizański	973	64,2	66
176 Tucholski	1 039	41,2	40	225 Przemyski	1 002	162,5	162
177 Wąbrzeski	673	49,9	74	226 Przeworski	415	61,4	148
178 Włocławski ^a	1 325	147,8	112	227 Rawicki	1 401	122,1	87
179 Wyrzyski ^b	1 101	64,9	59	228 Rudecki	670	79,2	118
Śląskie ^c	5 122	1 533,5	299	229 Rzeszowski	1 270	185,1	146
180 Bielski gr.	10	25,4	2 494	230 Samborski	1 133	133,8	118
181 Bielski	339	59,5	176	231 Sanocki	1 282	114,2	89
182 Chorzowski gr.	32	128,9	4 041	232 Sokalski	1 324	109,1	82
183 Cieszyński ^c	1 305	176,6	135	233 Tarnobrzegi	949	72,2	76
184 Frysztacki ^c	262	143,0	546	234 Turczański	1 829	114,4	63
185 Katowicki gr.	42	126,2	3 001	235 Żółkiewski	1 111	95,5	86
186 Katowicki	213	357,3	1 678	Stanisławowskie	16 894	1 480,3	88
187 Lubliniecki	715	45,2	63	236 Doliński	2 397	118,4	49
188 Pszczyński	1 046	151,5	145	237 Horodeński	849	92,9	109
189 Rybnicki	890	212,9	239	238 Kałuski	1 137	102,3	90
190 Tarnogórski	268	107,0	399	239 Kołomyjski	1 339	176,0	131
Krakowskie ^c	17 560	2 300,1	131	240 Kosowski	1 839	93,9	51
191 Biały	635	139,1	219	241 Nadworniański	2 472	140,7	57
192 Bocheński	877	113,8	130	242 Rohatyński	1 147	127,3	111
193 Brzeski	849	102,2	120	243 Stanisławowski	1 249	198,4	159
194 Chrzanowski	722	138,1	191	244 Stryjski	2 081	152,6	73
195 Dąbrowski	650	66,7	103	245 Śniatynski	567	78,0	138
196 Debicki	1 141	110,9	97	246 Tłumacki	934	116,0	124
197 Gorlicki ^c	1 082	104,8	97	247 Żydaczowski	883	83,8	95
198 Jasielski	1 055	116,1	110	Tarnopolskie	16 533	1 600,4	97
199 Krakowski gr.	48	219,3	4 528	248 Borszczowski	1 067	103,3	97
200 Krakowski	884	187,5	212	249 Brodzki	1 125	91,3	81
201 Limanowski	944	87,3	92	250 Brzeżański	1 135	103,8	91
202 Mielecki	901	77,5	86	251 Buczacki	1 208	139,1	115
203 Myślenicki	988	102,7	104	252 Czortkowski	734	84,0	114
204 Nowosądecki ^c	1 572	183,9	117	253 Kamionecki	1 000	82,1	82
205 Nowotarski ^c	2 069	131,8	64	254 Kopyczyński	841	88,6	105
206 Tarnowski	881	142,4	162	255 Podhajcki	1 018	95,7	94
207 Wadowicki	1 109	145,1	131	256 Przemysłański	927	89,9	97
208 Żywiecki	1 153	130,9	114	257 Radziechowski	1 022	69,3	68
Lwowskie ^c	28 402	3 126,3	110	258 Skalacki	876	89,2	102
209 Bobrecki	891	97,1	109	259 Tarnopolski	1 231	142,2	116
210 Brzozowski	684	83,2	122	260 Trembowelski	789	84,3	107
211 Dobromilski	994	94,0	95	261 Zaleszczycki	684	72,0	105
212 Drohobycki	1 499	194,4	130	262 Zbaraski	740	65,6	89
213 Gródecki	889	85,0	96	263 Zborowski	941	81,4	87
214 Jarosławski	1 337	148,0	111	264 Złoczowski	1 195	118,6	99

^a Do 31.III 1938 r. w woj. warszawskim. ^b Do 31.III 1938 r. w woj. poznańskim. ^c Łącznie z ziemiami łódzkanymi w 1938 r.

TABL. 6. ROZWÓJ LUDNOŚCI ŚWIATA

Części świata	1650	1750	1800	1850	1900	1920	1930	1936	1937
	w milionach								
Ogółem	545	728	906	1 171	1608	1 789	2 013	2 118	2 134
Europa	100	140	187	266	401	450	506	534	537
Azja	330	479	602	749	937	987	1 103	1 153	1 161
Afryka	100	95	90	95	120	133	142	152	154
Ameryka	13	12	25	59	144	211	252	268	271
Australia i Oceania	2	2	2	2	6	8	10	11	11

Źródła: Carr-Saunders A. M. *World Population*, Oxford 1936; *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1931/32, 1937/38*, Genewa; *Bulletin Mensuel de Statistique*, nr 11, Genewa 1938.

TABL. 7. ROZWÓJ LUDNOŚCI NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Kraje	1800	1850	1900	1910	1920	1930	1938
	w tysiącach						
Anglia z Walią i Szkocją	10 501	20 817	37 000	40 834	42 769	44 791	46 211
Belgia		4 337	6 694	7 424	7 462	8 092	8 375
Dania ^a	929	1 415	2 450	2 757	3 267	3 550	3 764
Francja	28 250	36 472	40 681	41 479	39 210	41 835	41 950
Hiszpania	10 541		18 618	19 156	21 338	23 560	24 849 ^b
Holandia	2 100	3 057	5 104	5 858	6 865	7 953	8 680
Niemcy ^a	24 831	35 900	56 367	64 926	59 177	64 280	78 780 ^c
Norwegia	883	1 400	2 243	2 390	2 653	2 815	2 917
Polska ^d	9 000	13 600	25 563	28 978	26 664	31 258	34 849
Szwecja	2 347	3 483	5 136	5 522	5 904	6 142	6 290
Włochy ^e	18 125	24 348	32 475	34 671	38 033	41 230	43 680
Z. S. R. R. (część europ.)	39 000	60 670	108 594	130 819		116 063 ^f	
Australia		405	3 774	4 455	5 436	6 501	6 893
Brazylia	3 250		17 319	24 618	31 235	40 273	43 247 ^g
Indie Brytyjskie		206 162 ^h	294 361	315 156	318 942	352 838	375 490 ^h
Japonia		33 301 ^h	46 732	49 588	55 963	64 450	72 124
Kanada		1 842	5 371	7 205	8 788	10 290	11 233
Stany Zjedn. Am.	5 308	23 192	75 994	91 972	105 711	123 630	130 215

^a Do 1910 r. w granicach politycznych z dn. 1.1. 1914 r. ^b 1935 r. ^c Łącznie z Austrią i Sudetami. ^d W granicach z dn. 1.1. 1938 r. ^e 1926 r. ^f 1937 r. ^g 1870 r. ^h 1935 r.

Uwaga. O ile nie zaznaczono inaczej, dane dotyczą ludności krajów w każdorazowych granicach politycznych.

TABL. 8. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ KRAJÓW POSIADAJĄCYCH DOMINIA, KOLONIE, PROTEKTORATY, MANDATY W KOŃCU 1936 R.

Kraje	Powierzchnia		Ludność		Kraje	Powierzchnia		Ludność	
	Ogółem	w tym posiadł.	Ogółem	w tym posiadł.		Ogółem	w tym posiadł.	Ogółem	w tym posiadł.
Imper. Bryt.	34145	33900	523,6	476,3	Portugalia	2 191	2 099	16,6	9,4
Francja	12419	11868	111,6	69,6	Holandia	2 089	2 055	75,3	68,7
Stany Zj. Am.	9 683	1 844	144,5	15,7	Hiszpania	838	333	26,1	1,0
Włochy	3 795	3 485	51,2	8,5	Japonia	681	299	101,3	30,8
Belgia	2 442	2 411	21,9	13,6	Norwegia	386	63	2,9	0,0
					Dania	357	313 ^a	3,8	0,0 ^a

^a Część Grenlandii wolna od lodów.

Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1937/38*, Genewa 1938.

TABL. 9. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA ŚWIATA W KOŃCU 1936 R.

Kraje Podział polityczny z dn. 1. I 1939 r.	Po- wierz- chnia w tys. km ²	Ludność		Kraje Podział polityczny z dn. 1. I 1939 r.	Po- wierz- chnia w tys. km ²	Ludność	
		Ogó- łem w milio- nach	na 1 km ²			Ogó- łem w milio- nach	na 1 km ²
Ogółem	146 734	2 117,8	14	Azja (dok.)			
Ogółem bez An- tarktydy	132 734	2 117,8	16	Arabia (państwa niepodległe)	2 600	7,0	3
Europa	11 426	534,3	47	Butan	50	0,3	5
Albania	28	1,1	40	Chiny	9 800	414,7	42
Andorra	0,5	0,005	10	Chiny właściwe	5 629	407,9	72
Anglia (Zj. Król.)	245	47,3	193	Mongolia zewn.	1 612	0,8	0,5
Belgia	31	8,3	273	Turkiestan	1 823	2,5	1
Bułgaria	103	6,2	61	Tybet	736	3,5	5
Czecho-Słowacja	99	10,3	104	Irak	302	3,6	12
Dania	44	3,8	85	Iran	1 643	15,0	9
Estonia	48	1,1	24	Japonia	382	70,5	184
Finlandia	383	3,6	9	Mandżuria	1 303	35,3	27
Francja	551	41,9	76	Nepal	140	5,6	40
Gdańsk W. M.	2	0,4	213	Syjam	518	14,4	28
Grecja	130	6,9	53	Turcja	763	16,5	22
Hiszpania	505	25,0	50	w tym w Azji	739	15,2	21
Holandia	34	8,6	250	Z. S. R. R.	21 176	175,5	8
Irlandia	69	3,0	43	w tym w Azji	15 174	37,0	2
Islandia	103	0,1	1	Pos. brytyjskie	5 211	388,9	75
Jugosławia	248	15,2	61	w tym:			
Lichtenstein	0,16	0,012	76	Cejlon	66	5,7	86
Litwa	56	2,5	45	Cypr	9	0,4	40
Luksemburg	3	0,3	115	Indie Bryt.	4 684	374,2	80
Łotwa	66	2,0	30	Malaje Bryt.	136	4,8	35
Monako	0,0015	0,025	16700	Palestyna (M)	26	1,4	52
Niemcy	583	78,5	135	Transjordania (M)	90	0,3	3
w tym: Austria	84	6,8	81	Pos. francuskie	939	27,2	29
Sudety	29	3,7	128	w tym:			
Norwegia	323	2,9	9	Indochiny	736	23,2	32
P o l s k a	390	35,1	90	Liban (M)	9	0,9	95
Portugalia	92	7,3	79	Syria (M)	193	2,6	13
Rumunia	295	19,4	66	w tym Sandżak			
San Marino	0,06	0,014	230	Aleksandretty	5	0,2	46
Szwajcaria	41	4,2	101	Pos. holenderskie			
Szwecja	449	6,3	14	Indie Holenderskie	1 488	66,3	45
Turcja	763	16,5	22	Pos. japońskie	297	30,7	104
w tym w Europie	24	1,3	54	Formoza	36	5,3	148
Watykan	0,00044	0,001	2 300	Korea	221	23,4	106
Węgry	105	10,1	96	Kwantung	4	1,7	459
Włochy	310	42,7	138	Sachalin	36	0,3	9
Z. S. R. R.	21 176	175,5	8	Posiadłości:			
w tym w Europie	6 002	138,5	23	portugalskie	23	1,2	54
Pos. brytyjskie				Stanów Zj. Am.	296	13,4	45
Malta	0,32	0,3	829	włoskie	3	0,14	56
Gibraltar	0,005	0,019	3 958	Afryka	30 082	151,7	5
Pos. norweska				Egipt ^a	1 000	15,9	
Szpicberg	63	0,0006	0,01	w tym zamieszkania	35	15,9	451
Azja	41 558	1153,4	28	Liberia	120	2,5	21
Afganistan	650	7,0	11	Tangerb	0,6	0,1	133

^a Łącznie z częścią azjatycką Egiptu (półwysep Synaj). ^b Pod zarządem międzynarodowym.

U w a g a. Umieszczone przy krajach w nawiasach skróty oznaczają: D. — dominium, M — mandat.

(dok. str. 17)

TABL. 9. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA ŚWIATA
W KOŃCU 1936 R. (dok.)

Kraje Podział polityczny z dn. 1. I 1939 r.	Po- wierz- chnia w tys. km ²	Ludność		Kraje Podział polityczny z dn. 1. I 1939 r.	Po- wierz- chnia w tys. km ²	Ludność	
		Ogó- łem w milio- nach	na km ²			Ogó- łem w milio- nach	na km ²
Afryka (dok.)				Ameryka Środk.	2 798	39.3	14
Pos. brytyjskie	7 337	54.4	7	Costa Rica	60	0.6	10
w tym:				Guatemala	110	2.4	22
Afr. Płd.-Zach. (M)	835	0.4	0.4	Haiti	26	2.6	100
Afr. Zach. Bryt.	1 285	25.9	20	Honduras	154	1.0	7
w tym:				Kuba	114	4.4	38
Kamerun (M)	89	0.8	9	Meksyk	1 969	19.0	10
Nigeria	877	19.4	22	Nikaragua	128	0.9	7
Togo (M)	34	0.4	10	Panama	84	0.5	6
Kenia	583	3.3	6	Salwador	34	1.6	48
Rodezja Płd. i Płn.	1 135	2.7	2	San Domingo	50	1.5	30
Tanganyka (M)	969	5.1	5	Posiadłości:			
Zw. Płd.-Afr. (D)	1 222	9.7	8	brytyjskie	55	2.3	418
Sudana ^a	2 521	6.0	2	francuskie	3	0.6	186
Pos. belgijskie	2 411	13.6	6	holenderskie	1	0.1	91
Kongo	2 356	10.1	4	Stanów Zj. Am.	10	1.8	180
Ruanda-Urundi (M)	55	3.5	64	Ameryka Płd.	18 269	88.2	5
Pos. francuskie	10 801	41.7	4	Argentyna	2 793	12.6	5
w tym:				Boliwia	1 313	3.0	2
Afr. Równ. Franc.	2 256	3.5	2	Brazylia	8 511	42.4	5
Afr. Zach. Franc.	4 700	14.7	3	Chile	742	4.6	6
Alger	2 196	7.3	3	Ekwador	455	3.0	7
Kamerun (M)	419	2.4	6	Kolumbia	1 162	8.8	8
Madagaskar	616	3.8	6	Paragwaj	458	0.9	2
Maroko	431	6.4	15	Peru	1 249	7.0	6
Togo (M)	52	0.7	14	Urugwaj	187	2.0	11
Tunis	125	2.6	21	Wenezuela	912	3.4	4
Pos. hiszpańskie	333	1.0	3	Posiadłości:			
Pos. portugalskie	2 076	8.1	4	brytyjskie	247	0.3	1
w tym:				w tym Gujana	232	0.3	1
Angola	1 264	3.3	3	francuskie	90	0.04	0.4
Mozambik	771	4.3	6	holenderskie			
Pos. włoskie	3 482	8.4	2	(Surinam)	150	0.17	1
Afr. Wsch. Włoska	1 708	7.6	4	Australia i Ocea- nia	8 966	10.6	1
Abisynia	785	5.3	7	Pos. brytyjskie	8 495	9.8	1
Erytrea	221	1.0	5	w tym:			
Somali	702	1.3	2	Australia (D)	7 704	6.8	1
Libia	1 774	0.8	0.5	Nowa Gwinea, Sa- moa i inne (M)	239	0.7	3
Ameryka Płn., Środk. i Płd.	40 702	267.8	7	Nowa Zelandia (D)	268	1.6	6
Ameryka Płn.	19 635	140.3	7	Posiadłości:			
Stany Zjedn. Am.	7 839	128.8	16	francuskie	23	0.1	4
Pos. brytyjskie	9 964	11.4	1	francusko-bryt.	12	0.06	5
Kanada (D)	9 542	11.1	1	holenderskie (No- wa Gwinea)	416	0.14	0.3
Nowa Funlandia (D)	422	0.3	0.7	japońskie (M)	2	0.1	51
w tym Labrador	311	0,005	0,016	Stanów Zj. Am.	18	0.4	24
Posiadłości:				Antarktyda	14 000	0.0	0.0
duńskie (Grenlan- dia b)	313	0,017	0,05				
Stanów Zj. Am. (Alaska)	1 519	0,06	0,04				

a Kondominium anglo-egipskie. b Część wolna od lodów.

U w a g a. Ob. uwagę na str. 16.

Źródła: Annuaire Statistique de la Société des Nations 1937/38, Genewa 1938;
Hübners Weltstatistik, Wiedeń 1939.

TABL. 10. GMINY WIEJSKIE WEDŁUG POWIERZCHNI I LUDNOŚCI

Województwa	Liczba gmin									
	Ogółem	o powierzchni km ²					o ludności ^a tys.			
		50 i mniej	50-100	100-200	200-300	powyżej 300	4 i mniej	4-8	8-12	powyżej 12'
Polska^b	3 195	634	1 088	1 051	228	194	650	1 374	782	389
Warszawskie	293	22	122	141	8	—	37	190	56	10
Łódzkie	237	21	161	55	—	—	27	153	51	6
Kieleckie	275	48	163	63	1	—	22	182	55	16
Lubelskie	228	5	85	131	7	—	21	119	74	14
Białostockie	128	—	13	73	25	17	10	74	34	10
Wileńskie	96	—	—	12	43	41	1	19	46	30
Nowogrodzkie	87	—	1	24	39	23	—	18	36	33
Poleskie	79	—	—	1	21	57	—	6	36	37
Wołyńskie	103	—	—	8	46	49	—	—	10	93
Poznańskie	237	6	93	128	10	—	16	175	38	8
Pomorskie	234	9	116	99	9	1	67	149	16	2
Śląskie ^b	463	460	2	1	—	—	413	28	9	13
Krakowskie	195	30	104	59	2	—	6	85	72	32
Lwowskie	252	17	93	133	9	—	14	78	110	50
Stanisławow.	119	2	43	61	7	6	5	18	72	24
Tarnopolskie	169	14	92	62	1	—	11	80	67	11

a Na podstawie spisu ludności z dn. 9.XII 1931 r. b łącznie z ziemiami odzyskanymi w 1938 r.

TABL. 11. LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU
Na podstawie spisów ludności

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku lat									
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 i więcej
w tysiącach											
Polska 1931	31 916^a	3 982	3 967	2 777	3 036	6 144	4 254	2 987	2 253	1 628	860
Miasta	8 731	835	934	672	834	1 818	1 329	938	677	456	229
Wieś	23 185	3 147	3 033	2 105	2 202	4 326	2 925	2 049	1 576	1 172	631
Mężczyźni	15 428	2 020	2 005	1 405	1 474	2 931	1 999	1 391	1 052	753	386
w tym żonaci	5 911	—	—	—	12	1 082	1 731	1 287	948	610	236
Miasta	4 104	424	473	339	394	830	605	433	312	198	91
Wieś	11 324	1 596	1 532	1 066	1 080	2 101	1 394	958	740	555	295
Kobiety	16 488	1 962	1 962	1 372	1 562	3 213	2 255	1 596	1 201	875	474
w tym zamęż.	6 030	—	—	—	95	1 681	1 803	1 205	747	387	105
Miasta	4 627	411	461	333	440	988	724	505	365	258	138
Wieś	11 861	1 551	1 501	1 039	1 122	2 225	1 531	1 091	836	617	336
w odsetkach											
Polska 1921^b	100,0	10,1	11,5	13,8	12,2	16,8	11,4	9,3	7,7	4,7	2,5
1931 ^b	100,0	12,4	12,4	8,6	9,5	19,7	13,3	9,3	7,0	5,1	2,7
1931	100,0	12,5	12,4	8,7	9,5	19,3	13,3	9,4	7,1	5,1	2,7
Miasta	100,0	9,6	10,7	7,7	9,6	20,8	15,2	10,8	7,8	5,2	2,6
Wieś	100,0	13,6	13,1	9,1	9,5	18,7	12,6	8,8	6,8	5,1	2,7
na 100 mężczyzn przypada kobiet											
Polska 1921^b	106,9	97,5	99,2	97,9	112,5	114,9	117,0	109,2	106,2	105,7	108,5
1931 ^b	105,6	97,1	97,8	97,7	106,0	102,9	112,8	114,7	114,2	116,2	123,1
1931	106,9	97,1	97,8	97,7	106,0	109,6	112,8	114,7	114,2	116,2	123,1
Miasta	112,8	98,8	97,3	98,2	111,6	119,1	119,8	115,8	116,7	129,8	152,2
Wieś	104,7	97,2	98,0	97,5	104,0	105,9	109,8	113,7	113,1	111,3	114,1
na 100 mężczyzn lub kobiet danej grupy wieku przypada											
Żonaty^c	59,1^c	—	—	—	—	0,8	36,9	86,6	92,5	90,1	81,0
Zamężnych	53,9^c	—	—	—	—	6,1	52,3	80,0	75,6	62,2	44,3

a W tej liczbie 28 tys. ludności w wieku niewiadomym. b Z wojskiem skoszarywanym. c Obliczono w stosunku do ludności w wieku 15 lat i więcej.

TABL. 12. ZMIANY STRUKTURY LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU

Grupy wieku	Ludność na podstawie								
	spisów ^a			szacunków		spisów ^a			szacunków
	około 1900	1921c	1932d	1939	1950	około 1900	1921c	1932d	1939
	w tysiącach					w odsetkach			
Ogółem . . .	25 106	27 176	32 150	35 090	.	100,0	100,0	100,0	100,0
0—14 lat . . .	9 864	9 627	10 791	11 413	.	39,3	35,4	33,6	32,5
15—49 lat . . .	11 975	13 513	16 650	18 421	21 865	47,7	49,7	51,8	52,5
50—64 lat . . .	2 357	2 894	3 167	3 502	4 464	9,4	10,7	9,8	10,0
65 i więcej lat	910	1 142	1 542	1 754	2 053	3,6	4,2	4,8	5,0
Mężczyźni . . .	12 482	13 133	15 639	17 124	.	100,0	100,0	100,0	100,0
0—14 lat . . .	4 937	4 856	5 462	5 781	.	39,6	37,0	34,9	33,8
15—49 lat . . .	5 933	6 322	7 989	8 976	10 832	47,5	48,1	51,1	52,4
50—64 lat . . .	1 152	1 399	1 480	1 599	2 009	9,2	10,7	9,5	9,3
65 i więcej lat	460	556	708	768	870	3,7	4,2	4,5	4,5
Kobiety . . .	12 624	14 043	16 511	17 966	.	100,0	100,0	100,0	100,0
0—14 lat . . .	4 927	4 771	5 329	5 632	.	39,0	34,0	32,3	31,3
15—49 lat . . .	6 042	7 191	8 661	9 445	11 033	47,9	51,2	52,5	52,6
50—64 lat . . .	1 205	1 495	1 687	1 903	2 455	9,5	10,6	10,2	10,6
65 i więcej lat	450	586	834	986	1 183	3,6	4,2	5,0	5,5

a Z wojskiem skoszarowanym. Wojsko skoszarowane podzielono szacunkowo na grupy wieku. b Szacunek na podstawie spisu 1931 r. oraz tablic wymieralności; do 1939 r. wzięto pod uwagę rzeczywiste liczby urodzeń i zgonów oraz emigracji. c Ludność terenów nie objętych spisem 1921 r. na podstawie spisów z 1919 r. d Ludność według spisu z dn. 9.XII 1931 r. przeliczono na 1.I 1932 r.

TABL. 13. ROZWÓJ LUDNOŚCI W WIEKU 15—19 LAT

Lata ^d	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Lata	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	w tysiącach				w tysiącach		
Około 1900	2 480	1 178	1 302	1.I 1940	3 600	1 822	1 778
30.IX 1921	3 328	1 566	1 762	1.I 1941	3 793	1 920	1 873
1.I 1922	3 053	1 489	1 564	1.I 1942	3 893	1 969	1 924
1.I 1933	2 749	1 346	1 403	1.I 1943	3 924	1 985	1 939
1.I 1934	2 483	1 224	1 259	1.I 1944	3 924	1 987	1 937
1.I 1935	2 400	1 200	1 200	1.I 1945	3 920	1 986	1 934
1.I 1936	2 515	1 268	1 247	1.I 1946	3 888	1 969	1 919
1.I 1937	2 742	1 388	1 354	1.I 1947	3 877	1 963	1 914
1.I 1938	3 065	1 552	1 513	1.I 1948	3 838	1 944	1 894
1.I 1939	3 418	1 730	1 688	1.I 1949	3 751	1 900	1 851
				1.I 1950	3 681	1 853	1 818

a Dane dla lat 1900, 1921 i 1932 na podstawie spisów ludności, dla następujących lat na podstawie szacunku (ob. uwagi do tabl. 12).

TABL. 14. ROZWÓJ LUDNOŚCI NIEKTÓRYCH KRAJÓW WEDŁUG GRUP WIEKU

Kraje	Rok spisu	Ogółem	Ludność w wieku lat			
			0-14	15-49	50-64	65 i więcej
			w odsetkach			
Anglia z Walią i Szkocja	1881	100,0	36,5	49,1	9,8	4,6
	1911	100,0	30,8	53,2	10,8	5,2
	1931	100,0	24,2	53,2	15,2	7,4
Belgia	1880	100,0	33,5	48,1	12,0	6,4
	1910	100,0	30,5	51,8	11,3	6,4
	1930	100,0	23,0	54,2	15,2	7,6
Francja	1881	100,0	26,7	50,7	14,5	8,1
	1911	100,0	25,8	51,3	14,5	8,4
	1931	100,0	23,0	51,6	16,1	9,3
Holandia	1879	100,0	35,1	47,6	11,8	5,5
	1909	100,0	34,5	49,0	10,4	6,1
	1930	100,0	30,6	51,3	11,9	6,2
Niemcy	1880	100,0	35,6	48,6	11,1	4,7
	1910	100,0	34,0	50,6	10,5	4,9
	1933	100,0	24,1	54,1	14,7	7,1
Polska	1900	100,0	39,3	47,7	9,4	3,6
	1921	100,0	35,4	49,7	10,7	4,2
	1931	100,0	33,4	51,8	9,9	4,9
Szwajcaria	1880	100,0	32,1	49,9	12,5	5,5
	1910	100,0	31,3	51,8	11,1	5,8
	1930	100,0	24,5	54,2	14,4	6,9
Szwecja	1880	100,0	32,6	48,6	12,9	5,9
	1910	100,0	31,7	47,6	12,3	8,4
	1935	100,0	22,2	54,4	14,2	9,2
Włochy	1881	100,0	32,2	50,4	12,3	5,1
	1911	100,0	34,0	47,1	12,4	6,5
	1936	100,0	30,6	49,6	12,3	7,5

TABL. 15. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH KRAJÓW WEDŁUG WIEKU I PŁCI

Kraje	Rok spisu	Ogółem	Ludność w wieku lat									
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 i więcej
			w odsetkach									
Anglia z Walią i Szkocja	1931	100,0	7,6	8,4	8,1	8,7	17,1	14,6	12,9	11,1	7,3	4,2
Francja	1931	100,0	8,7	8,6	5,7	7,4	16,7	14,7	12,8	11,5	8,4	5,5
Holandia	1930	100,0	10,5	10,6	9,5	9,4	17,2	13,8	10,9	8,7	5,8	3,6
Niemcy	1933	100,0	7,3	8,1	8,7	6,3	18,8	16,3	12,7	10,7	7,1	4,0
Polska	1921	100,0	10,1	11,5	13,8	12,2	16,8	11,4	9,3	7,7	4,7	2,5
	1931	100,0	12,4	12,4	8,6	9,5	19,7	13,3	9,3	7,0	5,1	2,7
Szwajcaria	1930	100,0	8,0	8,6	8,0	8,9	18,0	14,9	12,4	10,5	6,9	3,8
Szwecja	1935	100,0	6,6	7,2	8,4	8,7	17,6	15,4	12,7	10,2	7,1	6,1
Włochy	1936	100,0	10,1	10,2	10,3	7,2	17,7	13,8	10,9	8,8	6,4	4,6
Z.S.R.R.	1926	100,0	15,2	10,4	11,6	11,5	17,6	11,9	8,8	6,3	4,4	2,3
St. Zj. Am.	1930	100,0	9,3	10,3	9,8	9,4	16,9	14,9	12,3	8,7	5,3	3,1

(dok. str. 21)

TABL. 15. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH KRAJÓW WEDŁUG WIEKU I PŁCI (dok.)

Kraje	Rok spisu	Ogółem	Ludność w wieku lat									
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70 i więcej
			na 100 mężczyzn przypada kobiet									
Anglia z Walią i Szkocją	1931	108,8	98,0	98,1	98,0	100,9	105,9	115,9	116,0	111,2	115,6	143,6
Francja	1931	107,1	97,7	97,6	96,8	98,6	95,6	110,4	118,8	111,5	117,9	142,6
Holandia	1930	101,3	95,9	96,6	96,8	98,9	102,9	104,2	103,3	103,8	105,6	112,5
Niemcy	1933	105,8	96,4	97,1	96,7	97,7	100,0	110,7	120,5	109,3	109,3	127,3
Polska	1921	106,9	97,5	99,2	97,9	112,5	114,9	117,0	109,2	106,2	105,7	108,5
	1931	105,6	97,1	97,8	97,7	106,0	102,9	112,8	114,7	114,2	116,2	123,1
Szwajcaria	1930	107,6	97,4	97,9	98,1	101,2	107,6	112,2	109,5	110,4	120,9	141,0
Szwecja	1935	102,3	95,8	96,8	96,5	96,2	97,3	102,1	106,5	106,5	111,3	124,7
Włochy	1936	103,7	96,5	97,2	97,6	97,9	99,6	106,8	118,4	111,4	108,0	113,5
Z. S. R. R.	1926	107,0	98,6	99,6	97,7	108,7	111,8	111,3	104,6	118,6	123,3	134,2
St. Zj. Am.	1930	97,6	97,1	97,6	97,8	100,6	103,0	98,3	92,5	91,1	94,1	102,5

TABL. 16. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH KRAJÓW W STANIE MAŁŻEŃSKIM W POSZCZEGÓLNYCH GRUPACH WIEKU

Kraje	Rok spisu	Ludność w stanie małżeńskim w wieku lat							
		15 i więcej	15-19	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60 i więcej
		w odsetkach mężczyzn lub kobiet danej grupy wieku							
Mężczyźni									
Anglia z Walią i Szkocją	1931	58,6	0,3	13,6	51,5	79,9	85,3	82,1	67,1
Francja	1931	63,0	0,6	42,8		81,6	86,0	83,0	68,5
Holandia	1930	55,9	0,2	10,3	50,1	81,2	85,8	82,7	65,4
Niemcy	1933	60,3	0,0	6,8	40,5	78,6	90,6	89,4	74,1
Polska	1931	59,1	0,8	16,8	58,4	86,6	92,5	90,1	74,4
Szwajcaria	1930	52,7	0,1	6,8	39,7	72,8	81,0	79,8	63,4
Szwecja	1935	50,0	0,0	6,2	33,2	64,6	78,1	77,5	61,9
Włochy	1936	56,5	0,4	9,0	44,8	77,6	86,9	84,4	68,8
Z. S. R. R.	1926	65,5	4,8	47,4	80,8	92,3	94,0	90,1	71,1
Stany Zj. Am.	1930	60,0	1,7	28,1	61,3	78,6	82,1	80,4	68,3
Kobiety									
Anglia z Walią i Szkocją	1931	52,8	1,9	25,4	57,8	73,7	73,6	67,8	41,5
Francja	1931	57,4	7,2	61,3		78,2	73,0	65,3	36,5
Holandia	1930	54,2	1,6	24,3	61,1	78,0	78,7	73,1	46,7
Niemcy	1933	55,4	1,2	20,4	56,1	75,0	76,0	70,6	44,4
Polska	1931	53,9	6,1	38,5	68,0	80,0	75,6	62,2	36,5
Szwajcaria	1930	47,3	0,7	17,3	50,8	69,1	70,6	62,9	35,2
Szwecja	1935	48,3	1,2	21,5	50,6	66,8	69,3	63,6	40,5
Włochy	1936	54,0	3,8	30,5	60,6	75,2	74,4	67,5	40,5
Z. S. R. R.	1926	59,3	13,3	68,6	85,0	83,5	73,5	58,4	33,5
Stany Zj. Am.	1930	61,1	12,6	51,6	74,3	81,9	79,2	69,7	42,5

TABL. 17. LUDNOŚĆ WEDŁUG JĘZYKA OJCZYSTEGO W 1931 R. ²

Województwa Miasta Wieś	Ogółem	Język ojczysty							Inny i nie podana
		polski	ukra- iński	ruski	biało- ruski	ro- syjski	nie- miecki	żydowski i hebrajski	
w tysiącach									
Polska	31 915,8	21 993,4	3222,0	1219,6	989,9	138,7	741,0	2 732,6	878,6
Miasta	8 738,6	5 974,1	187,9	96,1	32,8	53,3	230,2	2 124,9	39,3
Wieś	23 177,2	16 019,3	3034,1	1123,5	957,1	85,4	510,8	607,7	839,3
M. st. Warszawa	1 179,5	833,4	1,2	0,1	0,6	4,0	1,9	333,7	4,6
Warszawskie	2 460,9	2 171,3	1,0	0,1	0,4	1,8	39,0	239,7	7,6
Miasta	491,3	318,6	0,2	0,0	0,1	0,5	2,3	168,4	1,2
Wieś	1 969,6	1 852,7	0,8	0,1	0,3	1,3	36,7	71,3	6,4
Lódzkie	2 650,1	2 146,5	0,7	0,0	0,1	1,4	129,5	365,0	6,9
Miasta	1 081,0	671,3	0,3	0,0	0,1	1,2	78,7	327,7	1,7
Wieś	1 569,1	1 475,2	0,4	0,0	0,0	0,2	50,8	37,3	5,2
Kieleckie	2 671,0	2 375,7	0,8	0,1	0,1	0,9	6,7	284,2	2,5
Miasta	723,1	512,6	0,3	0,0	0,0	0,7	0,6	207,6	1,3
Wieś	1 947,9	1 863,1	0,5	0,1	0,1	0,2	6,1	76,6	1,2
Lubelskie	2 116,2	1 801,4	63,0	10,7	1,3	2,7	13,4	221,7	2,0
Miasta	399,7	251,9	1,0	0,1	0,1	0,8	0,3	144,8	0,7
Wieś	1 716,5	1 549,5	62,0	10,6	1,2	1,9	13,1	76,9	1,3
Białostockie	1 263,3	845,7	2,5	0,7	205,5	35,0	5,6	153,5	14,8 ^d
Miasta	317,1	175,8	0,4	0,0	5,9	10,5	2,6	121,3	0,6
Wieś	946,2	669,9	2,1	0,7	199,6	24,5	3,0	32,2	14,2
Wilenskie	1 276,0	761,7	0,4	1,2	289,7	43,3	1,3	108,9	69,5 ^b
Miasta	261,3	164,5	0,2	0,1	7,8	9,7	0,6	75,6	2,8
Wieś	1 014,7	597,2	0,2	1,1	281,9	33,6	0,7	33,3	66,7
Nowogródzkie	1 057,2	553,9	0,5	0,7	413,5	6,8	0,4	77,0	4,4
Miasta	102,7	46,6	0,1	0,1	11,8	2,5	0,2	41,3	0,1
Wieś	954,5	507,3	0,4	0,6	401,7	4,3	0,2	35,7	4,3
Poleskie	1 132,2	164,4	54,0	—	75,4	16,2	1,0	113,0	708,2 ^c
Miasta	148,8	44,1	0,8	—	5,6	7,8	0,1	72,7	17,7
Wieś	983,4	120,3	53,2	—	69,8	8,4	0,9	40,3	690,5
Wołyńskie	2 085,6	346,6	1418,3	8,6	2,4	23,4	46,9	205,5	33,9 ^d
Miasta	252,5	69,5	40,6	0,4	0,3	13,4	2,7	122,8	2,8
Wieś	1 833,1	277,1	1377,7	8,2	2,1	10,0	44,2	82,7	31,1
Poznańskie	2 339,6	2 117,2	1,4	0,1	0,2	0,7	173,5	44,5	2,0
Miasta	771,5	700,1	0,6	0,1	0,1	0,5	29,7	39,9	0,5
Wieś	1 568,1	1 417,1	0,8	0,0	0,1	0,2	143,8	4,6	1,5
Pomorskie	1 884,4	1 657,3	0,6	0,1	0,4	0,9	190,8	30,2	4,1
Miasta	669,4	597,4	0,4	0,1	0,3	0,6	42,0	27,4	1,2
Wieś	1 215,0	1 059,9	0,2	0,0	0,1	0,3	148,8	2,8	2,9
Śląskie	1 295,0	1 195,6	0,2	0,0	0,0	0,2	90,6	6,5	1,9 ^e
Miasta	418,4	357,6	0,2	0,0	0,0	0,1	53,8	5,9	0,8
Wieś	876,6	838,0	0,0	0,0	0,0	0,1	36,8	0,6	1,1
Krakowskie	2 297,8	2 097,4	2,1	58,3	0,1	0,3	8,9	128,0	2,7
Miasta	579,6	459,5	1,0	1,1	0,0	0,2	5,4	111,4	1,0
Wieś	1 718,2	1 637,9	1,1	57,2	0,1	0,1	3,5	16,6	1,7
Lwowskie	3 126,3	1 804,0	579,5	487,6	0,2	0,7	12,1	232,9	9,3
Miasta	775,7	492,1	57,4	36,5	0,1	0,6	3,4	183,9	1,7
Wieś	2 350,6	1 311,9	522,1	451,1	0,1	0,1	8,7	49,0	7,6
Stanisławowskie	1 480,3	332,2	693,8	325,1	0,0	0,2	16,7	109,4	2,9
Miasta	295,2	120,6	55,3	32,3	0,0	0,1	5,6	80,9	0,4
Wieś	1 185,1	211,6	638,5	292,8	0,0	0,1	11,1	28,5	2,5
Tarnopolskie	1 600,4	789,1	402,0	326,2	0,0	0,2	2,7	78,9	1,3
Miasta	271,8	158,5	27,9	25,2	0,0	0,1	0,3	59,6	0,2
Wieś	1 328,6	630,6	374,1	301,0	0,0	0,1	2,4	19,3	1,1

a — e W tym język: a litewski 13,1; b litewski 65,3; c „tutejszy” 707,1; d czeski 31,0; e czeski 0,3,

(dok. str. 23)

TABL. 17. LUDNOŚĆ WEDŁUG JĘZYKA OJCZYSTEGO W 1931 R. (dok.)

Województwa Miasta Wieś	Ogółem	język ojczysty							
		pol- ski	ukra- iński	ruski	biało- ruski	ro- syj- ski	nie- miec- ki	żydow- ski i hebraj- ski	inny i nie poda- ny
		w odsetkach							
Polska	100.0	68.9	10.1	3.8	3.1	0.4	2.3	8.6	2.8
Miasta	100.0	68.4	2.1	1.1	0.4	0.6	2.6	24.3	0.5
Wieś	100.0	69.1	13.1	4.9	4.1	0.4	2.2	2.6	3.6
M. st. Warszawa	100.0	70.7	0.1	0.0	0.0	0.3	0.2	28.3	0.4
Warszawskie	100.0	98.3	0.0	0.0	0.0	0.1	1.6	9.7	0.3
Miasta	100.0	64.8	0.0	0.0	0.0	0.1	0.5	34.3	0.3
Wieś	100.0	94.1	0.0	0.0	0.0	0.1	1.9	3.6	0.3
Łódzkie	100.0	81.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.9	13.8	0.3
Miasta	100.0	62.1	0.0	0.0	0.0	0.1	7.3	30.3	0.2
Wieś	100.0	94.0	0.0	0.0	0.0	0.0	3.3	2.4	0.3
Kieleckie	100.0	88.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	10.7	0.1
Miasta	100.0	70.9	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	28.7	0.2
Wieś	100.0	95.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	3.9	0.1
Lubelskie	100.0	85.1	3.0	0.5	0.1	0.1	0.6	10.5	0.1
Miasta	100.0	63.0	0.3	0.0	0.0	0.2	0.1	36.2	0.2
Wieś	100.0	90.3	3.6	0.6	0.0	0.1	0.8	4.5	0.1
Białostockie	100.0	66.9	0.2	0.1	16.3	2.8	0.4	12.1	1.2
Miasta	100.0	55.4	0.1	0.0	1.9	3.3	0.8	38.3	0.2
Wieś	100.0	70.8	0.2	0.1	21.1	2.6	0.3	3.4	1.5
Wileńskie	100.0	59.7	0.0	0.1	22.7	3.4	0.1	8.5	5.5
Miasta	100.0	63.0	0.1	0.0	3.0	3.7	0.2	28.9	1.1
Wieś	100.0	58.8	0.0	0.1	27.8	3.3	0.1	3.3	6.6
Nowogródzkie	100.0	52.4	0.0	0.1	39.1	0.7	0.0	7.3	0.4
Miasta	100.0	45.4	0.1	0.1	11.4	2.4	0.2	40.3	0.1
Wieś	100.0	53.2	0.0	0.1	42.1	0.4	0.0	3.7	0.5
Poleskie	100.0	14.5	4.8	—	6.6	1.4	0.1	10.0	62.6
Miasta	100.0	29.7	0.5	—	3.7	5.3	0.1	48.8	11.9
Wieś	100.0	12.2	5.4	—	7.1	0.9	0.1	4.1	70.2
Wolyńskie	100.0	16.6	68.0	0.4	0.1	1.1	2.3	9.9	1.6
Miasta	100.0	27.5	16.1	0.2	0.1	5.3	1.1	48.6	1.1
Wieś	100.0	15.1	75.2	0.4	0.1	0.6	2.4	4.5	1.7
Poznańskie	100.0	90.5	0.1	0.0	0.0	0.0	7.4	1.9	0.1
Miasta	100.0	90.7	0.1	0.0	0.0	0.1	3.8	5.2	0.1
Wieś	100.0	90.4	0.0	0.0	0.0	0.0	9.2	0.3	0.1
Pomorskie	100.0	88.0	0.0	0.0	0.0	0.1	10.1	1.6	0.2
Miasta	100.0	89.2	0.1	0.0	0.0	0.1	6.3	4.1	0.2
Wieś	100.0	87.3	0.0	0.0	0.0	0.0	12.3	0.2	0.2
Śląskie	100.0	92.3	0.0	0.0	0.0	0.0	7.0	0.5	0.2
Miasta	100.0	85.5	0.0	0.0	0.0	0.0	12.9	1.4	0.2
Wieś	100.0	95.6	0.0	0.0	0.0	0.0	4.2	0.1	0.1
Krakowskie	100.0	91.3	0.1	2.5	0.0	0.0	0.4	5.6	0.1
Miasta	100.0	79.3	0.2	0.2	0.0	0.0	0.9	19.2	0.2
Wieś	100.0	95.3	0.1	3.3	0.0	0.0	0.2	1.0	0.1
Lwowskie	100.0	57.7	18.5	15.6	0.0	0.0	0.4	7.5	0.3
Miasta	100.0	63.5	7.4	4.7	0.0	0.1	0.4	23.7	0.2
Wieś	100.0	55.8	22.2	19.2	0.0	0.0	0.4	2.1	0.3
Stanisławowskie	100.0	22.4	46.9	22.0	0.0	0.0	1.1	7.4	0.2
Miasta	100.0	40.8	18.7	11.0	0.0	0.0	1.9	27.4	0.2
Wieś	100.0	17.9	53.9	24.7	0.0	0.0	0.9	2.4	0.2
Tarnopolskie	100.0	49.3	25.1	20.4	0.0	0.0	0.2	4.9	0.1
Miasta	100.0	58.3	10.3	9.3	0.0	0.0	0.1	21.9	0.1
Wieś	100.0	47.4	28.1	22.7	0.0	0.0	0.2	1.5	0.1

TABL. 18. LUDNOŚĆ WEDŁUG WYZNANIA W 1931 R.

Województwa Miasta Wieś	Wyznanie								
	Ogółem	rzymskokat.		prawosławne	ewangelickie ^d	inne chrześcijańskie	możeszowe	inne niechrześcij.	nieokreśl. i niepodane
		obrz. łac.	obrz. gr.kat.						
w tysiącach									
Polska	31915.8	20670.1	3 336.2	3762.5	835.2	145.4	3113.9	6.8	45.7
Miasta	8738.6	5 571.7	322.4	190.9	243.0	16.8	2380.4	3.1	10.3
Wieś	23177.2	15098.4	3 013.8	3571.6	592.2	128.6	733.5	3.7	35.4
M. st. Warszawa	1179.5	791.0	1.0	9.1	21.3	1.1	353.0	0.2	2.8
Warszawskie	2460.9	2 130.9	1.1	4.4	58.6	16.9	244.5	0.1	4.4
Miasta	491.3	309.7	0.2	1.5	7.8	0.9	170.5	0.1	0.6
Wieś	1 969.6	1 821.2	0.9	2.9	50.8	16.0	74.0	0.0	3.8
Łódzkie	2 650.1	2 090.0	1.1	4.0	153.6	15.0	382.3	0.0	4.1
Miasta	1 081.0	644.3	0.6	3.3	84.5	5.4	342.0	0.0	0.9
Wieś	1 569.1	1 445.7	0.5	0.7	69.1	9.6	40.3	0.0	3.2
Kieleckie	2 671.0	2 352.4	1.1	2.8	10.0	3.3	295.8	0.0	5.6
Miasta	723.1	502.6	0.5	1.9	2.8	0.3	214.3	0.0	0.7
Wieś	1 947.9	1 849.8	0.6	0.9	7.2	3.0	81.5	0.0	4.9
Lubelskie	2 116.2	1 592.6	3.2	210.1	20.3	11.6	275.0	0.0	3.4
Miasta	399.7	219.0	0.5	6.5	1.3	0.5	171.4	0.0	0.5
Wieś	1 716.5	1 373.6	2.7	203.6	19.0	11.1	103.6	0.0	2.9
Białostockie	1 263.3	779.4	1.3	304.2	12.5	8.6	155.4	0.7	1.2
Miasta	317.1	161.0	0.5	27.0	4.6	0.6	122.7	0.5	0.2
Wieś	946.2	618.4	0.8	277.2	7.9	8.0	32.7	0.2	1.0
Wileńskie	1 276.0	797.5	1.0	324.7	3.5	34.7	110.8	2.8	1.0
Miasta	261.3	159.0	0.3	19.6	2.0	3.0	76.2	1.0	0.2
Wieś	1 014.7	638.5	0.7	305.1	1.5	31.7	34.6	1.8	0.8
Nowogródzkie	1 057.2	424.6	1.8	542.3	1.3	1.2	82.9	2.4	0.7
Miasta	102.7	38.1	0.1	19.1	0.4	0.1	43.7	1.1	0.1
Wieś	954.5	386.5	1.7	523.2	0.9	1.1	39.2	1.3	0.6
Poleskie	1 132.2	125.2	1.8	875.8	5.5	9.3	114.0	0.1	0.5
Miasta	148.8	37.5	0.5	36.7	0.6	0.3	73.2	0.0	0.0
Wieś	983.4	87.7	1.3	839.1	4.9	9.0	40.8	0.1	0.5
Wolińskie	2 085.6	327.9	11.1	1455.9	53.4	28.0	207.8	0.1	1.4
Miasta	252.5	63.8	1.0	59.3	3.5	0.6	124.0	0.1	0.2
Wieś	1 833.1	264.1	10.1	1396.6	49.9	27.4	83.8	0.0	1.2
Poznańskie	2 339.6	2 089.2	1.4	2.4	191.3	2.5	50.0	0.0	2.8
Miasta	771.5	692.1	0.7	1.4	31.6	0.7	44.3	0.0	0.7
Wieś	1 568.1	1 397.1	0.7	1.0	159.7	1.8	5.7	0.0	2.1
Pomorskie	1 884.4	1 648.5	1.4	2.6	190.4	5.0	33.6	0.0	2.9
Miasta	669.4	593.2	0.7	1.9	40.6	1.6	30.3	0.0	1.1
Wieś	1 215.0	1 055.3	0.7	0.7	149.8	3.4	3.3	0.0	1.8
Śląskie	1 295.0	1 195.0	0.8	0.4	77.3	1.4	19.0	0.0	1.1
Miasta	418.4	373.1	0.4	0.3	27.3	0.5	16.4	0.0	0.4
Wieś	876.6	821.9	0.4	0.1	50.0	0.9	2.6	—	0.7
Krakowskie	2 297.8	2 045.6	51.8	12.0	6.9	0.7	173.6	0.0	7.2
Miasta	579.6	426.6	3.7	0.6	4.1	0.3	143.6	0.0	0.7
Wieś	1 718.2	1 619.0	48.1	11.4	2.8	0.4	30.0	0.0	6.5
Lwowskie	3 126.3	1 447.7	1 305.3	9.0	13.1	4.1	342.4	0.1	4.6
Miasta	775.7	371.4	138.2	1.9	4.9	0.6	257.8	0.0	0.9
Wieś	2 350.6	1 076.3	1 167.1	7.1	8.2	3.5	84.6	0.1	3.7
Stanisławowskie	1 480.3	246.0	1 079.0	0.9	12.5	0.6	139.7	0.2	1.4
Miasta	295.2	86.8	99.6	0.4	5.1	0.2	102.8	0.1	0.2
Wieś	1 185.1	159.2	979.4	0.5	7.4	0.4	36.9	0.1	1.2
Tarnopolskie	1 600.4	586.6	872.0	1.9	3.7	1.4	134.1	0.1	0.6
Miasta	271.8	102.5	73.9	0.4	0.6	0.1	94.2	0.0	0.1
Wieś	1 328.6	484.1	798.1	1.5	3.1	1.3	39.9	0.1	0.5

a Wyznania ewangelickie: augsburskie, reformowane i unijne.

(dok. str. 25)

TABL. 18. LUDNOŚĆ WEDŁUG WYZNANIA W 1931 R. (dok.)

Województwa Miasta Wieś	Ogółem	Wyznanie							nie określ. i nie po- dane
		rzymskokat.		pra- wo- sławne	ewan- gelic- kie ^a	inne chrze- ścijań- skie	moj- żesz- owe	inne nie- chrze- ścij.	
		obrż. łac.	obrż. gr.kat.						
w odsetkach									
Polska	100.0	64.8	10.4	11.8	2.6	0.5	9.8	0.0	0.1
Miasta	100.0	63.8	3.7	2.2	2.8	0.2	27.2	0.0	0.1
Wieś	100.0	65.1	13.0	15.4	2.6	0.6	3.2	0.0	0.1
M. st. Warszawa	100.0	67.1	0.1	0.8	1.8	0.1	29.9	0.0	0.2
Warszawskie	100.0	86.6	0.0	0.2	2.4	0.7	9.9	0.0	0.2
Miasta	100.0	63.0	0.1	0.3	1.6	0.2	34.7	0.0	0.1
Wieś	100.0	92.5	0.0	0.1	2.6	0.8	3.8	0.0	0.2
Łódzkie	100.0	78.9	0.0	0.1	5.8	0.6	14.4	0.0	0.2
Miasta	100.0	59.6	0.1	0.3	7.8	0.9	31.6	0.0	0.1
Wieś	100.0	92.1	0.0	0.1	4.4	0.6	2.6	0.0	0.2
Kieleckie	100.0	88.1	0.0	0.1	0.4	0.1	11.1	0.0	0.2
Miasta	100.0	69.5	0.1	0.3	0.4	0.0	29.6	0.0	0.1
Wieś	100.0	95.0	0.0	0.0	0.4	0.2	4.2	0.0	0.2
Lubelskie	100.0	75.3	0.1	9.9	1.0	0.5	13.0	0.0	0.2
Miasta	100.0	54.8	0.1	1.6	0.3	0.1	42.9	0.0	0.2
Wieś	100.0	80.0	0.2	11.9	1.1	0.6	6.0	0.0	0.2
Białostockie	100.0	61.7	0.1	24.1	1.0	0.7	12.3	0.0	0.1
Miasta	100.0	50.8	0.2	8.5	1.4	0.2	38.7	0.1	0.1
Wieś	100.0	65.4	0.1	29.3	0.8	0.8	3.5	0.0	0.1
Wileńskie	100.0	62.5	0.1	25.4	0.3	2.7	8.7	0.2	0.1
Miasta	100.0	60.8	0.1	7.5	0.8	1.1	29.2	0.4	0.1
Wieś	100.0	62.9	0.1	30.1	0.1	3.1	3.4	0.2	0.1
Nowogródzkie	100.0	40.2	0.2	51.3	0.1	0.1	7.8	0.2	0.1
Miasta	100.0	37.2	0.1	18.6	0.4	0.1	42.6	1.0	0.0
Wieś	100.0	40.5	0.2	54.8	0.1	0.1	4.1	0.1	0.1
Poleskie	100.0	11.1	0.2	77.3	0.5	0.8	10.1	0.0	0.0
Miasta	100.0	25.2	0.3	24.7	0.4	0.2	49.2	0.0	0.0
Wieś	100.0	8.9	0.1	85.3	0.5	0.9	4.2	0.0	0.1
Wołyńskie	100.0	15.7	0.5	69.8	2.6	1.3	10.0	0.0	0.1
Miasta	100.0	25.3	0.4	23.5	1.4	0.3	49.1	0.0	0.0
Wieś	100.0	14.4	0.5	76.2	2.7	1.5	4.6	0.0	0.1
Poznańskie	100.0	89.3	0.1	0.1	8.2	0.1	2.1	0.0	0.1
Miasta	100.0	89.7	0.1	0.2	4.1	0.1	5.7	0.0	0.1
Wieś	100.0	89.1	0.0	0.1	10.2	0.1	0.4	0.0	0.1
Pomorskie	100.0	87.5	0.1	0.1	10.1	0.3	1.8	0.0	0.1
Miasta	100.0	88.6	0.1	0.3	6.1	0.2	4.5	0.0	0.2
Wieś	100.0	86.9	0.1	0.0	12.3	0.3	0.3	0.0	0.1
Śląskie	100.0	92.3	0.1	0.0	5.9	0.1	1.5	0.0	0.1
Miasta	100.0	89.2	0.1	0.1	6.5	0.1	3.9	0.0	0.1
Wieś	100.0	93.8	0.0	0.0	5.7	0.1	0.3	—	0.1
Krakowskie	100.0	89.0	2.3	0.5	0.3	0.0	7.6	0.0	0.3
Miasta	100.0	73.6	0.6	0.1	0.7	0.1	24.8	0.0	0.1
Wieś	100.0	94.2	2.8	0.7	0.2	0.0	1.7	0.0	0.4
Lwowskie	100.0	46.3	41.7	0.3	0.4	0.1	11.0	0.0	0.2
Miasta	100.0	47.9	17.8	0.3	0.6	0.1	33.2	0.0	0.1
Wieś	100.0	45.8	49.6	0.3	0.4	0.1	3.6	0.0	0.2
Stanisławowskie	100.0	16.6	72.9	0.1	0.8	0.0	9.5	0.0	0.1
Miasta	100.0	29.4	33.8	0.1	1.7	0.1	34.8	0.0	0.1
Wieś	100.0	13.4	82.7	0.1	0.6	0.0	3.1	0.0	0.1
Tarnopolskie	100.0	36.7	54.5	0.1	0.2	0.1	8.4	0.0	0.0
Miasta	100.0	37.7	27.2	0.2	0.2	0.0	34.7	0.0	0.0
Wieś	100.0	36.5	60.1	0.1	0.2	0.1	3.0	0.0	0.0

^a Wyznania ewangeliczne: augsburskie, reformowane i unijne.

TABL. 19. LUDNOŚĆ WEDŁUG WYZNANIA I JĘZYKA OJCZYSTEGO
W 1931 R.

Wyznania	Ogółem	język ojczysty							Inny i nie podany
		polski	ukraiński	ruskі	białoruski	rosyjski	niemiecki	żydowski i hebrajski	
w tysiącach									
Ogółem	31 915,8	21 993,4	3 222,0	1 219,6	989,9	138,7	741,0	2 732,6	878,6
Rz. kat.: obrz. łac.	20 670,1	20 333,3	12,6	12,9	77,8	1,9	118,5	—	113,1
obr. gr. kat.	3 336,2	487,0	1676,8	1163,8	2,3	0,9	0,3	—	5,1
Prawosławne . . .	3 762,5	497,3	1501,3	38,7	903,6	99,6	0,1	—	721,9
Ewangelickie . .	835,2	219,0	6,7	0,5	0,5	0,7	598,9	—	8,9
Inne chrześcijańskie	145,4	55,1	23,2	2,7	4,2	35,0	15,9	—	9,3
Mojżeszowe	3 113,9	371,9	0,2	0,3	0,2	0,4	6,8	2 731,4	2,7
Inne niechrześcijańskie	6,8	4,4	0,1	0,1	1,0	0,1	0,0	—	1,1
Nie określone i nie podane	45,7	25,4	1,1	0,6	0,3	0,1	0,5	1,2	16,5

a Wyznania ewangelickie: augsburskie, reformowane i unijne.

TABL. 20. ZMIANY SKŁADU WYZNANIOWEGO LUDNOŚCI

Lata	Ogółem	Wyznanie						inne
		rzymskokat.		prawosławne	ewangelickie	mojżeszowe		
		obr. łac.	obr. gr. kat.					
Ludność w tysiącach								
Okolo 1900	25 106	13 957	3 104	3 573	1 473	2 941	58	
1921 ^a	27 176	17 365	3 031	2 848	1 002	2 846	84	
1931 ^a	32 107	20 824	3 359	3 787	841	3 137	159	
Ludność w odsetkach								
Okolo 1900	100,0	55,6	12,4	14,2	5,9	11,7	0,2	
1921 ^a	100,0	63,9	11,1	10,5	3,7	10,5	0,3	
1931 ^a	100,0	64,8	10,5	11,8	2,6	9,8	0,5	
Zmiany w tysiącach								
1900—1931	+ 7 001	+ 6 867	+ 255	+ 214	- 632	+ 196	+ 101	
1900—1921	+ 2 070	+ 3 408	- 73	- 725	- 471	- 95	+ 26	
1921—1931	+ 4 931	+ 3 459	+ 328	+ 939	- 161	+ 291	+ 75	
Zmiany w odsetkach w stosunku do stanu na początku okresu								
1900—1931	+ 27,9	+ 49,2	+ 8,2	+ 6,0	- 42,9	+ 6,7	+ 174,1	
1900—1921	+ 8,2	+ 24,4	- 2,4	- 20,3	- 32,0	- 3,2	+ 44,8	
1921—1931	+ 18,1	+ 19,9	+ 10,8	+ 33,0	- 16,1	+ 10,2	+ 89,3	

a Ludność o wyznaniu niewiadomym rozdzielono proporcjonalnie do ludności o wyznaniu wiadomym.

Uwaga. Z wojskiem skoszarowanym. W 1931 r. wojsko skoszarowane podzielono szacunkowo na wyznania. Składniki przyrostu ludności według wyznania ob. dział III, tabl. 2, str. 40.

TABL. 21. LUDNOŚĆ ŚWIATA WEDŁUG WYZNANIA^a OKOŁO 1920 R.

Wyznanie	Ogółem	Europa	Azja	Afryka	Ameryka	Australia
	w milionach					
Ogółem	1 818	450	1 020	130	210	8
Chrześcijańskie	679	426	31	14	201	7
w tym:						
katolickie	331	191	16	2	121	1
ewangeliczne	205	112	5	4	79	5
prawosławne	132	119	11	1	1	0
Niechrześcijańskie	1 128	18	985	116	8	1
w tym:						
mojżeszowe	12	9	1	1	1	0
mahometańskie	230	8	193	29	0	0
brahmanizm	238	0	238	0	0	0
buddyzm, konfucjonizm, taoizm	488	0	488	0	0	0
szintoizm	40	—	40	0	0	0
pogańskie i fetysyzm	119	—	25	86	7	1
Niewiadome	11	6	4	0	1	0

^a Liczby szacunkowe; różnią się od liczb podanych w tabl. 6, str. 15.

Źródło: Gaetano Zingali *Demografia (Trattato Italiano d'Igiene, Monografia 18a)*, Turyn 1930.

TABL. 22. LUDNOŚĆ NIKTÓRYCH KRAJÓW EUROPEJSKICH WEDŁUG WYZNANIA

Kraje	Rok spisu	Ogółem	Wyznanie					
			rzymsko-katolickie ^a	ewangeliczne	prawosławne	inne chrześcijańskie	mojżeszowe	inne i niewiadome
			w odsetkach					
Austria	1934	100,0	90,4	4,4	0,0	0,5	2,8	1,9
Bulgaria	1926	100,0	0,7	0,1	83,4	0,5	0,8	14,5
Czechosłow.	1930	100,0	73,7	7,7	5,0	5,4	2,4	5,8
Estonia	1922	100,0	19,3	78,2	0,0	1,6	0,3	0,6
Finlandia	1930	100,0	0,0	96,7	1,8	0,0	0,1	1,4
Grecja	1928	100,0	0,6	0,1	96,1	0,0	1,2	2,0
Holandia	1930	100,0	36,5	45,5	0,0	0,0	1,4	16,6
Irlandia	1926	100,0	92,6	7,0	0,0	0,0	0,1	0,3
Jugosławia	1931	100,0	37,8	1,7	48,7	0,1	0,5	11,2
Litwa	1923	100,0	85,7	3,8	0,2	0,0	7,6	2,7
Łotwa	1935	100,0	24,4	61,6	8,9	0,0	4,8	0,3
Niemcy	1933	100,0	32,1	61,9	0,2	0,3	0,8	4,7
Norwegia	1930	100,0	0,1	99,0	0,0	0,0	0,0	0,9
Polska	1931	100,0	75,2	2,6	11,8	0,5	9,8	0,1
Rumunia	1934	100,0	16,0	6,4	70,8	0,0	4,8	2,0
Szwajcaria	1930	100,0	41,0 ^b	57,3	0,0	0,0	0,4	1,3
Szwecja	1930	100,0	0,1	99,5	0,0	0,0	0,1	0,3
Węgry	1930	100,0	67,2	27,0	0,5	0,0	5,1	0,2
Włochy	1931	100,0	99,6	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1

^a Wszystkich obrządków. ^b Łącznie z prawosławnymi.

Źródła: Statistique Générale de la France. *Annuaire Statistique 1937*, Paryż 1938; *Hübners Weltstatistik*, Wiedeń 1939.

TABL. 23. ANALFABETYZM WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Lata spisu Miasta Wieś Płeć		Nie umiało czytać ani pisać osób, w wieku lat								
		10 i więcej ^a	10-14	15-19	20-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60 i więcej
		w odsetkach ogółu osób danego wieku								
Polska										
Ogółem	1921	33,1	29,7	24,0	23,7	25,7	31,5	38,6	46,6	54,2
Miasta		18,7	13,5	11,6	12,0	13,4	17,6	23,6	30,7	37,1
Wieś		38,1	34,4	28,0	28,0	30,7	37,2	44,4	52,1	59,4
Ogółem	1931	23,1	6,6	12,4	16,9	17,1	21,4	30,3	38,6	50,0
Miasta		12,2	2,3	4,2	6,2	7,4	10,5	16,4	22,6	33,4
Wieś		27,6	8,0	15,5	21,4	21,3	26,4	36,7	45,5	56,3
Mężczyźni	1921	30,0	29,6	22,6	20,5	21,7	25,3	32,9	41,8	50,9
	1931	17,8	5,8	9,8	13,7	12,8	15,0	21,9	30,3	43,4
Miasta		8,9	2,5	3,6	5,3	5,9	7,5	11,3	15,9	25,1
Wieś		21,3	6,9	12,1	16,9	15,5	18,2	26,6	36,3	49,6
Kobiety	1921	35,7	29,7	25,2	25,7	29,3	36,7	43,9	51,1	57,3
	1931	27,9	7,4	14,8	19,8	21,2	27,1	37,6	45,9	55,6
Miasta		15,0	2,1	4,7	6,9	8,7	13,0	20,6	28,3	39,4
Wieś		33,4	9,1	18,7	25,4	26,8	33,8	45,5	53,6	62,3
Woj. centralne										
Ogółem	1921	31,7	25,1	20,6	22,3	25,1	31,4	38,8	47,6	56,2
	1931	22,3	3,7	7,4	11,3	15,1	22,6	32,5	41,6	54,2
Miasta		15,6	2,6	4,2	6,5	9,6	14,7	22,2	29,5	41,1
Wieś		25,9	4,2	9,0	13,9	18,3	27,3	38,9	48,8	60,6
Mężczyźni	1931	17,9	3,9	7,4	10,0	11,8	16,8	24,6	33,2	47,0
w tym wieś		21,0	4,3	8,8	12,2	14,1	20,2	29,7	39,9	53,8
Kobiety	1931	26,3	3,5	7,4	12,3	18,2	27,9	39,6	49,0	60,0
w tym wieś		30,5	4,0	9,1	15,5	22,4	34,1	47,4	56,8	66,6
Woj. wschodnie										
Ogółem	1921	64,7	71,0	58,6	55,6	53,8	59,9	67,6	73,0	79,0
	1931	41,0	17,0	31,1	37,3	35,6	39,1	49,3	60,1	68,7
Miasta		15,6	3,8	7,3	10,0	11,0	13,6	20,1	28,1	37,3
Wieś		45,5	18,9	35,1	41,9	40,0	44,2	54,8	66,0	74,1
Mężczyźni	1931	27,3	12,9	20,2	24,7	21,2	21,3	29,8	44,6	58,0
w tym wieś		30,2	14,2	22,6	27,5	23,5	23,9	33,3	49,6	63,4
Kobiety	1931	53,6	21,2	40,7	49,1	48,9	55,6	67,2	73,9	77,8
w tym wieś		59,6	23,7	46,0	55,7	55,6	63,2	74,6	80,7	83,5
Woj. zachodnie										
Ogółem	1921	4,2	2,7	1,8	1,9	2,2	2,5	3,6	7,2	13,4
	1931	2,7	0,6	0,9	1,2	1,3	1,8	2,6	3,9	11,6
Miasta		2,0	0,5	0,6	0,8	0,8	1,0	1,5	2,8	10,2
Wieś		3,2	0,6	1,0	1,4	1,6	2,3	3,4	4,5	12,2
Mężczyźni	1931	2,5	0,6	1,0	1,4	1,4	1,8	2,7	3,5	10,0
w tym wieś		3,1	0,7	1,2	1,7	1,7	2,4	3,5	4,2	10,9
Kobiety	1931	2,9	0,6	0,7	1,0	1,2	1,8	2,6	4,4	12,9
w tym wieś		3,3	0,6	0,8	1,2	1,6	2,3	3,2	4,9	13,5
Woj. południowe										
Ogółem	1921	31,5	26,2	21,4	19,9	22,1	29,2	38,7	48,8	57,7
	1931	24,2	8,2	14,7	20,7	17,0	18,6	28,9	39,8	53,5
Miasta		11,6	2,5	5,9	8,1	6,9	7,8	12,9	20,3	32,6
Wieś		28,2	9,5	17,6	24,9	20,3	22,2	34,5	46,3	60,0
Mężczyźni	1931	20,1	7,4	12,6	18,5	15,2	14,6	21,9	31,8	47,1
w tym wieś		23,7	8,6	15,2	22,1	18,0	17,5	26,7	37,9	53,6
Kobiety	1931	27,9	9,0	16,7	22,7	18,8	22,0	34,5	46,5	59,1
w tym wieś		32,4	10,5	19,9	27,6	22,6	26,3	40,7	53,5	65,8

a łącznie z ludnością w wieku niewiadomym.

TABL. 24. ANALFABETYZM WŚRÓD LUDNOŚCI W WIEKU 10 LAT I WIĘCEJ W 1931 R.

Województwa	Miasta i wieś			Miasta		Wieś			
	Nie umiało czytać ani pisać osób								
	Ogółem	mężczyzn	ko-biet	razem	mężczyzn	ko-biet	razem	mężczyzn	ko-biet
	w odsetkach ogółu ludności								
Polska	23.1	17.8	27.9	12.2	8.9	15.0	27.6	21.3	33.4
M. st. Warszawa	10.0	6.9	12.6	10.0	6.9	12.6	x	x	x
Warszawskie	21.8	18.3	25.0	18.9	15.1	22.3	22.5	19.1	25.8
Łódzkie	22.7	18.5	26.6	17.7	13.3	21.3	26.8	22.3	31.1
Kieleckie	25.7	21.0	30.1	17.9	13.7	21.5	28.8	23.7	33.6
Lubelskie	24.6	19.3	29.6	18.6	14.4	22.3	26.1	20.4	31.5
Białostockie	23.1	15.5	30.0	14.5	9.7	18.7	26.2	17.6	34.2
Wileńskie	29.1	20.8	36.6	13.6	8.9	17.5	33.5	23.9	42.3
Nowogródzkie	34.9	21.5	47.3	14.1	7.7	20.1	37.3	23.1	50.5
Poleskie	48.4	31.1	64.2	16.1	9.5	22.0	53.9	34.7	71.4
Wołyńskie	47.8	32.2	62.3	18.1	11.5	23.9	52.3	35.3	68.3
Poznańskie	7.6	6.9	8.2	4.5	3.7	5.3	9.1	8.5	9.7
Pomorskie	8.3	7.4	9.1	5.3	4.2	6.4	10.0	9.2	10.7
Śląskie	1.5	1.3	1.6	1.4	1.1	1.6	1.5	1.3	1.6
Krakowskie	13.7	13.0	14.4	7.4	5.8	8.7	16.1	15.6	16.6
Lwowskie	23.1	19.7	26.1	10.3	7.2	12.8	27.9	24.1	31.3
Stanisławowskie	36.6	28.1	44.3	17.1	12.1	21.4	41.8	32.2	50.6
Tarnopolskie	29.8	23.4	35.4	18.7	13.8	23.0	32.1	25.4	38.1

TABL. 25. LUDNOŚĆ W MIASTACH I NA WSI WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA I STANOWISKA SPOŁECZNEGO W 1931 R.

Zawodowo czynni oraz członkowie rodzin na ich utrzymaniu

Działy zawodu	Miasta				Wieś			
	Ogółem	Samodzielni	Najemni		Ogółem	Samodzielni	Najemni	
			pracowni umysłowi	robotnicy ^a			pracowni umysłowi	robotnicy ^a
	w tysiącach							
Ogółem	8731.1 ^b	2998.0	986.1	4092.5	23184.7 ^b	17335.7	400.0	5043.5
Rołnictwo	609.7	488.4	6.1	115.2	18737.2	16005.9	30.6	2700.7
Ogrodn., ryb. i leśn.	44.2	19.7	5.0	19.5	189.8	22.7	18.0	149.1
Górnictwo i przemysł	3772.9	1186.0	173.2	2413.7	2405.0	829.6	65.7	1509.7
Handel i ubezpiecz.	1484.9	1013.0	152.6	319.3	458.3	401.5	14.3	42.5
Komunikacja i transp.	730.4	135.6	129.3	465.5	422.7	38.6	49.5	334.6
Służba publ. i kościół	495.0	19.2	270.7	205.1	218.1	1.7	96.7	119.7
Szkolnictwo i kultura	213.2	44.5	125.9	42.8	124.9	12.0	101.5	11.4
Leczn., utrzym. czyst., zakłady opieki społ.	222.1	90.6	44.9	86.6	53.2	23.5	10.3	19.4
Służba domowa	313.0	x	x	313.0	128.1	x	x	128.1
Zawód niewiadomy	201.0	1.0	78.4	111.8	49.2	0.2	13.4	28.3
Utrzym. się bez pracy	644.7 ^b	x	x	x	398.2 ^b	x	x	x

^a łącznie z chałupnikami. ^b Osoby utrzymujące się bez pracy zarobkowej (meryci, inwalidzi, kapitaliści, osoby przebywające w przytułkach, w więzieniach itp.) oraz członkowie ich rodzin nie są podzieleni według stanowiska społecznego.

TABL. 26. LUDNOŚĆ WEDŁUG DZIAŁÓW I WAŻNIEJSZYCH GAŁĘZI ZAWODU W 1931 R.

Działy zawodu Ważniejsze gałęzie zawodu	Czynni i członkowie rodzin				Czynni ^a			
	Ogół- tem	Samo- dziel- ni	Pra- cown.- umysł.	Ro- bot- nicy ^b	Ogół- tem	Samo- dziel- ni	Pra- cown.- umysł.	Ro- bot- nicy ^b
Ogółem	31915,8 ^c	20 333,7	1 386,1	9136,0	15321,5 ^c	10020,0	664,5	4 217,0
Rolnictwo	19346,9	16494,3	36,7	2815,9	9 986,0	8557,1 ^d	17,3	1411,6
Ogrodn., ryb. i leśn.	234,0	42,4	23,0	168,6	81,5	16,0	9,1	56,4
Górnictwo i przemysł	6 177,9	2 015,6	238,9	3923,4	537,7	756,2	106,2	1675,3
Górnictwo	562,6	0,8	24,7	537,1	175,1	0,3	8,6	166,2
Hutn. i przem. metal.	806,1	245,6	46,5	514,0	331,7	89,0	21,4	221,3
Przemysł: chemiczny	144,9	12,0	17,3	115,6	57,8	4,2	8,4	45,2
mineralny	226,1	23,3	8,8	194,0	83,8	8,0	3,7	72,1
drzewny	555,3	243,9	18,6	292,8	222,7	85,6	7,5	129,6
papierniczy	48,3	4,9	3,5	39,9	19,2	1,7	1,6	15,9
włókienniczy	497,9	49,5	23,5	424,9	251,0	20,9	10,8	219,3
skórzany	92,8	43,1	1,9	47,8	33,5	14,1	0,9	18,5
odzieżowy	1 074,0	757,7	3,5	312,8	504,6	312,8	1,8	190,0
spożywczy	735,4	311,3	39,5	384,6	288,1	112,1	16,7	159,3
poligraficzny	71,3	22,6	5,4	43,3	35,2	8,9	2,8	23,5
budowlany	647,9	293,4	20,1	334,4	235,8	95,7	10,5	129,6
Wodociągi, elektr. i gaz	65,6	0,2	11,3	54,1	22,0	0,1	4,6	17,3
Handel i ubezpiecz.	1 943,2	1 414,5	166,9	361,8	813,2	548,0	85,6	179,6
Handel towarowy	1 375,1	1 101,2	82,6	191,3	562,2	417,5	43,4	101,3
Domy czynszowe i zakłady gastronomiczne	414,9	246,0	16,1	152,8	186,9	107,8	7,7	71,4
Obrót pieniężny	66,2	2,2	51,3	12,7	31,2	0,9	25,6	4,7
Pryw. zakłady ubezpiecz.	10,6	1,0	8,6	1,0	5,0	0,3	4,3	0,4
Pośrednictwo	71,0	62,0	6,2	2,8	25,2	20,6	3,3	1,3
Komunikacja i transp.	1 153,1	174,2	178,8	800,1	340,5	51,0	67,1	222,4
Poczta, telefon, telegr.	108,3	—	44,7	63,6	40,2	—	21,9	18,3
Żegluga wodna i powietrzna	9,9	1,8	1,6	6,5	4,1	0,6	0,8	2,7
Koleje	700,0	—	115,7	584,3	187,8	—	37,4	150,4
Tramwaje i autobusy w miastach	38,9	0,0	3,1	35,8	12,0	0,0	1,1	10,9
Inny transp. i komunik.	253,8	172,4	6,6	74,8	83,9	50,4	3,3	30,2
Dzór drog. i wodny	42,2	—	7,1	35,1	12,5	—	2,6	9,9
Służba publ. i kościół	713,1	20,9	367,4	324,8	294,8	8,0	169,1	117,7
Administracja publ.	304,3	—	192,5	111,8	116,7	—	81,3	35,4
Sądow. i adwokatura	86,2	20,9	53,6	11,7	38,0	8,0	26,4	3,6
Służba bezp. publ.	181,5	0,0	15,9	165,6	70,4	0,0	5,8	64,6
Kościół i związki wyzn.	118,2	—	39,1	29,1	58,5	—	47,2	11,3
Organizacje społeczne	21,4	—	15,2	6,2	10,4	—	7,8	2,6
Szkolnictwo i kultura	338,1	56,5	227,4	54,2	181,0	27,3	129,2	24,5
Szkolnictwo	234,0	3,8	195,7	34,5	122,9	1,4	107,8	13,7
Wychow. pozaszkolne	51,3	35,2	9,7	6,4	30,8	17,8	8,4	4,6
Prasa, wydawnictwa i czytelnie	11,7	0,9	7,9	2,9	6,5	0,4	4,5	1,6
Widowiska	31,9	13,2	11,1	7,6	16,0	5,7	6,7	3,6
Leczn., utrzym. czyst., zakłady opieki społ.	275,3	114,1	55,2	106,0	151,9	55,7	32,9	63,3
Leczn. i profilaktyka	124,6	41,4	49,0	34,2	70,7	20,8	29,0	20,9
Higiena osobista i utrzym. czystości	137,2	72,7	2,3	62,2	71,4	34,9	1,1	35,4
Służba domowa	441,1	—	—	441,1	415,4	—	—	415,4
Utrzym. się bez pracy	1 042,9 ^c	—	—	—	411,0 ^c	—	—	—

a łącznie z pomagającymi członkami rodzin. b-c Ob. uwagi a-b do tabl. 25, str. 29. d Liczba częściowo oparta na szacunku.

TABL. 27. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA, WYZNANIA I STANOWISKA SPOŁECZNEGO W 1931 R.

Ważniejsze wyznania Stanowisko społeczne	Ogo- łem ^a	Źródło utrzymania						Inne ^b
		Rol- nic- two ^d	Prze- mysł	Hand- el	Ko- mu- nika- cja	Szko- lnictwo i kul- tura	Służ- ba do- mowa	
w tysiącach								
Ogółem	31915,8	19346,9	6177,9	1943,2	1153,1	338,1	441,1	2515,5
Rz. kat. obrz. łaciński	20670,1	12161,7	4317,9	712,3	942,1	233,1	342,9	1960,1
Samodzielni zatrudniający siły najemne	1 201,6	951,5	174,2	48,3	4,2	1,2	—	22,2
Samodzielni nie zatrudnia- jący sił najemnych	9 991,1	8 671,5	855,6	317,4	47,3	16,5	—	82,8
Pracownicy umysłowi	1 038,7	30,5	162,5	95,4	163,9	169,8	—	416,6
Robotnicy i chałupnicy	7 378,9	2 241,3	3125,6	251,2	726,7	45,6	842,9	645,6
Rz. kat. obrz. gr. kat.	3 336,2	2 940,4	193,4	23,2	31,4	13,5	38,3	96,0
Samodz.: zatr. siły naj.	155,4	147,7	6,2	0,8	0,1	0,0	—	0,6
nie zatr. sił naj.	2 534,7	2 454,9	64,4	8,7	2,1	1,0	—	3,6
Pracownicy umysłowi	39,0	0,5	2,3	3,1	2,4	10,9	—	19,8
Robotnicy i chałupnicy	546,6	326,8	120,5	10,6	26,8	1,6	38,3	22,0
Prawosławne	3 762,5	3 475,7	127,9	22,7	24,6	7,9	23,6	80,1
Samodz.: zatr. siły naj.	118,1	113,1	4,0	0,6	0,1	0,1	—	0,2
nie zatr. sił naj.	3 285,6	3 209,5	53,8	14,0	1,9	1,2	—	5,2
Pracownicy umysłowi	41,9	1,0	4,7	2,9	4,2	4,6	—	24,5
Robotnicy i chałupnicy	272,9	137,1	65,4	5,2	18,4	2,0	23,6	21,2
Ewangelickie ^c	835,2	494,2	198,3	40,1	13,0	9,9	12,4	67,3
Samodz.: zatr. siły naj.	123,0	97,5	18,9	4,6	0,3	0,1	—	1,6
nie zatr. sił naj.	364,2	300,1	37,1	20,4	1,3	1,1	—	4,2
Pracownicy umysłowi	53,6	2,4	19,5	7,5	2,6	7,6	—	14,0
Robotnicy i chałupnicy	240,5	73,1	122,8	7,6	8,8	1,1	12,4	14,7
Mojżeszowe	3 113,9	125,1	1313,3	1140,5	139,4	72,6	22,5	300,5
Samodz.: zatr. siły naj.	234,4	17,6	137,4	60,3	3,8	0,9	—	14,4
nie zatr. sił naj.	1 860,9	80,5	654,4	936,3	112,7	34,1	—	42,9
Pracownicy umysłowi	206,6	2,2	48,9	57,4	5,3	33,8	—	59,0
Robotnicy i chałupnicy	659,1	22,5	472,6	86,5	17,6	3,8	22,5	33,6
w odsetkach								
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Rz. kat.: obrz. łaciński	64,8	62,8	69,9	36,6	81,7	68,9	77,7	77,9
obr. gr. kat.	10,4	15,2	3,1	1,2	2,7	4,0	8,7	3,8
Prawosławne	11,8	17,9	2,1	1,2	2,1	2,3	5,4	3,2
Ewangelickie ^c	2,6	2,6	3,2	2,1	1,1	3,0	2,8	2,7
Mojżeszowe	9,8	0,7	21,3	58,7	12,1	21,5	5,1	11,9
Ogółem	100,0	60,6	19,3	6,1	3,6	1,0	1,5	7,9
Rz. kat. obrz. łaciński	100,0	58,8	20,9	3,4	4,6	1,1	1,7	9,5
Samodz.: zatr. siły naj.	100,0	79,2	14,5	4,0	0,4	0,1	—	1,8
nie zatr. sił naj.	100,0	86,8	8,5	3,2	0,5	0,2	—	0,8
Pracownicy umysłowi	100,0	2,9	15,6	9,2	15,8	16,4	—	40,1
Robotnicy i chałupnicy	100,0	30,4	42,4	3,4	9,8	0,6	4,6	8,8
Rz. kat. obrz. gr. kat.	100,0	88,1	5,8	0,7	1,0	0,4	1,1	2,9
Samodz.: zatr. siły naj.	100,0	95,0	4,0	0,5	0,1	0,0	—	0,4
nie zatr. sił naj.	100,0	96,9	2,5	0,3	0,1	0,0	—	0,2
Pracownicy umysłowi	100,0	1,3	5,9	7,9	6,1	28,0	—	50,8
Robotnicy i chałupnicy	100,0	59,8	22,1	1,9	4,9	0,3	7,0	4,0

a W sumach ogólnych uwzględnieni są dożywotnicy, nie podzieleni według stanowiska społecznego. b W tym osoby utrzymujące się bez pracy zarobkowej (emeryci, inwalidzi, kapitaliści, osoby przebywające w przytułkach, w więzieniach itp.) oraz członkowie ich rodzin nie są podzieleni według stanowiska społecznego. c Wyznania ewangelickie: augsburskie, reformowane i unijne. (dok. str. 32)

TABL. 27. LUDNOŚĆ WEDŁUG ŹRÓDŁA UTRZYMANIA, WYZNANIA I STANOWISKA SPOŁECZNEGO W 1931 R. (dok.)

Ważniejsze wyznania Stanowisko społeczne	Ogółem ^a _b	Źródło utrzymania						Inne ^b
		Rolnic- two ^a	Prze- mysł	Han- del	Ko- mu- nika- cja	Szkol- nictwo i kul- tura	Służ- ba do- mowa	
w odsetkach (dok.)								
Prawosławne	100,0	92,4	3,4	0,6	0,7	0,2	0,6	2,1
Samodz.: zatr. siły naj. . .	100,0	95,8	3,4	0,5	0,1	0,0	—	0,2
nie zatr. sił naj.	100,0	97,7	1,6	0,4	0,1	0,0	—	0,2
Pracownicy umysłowi . . .	100,0	2,3	11,2	7,0	10,1	11,1	—	58,3
Robotnicy i chałupnicy . .	100,0	50,2	24,0	1,9	6,7	0,7	8,7	7,8
Ewangelickie ^c	100,0	59,2	23,7	4,8	1,6	1,2	1,5	8,0
Samodz.: zatr. siły naj. . .	100,0	79,3	15,4	3,7	0,2	0,1	—	1,3
nie zatr. sił naj.	100,0	82,4	10,2	5,6	0,4	0,3	—	1,1
Pracownicy umysłowi . . .	100,0	4,5	36,3	14,0	4,9	14,2	—	26,1
Robotnicy i chałupnicy . .	100,0	30,4	51,1	3,1	3,7	0,5	5,1	6,1
Mojżeszowe	100,0	4,0	42,2	36,6	4,5	2,3	0,7	9,7
Samodz.: zatr. siły naj. . .	100,0	7,5	58,6	25,7	1,6	0,4	—	6,2
nie zatr. sił naj.	100,0	4,3	35,2	50,3	6,1	1,8	—	2,3
Pracownicy umysłowi . . .	100,0	1,0	23,6	27,8	2,6	16,4	—	28,6
Robotnicy i chałupnicy . .	100,0	3,4	71,7	13,1	2,7	0,6	3,4	5,1
Rz. kat. obrz. łaciński . . .	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Samodz.: zatr. siły naj. . .	5,8	7,8	4,0	6,8	0,5	0,5	—	1,1
nie zatr. sił naj.	48,3	71,3	19,8	44,5	5,0	7,1	—	4,2
Pracownicy umysłowi . . .	5,0	0,3	3,8	13,4	17,4	72,8	—	21,3
Robotnicy i chałupnicy . .	35,7	18,4	72,4	35,3	77,1	19,6	100,0	32,9
Rz. kat. obrz. gr. kat. . . .	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Samodz.: zatr. siły naj. . .	4,6	5,0	3,2	3,5	0,3	0,3	—	0,7
nie zatr. sił naj.	76,0	83,5	33,3	37,4	6,7	7,4	—	3,7
Pracownicy umysłowi . . .	1,2	0,0	1,2	13,3	7,6	80,8	—	20,6
Robotnicy i chałupnicy . .	16,4	11,1	62,3	45,8	85,4	11,5	100,0	22,9
Prawosławne	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Samodz.: zatr. siły naj. . .	3,1	3,3	3,1	2,8	0,3	0,4	—	0,3
nie zatr. sił naj.	87,3	92,3	42,0	61,6	7,8	15,3	—	6,6
Pracownicy umysłowi . . .	1,1	0,0	3,7	12,9	17,1	59,2	—	30,5
Robotnicy i chałupnicy . .	7,3	4,0	51,2	22,7	74,8	25,1	100,0	26,4
Ewangelickie ^c	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Samodz.: zatr. siły naj. . .	14,7	19,7	9,5	11,5	1,9	1,0	—	2,4
nie zatr. sił naj.	43,6	60,7	18,7	50,8	10,1	11,3	—	6,2
Pracownicy umysłowi . . .	6,4	0,5	9,8	18,7	20,2	76,2	—	20,8
Robotnicy i chałupnicy . .	28,8	14,8	62,0	19,0	67,8	11,5	100,0	21,8
Mojżeszowe	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Samodz.: zatr. siły naj. . .	7,5	14,1	10,5	5,3	2,8	1,2	—	4,8
nie zatr. sił naj.	59,8	64,3	49,8	82,1	80,8	47,0	—	14,3
Pracownicy umysłowi . . .	6,6	1,8	3,7	5,0	3,8	46,6	—	19,7
Robotnicy i chałupnicy . .	21,2	18,0	36,0	7,6	12,6	5,2	100,0	11,1

a — c Ob. uwagi a — c na str. 31.

TABL. 28. LUDNOŚĆ ŚWIATA WEDŁUG ZAWODU OKOŁO 1930 R.
Ludność zawodowo czynna

Części świata	Ogółem	Rolnictwo	Górnictwo i przemysł	Inne zawody
	w odsetkach			
Ogółem	100,0	60,5	12,6	26,9
Europa	100,0	55,6	22,2	22,2
Azja	100,0	66,7	6,7	26,6
Afryka	100,0	75,0	1,7	23,3
Ameryka	100,0	36,7	20,0	43,3
Australia i Oceania	100,0	25,0	25,0	50,0

Źródło: J. W. Nixon *On the Statistics available concerning the occupied population of the world and its distribution. Revue de l'Institut International de Statistique*, nr 3, Haga 1938.

TABL. 29. LUDNOŚĆ WEDŁUG ZAWODU W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraj ^a	Rok spisu	Rolnictwo	Działy poza rolnictwem	Utrzymujący się bez pracy zarob.	Samodzielni w rolnictwie w % ogółu ludności	Górnictwo i przemysł	Handel i ubezpieczenia	Komunikacja i transport	Inne zawody
		w odsetkach ogółu ludności			w rolnictwie	w odsetkach ludności poza rolnictwem			
Zawodowo czynni oraz członkowie rodzin na ich utrzymaniu									
Z. S. R. R.	1926	77,6	20,6	1,8		41,2	10,7	13,6	34,5
Bulgaria	1926	74,6	23,8	1,6		45,4	17,1	9,0	28,5
Polska ^a	1921	63,9	33,0	3,1		47,7	17,2	9,4	25,7
	1931	60,9	35,8	3,3		49,3	15,5	9,2	26,0
Finlandia	1930	59,4	36,2	4,4		45,9	11,2	10,2	32,7
Estonia	1934	58,8	36,3	4,9		46,6	13,6	9,4	30,4
Węgry	1930	51,8	43,4	4,8		50,8	13,8	9,0	26,4
Norwegia	1930	35,5	55,7	8,8		47,9	17,0	17,0	18,1
Szwecja	1930	34,8	57,8	7,4		54,8	16,1	12,1	17,0
Dania	1930	29,6	59,3	11,1		47,9	18,3	11,6	22,2
Szwajcaria	1930	22,7	69,4	7,9		59,2	17,2	7,9	15,7
Niemcy	1933	20,9	65,6	13,5		59,3	16,4	9,4	14,9
Zawodowo czynni									
Z. S. R. R.	1926	83,2	14,6	2,2		42,4	10,3	11,0	36,3
Bulgaria	1926	80,0	18,8	1,2	90,8	48,1	14,5	7,0	30,4
Polska	1931	64,9	32,4	2,7	85,2	46,6	14,9	6,3	32,2
Estonia	1934	63,0	31,0	6,0	81,3	45,0	13,7	7,6	33,7
Finlandia	1930	60,6	33,2	6,2		41,5	12,7	8,5	37,3
Grecja	1928	53,7	41,1	5,2		38,7	18,5	9,5	33,3
Węgry	1930	49,7	44,5	5,8	60,9	48,2	14,2	6,2	31,4
Włochy	1931	39,2	43,6	17,2	69,5	55,9	15,8	8,3	20,0
Francja	1931	34,5	62,1	3,4	66,9	52,8	19,6	9,1	18,5
Szwecja	1930	32,2	58,1	9,7	69,0	49,3	18,5	10,2	22,0
Kanada	1931	31,2	68,8			36,2	17,7	12,1	34,0
Norwegia	1930	30,7	56,1	13,2	71,1	40,1	19,3	14,4	26,2
Dania	1930	27,1	57,8	15,1	63,0	40,0	18,6	8,4	33,0
Niemcy	1933	24,5	60,2	15,3	71,6	56,9	19,1	6,7	17,3
Stany Zj. Am.	1930	22,0	78,0			40,5	10,5	19,9	29,1
Holandia	1930	20,6	79,4			40,6	46,9	19,7	9,5
Szwajcaria	1930	19,6	71,8	8,6		75,2	55,9	18,7	5,6
Anglia	1931	5,2	87,3	7,5		29,5	49,0	20,0	8,4

^a W granicach spisu 1931 r.

U w a g a. Wskutek różnych zasad klasyfikacji dane są częściowo nieporównywalne.

TABL. 30. LUDNOŚĆ MIEJSKA WEDŁUG GRUP WIELKOŚCI MIAST
Według każdorazowego podziału administracyjnego

Wyszczególnienie	Ogółem	Miasta liczące								
		poni- żej 5	5-10	10- 20	20- 50	50- 100	100- 200	200- 500	500 i więcej	
		tysiący mieszkańców								
Liczba miast . . .	1900	488	291	119	47	22	4	3	1	
	1921	611	354	146	62	36	7	3	2	
	1931	636	308	177	83	46	11	6	3	
Ludność miejska: w tysiącach . . .	1900	4 435	882	794	644	650	262	415	253	535
	1921	6 608	1 008	1 005	842	1 100	563	482	671	937
	1931	8 689	928	1 233	1 099	1 392	688	781	784	1 784
<i>w % ogółu ludności</i> 1900		17,7	3,5	3,2	2,6	2,6	1,0	1,7	1,0	2,1
	1921	24,6	3,8	3,7	3,1	4,1	2,1	1,8	2,5	3,5
	1931	27,2	2,9	3,9	3,4	4,4	2,1	2,4	2,5	5,6

TABL. 31. ROZWÓJ LUDNOŚCI MIAST LICZĄCYCH W 1931 R. POWYŻEJ
10 000 MIESZKAŃCÓW

Miasta	Ludność			Miasta	Ludność		
	1900 ^a	1921	1931 ^b		1900 ^a	1921	1931 ^b
	w tysiącach				w tysiącach		
M. st. Warszawa*	593,8	936,7	1179,5	Woj. łódzkie (dok.)			
Woj. warszawskie			Pabianice*	26,8	30,0	45,7	
Płock*	21,6	25,8	33,0	Tomaszów Mazo- wiecki*	20,0	28,3	38,0
Żyrardów*	5,7	21,3	25,1	Zgierz*	19,1	21,1	26,6
Lomża*	17,9	22,0	25,0	Kutno	10,3	16,0	23,4
Pruszków		15,1	23,7	Radomsko	11,8	18,7	23,0
Mława	11,5	17,0	19,6	Zduńska Wola	15,7	19,9	22,9
Ostrów Mazowiecka	8,6	13,4	17,6	Skierniewice	6,2	15,3	20,1
Pułtusk	11,4	13,5	16,8	Lowicz	9,1	15,8	17,6
Grodzisk Mazowiecki	2,8	11,3	15,7	Ozorków	11,5	12,6	15,0
Otwock		8,6	15,1	Wieluń	6,7	11,0	14,0
Ostrołęka	7,0	9,1	14,1	Brzeziny	7,6	10,6	13,0
Wołomin		6,2	14,1	Ruda Pabianicka		5,1	12,1
Ciechanów	6,8	12,0	13,9	Aleksandrów Łódzki	6,0	8,2	11,6
Mińsk Mazowiecki	4,1	10,5	13,5	Końskie	6,3	8,3	11,1
Rembertów		1,4	13,2	Lęczyca	7,8	10,3	10,6
Sokolów Podlaski	7,3	8,1	11,9	Sieradz	6,1	9,3	10,5
Sochaczew	5,8	5,1	10,8	Woj. kieleckie			
Wyszaków	5,0	9,1	10,8	Częstochowa*	38,4	80,5	117,2
Płońsk	7,9	9,2	10,4	Sosnowiec*		86,5	109,0
Sierpe	5,2	6,7	10,0	Radom*	26,5	61,6	77,9
Woj. łódzkie			Kielce*	18,2	41,3	58,2	
Łódź*	252,9	452,0	604,6	Będzin*	13,5	27,9	47,6
Piotrków Trybunał- ski*	27,8	41,0	51,3	Dąbrowa Górnicza*		39,9	36,9
				Zawiercie*	16,9	29,5	32,9

^a Dla miast b. zaboru rosyjskiego ludność dla 1900 r. podano według spisu 1897 r. ^b Miasta w granicach administracyjnych z dn. I.IV 1939 r.

U w a g a. Miasta zaliczono do poszczególnych województw zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym od dn. I.IV 1939 r. Gwiazdka (*) oznaczono miasta wydzielone obecnie z powiatowych związków samorządowych.

(c. d. str. 35)

TABL. 31. ROZWÓJ LUDNOŚCI MIAST LICZĄCYCH W 1931 R. POWYŻEJ 10 000 MIESZKAŃCÓW (c. d.)

Miasta	Ludność			Miasta	Ludność		
	1900 ^a	1921	1931 ^b		1900 ^a	1921	1931 ^b
	w tysiącach				w tysiącach		
Woj. kieleckie (dok.)				Woj. wołyńskie (dok.)			
Ostrowiec Świętokrzyski*	8,7	19,7	25,9	Krzemieńiec	7,9	16,1	21,9
Czeladź	6,0	17,2	21,0	Dubno	5,0	9,1	15,3
Skarżysko-Kamienna		8,2	14,3	Ostróg	8,7	13,0	13,4
Wierzbnik		5,5	13,6	Zdobunów	4,7	7,3	10,2
Jędrzejów	4,6	11,7	12,9	Woj. poznańskie			
Szydłowice	6,9	7,2	10,7	Poznań*	110,1	169,4	246,5
Woj. lubelskie				Kalisz*	20,0	44,6	68,3
Lublin*	39,5	94,4	112,3	Gniezno*	19,2	25,7	30,7
Siedlce*	17,4	30,7	36,9	Ostrów Wielkopolski	10,5	16,4	24,4
Chelm*	11,2	23,2	29,1	Leszno	13,0	16,5	19,4
Zamość	6,0	19,0	24,7	Koło	7,7	11,4	13,8
Biała Podlaska	8,9	13,0	17,4	Krotoszyn	10,6	11,1	13,0
Międzyrzec Podlaski	11,8	12,6	16,8	Konin	7,6	10,0	10,3
Luków	7,6	12,6	14,0	Kościan	5,8	7,8	10,2
Hrubieszów	6,8	9,6	13,2	Woj. pomorskie			
Kraśnik	5,7	8,3	12,2	Bydgoszcz*	46,9	87,6	117,2
Puławy	5,2	7,2	12,1	Toruń*	24,2	39,4	61,9
Tomaszów Lubelski	6,1	7,1	10,5	Włocławek*	15,4	40,3	56,0
Krasnystaw	2,4	8,9	10,4	Grudziądz*	28,6	33,5	54,0
Woj. białostockie				Gdynia*	0,9 ^d	1,3	38,6 ^e
Białystok*	60,8	76,8	91,1	Inowrocław*	24,0	24,3	34,4
Grodno*	29,2	34,7	49,7	Tezew	12,8	16,2	22,5
Suwałki*	16,6	16,8	21,8	Chojnice	10,6	10,4	14,1
Wołkowyż	8,0	11,1	15,1	Starogard	9,3	10,5	13,2
Augustów	7,1	8,8	12,1	Chelmno	10,4	10,2	12,5
Woj. wileńskie				Wejherowo	6,7	8,8	12,5
Wilno*	138,6	129,0 ^c	195,1	Chelmża	9,0	10,7	11,0
Woj. nowogródzkie				Lipno	4,7	8,5	10,4
Baranowice		28,1	22,8	Nakło n. Notecią	7,8	7,4	10,3
Lida	7,0	13,4	19,5	Woj. śląskie			
Słonim	12,8	9,6	16,3	Chorzów*	57,9	74,8 ^c	128,9
Woj. poleskie				Katowice*	31,7	45,4 ^c	126,2
Brześć n. Bugiem*	31,0	29,5	50,7	Siemianowice Śląskie	12,2	18,3 ^d	37,8
Pińsk*	28,2	23,5	31,9	Cieszyn	17,3	23,3	28,0
Dawidgródek	7,8	9,8	11,5	Bielsko*	13,3	19,8	25,4
Kobryń	9,5	8,2	10,1	Rybnik	7,2	11,7 ^d	23,0
Woj. wołyńskie				Mysłowice	13,4	17,8 ^d	22,7
Równe*	14,8	30,5	41,9	Karwina	14,3	19,2	22,3
Luck*	12,4	21,2	35,6	Tarnowskie Góry	11,9	13,6 ^d	15,5
Kowel*	12,9	20,8	29,1	Mikołów	6,6	8,4 ^d	11,9
Włodzimierz	8,7	11,6	25,6	Bogumin Nowy	5,0	9,6	10,8
				Orłowa	6,7	9,7	10,0

a — b Ob. uwagi a — b na str. 34. c Według spisu 1919 r. d Według spisu 1910 r. e Według spisu 1936 r. — 83,4 tys.

U w a g a. Ob. uwagę na str. 34.

(dok. str. 36)

TABL. 31. ROZWÓJ LUDNOŚCI MIAST LICZĄCYCH W 1931 R. POWYŻE 10 000 MIESZKAŃCÓW (dok.)

Miasta	Ludność			Miasta	Ludność		
	1900	1921	1931 ^a		1900	1921	1931 ^a
	w tysiącach				w tysiącach		
Woj. krakowskie				Woj. lwowskie (dok.)			
Kraków*	85,3	183,7	219,3	Krosno	4,4	6,3	12,1
Tarnów*	29,3	35,3	44,9	Sokal	9,6	10,2	12,0
Nowy Sącz*	15,1	26,3	30,3	Rawa Ruska	8,5	9,0	11,0
Biała Krakowska	8,3	7,7	22,7	Jaworów	9,9	8,9	10,7
Jaworzno	9,2	15,9	19,1	Żółkiew	8,0	7,9	10,3
Chrzanów	10,0	11,4	17,9	Turka n. Stryjem	6,1	10,0	10,1
Zakopane	5,3	8,8	16,3	Woj. stanisławowskie			
Bochnia	9,4	11,0	12,1	Stanisławów*	27,0	28,2	60,0
Oświęcim	6,8	12,2	12,0	Kołomyja*	32,3	31,7	33,8
Nowy Targ	6,5	8,1	10,7	Stryj*	22,6	27,4	30,5
Jasło	6,6	10,4	10,0	Horodenka	11,6	9,9	12,2
Woj. lwowskie				Kalusz	7,8	6,6	12,1
Lwów*	149,6	219,4	312,2	Śniatyn	11,5	10,6	10,8
Przemysł*	45,9	48,0	51,0	Bolechów	4,2	3,1	10,7
Borysław*	10,7	16,1	41,5	Nadwórna	7,5	6,1	10,4
Drohobycz*	19,4	26,7	32,3	Woj. tarnopolskie			
Rzeszów*	12,7	24,9	26,9	Tarnopol*	28,7	30,9	33,9
Jarosław	22,0	20,0	22,2	Czortków	4,4	5,2	19,0
Sambor	16,3	19,4	21,9	Brody	16,5	10,9	16,4
Sanok	5,8	9,6	14,3	Złoczów	10,1	11,1	13,0
Gródek Jagielloński	11,2	10,5	12,9	Brzeżany	10,6	10,1	11,6
				Buczacz	11,8	7,5	11,1

^a Ob. uwagę ^b na str. 34.

U w a g a. Ob. uwagę na str. 34.

TABL. 32. ROZWÓJ LUDNOŚCI WIELKICH MIAST^a

Miasta	Powierzchnia w km ² 1.1 1939	Ludność						
		około 1860	około 1880	1900	1910	1921	1931	1939
		w tysiącach						
Warszawa	141	158	383	594 ^b	781	937	1 172	1 289
Łódź	59	26	48	253 ^b	408	452	605	672
Lwów	67	68	110	150	198	219	312	318
Poznań	77	51	65	110	150	169	245	272
Kraków	48	50	66	85	143	184	219	259
Wilno	105	60	90	139 ^b	181	129 ^c	195	209
Bydgoszcz	75	22	34	47	53	88	117	141
Częstochowa	48	9	21	38 ^b	73	80	117	138
Katowice	42	8	13	32	43	50	126	134
Sosnowiec	33				99	86	109	130
Lublin	30	16	33	40 ^b	66	94	112	122
Gdynia	66				0,9	1,3	30	120
Chorzów	24	1 ^d	27 ^d	58 ^d	73 ^d	73	81	110
Białystok	39	17		61	80	77	91	107

^a W każdorazowych granicach administracyjnych, bez wojska. ^b 1897 r.
^c 1919 r. ^d Królewska Huta.

• TABL. 33. LUDNOŚĆ WIĘKSZYCH MIAST
Płeć, Wiek, Język ojczysty, Wyznanie, Analfabetyzm, Skład zawodowy

Wyszczególnienie	War- szawa	Łódź	Lwów	Po- znań	Kra- ków	Wilno	Kato- wice	Gdy- nia ^a
	w tysiącach							
Ogółem 1921	936.7	452.0	219.4	169.4	183.7	129,0 ^b	45,4 ^b	1.3
Mężczyźni	422.2	204.9	99.3	77.3	83.5	.	.	0.7
Kobiety	514.5	247.1	120.1	92.1	100.2	.	.	0.6
Ogółem 1931 ^a	1171.9	604.6	312.2	246.5	219.3	195.1	126.1	83.4
Płeć i wiek								
Mężczyźni	534.1	278.3	142.3	114.6	98.7	88.3	61.2	44.6
w wieku lat: 0—9	99.7	57.8	23.0	22.6	15.8	18.1	11.9	8.8
10—19	85.3	45.4	22.7	19.4	17.8	14.8	10.8	5.7
20—29	120.1	58.4	34.9	26.9	23.9	18.2	12.8	11.5
30—39	85.9	42.6	21.8	18.4	14.7	13.3	11.1	11.2
40—49	63.4	32.5	16.7	12.8	11.5	10.1	6.7	4.4
50—59	43.3	23.0	12.7	8.5	8.0	7.5	4.8	1.8
60—69	25.3	13.9	7.4	4.1	4.8	4.4	2.3	0.7
70 i więcej	9.7	4.5	2.9	1.8	2.2	1.9	0.8	0.3
wiek niewiadomy	1.4	0.2	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.2
Kobiety	637.8	326.3	169.9	131.9	120.6	106.8	64.9	38.8
w wieku lat: 0—9	97.1	57.0	22.2	21.8	15.6	17.7	11.6	8.4
10—19	95.7	49.7	25.6	19.9	19.7	15.8	11.0	5.6
20—29	148.6	72.8	42.4	30.9	29.9	23.1	14.9	10.7
30—39	108.7	54.1	28.5	24.6	20.1	17.6	11.4	8.2
40—49	78.4	39.4	20.8	14.9	14.0	13.2	6.8	3.2
50—59	51.9	27.2	15.4	10.0	10.2	9.8	4.9	1.5
60—69	36.8	18.2	9.9	6.0	7.2	6.4	2.9	0.7
70 i więcej	18.5	7.7	4.8	3.7	3.9	3.2	1.4	0.4
wiek niewiadomy	2.1	0.2	0.3	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1
Język ojczysty								
1931 ^a Polski	826.2	357.0	198.2	238.2	171.2	128.6	107.0	82.0
Ukraiński	1.2	0.1	24.2	0.2	0.7	0.1	0.1	0.1
Ruski	0.1	0.0	10.9	0.0	0.3	0.1	0.0	0.0
Białoruski	0.6	0.1	0.0	0.0	0.0	1.7	0.0	0.0
Rosyjski	4.0	0.9	0.5	0.2	0.1	7.4	0.1	0.1
Niemiecki	1.9	53.5	2.5	6.4	0.7	0.6	16.9	0.4
Żydowski i hebrajski	333.3	191.7	75.3	1.1	45.8	54.6	1.6	0.4
Inny i nie podany	4.6	1.3	0.6	0.4	0.5	2.0	0.4	0.4
Wyznanie								
1921 Rz. kat.: obrz. łac.	597.8	241.8	111.7	158.1	136.3	.	.	1.2
obrz. gr. kat.	0.4	0.1	27.3	0.1	0.8	.	.	—
Prawosławne	5.8	1.7	0.6	0.2	0.6	.	.	—
Ewangelickie	18.1	49.0	2.7	8.9	0.7	.	.	0.1
Inne chrześcijańskie	0.5	2.2	0.1	0.0	0.0	.	.	0.0
Mojżeszowe	310.3	156.2	76.9	2.1	45.2	.	.	—
Inne niechrześcijańskie	0.1	0.0	0.0	—	0.0	.	.	—
Nie określ. i nie podane	3.7	1.0	0.1	0.0	0.1	.	.	—

^a Dla m. Gdyni zamiast 1931 r. podano 1936 r. ^b 1919 r.

(dok. str. 38)

Tabl. 33. LUDNOŚĆ WIĘKSZYCH MIAST (dok.)
Płeć. Wiek. Język ojczysty. Wyznanie. Analfabetyzm. Skład zawodowy

Wyszczególnienie	Warszawa	Łódź	Lwów	Poznań	Kraków	Wilno	Katowice	Gdynia ^a
	w tysiącach							
1931^a Rz. kat.: obrz. łac.	783,9	340,2	157,5	236,8	159,4	126,0	113,2	79,9
obrz. gr. kat.	1,0	0,3	49,8	0,4	1,6	0,3	0,2	0,3
Prawosławne	9,0	2,1	1,1	0,5	0,3	9,3	0,2	0,4
Ewangelickie	21,2	56,1	3,6	6,5	1,1	1,8	6,4	1,0
Inne chrześcijańskie	1,1	2,7	0,3	0,2	0,2	2,1	0,2	0,0
Mojżeszowe	352,7	202,5	99,6	2,0	56,5	55,0	5,7	1,6
Inne niechrześcijańskie	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0
Nie określ. i nie podane	2,8	0,7	0,3	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2
Analfabetyzm wśród ludności w wieku 10 lat i więcej								
1921 Nie umiało czytać ani pisać osób	121,7	74,7	19,2	2,7	13,3	.	.	.
Mężczyzn	43,0	26,2	5,8	0,9	4,1	.	.	.
Kobiet	78,7	48,5	13,4	1,8	9,2	.	.	.
Niewiadoma umiejętność czytania i pisania	24,6	10,0	1,6	7,6	0,3	.	.	.
Mężczyzn	9,4	3,4	0,6	2,5	0,2	.	.	.
Kobiet	15,2	6,6	1,0	5,1	0,1	.	.	.
1931ª Nie umiało czytać ani pisać osób	98,0	81,4	21,1	2,1	9,2	19,5	1,1	1,5
Mężczyzn	29,9	26,5	5,5	0,6	2,5	5,6	0,4	0,6
Kobiet	68,1	54,9	15,6	1,5	6,7	13,9	0,7	0,9
Skład zawodowy								
Zawodowo czynni oraz członkowie rodzin na ich utrzymaniu								
1931ª Rolnictwo	4,7	1,9	3,3	2,0	2,0	5,2	0,7	1,4
Samodzielni	2,9	1,1	2,5	0,8	1,4	4,0	-0,3	0,6
Najemni: robotnicy	1,1	0,8	0,5	0,9	0,5	1,0	0,4	0,8
pracownicy umysł.	0,7	0,0	0,3	0,3	0,1	0,2	0,0	0,0
Przemysł	499,7	376,0	93,6	89,1	67,1	67,7	62,4	27,8
Samodzielni	143,1	62,7	28,9	21,2	18,3	26,9	6,6	5,0
Najemni: robotnicy	320,9	295,3	57,1	60,8	42,2	38,4	49,0	21,7
pracownicy umysł.	35,7	18,0	7,6	7,1	6,6	2,4	6,8	1,1
Handel	235,0	103,2	64,2	42,8	45,5	35,1	15,8	12,2
Samodzielni	119,7	63,1	32,1	16,7	23,2	20,3	7,3	6,8
Najemni: robotnicy	74,6	28,8	20,7	15,0	13,2	10,2	4,8	3,4
pracownicy umysł.	40,7	11,3	11,4	11,1	9,1	4,6	3,7	2,0
Komunikacja	104,6	29,3	31,4	33,7	16,5	19,8	13,2	22,3
Samodzielni	22,1	9,9	3,1	1,3	1,5	4,5	0,5	1,3
Najemni: robotnicy	65,4	16,2	21,1	25,0	9,6	10,0	8,7	17,0
pracownicy umysł.	17,1	3,2	7,2	7,4	5,4	5,3	4,0	4,0
Inne zawody ^b	327,9	94,2	119,7	78,9	88,2	67,3	34,0	19,7
Samodzielni	29,5	10,3	8,7	4,0	5,8	4,9	1,5	1,4
Najemni: robotnicy	186,1	43,4	40,0	28,3	32,6	24,9	10,8	10,1
pracownicy umysł.	93,6	23,3	27,5	22,9	19,1	16,9	7,8	4,0

a Ob. uwagę a na str. 37. b Ob. uwagę b do tabl. 27, str. 31.

TABL. 34. MIASTA (GMINY) POWYŻEJ 10 000 MIESZKAŃCÓW ORAZ ICH LUDNOŚĆ W NIEKTÓRYCH KRAJACH WEDŁUG OSTATNICH SPISÓW

Kraje	Liczba miast liczących					Ludność miast liczących								
	10-20	20-50	50-100	100-500	500 i więcej	10 i więcej			20 i więcej			100 i więcej		
	tysiący mieszkańców					tysiący mieszkańców								
						w tysiącach	w % ogółu ludn.	w tysiącach	w % ogółu ludn.	w tysiącach	w % ogółu ludn.	w tysiącach	w % ogółu ludn.	
Anglia z Walią	465 ^a	183	62	46	5	30 884 ^b	77,3	25 899	64,8	15 887	39,8			
Belgia	83	40	7	5	—	3 712	45,9	2 630	32,5	940	11,6			
Bulgaria	18	9	1	2	—	987	16,2	737	12,1	389	6,4			
Dania	36 ^a	7	3	1	1	1 601 ^b	43,2	1 218	32,9	779	21,0			
Francja	218	123	46	14	3	16 501	39,4	13 469	32,1	6 691	16,0			
Grecja	21	16	1	3	—	1 755	28,3	1 480	23,9	941	15,2			
Holandia	86	28	12	4	2	5 046	63,6	3 866	48,7	2 162	27,2			
Indie Bryt.	632	269	66	35	3	30 685	8,7	22 148	6,3	9 640	2,7			
Irlandia	8	3	1	1	—	760	25,6	658	22,2	468	15,8			
Japonia	466	146	54	28	6	31 752	45,8	25 497	36,8	17 518	25,3			
Kanada	35	21	7	5	2	3 871	37,3	3 138	30,2	2 328	22,4			
Litwa	2	3	—	1	—	216	8,5	194	7,6	108	4,2			
Niemcy	312	176	50	44	11	35 701	49,0	31 398	43,1	22 420	30,8			
Norwegia	23 ^a	2	2	1	—	720 ^b	25,6	478	17,0	253	9,0			
Polska	83	46	11	9	2	6 528	25,8	5 429	21,5	3 349	13,3			
Rumunia	107 ^a	22	9	5	—	3 527 ^b	19,6	2 406	13,3	1 063	5,9			
Stany Zj. Am.	606 ^c	185 ^f	98	80	13	58 340	47,5	49 243 ^g	40,1	36 326	29,6			
Szwecja	22	13	2	2	1	1 772	28,4	1 474	23,6	934	14,9			
Węgry	66	33	9	2	1	3 692	42,5	2 820	32,5	1 259	14,5			
Włochy	1632 ^a	180	46	17	5	30 016 ^b	70,7	16 061	37,8	7 780	18,3			
Z. S. R. R. c		62	73	58	6			27 486	16,6	19 978	12,1			

a 5 — 20 tys. mieszkańców. b Powyżej 5 tys. mieszkańców. c Szacunek. d Łącznie z Austrią. e 10 — 25 tys. mieszkańców. f 25 — 50 tys. mieszkańców. g Powyżej 25 tys. mieszkańców.

TABL. 35. LUDNOŚĆ MIAST LICZĄCYCH POWYŻEJ MILIONA MIESZKAŃCÓW
Przegląd międzynarodowy

Miasta	Lata	Ludność w tys.	Miasta	Lata	Ludność w tys.	Miasta	Lata	Ludność w tys.
Europa			Europa (dok.)			Ameryka Płn. i Środk.		
London	1937	8 655	Madryt	1934	1 048	Nowy Jork	1934	11 000
w tym bez przedmieść	1937	4 095	Birmingham	1937	1 030	w tym bez przedmieść	1934	7 474
Paryż	1936	4 963	Azja			Chicago	1934	3 491
w tym bez przedmieść	1936	2 830	Tokio	1937	6 274	Filadelfia	1934	2 004
Berlin	1937	4 299	Szanghaj	1936	3 552	Detroit	1934	1 487
Moskwa	1935	3 642	Peiping	1936	1 556	Los Angeles	1934	1 283
Leningrad	1935	2 740	Tientsin	1936	1 292	Meksyk	1933	1 065
Wiedeń	1937	2 087	Kalkuta	1937	1 261	Ameryka Płd.		
Hamburg	1937	1 677	Bombaj	1931	1 161	Buenos-Aires	1936	2 415
Warszawa	1939	1 289	Kanton	1937	1 123	Rio de Janeiro	1936	1 756
Rzym	1938	1 275	Nagoja	1935	1 083	Sao Paulo	1936	1 168
Mediolan	1938	1 204	Kioto	1935	1 081	Australia		
Barcelona	1934	1 148	Nankin	1936	1 019	Sydney	1937	1 279
Glasgow	1938	1 132	Afryka			Melbourne	1937	1 024
Budapeszt	1937	1 059	Kair	1937	1 307			

DZIAŁ III. RUCH LUDNOŚCI

TABL. I. SKŁADNIKI PRZYROSTU LUDNOŚCI
Zestawienie ogólne

Lata	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
w tysiącach					
Ludność a					
1.I 1895	24 019	9 589	4 338	3 256	6 836
1.I 1914	30 310 ^b	12 563 ^b	5 377 ^b	4 152	8 218
1.I 1919	26 282	10 948	3 852	3 987	7 495
1.I 1924	28 774	11 975	4 812	4 089	7 898
1.I 1931	31 668	13 263	5 490	4 457	8 458
1.I 1939	34 849	14 601	6 158	4 888	9 202
Przyrost rzeczywisty					
1895-1938	10 830 ^b	5 012 ^b	1 820 ^b	1 632	2 366
1895-1913	6 291 ^b	2 974 ^b	1 039 ^b	896	1 382
1914-1918	- 4 028 ^b	- 1 615 ^b	- 1 525 ^b	- 165	- 723
1919-1923	2 492	1 027	960	102	403
1924-1930	2 894	1 288	678	368	560
1931-1938	3 181	1 338	668	431	744
Przyrost naturalny					
1895-1938	16 666	7 237	3 033	2 604	3 792
1895-1913	8 826	3 717	1 485	1 413	2 211
1914-1918	- 365 ^b	75 ^b	- 150 ^b	10	- 300 ^b
1919-1923	1 508	659	249	282	318
1924-1930	3 411	1 421	748	454	788
1931-1938	3 286	1 365	701	445	775
Przyrost (+) lub strata (-) na skutek wędrowek					
1895-1938	- 5 836	- 2 225	- 1 213	- 972	- 1 426
1895-1913	- 2 535 ^b	- 743 ^b	- 446 ^b	- 517	- 829
1914-1918	- 3 663 ^b	- 1 690 ^b	- 1 375 ^b	- 175	- 423 ^b
1919-1923	+ 984	+ 368	+ 711	- 180	+ 65
1924-1930	- 517	- 133	- 70	- 86	- 228
1931-1938	- 105	- 27	- 33	- 14	- 31

a Z wojskiem skoszarowanym. b Liczby niepewne.

TABL. 2. SKŁADNIKI PRZYROSTU LUDNOŚCI WEDŁUG WYZNANIA
W OKRESIE MIĘDZY SPISAMI LUDNOŚCI 1921 R. I 1931 R.

Województwa Podz. adm. obowiązujący do dn. 31.III 1938 r.	Ogółem	Wyznanie					
		rzymskokat.		prawo- sławne	ewan- geliczne	mojże- szowe	inne
		obr. łaciński	obr. gr. kat.				
w tysiącach							
Przyrost rzeczywisty na podstawie spisów ludności a							
Polska	4 931	3 459	328	939	- 161	291	75
M. st. Warszawa	231	182	1	3	3	43	- 1
Warszawskie . . .	399	374	1	0	7	16	1
Łódzkie	365	294	1	0	18	53	- 1
Kieleckie	380	358	1	0	1	18	2
Lubelskie	365	265	0	58	6	28	8
Białostockie . . .	342	214	1	117	2	4	4
Wileńskie	268	184	1	49	2	18	14
Nowogródzkie . . .	244	106	2	124	1	10	1
Poleskie	385	71	2	283	2	18	9

a Z wojskiem skoszarowanym. Wojsko skoszarowane podzielono szacunkowo na województwa oraz na wyznania.

U w a g a. Zmiany składu wyznaniowego ludności ob. dział II, tabl. 20, str. 26. (dok. str. 41)

TABL. 2. SKŁADNIKI PRZYROSTU LUDNOŚCI WEDŁUG WYZNANIA
W OKRESIE MIĘDZY SPISAMI LUDNOŚCI 1921 R. I 1931 R. (dok.)

Województwa Podz. adm. obowiązujący do dn. 31.III 1938 r.	Wyznanie						inne
	Ogółem	rzymskokat.		prawo- sławne	ewan- gelićkie	może- szowe	
		obrz. łaciński	obrz. gr. kat.				
w tysiącach							
Przyrost rzeczywisty na podstawie spisów ludności ^a (dok.)							
Wołyńskie . . .	514	147	11	284	16	30	26
Poznańskie . . .	124	242	0	1	- 117	- 3	1
Pomorskie . . .	138	219	0	0	- 82	- 1	2
Śląskie . . .	161	182	1	0	- 26	2	2
Krakowskie . . .	291	258	- 1	11	1	21	1
Lwowskie . . .	335	172	129	8	1	21	4
Stanisławowskie . . .	223	57	154	0	3	8	1
Tarnopolskie . . .	166	134	24	1	1	5	1
Przyrost naturalny							
Polska . . .	4 943	3 261	489	774	69	326 ^b	24
M. st. Warszawa . . .	67	54	0	0	0	13	0
Warszawskie . . .	413	375	0	0	11	24	3
Łódzkie . . .	371	307	0	0	17	45	2
Kieleckie . . .	493	446	0	0	2	45	0
Lubelskie . . .	420	323	0	40	5	50	2
Białostockie . . .	265	186	0	57	2	18	2
Wileńskie . . .	205	134	0	56	0	9	6
Nowogródzkie . . .	206	86	0	112	0	7	1
Poleskie . . .	241	23	0	206	1	9	2
Wołyńskie . . .	410	66	0	302	13	23	6
Poznańskie . . .	300	295	0	0	6	0	- 1
Pomorskie . . .	173	171	0	0	2	0	0
Śląskie . . .	219	209	0	0	8	1	1
Krakowskie . . .	322	293	9	1	0	19	0
Lwowskie . . .	427	193	198	0	1	35	0
Stanisławowskie . . .	201	31	154	0	1	15	0
Tarnopolskie . . .	210	69	128	0	0	13	0
Przyrost (+) lub strata (-) na skutek wędrowek i zmian wyznania							
Polska . . .	- 12	+ 198	- 161	+ 165	- 230	- 35 ^b	+ 51
M. st. Warszawa . . .	+ 164	+ 128	+ 1	+ 3	+ 3	+ 30	- 2
Warszawskie . . .	- 14	- 1	+ 1	0	- 4	- 8	- 1
Łódzkie . . .	- 6	- 13	+ 1	0	+ 1	+ 8	- 3
Kieleckie . . .	- 113	- 88	+ 1	0	- 1	- 27	+ 2
Lubelskie . . .	- 55	- 58	0	+ 18	+ 1	- 22	+ 6
Białostockie . . .	+ 77	+ 28	+ 1	+ 60	0	- 14	+ 2
Wileńskie . . .	+ 63	+ 50	+ 1	- 7	+ 2	+ 9	+ 8
Nowogródzkie . . .	+ 38	+ 20	+ 2	+ 12	+ 1	+ 3	0
Poleskie . . .	+ 144	+ 48	+ 2	+ 77	+ 1	+ 9	+ 7
Wołyńskie . . .	+ 104	+ 81	+ 11	- 18	+ 3	+ 7	+ 20
Poznańskie . . .	- 176	+ 53	0	+ 1	- 123	- 3	+ 2
Pomorskie . . .	- 35	- 48	0	0	- 84	- 1	+ 2
Śląskie . . .	- 58	- 27	+ 1	0	- 34	+ 1	+ 1
Krakowskie . . .	- 31	- 35	- 10	+ 10	+ 1	+ 2	+ 1
Lwowskie . . .	- 92	- 21	- 69	+ 8	0	- 14	+ 4
Stanisławowskie . . .	+ 22	+ 26	0	0	+ 2	- 7	+ 1
Tarnopolskie . . .	- 44	+ 65	- 104	+ 1	+ 1	- 8	+ 1

^a Ob. uwagę ^a na str. 40, ^b Liczby niepewne.

TABL. 3. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

A. Województwa. Przeciętne roczne

Przeciętne roczne Województwa Podz. adm. obow. do dn. 31.III 1938 r.	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgony		Przy- rost natu- ralny	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgo- ny	Przy- rost natu- ralny	Zgony nie- mowląt na 100 uro- dzeń ^a					
			Ogó- łem	w tym niemowlą- ta							na 1000 mieszkańców				
			w tysiącach								na 1000 mieszkańców				
1896—1900	206	1093	629	.	464	8,2	43,5	25,0	18,5	.					
Centralne	79	422	235	.	187	8,0	42,7	23,8	18,9	.					
Wschodnie	37	194	116	35	78	8,5	43,6	26,1	17,5	18,0					
Zachodnie	27	154	83	33	71	7,8	44,4	23,9	20,5	21,6					
Południowe	63	323	195	71	128	8,6	44,2	26,6	17,6	21,9					
1909—1911	214	1127	651	.	476	7,3	38,7	22,4	16,3	.					
Centralne	89	466	260	.	206	7,4	38,8	21,7	17,1	.					
Wschodnie	38	198	119	.	79	7,3	38,3	23,0	15,3	.					
Zachodnie	27	150	73	.	77	6,8	37,9	18,6	19,3	.					
Południowe	60	313	199	.	114	7,6	39,0	24,8	14,2	.					
1921—1925	286	985	526	.	459	10,1	34,7	18,5	16,2	.					
Centralne	120	398	215	.	183	10,1	33,6	18,2	15,4	.					
Wschodnie	50	177	81	.	96	10,8	38,1	17,4	20,7	.					
Zachodnie	34	136	69	.	67	8,4	33,2	16,7	16,5	.					
Południowe	82	274	161	.	113	10,4	35,0	20,6	14,4	.					
1926—1930	281	991	514	146	477	9,2	32,3	16,8	15,5	14,7					
Centralne	119	411	211	57	200	9,3	32,0	16,4	15,6	14,0					
Wschodnie	50	192	86	24	106	9,5	36,4	16,4	20,0	12,2					
Zachodnie	35	126	64	21	62	8,0	29,1	14,7	14,4	16,6					
Południowe	77	262	153	44	109	9,3	31,7	18,5	13,2	16,8					
1931—1933	273	905	479	123	426	8,3	27,6	14,6	13,0	13,6					
Centralne	112	369	193	47	176	8,2	26,8	14,0	12,8	12,7					
Wschodnie	48	173	82	20	91	8,4	30,2	14,4	15,8	11,9					
Zachodnie	39	119	62	18	57	8,5	25,8	13,4	12,4	14,8					
Południowe	74	244	142	38	102	8,4	27,9	16,2	11,7	15,7					
1936—1938	280	866	481	120	385	8,2	25,3	14,1	11,2	13,9					
Centralne	116	359	197	48	162	8,1	25,0	13,7	11,3	13,4					
Wschodnie	49	164	81	21	83	8,2	27,4	13,6	13,8	12,8					
Zachodnie	41	117	64	17	53	8,5	24,4	13,3	11,1	14,4					
Południowe	74	226	139	34	87	8,1	25,0	15,4	9,6	15,2					
M. st. Warszawa	11	18	16	2	2	9,1	14,6	13,0	1,6	10,9					
Warszawskie	22	76	41	12	35	8,3	28,1	15,0	13,1	15,2					
Łódzkie	23	63	39	9	24	8,2	22,5	14,0	8,5	15,2					
Kieleckie	26	82	42	11	40	8,2	26,2	13,3	12,9	13,2					
Lubelskie	20	70	33	7	37	7,7	26,3	12,5	13,8	10,4					
Białostockie	14	50	26	7	24	7,6	27,7	14,3	13,4	13,9					
Wileńskie	12	34	18	4	16	8,6	25,4	13,8	11,6	12,3					
Nowogródzkie	9	33	16	4	17	7,9	28,5	13,6	14,9	12,2					
Poleskie	9	37	18	5	19	7,3	30,2	14,6	15,6	13,0					
Wołyńskie	19	60	29	8	31	8,5	26,6	13,1	13,5	13,3					
Poznańskie	19	52	30	7	22	8,3	23,1	13,2	9,9	13,4					
Pomorskie	10	34	18	6	16	8,6	29,1	15,2	13,9	16,4					
Śląskie	12	31	16	4	15	8,7	22,5	11,9	10,6	13,9					
Krakowskie	20	67	37	9	30	7,9	27,2	15,1	12,1	13,2					
Lwowskie	27	82	51	12	31	8,0	24,6	15,4	9,2	15,1					
Stanisławowskie	13	40	27	8	13	8,6	25,9	17,1	8,8	18,7					
Tarnopolskie	14	37	24	5	13	8,2	21,8	14,1	7,7	15,2					

a W województwach wschodnich i częściowo w centralnych dane niekompletne wskutek wadliwej rejestracji. (dok. str. 43)

TABL. 3. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI (dok.)
B. Polska. Poszczególne lata

Lata	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Zgony niemowląt na 100 urodzeń ^a
			Ogółem	w tym niemowląt ^a						
			w tysiącach							
1919	336	808	712	.	96	12,7	30,5	26,9	3,6	.
1920	284	861	721	.	140	10,6	32,2	27,0	5,2	.
1921	317	890	568	.	322	11,7	32,8	20,9	11,9	.
1922	319	983	555	.	428	11,5	35,3	19,9	15,4	.
1923	287	1 015	494	.	521	10,0	35,6	17,3	18,3	.
1924	269	1 000	519	.	481	9,3	34,5	17,9	16,6	.
1925	239	1 036	492	.	544	8,1	35,2	16,7	18,5	.
1926	257	989	533	.	456	8,6	33,1	17,8	15,3	.
1927	258	959	526	145	433	8,5	31,6	17,3	14,3	15,1
1928	295	991	504	144	487	9,6	32,3	16,4	15,9	14,5
1929	299	994	519	149	475	9,6	32,0	16,7	15,3	14,9
1930	296	1 023	489	146	534	9,4	32,5	15,5	17,0	14,2
1931	271	965	494	137	471	8,5	30,2	15,5	14,7	14,2
1932	269	935	487	135	448	8,4	29,1	15,1	13,9	14,4
1933	274	868	466	111	402	8,4	26,6	14,3	12,3	12,8
1934	277	882	480	124	402	8,4	26,7	14,5	12,2	14,1
1935	280	877	471	111	406	8,4	26,2	14,1	12,1	12,7
1936	284	892	482	126	410	8,4	26,4	14,3	12,1	14,1
1937	276	856	482	117	374	8,1	25,0	14,1	10,9	13,6
1938	279	850	480	119	370	8,1	24,6	13,9	10,7	14,0

^a W województwach wschodnich i częściowo w centralnych dane niekompletne wskutek wadliwej rejestracji.

TABL. 4. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI WEDŁUG WYZNANIA

Wyznania Przeciętne roczne	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony		Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Zgony niemowląt na 100 urodzeń ^a
			Ogółem	w tym niemowląt ^a						
			w tysiącach							
Rzymskokat.: obr. łaciński										
1926—1930	183	647	331	97	316	9,2	32,6	16,7	15,9	14,9
1931—1935	179	587	307	82	280	8,4	27,6	14,5	13,1	13,8
1936—1938	186	567	312	81	255	8,4	25,6	14,1	11,5	14,3
obr. gr. kat.										
1926—1930	36	118	73	23	45	11,1	36,6	22,6	14,0	19,4
1931—1935	33	109	66	20	43	9,7	31,7	19,2	12,5	18,0
1936—1938	32	99	63	18	36	9,0	27,7	17,6	10,1	18,2
Prawosławne										
1926—1930	36	141	64	18	77	10,2	39,7	17,9	21,8	13,0
1931—1935	32	125	59	16	66	8,3	32,0	15,2	16,8	12,4
1936—1938	31	115	58	16	57	7,6	28,0	14,1	13,9	13,9
Ewangelickie										
1926—1930	6,9	19	13	3	6	8,3	23,6	16,3	7,3	16,9
1931—1935	7,2	18	13	3	5	8,4	21,2	15,2	6,0	16,3
1936—1938	7,7	18	13	3	5	9,2	20,8	15,0	5,8	16,7
Mojżeszowe ^a										
1925—1930	18	60	30	4	30	5,8	19,6	9,9	9,7	6,4
1931—1935	20	61	31	3	30	6,4	19,2	9,7	9,5	4,9
1936—1938	21	62	34	3	28	6,4	18,9	10,4	8,5	4,8

^a Dane niekompletne i zniekształcone wskutek wadliwej rejestracji.

TABL. 5. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W WIELKICH MIASTACH^a
A. Zestawienie ogólne

Lata	Małżeń- stwa	Uro- dzenia żywe	Zgony	Przy- rost natu- ralny	Lata	Małżeń- stwa	Uro- dzenia żywe	Zgony	Przy- rost natu- ralny
1921	11,1	24,3	17,1	7,2	1930	8,8	19,4	12,4	7,0
1922	11,6	26,5	16,4	10,1	1931	8,1	17,7	11,9	5,8
1923	11,3	26,1	15,7	10,4	1932	7,8	15,6	12,0	3,6
1924	8,6	23,5	15,4	8,1	1933	8,0	14,5	11,0	3,5
1925	8,4	25,0	14,2	10,8	1934	8,1	14,1	11,0	3,1
1926	7,7	23,2	15,3	7,9	1935	8,1	13,7	11,2	2,5
1927	8,4	20,3	14,2	6,1	1936	8,6	14,5	11,0	3,5
1928	9,5	20,1	14,0	6,1	1937	8,5	14,3	11,3	3,0
1929	9,5	19,7	13,0	6,7	1938	8,7	15,0	11,1	3,9

^a Miasta: Warszawa, Łódź, Sosnowiec, Lublin, Poznań, Bydgoszcz, Ka-
towice, Kraków, Lwów, ponadto od 1926 r.: Częstochowa i Wilno, od 1936 r.:
Gdynia, Chorzów, od 1937 r. Białystok.

B. Poszczególne miasta

Miasta	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgony		Przy- rost natu- ralny	Mał- żeń- stwa	Uro- dze- nia żywe	Zgo- ny	Przy- rost natu- ralny	Zgony nie mowlat na 100 uro- dzeń
			Ogó- łem	w tym niemo- włat						
			liczby bezwzględne							
1										
przeciętne roczne w latach 1931 — 1935										
Warszawa	10259	17294	14574	2 017	2 720	8,6	14,6	12,3	2,3	11,7
Łódź	4 761	8 167	7 188	1 350	979	7,7	13,2	11,6	1,6	16,5
Częstochowa	1 187	2 634	1 599	416	1 035	9,7	21,4	13,0	8,4	15,8
Sosnowiec	921	1 891	1 225	243	666	8,2	16,8	10,9	5,9	12,9
Lublin	705	1 790	1 375	214	415	6,0	15,2	11,7	3,5	12,0
Wilno	1 931	3 337	2 652	471	685	9,5	16,4	13,0	3,4	14,1
Poznań	2 078	4 580	2 709	471	1 871	8,3	18,2	10,8	7,4	10,3
Bydgoszcz	838	2 445	1 497	335	948	6,9	20,1	12,3	7,8	13,7
Gdynia	519	1 546	548	217	998	10,6	31,5	11,2	20,3	14,0
Katowice	1 109	2 200	1 286	304	914	8,6	17,1	10,0	7,1	13,8
Kraków	1 814	3 029	2 417	272	612	8,0	13,4	10,7	2,7	9,0
Lwów	2 986	4 620	3 500	460	1 120	9,7	15,0	11,4	3,6	10,0
przeciętne roczne w latach 1936 — 1938										
Warszawa	10665	17401	13693	1 746	3 708	8,5	13,9	10,9	3,0	10,0
Łódź	4 489	7 770	7 547	1 322	223	6,8	11,7	11,4	0,3	17,0
Częstochowa	1 047	2 280	1 603	298	677	7,8	16,9	11,9	5,0	13,1
Sosnowiec	894	1 777	1 206	210	571	7,3	14,4	9,8	4,6	11,8
Lublin	726	1 831	1 362	204	469	6,1	15,5	11,5	4,0	11,1
Białystok ^a	743	1 373	1 050	158	323	7,2	13,3	10,2	3,1	11,5
Wilno	2 192	3 096	2 723	458	373	10,5	14,9	13,1	1,8	14,8
Poznań	2 491	4 345	2 786	373	1 559	9,3	16,2	10,4	5,8	8,6
Bydgoszcz	1 038	2 558	1 481	347	1 077	7,8	19,2	11,1	8,1	13,6
Gdynia	950	3 006	910	460	2 096	9,8	31,0	9,4	21,6	15,3
Katowice	1 234	2 125	1 303	270	822	9,3	16,0	9,8	6,2	12,7
Chorzów	1 280	2 002	1 156	236	846	11,8	18,4	10,6	7,8	11,8
Kraków	2 207	2 896	2 604	209	292	8,9	11,7	10,5	1,2	7,2
Lwów	3 498	4 475	3 908	520	567	11,0	14,1	12,3	1,8	11,6

^a Lata 1937-1938.

TABL. 6. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1876-	1908-	1921-	1926-	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	
	1885	1913	1925	1930								
u-urodzenia żywe	Przeciętne roczne				na 1000 mieszkańców							
z-zgony												
p-przyrost naturalny												
Anglia z Walią	u	34,2	24,9	19,9	16,5	15,3	14,4	14,8	14,7	14,8	14,9	15,1
	z	20,0	14,1	12,2	12,1	12,0	12,3	11,8	11,7	12,1	12,4	11,6
	p	14,2	10,8	7,7	4,4	3,3	2,1	3,0	3,0	2,7	2,5	3,5
Bulgaria	u	36,7	41,0	39,0	33,1	31,5	29,1	30,1	26,3	25,7	24,7	22,4
	z	23,3	22,4	20,8	17,9	16,3	15,5	14,0	14,6	14,2	13,9	13,4
	p	13,4	18,6	18,2	15,2	15,2	13,6	16,1	11,7	11,5	10,8	9,0
Estonia	u	.	26,5	19,6	17,6	17,6	16,2	15,4	15,9	16,1	16,1	16,3
	z	.	19,2	15,5	16,5	14,8	14,7	14,1	14,9	15,6	14,7	14,5
	p	.	7,3	4,1	1,1	2,8	1,5	1,3	1,0	0,5	1,4	1,8
Francja	u	24,9	19,5	19,3	18,2	17,3	16,2	16,2	15,3	15,0	14,7	14,6
	z	22,5	18,6	17,2	16,8	15,8	15,1	15,7	15,3	15,0	15,0	15,4
	p	2,4	0,9	2,1	1,4	1,5	0,4	1,1	-0,4	-0,3	-0,3	-0,8
Holandia	u	35,9	29,1	25,7	23,2	22,0	20,8	20,7	20,2	20,2	19,8	20,5
	z	22,7	13,9	10,4	9,9	9,0	8,8	8,4	8,7	8,7	8,8	8,5
	p	13,2	15,2	15,3	13,3	13,0	12,0	12,3	11,5	11,5	11,0	12,0
Niemcy	u	38,0	29,5	22,1	18,4	15,1	14,7	18,0	18,9	19,0	18,8	19,2 ^a
	z	25,8	16,5	13,3	11,8	10,8	11,2	10,9	11,8	11,8	11,7	11,9 ^a
	p	12,2	13,0	8,8	6,6	4,3	3,5	7,1	7,1	7,2	7,1	7,3 ^d
Norwegia	u	31,3 ^b	26,0	22,2	18,0	16,0	14,8	14,6	14,4	14,6	15,4	15,8
	z	17,3 ^b	13,6	11,5	11,0	10,6	10,2	9,9	10,4	10,4	10,4	10,0
	p	14,0 ^b	12,4	10,7	7,0	5,4	4,6	4,7	4,0	4,2	5,0	5,8
Polska	u	.	38,9 ^c	34,7	32,3	28,8	26,5	26,5	26,1	26,2	24,9	24,5
	z	.	22,4 ^c	18,5	16,8	15,0	14,2	14,4	14,0	14,2	14,0	13,8
	p	.	16,5 ^c	16,2	15,5	13,8	12,3	12,1	12,1	12,0	10,9	10,7
Rumunia	u	.	40,1	37,9	35,2	35,9	32,1	32,4	30,7	31,5	30,8	29,7
	z	.	25,9	23,0	21,2	21,7	18,7	20,7	21,1	19,8	19,3	19,0
	p	.	14,2	14,9	14,0	14,2	13,4	11,7	9,6	11,7	11,5	10,7
Szwecja	u	29,8	24,4	19,1	15,9	14,6	13,7	13,7	13,8	14,2	14,3	.
	z	17,8	14,0	12,1	12,1	11,6	11,2	11,2	11,7	12,0	12,0	.
	p	12,0	10,4	7,0	3,8	3,0	2,5	2,5	2,1	2,2	2,3	.
Węgry	u	44,4	36,0	29,4	26,0	23,4	22,0	21,9	21,2	20,4	20,2	19,5
	z	35,1	24,6	19,9	17,0	17,9	14,7	14,5	15,3	14,3	14,2	14,3
	p	9,3	11,4	9,5	9,0	5,5	7,3	7,4	5,9	6,1	6,0	5,2
Włochy	u	37,3	32,4	29,7	26,8	23,8	23,8	23,5	23,4	22,2	22,7	23,6
	z	28,4	20,4	17,3	16,0	14,7	13,7	13,3	13,9	13,6	14,0	13,9
	p	8,9	12,0	12,4	10,8	9,1	10,1	10,2	9,5	8,6	8,7	9,7
Australia	u	.	26,6	23,9	21,0	16,9	16,8	16,4	16,6	17,1	17,4	17,5
	z	.	10,8	9,5	9,3	8,6	8,9	9,3	9,5	9,4	9,4	9,7
	p	.	15,8	14,4	11,7	8,3	7,9	7,1	7,1	7,7	8,0	7,8
Egipt	u	.	45,2	43,0	44,4	42,9	44,1	42,6	41,9	45,0	.	.
	z	.	26,5	25,4	26,2	28,8	27,8	28,1	26,7	29,4	.	.
	p	.	18,7	17,6	18,2	14,1	16,3	14,5	15,2	15,6	.	.
Japonia	u	.	31,9	34,6	33,5	32,9	31,6	30,0	31,6	29,9	30,6	.
	z	.	20,9	21,8	19,3	17,7	17,8	18,1	16,8	17,5	17,0	.
	p	.	11,0	12,8	14,2	15,2	13,8	11,9	14,8	12,4	13,6	.
Stany Zj. Am.	u	.	.	22,5	19,7	17,4	16,6	17,1	16,9	16,7	17,0	17,9
	z	.	.	11,8	11,8	10,9	10,7	11,0	10,9	11,5	11,2	10,7
	p	.	.	10,7	7,9	6,5	5,9	6,1	6,0	5,2	5,8	7,2

a łącznie z Austrią. b Lata 1881-1885. c W granicach z dn. 1.I 1938 r.
U w a g a. Dane dotyczą każdorazowych terytoriów odnośnych krajów.

TABL. 7. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI EUROPY
 Przeciętne roczne

Lata	Ludność w mil.	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		w tysiącach				na 1000 mieszkańców			
1801/20	200	.	7 675	6 400	1 275	.	38,5	32,1	6,4
1821/30	223	.	8 893	6 747	2 146	.	39,8	30,2	9,6
1841/50	260	2 150	9 833	8 053	1 780	8,3	37,9	31,0	6,9
1861/70	294	2 532	11 367	8 732	2 635	8,6	38,6	29,7	8,9
1871/80	317	2 679	12 332	9 397	2 935	8,5	38,9	29,6	9,3
1881/90	347	2 783	13 223	9 530	3 693	8,0	38,1	27,5	10,6
1891/00	380	3 066	14 064	9 848	4 216	8,1	37,0	25,9	11,1
1901/10	421	3 351	14 792	9 617	5 175	8,0	35,1	22,8	12,3
1924/27	505	4 094	13 796	7 902	5 894	8,1	27,3	15,6	11,7
1924/27 ^a	364	2 911	8 897	5 629	3 268	8,0	24,4	15,4	9,0
1928/30 ^a	373	3 098	8 667	5 574	3 093	8,3	23,2	14,9	8,3
1931/33 ^a	384	2 965	8 197	5 450	2 747	7,7	21,3	14,2	7,1
1934/35 ^a	391	3 080	8 164	5 352	2 812	7,9	20,9	13,7	7,2
1935/36 ^a	394	3 021	8 124	5 440	2 684	7,7	20,6	13,8	6,8
1936/37 ^a	397	3 060	7 965	5 462	2 503	8,3	20,2	13,9	6,3

^a Bez Z.S.R.R.
TABL. 8. NOWOŻEŃCY
 Przeciętne roczne w latach 1931-1932

Miasta Województwa Wyznania	Nowożeńcy w tys.	Nowożeńcy w wieku lat						Wiek średko- wy nowożeń- ców ^a
		19 i mniej	20-24	25-29	30-39	40-49	50 i więcej	
		w odsetkach ogółu nowożeńców						
Mężczyźni								
Polska	270	3,8	36,6	37,2	15,5	3,9	3,0	26,3
Miasta	69	1,6	28,7	39,6	20,7	5,1	4,3	27,5
Wieś	201	4,5	39,3	36,4	13,7	3,5	2,6	25,8
Centralne	109	3,4	36,1	37,0	16,1	4,1	3,3	26,4
Wschodnie	47	7,7	39,4	32,2	14,6	4,0	2,1	25,4
Zachodnie	38	0,5	32,0	44,4	16,5	3,6	3,0	27,0
Południowe	76	3,6	37,9	37,2	14,5	3,5	3,3	26,1
Rz.kat.: obrz. łaciński	176	2,5	35,1	39,3	16,1	3,8	3,2	26,6
obrz. gr. kat.	35	5,8	45,5	32,9	10,2	3,1	2,5	24,9
Prawosławne	32	10,4	45,7	28,7	10,4	3,3	1,5	24,3
Ewangelickie	7	1,4	32,2	40,0	16,0	5,7	4,7	27,0
Mojżeszowe ^b	19	1,2	20,1	40,3	28,2	5,9	4,3	28,6
Inne	1	4,5	35,9	30,4	17,2	6,9	5,1	26,6
Kobiety								
Polska	270	20,2	44,4	21,1	11,0	2,3	1,0	23,4
Miasta	69	12,4	40,6	25,3	15,8	3,5	1,4	24,6
Wieś	201	22,8	45,7	19,3	9,4	1,9	0,9	23,0
Centralne	109	20,4	44,2	20,2	11,4	2,6	1,2	23,3
Wschodnie	47	25,4	45,7	17,7	8,8	1,8	0,6	22,7
Zachodnie	38	12,1	47,3	25,9	12,2	1,9	0,6	24,0
Południowe	76	20,5	42,6	22,0	11,4	2,3	1,2	23,5
Rz.kat.: obrz. łaciński	176	19,1	45,6	21,1	10,9	2,3	1,0	23,4
obrz. gr. kat.	35	25,3	44,2	18,9	8,8	1,9	0,9	22,8
Prawosławne	32	30,9	46,8	14,1	6,4	1,4	0,4	22,0
Ewangelickie	7	12,8	43,2	25,3	14,0	3,3	1,4	24,3
Mojżeszowe ^b	19	3,5	31,0	35,9	23,4	4,2	2,0	27,2
Inne	1	24,0	40,9	18,3	12,8	2,9	1,1	23,2

^a Wiek, który w chwili zawarcia małżeństwa połowa nowożeńców przekroczyła, połowa jeszcze nie osiągnęła. ^b Wiek legalizacji związku małżeńskiego.

TABL. 9. NOWOŻEŃCY W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Przeciętne roczne Lata	Nowożeńcy w tys.	Nowożeńcy w wieku lat						Wiek średni w % ogółu nowożeńców ^a
			19 i mniej	20—24	25—29	30—39	40—49	50 i więcej	
			w odsetkach ogółu nowożeńców						
Mężczyźni									
Anglia z Walią	1876—80	192,1	3,2	48,1	25,4	14,3	5,1	3,9	24,9
	1932	307,2	1,8	33,2	38,4	17,2	4,4	5,0	27,0
Bulgaria	1881—85	18,5	14,3	43,7	23,9	11,5	4,3	2,3	24,1
	1932	56,5	19,6	47,3	18,9	9,3	2,8	2,1	23,2
Francja	1876—80	282,2	2,4	24,6	38,9	24,0	6,1	4,0	28,0
	1932	314,9	1,3	39,6	33,9	16,5	4,7	4,0	26,3
Holandia	1876—80	31,0	2,7	24,7	34,3	25,4	8,2	4,7	28,3
	1935	60,4	28,1	43,9	21,0	4,0	3,0	27,5	
Niemcy	1901—05	470,5	0,1	29,1	43,5	20,0	4,6	2,7	27,4
	1932	509,6	0,4	28,1	41,5	21,6	4,7	3,7	27,6
Szwecja	1876—80	29,7	0,1	24,0	35,5	28,3	7,7	4,4	28,6
	1930	43,9	0,1	20,9	38,7	30,1	7,0	3,2	28,7
Włochy	1876—80	210,0	1,1	26,3	36,8	25,2	6,7	3,9	28,1
	1932	267,8	4,6	29,7	39,1	19,0	4,3	3,3	27,0
Kobiety									
Anglia z Walią	1876—80	192,1	14,0	49,9	19,2	10,9	4,1	1,9	23,6
	1932	307,2	9,4	44,9	27,5	12,0	3,5	2,7	24,5
Bulgaria	1881—85	18,5	43,0	40,4	7,7	5,8	2,3	0,8	20,9
	1932	56,5	36,7	45,7	10,5	4,4	1,7	1,0	21,5
Francja	1876—80	282,2	22,1	39,1	20,3	13,1	3,7	1,7	23,6
	1932	314,9	17,1	46,9	18,6	11,3	4,0	2,1	23,4
Holandia	1876—80	31,0	11,1	32,6	29,5	18,7	6,0	2,1	26,0
	1935	60,4	52,0	31,3	12,6	2,6	1,5	24,7	
Niemcy	1901—05	470,5	8,2	48,0	28,3	11,5	3,0	1,0	24,4
	1932	509,6	7,9	45,3	29,4	13,5	3,0	0,9	24,6
Szwecja	1876—80	29,7	5,8	34,8	30,6	21,8	5,6	1,4	26,5
	1930	43,9	6,9	39,9	30,7	17,8	3,7	1,0	25,4
Włochy	1876—80	210,0	17,4	43,6	21,5	12,6	3,5	1,4	23,7
	1932	267,8	26,0	39,4	20,9	9,9	2,4	1,4	23,0

^a Ob. uwagę ^a pod tabl. 8, str. 46.

TABL. 10. URODZENIA ŻYWE
Przeciętne roczne w latach 1931—1932

Województwa Wyznania	Ogółem	Ślubne	Nieślubne	Miasta	Wiesie	Ogółem	Miasta	Wiesie	Nieślubne w % ogółu urodzeń
	w tysiącach					na 1000 mieszcz.			
Polska	950	893 ^a	57 ^a	184	766	29,8	21,0	33,0	6,0 ^a
Centralne	385	367	19	94	292	29,8	21,0	32,7	5,0
Wschodnie	183	175	8	17	166	33,0	21,7	34,8	4,5
Zachodnie	123	113	10	36	87	27,3	23,4	29,4	8,4
Południowe	258	238	20	37	221	30,4	19,6	33,5	7,6
Rz. kat.; obrz. łac.	617	585	32	125	492	29,8	22,4	32,6	5,2
obrz. gr. kat.	116	109	7	7	109	34,8	21,5	36,3	6,4
Prawosławne	133	127	6	4	129	35,2	21,8	35,9	4,6
Ewangelickie	18	17	1	3	15	22,0	14,3	25,2	6,5
Mojżeszoweb	60	50 ^a	10 ^a	44	16	19,3	18,6	21,6	16,7 ^a
Inne	6	5	1	1	5				

^a Dzieci z małżeństw rytualnych wyznania mojżeszowego, nie zarejestrowanych we właściwych urzędach stanu cywilnego, zaliczono do dzieci nieślubnych. Dane niekompletne i zniekształcone wskutek wadliwej rejestracji.

TABL. II. PŁODNOŚĆ KOBIET
Przeciętna roczna liczba urodzeń żywych

Przeciętne roczne Miasta. Wieś Województwa	Ogół- tem ^a	Wiek matki—lat						
		15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49
Urodzenia ogółem na 100 kobiet każdej grupy wieku								
1900—1901 ^b	18,0	3,4	20,8	31,5	30,8	22,6	12,1	3,3
1931—1932	11,0	2,5	14,5	18,9	16,4	11,8	5,3	1,0
Miasta	7,0	1,6	9,1	12,5	10,4	6,8	2,7	0,4
największe ^c	5,0	1,4	6,7	9,1	7,2	4,3	1,6	0,2
inne	8,0	1,8	10,4	14,4	12,1	8,1	3,4	0,6
Wieś	12,8	2,8	16,9	21,8	19,1	14,2	6,5	1,3
Centralne	10,7	2,5	15,0	18,6	15,8	10,9	4,6	0,9
Wschodnie	12,5	2,6	16,8	21,4	18,0	13,7	6,3	1,5
Zachodnie	9,9	2,0	12,4	17,4	14,7	10,9	5,1	0,8
Południowe	11,1	2,7	13,6	18,6	17,2	12,5	6,0	1,1
Urodzenia ślubne na 100 kobiet zamężnych każdej grupy wieku								
1900—1901 ^b	28,0	31,5	38,5	38,6	35,0	25,4	14,6	4,2
1931—1932	18,9	34,4	35,0	26,8	20,1	14,3	6,7	1,4
Miasta	13,2	41,0	32,2	21,2	13,9	8,6	3,6	0,6
największe ^c	10,1	40,5	28,2	17,6	10,5	5,8	2,2	0,3
inne	14,7	41,1	33,8	22,8	15,4	10,0	4,3	0,7
Wieś	21,0	33,4	35,7	28,7	22,5	16,7	8,0	1,7
Centralne	18,4	37,9	36,0	26,2	19,3	13,1	5,7	1,2
Wschodnie	20,3	30,9	33,8	27,5	20,9	15,9	7,8	2,1
Zachodnie	19,0	51,0	41,0	29,2	20,3	14,2	6,7	1,1
Południowe	18,8	29,7	32,2	26,2	20,9	15,1	7,6	1,5

a Na 100 kobiet w wieku 15—49 lat. b Na podstawie danych dla b. Galicji.
c Miasta: Warszawa, Łódź, Wilno, Poznań, Kraków i Lwów.

TABL. 12. PŁODNOŚĆ KOBIET W NIEKTÓRYCH KRAJACH
Przeciętna roczna liczba urodzeń żywych na 100 kobiet w wieku 15 — 49 lat

Kraje	1876— —1885	1886— —1895	1896— —1905	Okolo roku			
				1910	1920	1930	1936
Anglia z Walią	13,5	11,8	10,4	8,8	8,0	5,6	5,3
Australia		12,0	10,8	10,6	9,4	6,3	6,6
Belgia	13,2	11,8	11,4	9,1	7,5	6,8	6,1
Bulgaria			20,0	18,4	16,2	13,8	11,4
Francja	9,9	8,9	8,5	7,5	7,7	6,7	6,2
Holandia	15,0	14,2	13,3	11,7	10,9	8,7	
Irlandia	10,1	9,2	8,9	9,4		8,6	
Japonia			13,1	13,9	13,2	13,8	13,2
Niemcy	15,3	14,6	14,1	11,5	7,0	5,2 ^a	6,9
w tym Saksonia	16,7	15,7	14,0	9,9	7,1	3,8 ^a	
Norwegia	12,7	12,5	11,9	10,6	10,0	6,4	5,3
Polska			18,1		13,0	10,9	9,7
Szwajcaria	11,7	11,0	10,9	9,5	8,4	6,0	5,3
Szwecja	11,9	11,7	11,2	10,0	8,9	5,7	5,1
Węgry	17,2	17,2	15,6	14,5	10,9	8,8	7,6
Włochy	14,8	14,9	13,8	13,2	11,4	9,5	9,0

a 1933 r.

TABL. 13. ZGONY WEDŁUG WIEKU

Przeciętne roczne Płeć Województwa Wyznania	Zgony ogółem	W tym w wieku lat								
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64
w tysiącach										
1896—1900^a	393.0	210.9	17.4	8.0	7.8	9.1	16.4	17.7	21.1	31.4
Mężczyźni	203.0	114.8	8.7	3.8	3.5	4.4	7.3	8.4	10.7	15.3
Kobiety	190.0	96.1	8.7	4.2	4.3	4.7	9.1	9.3	10.4	16.1
Wschodnie	115.9	62.8	6.7	2.7	2.7	2.9	5.2	4.7	6.3	8.4
Zachodnie	82.7	45.0	2.8	1.3	1.2	1.4	2.8	3.4	3.9	5.8
Południowe	194.4	103.1	7.9	4.0	3.9	4.8	8.4	9.6	10.9	17.2
1931—1932	490.1	182.4	13.9	7.3	12.0	18.4	31.0	25.5	31.0	49.4
Mężczyźni	254.3	100.7	7.1	3.5	5.9	9.5	14.2	12.0	16.9	26.6
Kobiety	235.8	81.7	6.8	3.8	6.1	8.9	16.8	13.5	14.1	22.8
Miasta:										
wielkie ^b	41.0	10.1	0.9	0.4	1.0	1.9	3.2	3.0	3.8	5.6
inne	68.8	19.8	1.7	0.9	1.7	2.9	4.8	4.1	5.0	7.7
Wieś	380.3	152.5	11.3	6.0	9.3	13.6	23.0	18.4	22.2	36.1
Centralne	198.4	71.4 ^c	5.3	3.1	5.2	7.6	13.0	10.8	12.7	20.2
Wschodnie	82.1	32.1 ^c	3.0	1.4	1.9	3.1	5.2	4.6	5.4	8.3
Zachodnie	62.5	23.1	1.5	0.7	1.6	2.5	4.0	3.1	3.6	5.5
Południowe	147.1	55.8	4.1	2.1	3.3	5.2	8.8	7.0	9.3	15.4
Rz., kat.:										
obrz. łaciński	316.1	118.5	8.4	4.6	8.0	12.1	20.8	16.6	19.3	30.6
obrz. gr. kat.	69.0	29.0	2.2	1.2	1.7	2.5	4.0	3.3	4.4	6.9
Prawosławne	59.0	24.9	2.3	1.0	1.4	2.3	3.7	3.2	3.8	5.7
Ewangelickie	13.2	3.8	0.2	0.1	0.2	0.4	0.7	0.6	0.9	1.5
Mojżeszowe	30.5	5.2	0.7	0.4	0.7	1.0	1.7	1.7	2.5	4.5
Inne	2.3	1.0	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2
1933—1934	470.7	162.8	14.0	8.5	9.1	16.6	30.1	25.2	31.1	49.3
Mężczyźni	243.8	89.7	7.1	4.2	4.5	8.5	14.0	11.9	16.7	26.6
Kobiety	226.9	73.1	6.9	4.3	4.6	8.1	16.1	13.3	14.4	22.7
na 1 000 żyjących każdej grupy wieku										
1896—1900^a	25.8	95.8	9.0	4.6	5.2	6.9	7.8	10.8	17.7	36.4
Mężczyźni	27.0	103.4	8.9	4.4	5.0	6.8	7.2	10.3	18.5	35.4
Kobiety	24.7	88.1	9.1	4.8	5.5	7.0	8.3	11.2	17.0	37.3
Wschodnie	26.1	108.1	11.6	5.4	5.9	6.9	8.1	10.9	19.1	37.1
Zachodnie	23.9	84.8	6.3	3.1	3.8	5.2	6.3	9.4	14.3	27.3
Południowe	26.6	93.4	8.7	4.9	5.5	7.6	8.2	11.3	18.6	40.5
1931—1932	15.3	45.8	3.5	2.6	4.0	5.4	5.9	7.4	12.0	25.2
Mężczyźni	16.3	49.9	3.5	2.5	4.0	5.6	5.6	7.4	14.0	29.1
Kobiety	14.3	41.7	3.5	2.8	3.9	5.2	6.1	7.3	10.2	21.9
Miasta:										
wielkie ^b	12.1	37.4	3.0	1.9	3.2	4.4	4.9	6.5	11.6	25.3
inne	12.7	35.4	2.8	2.0	3.3	4.6	5.1	6.5	10.9	22.6
Wieś	16.3	48.4	3.7	2.8	4.2	5.8	6.2	7.7	12.3	25.9
Centralne	14.8	42.8 ^c	3.2	2.5	4.1	5.6	5.9	7.2	11.8	25.3
Wschodnie	14.7	41.6 ^c	4.1	3.0	3.7	5.1	5.8	7.7	12.3	25.8
Zachodnie	13.8	45.6	3.0	1.9	3.4	4.7	5.3	6.4	10.0	19.2
Południowe	17.2	54.1	4.0	3.0	4.3	5.7	6.1	7.9	12.9	28.0
1933—34	14.3	41.7	3.5	2.5	3.7	4.8	5.3	6.9	11.5	24.8
Mężczyźni	15.2	45.4	3.5	2.4	3.7	5.0	5.1	6.9	13.3	28.9
Kobiety	13.4	38.0	3.5	2.6	3.6	4.6	5.4	6.8	9.9	21.4

a Bez terytorium województw centralnych. b Liczące 100 tys. i więcej mieszkańców. c W woj. wschodnich i częściowo w centralnych dane niekompletne wskutek wadliwej rejestracji.

TABL. 14. ZGONY W NIEKTÓRYCH KRAJACH WEDŁUG WIEKU
 Przeciętne roczne

Kraje Płeć: m—mężczyźni k—kobiety	Zgo- ny ogó- łem	W wieku lat									
		0-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75 i wię- cej	
		na 1000 żyjących każdej grupy wieku									
1871 — 1880											
Anglia z Walią i Szkocją	m	22,7	67,5	5,5	6,5	9,4	13,8	20,1	34,8	69,6	168,8
	k	20,2	57,8	5,3	6,3	8,6	11,7	15,7	28,5	60,4	155,7
Belgia ^a	m	24,0	73,4	4,8	6,8	8,9	11,8	18,1	31,8	70,1	177,7
	k	21,9	64,8	5,4	6,8	8,6	10,3	12,9	24,4	59,6	163,9
Francja	m	23,2	71,6	5,2	7,5	9,8	11,3	16,4	29,5	65,8	156,2
	k	21,6	62,9	5,8	7,0	9,8	10,2	13,5	25,5	59,1	149,2
Hiszpania ^b	m	31,9	128,3	8,5	9,0	10,2	14,8	22,5	40,3	83,3	210,1
	k	29,0	115,9	8,6	8,3	10,2	14,0	18,9	36,2	82,8	217,8
Holandia	m	25,2	86,1	6,2	7,5	8,6	10,8	17,2	30,6	65,7	157,3
	k	23,4	74,2	6,4	6,7	9,7	12,2	13,8	24,9	59,6	152,1
Niemcy	m	27,8	100,6	6,3	6,5	9,1	13,0	20,7	36,6	76,4	175,3
	k	24,7	86,9	6,4	5,7	9,3	11,6	15,3	30,6	70,9	168,6
Szwajcaria	m	25,0	74,6	5,2	7,1	10,3	13,3	21,0	37,4	80,6	179,6
	k	22,1	62,5	5,3	6,6	9,8	11,6	16,3	32,5	79,0	174,0
Szwecja	m	19,1	56,6	6,4	5,8	7,7	9,9	15,2	26,1	56,7	149,9
	k	17,4	49,3	6,4	5,0	6,9	8,6	11,4	21,0	48,4	134,3
Włochy	m	30,6	124,0	9,1	8,4	9,5	12,5	19,3	33,7	74,8	159,6
	k	29,3	115,9	9,9	8,2	10,8	12,5	16,3	32,0	79,0	168,5
1930 — 1932											
Anglia z Walią i Szkocją	m	12,8	22,4	1,9	2,9	3,5	5,7	11,2	23,7	57,8	150,3
	k	11,4	17,7	1,8	2,6	3,3	4,5	8,2	17,5	43,3	129,6
Belgia	m	14,0	27,1	2,0	3,5	4,3	6,2	11,3	23,8	55,5	152,2
	k	12,7	21,5	1,8	3,2	4,0	5,1	8,4	18,2	46,0	133,7
Francja	m	17,2	23,1	2,1	4,2	5,8	8,7	14,5	27,9	50,1 ^d	123,0 ^d
	k	15,0	19,0	2,1	4,0	4,7	5,9	9,3	18,2	35,4 ^d	103,0 ^d
Hiszpania ^c	m	18,1	43,5	3,4	4,7	5,9	8,5	14,5	30,1	52,1 ^d	144,8 ^d
	k	16,2	40,3	3,5	4,7	5,6	6,6	9,3	20,8	36,8 ^d	139,0 ^d
Holandia	m	9,4	15,7	1,4	2,1	2,4	3,4	7,0	17,6	45,2	131,4
	k	9,2	12,4	1,2	1,9	2,6	3,9	7,3	16,6	42,7	126,5
Niemcy ^f	m	11,3	22,1	1,6	2,8	3,2	4,7	9,3	20,6	50,6	136,9
	k	10,6	17,5	1,4	2,3	3,0	4,1	7,6	16,7	45,0	129,4
Szwajcaria	m	12,6	14,7	1,6	3,3	4,1	6,2	12,7	28,1	60,8	154,8
	k	11,4	11,7	1,4	2,9	3,7	4,5	8,5	19,4	50,0	141,8
Szwecja	m	11,8	15,5	1,6	3,4	4,0	5,0	8,8	17,7	42,8	130,3
	k	12,1	12,3	1,5	3,5	3,9	4,7	7,8	15,4	39,3	127,4
Włochy	m	15,3	39,5	2,4	3,6	4,6	6,3	10,5	21,4	51,8	145,2
	k	13,8	36,1	2,4	3,7	4,5	5,4	8,1	17,2	45,6	135,5
Australia ^f	m	9,9	11,9	1,3	2,1	2,7	4,6	9,5	21,8	49,2	129,1
	k	8,0	9,8	1,1	1,7	2,8	4,0	7,2	14,6	36,6	111,0
Stany Zj. Am. ^e	m	12,5	18,6	1,9	3,5	4,9	7,7	13,8	27,1	57,0	138,6
	k	10,5	15,3	1,6	3,2	4,5	6,3	10,9	21,7	48,2	129,5

a Lata 1878 — 1880. b Lata 1861 — 1870. c W wieku lat 65 — 69. d 70 lat i więcej. e Lata 1929 — 1931. f Lata 1932 — 1934.

TABL. 15. POLSKA TABLICA WYMIERALNOŚCI 1931/32 R.

Wiek	Liczba dożywających			Prawdopodobieństwo zgonu w ciągu roku			Przeciętne dalsze trwania życia		
	razem	mężcz.	kobiet	razem	mężcz.	kobiet	razem	mężcz.	kobiet
0	10 000	10 000	10 000	0,1552	0,1692	0,1404	49,8	48,2	51,4
1	8 448	8 308	8 596	0,0297	0,0308	0,0286	57,8	56,9	58,7
2	8 197	8 052	8 350	0,0135	0,0138	0,0131	58,6	57,7	59,4
3	8 086	7 941	8 241	0,0083	0,0083	0,0082	58,4	57,5	59,2
4	8 019	7 875	8 173	0,0058	0,0058	0,0058	57,9	56,9	58,7
5	7 972	7 829	8 126	0,0045	0,0046	0,0045	57,2	56,3	58,0
10	7 832	7 691	7 983	0,0026	0,0026	0,0027	53,2	52,2	54,0
15	7 731	7 597	7 873	0,0031	0,0028	0,0034	48,8	47,8	49,8
20	7 581	7 452	7 721	0,0051	0,0055	0,0048	44,7	43,7	45,7
25	7 378	7 244	7 522	0,0056	0,0055	0,0056	40,9	39,9	41,8
30	7 171	7 047	7 306	0,0058	0,0056	0,0061	37,0	36,0	38,0
35	6 954	6 847	7 074	0,0066	0,0062	0,0069	33,1	31,9	34,2
40	6 718	6 622	6 827	0,0074	0,0075	0,0073	29,2	27,9	30,3
45	6 457	6 351	6 575	0,0088	0,0098	0,0079	26,2	24,0	26,4
50	6 141	5 995	6 297	0,0120	0,0143	0,0101	21,4	20,3	22,4
55	5 719	5 510	5 931	0,0178	0,0208	0,0151	17,8	16,8	18,6
60	5 156	4 886	5 424	0,0254	0,0290	0,0222	14,5	13,7	15,1
65	4 419	4 098	4 738	0,0391	0,0440	0,0347	11,4	10,8	12,0
70	3 485	3 136	3 824	0,0596	0,0668	0,0547	8,8	8,3	9,2
75	2 407	2 078	2 721	0,0907	0,0995	0,0853	6,6	6,3	6,9
80	1 356	1 110	1 592	0,1376	0,1489	0,1296	4,8	4,6	5,0

TABL. 16. TABLICE WYMIERALNOŚCI NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Kraje	Lata	Przec. trwanie życia nowo- rodka	Na 10 000 noworodków dożywa wieku lat				
			15	30	45	60	75
Galicja i Bukowina	1870—80	27,8	5 094	4 382	3 395	1 919	432
Austria	1870—80	32,4	5 590	4 876	3 986	2 720	961
Niemcy	1871—81	37,0	6 235	5 597	4 684	3 365	1 218
Francja	1877—81	42,1	6 914	6 135	5 249	4 028	1 799
Anglia z Walią	1871—80	43,0	7 104	6 439	5 408	3 932	1 672
Szwecja	1871—80	47,0	7 382	6 750	5 915	4 685	2 288
Rosja europejska	1896—97	32,3	5 242	4 724	4 037	2 932	1 224
Austria	1906—10	41,7	6 835	6 186	5 362	4 021	1 604
Niemcy	1910—11	49,1	7 653	7 174	6 468	5 080	2 186
Francja	1908—13	50,4	8 058	7 379	6 481	5 044	2 297
Anglia z Walią	1910—12	53,4	8 159	7 755	7 032	5 531	2 616
Szwecja	1911—15	57,9	8 709	8 036	7 289	6 139	3 527
Indie Brytyjskie	1931	26,7	5 540	4 332	2 797	1 410	384
Z. S. R. R. część europ.	1926—27	44,4	6 790	6 286	5 597	4 470	2 320
Japonia	1926—30	45,7	7 609	6 646	5 792	4 401	1 835
Polska	1927	45,9	7 228	6 644	5 888	4 630	2 143
Polska	1931—32	49,8	7 731	7 171	6 457	5 156	2 407
wielkie miasta ^a	1931—32	53,0	8 124	7 642	6 972	5 581	2 628
inne miasta	1931—32	54,0	8 194	7 693	7 021	5 749	2 868
wieś	1931—32	48,7	7 614	7 025	6 289	4 991	2 308
Węgry	1930—31	49,8	7 747	7 148	6 461	5 218	2 447
Włochy	1930—32	54,9	8 157	7 689	7 087	5 978	3 180
Francja	1928—33	56,7	8 741	8 148	7 365	5 910	2 923
Anglia z Walią	1930—32	60,8	8 937	8 558	7 997	6 683	3 473
Niemcy	1932—34	61,3	8 923	8 590	8 071	6 853	3 612
Szwecja	1931—35	64,3	9 244	8 809	8 274	7 158	4 249
Australia	1932—34	65,3	9 328	9 035	8 524	7 268	4 163

^a Liczące 100 tys. i więcej mieszkańców.

TABL. 17. WYCHODZTWO, POWRÓT WYCHODZCÓW I REPATRIACJA

Wyszczególnienie	1919—	1926—	1931—	1934	1935	1936	1937	1938
	1925 ^a	1930	1935	w tysiącach				
Wychodztwo	577,8	964,1	229,3	42,6	53,8	54,6	102,4	129,1
Do krajów europejskich	230,0	679,1	135,3	21,8	19,2	29,7	78,6	107,8
w tym: do Francji	217,9	285,1	57,3	8,0	1,4	8,4	33,0	20,5
do Niemiec ^b		362,6	35,4	0,9	1,0	1,1	12,2	63,6
do Łotwy ^b			36,6	12,0	16,1	19,6	22,8	17,8
do Estonii ^b		0,0	0,0	—	0,0	—	1,1	4,0
Do krajów pozaeuropejskich	347,8	285,0	94,0	20,8	34,6	24,9	23,8	21,3
w tym: do St. Zj. Am.	215,5	42,7	6,8	1,5	1,2	1,0	1,6	3,0
do Kanady		103,7	6,3	1,4	1,4	1,5	2,0	2,6
do Ameryki Płd.		119,6	25,8	4,7	6,6	11,0	16,5	12,1
do Palestyny		12,3 ^h	52,2	12,7	24,8	10,6	2,9	2,5
Wyznanie:								
rz. kat.: obrz. łac.		493,1 ^c	112,9	17,3	12,6	21,1	65,2	94,5
obrz. gr. kat.		84,1 ^c	11,6	1,4	1,1	3,2	8,3	7,8
prawosławne		34,4 ^c	12,7	2,6	7,0	10,9	16,5	12,9
ewangelickie		14,8 ^c	4,0	1,0	1,2	1,7	2,6	3,6
możeszowe		80,3 ^c	83,9	19,0	30,7	16,9	8,9	9,2
inne i niewiadome		89,3 ^c	4,2	1,3	1,2	0,8	0,9	1,1
Powrót wychodźców		459,7	232,5	34,0	53,4	43,7	40,8	93,6
Z krajów europejskich		426,5	211,5	31,8	51,7	41,5	39,0	91,9
w tym: z Francji		38,8	117,1	20,2	35,5	23,2	7,6	12,1
z Niemiec ^b		320,2	48,6	0,5	0,2	0,3	11,0	56,4
z Łotwy ^b			28,8	10,1	15,3	17,3	19,2	20,1
z Estonii ^b		0,0	0,0	—	0,0	—	0,8	2,8
Z krajów pozaeuropejskich	162,5	33,2	21,0	2,2	1,7	2,2	1,8	1,7
w tym: ze St. Zj. Am.		8,4	2,4	0,3	0,2	0,4	0,2	0,2
z Kanady		5,0	6,6	0,6	0,5	0,5	0,4	0,2
z Ameryki Płd.		7,7	8,4	0,8	0,5	0,7	0,8	0,8
z Palestyny		5,6	0,9	0,2	0,3	0,5	0,4	0,5
Repatriacja	1 181,8	—	—	—	—	—	—	—

^a Dane dotyczące wychodztwa i powrotu wychodźców są niekompletne. ^b Wychodztwo głównie sezonowe. ^c Lata 1927—1930; dla wychodztwa europejskiego w 1930 r. dane szacunkowe.

U w a g a. Osoby, które emigrowały parokrotnie, np. robotnicy sezonowi, liczone są tyle razy, ile razy emigrowały.

TABL. 18. REPATRIACJA^a

Okresy	Repatrianci ogółem	Narodowość						
		Po-lacy	Ro-sjanie	Lit-wini	Ru-sini	Biało-rusini	Żydzi	Inna i niewiadoma
		w tysiącach						
Ogółem	1 265	470	122	9	124	492	33	15
11.XI 1918—30.IX 1921	735	337	114	6	85	181	12	—
1918 11.XI—31.XII	83	22	55	0	6	—	0	—
1919	286	193	50	3	33	6	1	—
1920	86	50	3	1	15	15	2	—
1921 1.1—30.IX	280	72	6	2	31	160	9	—
1.X 1921—30.VI 1924	530	133	8	3	39	311	21	15
1921 1.X—31.XII	203	41	2	1	14	140	5	—
1922	279	66	3	2	23	160	15	10
1923	34	18	2	0	2	10	1	1
1924 1.1—30.VI	14	8	1	0	0	1	0	4

^a Powrót osób, które opuściły Polskę w związku z wypadkami wielkiej wojny. Dla lat 1918—1922 podano repatriację tylko ze wschodu.

TABL. 19. WYCHODZTWO^a WEDŁUG KRAJÓW I ZAWODU
W LATACH 1927 — 1938

Rodzaje i kierunki wychodztwa	Ogółem	Czynni zawodowo							Bier- ni za- wodo- wob	Za- wód- nie po- da- ny
		Ra- zem	Rol- nic- two	Gór- nic- two i prze- mysł	Han- del i ko- mu- nika- cja	Wolne zawo- dy, na- uczyciel- stwo	Służba domo- wa, usługi osobi- ste	Bez bliżej okre- ślone- go za- wodu		
w tysiącach										
Sezonowe	533,8	511,6	505,6	1,0	0,6	0,5	0,6	3,3	7,6	14,6
do Niemiec	431,2	409,9	404,3	0,7	0,6	0,5	0,6	3,2	7,4	13,9
do Łotwy	97,5	96,7	96,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,7
do Estonii	5,1	5,0	4,7	0,3	—	—	—	—	0,1	—
Niesezonowe	777,8	505,1	270,7	58,1	11,9	5,2	9,8	149,4	250,6	22,1
do krajów euro- pejskich	379,1	276,6	119,6	17,1	1,2	1,1	3,5	134,1	92,7	9,8
do Francji	335,5	251,4	114,8	8,4	0,5	0,3	1,9	125,5	77,0	7,1
do Belgii	25,5	14,0	0,4	6,5	0,2	0,1	0,7	6,1	10,8	0,7
do innych europ. do krajów poza- europejskich	18,1	11,2	4,4	2,2	0,5	0,7	0,9	2,5	4,9	2,0
do Stanów Zj. Am. do Kanady	46,4	20,2	9,9	4,6	1,9	0,7	1,0	2,1	22,9	3,3
do Argentyny	100,0	70,9	61,7	3,4	0,6	0,2	3,3	1,7	27,3	1,8
do Brazylii	113,1	78,4	61,6	10,9	1,3	0,3	1,0	3,3	33,1	1,6
do Paragwaju	32,1	17,2	10,2	4,6	0,9	0,2	0,2	1,1	14,2	0,7
do Palestyny	12,0	4,2	4,2	0,0	—	0,0	0,0	0,0	7,8	0,0
do innych pozaeur. do Stanów Zj. Am. do Kanady	73,7	28,0	1,4	12,8	4,8	2,3	0,5	6,2	41,9	3,8
do Palestyny	21,4	9,6	2,1	4,7	1,2	0,4	0,3	0,9	10,7	1,1

^a Wychodztwo do krajów europejskich w 1930 r. podzielono według zawodu szacunkowo. ^b Rodziny wychodźców.

U w a g a. Ob. uwagę do tabl. 17. str. 52.

TABL. 20. WYCHODZTWO^a WEDŁUG KRAJÓW, WYZNANIA I PŁCI
W LATACH 1927 — 1938

Rodzaje i kierunki wychodztwa	Wyznanie							Płeć		
	rzymskokat.		pra- wo- sław- ne	ewan- ge- lickie	moj- że- szo- we	inne	nie po- da- ne	męż- czy- źni	nie- ko- biety	nie po- da- na
	obrz. łac.	obrz. gr.kat.								
w tysiącach										
Sezonowe	393,1	10,0	31,7	11,9	0,6	5,5	81,0	170,0	357,7	6,1
do Niemiec	330,2	7,9	0,2	11,9	0,5	0,2	80,3	135,8	290,0	5,4
do Łotwy	60,1	2,1	29,3	0,0	0,1	5,2	0,7	31,1	65,7	0,7
do Estonii	2,8	—	2,2	—	—	0,1	—	3,1	2,0	—
Niesezonowe	393,7	105,0	55,8	14,8	198,6	1,5	8,4	450,3	318,3	9,2
do krajów europ. do Francji	303,0	43,4	3,8	1,2	19,2	0,3	8,2	218,8	151,2	9,1
do Belgii	274,5	41,6	3,4	0,4	9,0	0,3	6,3	196,1	131,3	8,1
do innych europ. do krajów poza- europejskich	19,1	0,2	0,0	0,0	6,1	0,0	0,1	15,0	10,1	0,4
do Stanów Zj. Am. do Kanady	9,4	1,6	0,4	0,8	4,1	0,0	1,8	7,7	9,8	0,6
do Argentyny	90,7	61,6	52,0	13,6	179,4	1,2	0,2	231,5	167,1	0,1
do Brazylii	15,4	2,0	1,0	0,4	27,6	0,0	0,0	20,8	25,6	0,0
do Paragwaju	34,1	35,3	10,5	6,0	13,5	0,5	0,1	60,6	39,4	0,0
do Palestyny	29,9	20,0	25,1	4,0	33,7	0,3	0,1	78,0	35,1	0,0
do Stanów Zj. Am. do Kanady	8,4	2,8	5,9	1,9	13,0	0,1	0,0	19,9	12,2	0,0
do Argentyny	1,0	0,9	8,8	1,0	0,1	0,2	—	6,3	5,7	—
do Brazylii	0,0	—	0,0	0,0	73,7	—	—	34,9	38,8	0,0
do Palestyny	1,9	0,6	0,7	0,3	17,8	0,1	0,0	11,0	10,3	0,1

^a Wychodztwo do krajów europejskich w 1930 r. podzielono według wyznania poci szacunkowo.

U w a g a. Ob. uwagę do tabl. 17. str. 52.

TABL. 21. WYCHODZTWO WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W LATACH 1927-1938

Województwa ^a	Wychodztwo sezonowe				Wychodztwo niesezonowe					
	Ogółem	do Niemiec	do Łotwy	do Estonii	Ogółem	w tym do				
						Francji	Stanów Zjedn. Am.	Kanady	Argentyny	Palestyny
w tysiącach										
Polska	533,8	431,2	97,5	5,1	777,8 ^b	335,5	46,4	100,0	113,1	73,7
M. st. Warszawa	0,3	0,3	0,0	—	33,5	5,9	3,3	1,3	4,8	9,7
Warszawskie	8,8	7,0	1,8	—	40,5	17,2	4,6	3,7	4,6	5,6
Łódzkie	171,8	170,2	1,6	0,0	79,4	56,5	2,0	2,6	2,8	7,2
Kieleckie	82,6	78,8	3,5	0,3	58,9	28,3	1,7	7,0	5,1	4,9
Lubelskie	5,3	2,0	3,3	—	35,7	8,0	2,8	5,1	7,7	4,6
Białostockie	6,4	6,0	0,4	—	30,4	5,9	5,6	2,4	5,5	6,3
Wileńskie	72,8	0,0	68,3	4,5	22,9	7,8	1,2	0,8	7,0	2,9
Nowogródzkie	9,2	0,2	8,8	0,2	15,1	3,5	1,1	0,9	3,7	2,6
Poleskie	0,4	0,0	0,4	—	29,2	0,4	2,7	5,4	10,1	4,6
Wołyńskie	0,5	0,1	0,4	—	60,0	1,1	2,5	12,7	22,9	5,9
Poznańskie	90,4	90,1	0,2	0,1	58,8	45,2	0,8	1,0	0,8	1,9
Pomorskie	13,8	13,6	0,2	0,0	20,9	14,5	1,0	1,2	0,6	0,9
Śląskie	3,9	3,9	—	—	5,3	3,0	0,1	0,0	0,2	0,4
Krakowskie	35,7	34,2	1,5	—	62,2	41,2	3,6	5,4	2,0	3,0
Lwowskie	26,8	21,3	5,5	—	128,8	76,1	8,0	17,7	12,9	6,9
Stanisławowskie	3,0	3,0	—	—	27,6	5,2	2,0	7,6	6,6	3,2
Tarnopolskie	2,0	0,4	1,6	—	64,5	13,0	2,8	25,1	15,7	2,9
Niewiadome	0,1	0,1	—	0,0	3,9	2,7	0,5	0,1	0,1	0,1

^a Miejsce wydania paszportu. ^b W tym 0,2 tys. paszportów wydanych na terenie W. M. Gdańska.

Uwaga. Ob. uwagi do tabl. 17, str. 52.

TABL. 22. WYCHODZTWO Z NIEKTÓRYCH KRAJÓW EUROPEJSKICH

Kraje Wychodztwo:	1920-1925	1926-1930	1931-1935	1928	1930	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	Przeciętne roczne			w tysiącach							
p—pozaeuropejskie											
e—europejskie											
Anglia . . . p	201,8	138,6	29,3	136,8	92,2	27,0	26,3	29,2	29,8	29,8	31,8
Austria . . . p	7,3	4,4	1,7	4,5	4,1	1,2	1,3	2,2	2,2	1,7	1,6
Belgia . . .	fp	3,0	3,0	1,9	2,6	2,2	1,3	1,9	1,5	1,4	1,5
	e	21,1	12,9	5,5	12,2	9,9	6,0	5,3	4,9	4,1	3,9
Czechosłow. . .	fp	13,4	13,0	22,3	15,5	9,2	1,6	1,7	2,4	2,7	3,4
	e	16,8	14,7	3,9	10,0	17,7	3,8	3,2	2,6	2,9	3,9
Hiszpania . . . p	85,5	45,8	12,7	48,6	41,4	10,2	6,7	15,7	17,0	—	—
Irlandia . . . p	—	23,7	1,0	24,7	16,0	0,8	0,9	1,0	1,0	1,3	1,2
Jugosławia . . .	fp	12,3	18,7	3,1	21,8	13,6	2,5	2,2	2,9	3,3	3,9
	e	—	16,0 ^a	9,2	12,5	25,4	6,6	7,5	11,0	10,1	8,6
Niemcy . . .	p	50,7	53,6	12,6	56,6	37,4	10,3	12,9	14,1	11,9	15,0
	e	52,7	56,9	18,8	64,6	46,5	9,7	17,2	20,8	34,6	24,9
Polska . . .	fp	39,5	135,8	27,1	122,0	171,9	11,8	18,4	21,8	19,2	29,8
	e	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Portugalia . . .	p	30,5	31,7	7,3	36,0	23,2	6,0	8,9	6,8	8,7	12,6
	e	8,0	12,9	1,8	11,4	10,7	1,4	1,2	1,4	2,3	2,1
Rumunia . . .	fp	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	e	—	0,3	0,1	0,5	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0
Szwecja . . .	fp	11,1	9,3	0,9	11,7	3,7	0,6	0,9	0,9	0,8	0,9
	e	2,7	1,9	1,6	1,8	2,0	1,5	1,5	1,5	1,7	1,5
Włochy . . .	fp	177,3	89,0	28,2	70,8	59,1	24,8	22,3	26,2	26,8	19,4
	e	177,9	122,9	63,4	79,2	221,0	58,5	60,7	42,2	30,6	21,9

^a Lata 1927 — 1930.

TABL. 23. WYCHODZTWO POZAEUROPEJSKIE Z NIEKTÓRYCH KRAJÓW EUROPEJSKICH WEDŁUG CZĘŚCI ŚWIATA

Kraje	Lata	Ogółem	Części świata					
			Azja	Afryka	Ameryka		Australia	Nie podana
					Stany Zj. Am.	pozost. kraje		
Anglia	1922—1926	928 634	26 357	51 910	230 506	309 290	263 684	46 887
	1927—1931	560 493	29 960	28 433	108 645	211 877	124 821	56 757
	1932—1936	142 091	29 489	18 436	7 873	11 970	28 895	45 428
Austria	1922—1926	36 597	616	325	19 838	15 556	43	219
	1927—1931	19 969	951	977	4 643	13 113	184	101
	1932—1936	8 624	2 178	150	1 945	3 143	31	1 177
Czechosłowacja	1922—1926	58 754	.	.	33 298	25 399	57 ^a	—
	1927—1931	55 522	27	.	14 795	39 925	458	317
	1932—1936	11 706	.	.	4 507	7 022	177 ^a	—
Dania	1922—1926	28 396	88	51	18 572	9 498	186	1
	1927—1931	26 506	95	193	11 168	14 878	161	11
	1932—1936	9 688	905	396	2 304	1 813	76	4 194
Grecja	1922—1926	28 141	.	.	17 940	.	.	10 201
	1927—1932	40 353	.	.	28 290	.	.	12 063
	1933—1936	11 605	658	775	8 375	805	992	—
Hiszpania	1922—1926	345 012	.	.	.	.	.	.
	1927—1931	198 333	—	—	686	197 647	—	—
	1932—1935	49 426	.	.	545	48 881	.	.
Irlandia	1924—1926	79 298	—	—	64 510	9 084	3 481	2 223
	1927—1931	90 069	—	—	78 385	6 370	2 901	2 413
	1932—1936	5 040	365	267	1 845	377	1 136	1 050
Jugosławia	1922—1926	73 009	—	52	23 853	45 190	3 885	29
	1927—1931	80 322	—	289	21 061	56 444	2 493	35
	1932—1936	14 787	—	238	6 742	6 007	1 212	588
Litwa	1923—1926	14 838	387	428	3 191	10 086	—	746
	1927—1931	50 455	444	3 868	4 150	40 159	—	1 834
	1932—1936	7 295	2 954	1 276	699	2,126	240	—
Niemcy	1923—1926	300 693	327	5 042	214 511	80 710	103	—
	1927—1931	216 911	114	5 107	165 066	45 735	556	333
	1932—1936	64 147	279	1 766	47 038	14 735	126	203
Polska	1922—1926	204 970	30 547	.	61 683	95 601	.	17 139
	1927—1931	246 382	7 020	.	35 475	201 053	.	2 834
	1932—1936	107 136	61 271	.	6 367	38 111	.	1 387
Portugalia	1922—1926	138 667	.	.	.	.	.	.
	1927—1931	129 377	16	1 506	5 717	110 439	72	11 627
	1932—1936	43 118	75	1 645	2 739	37 202	15	1 442
Rumunia	1927—1931	45 837	478	141	7 507	37 525	3	183
	1932—1936	8 274	2 152	—	1 725	4 262	—	135
	1923—1926	9 830	666 ^b	.	9 164	.	.	—
Węgry	1927—1931	25 737	4 606 ^b	.	1 751	19 380	.	—
	1932—1936	4 695	659 ^b	.	1 696	2 340	.	—
	1923—1926	482 403	.	.	158 330	303 535	16 850	3 688
Włochy	1927—1931	366 876	.	.	148 226	195 604	13 440	9 606
	1932—1936	119 526	.	.	59 918	48 511	6 296	4 801

^a Łącznie z Afryką i Azją. ^b Łącznie z Australią.

Źródło: Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, Berlin,

TABL. 24. RUCH CUDZOZIEMCÓW W 34 WIĘKSZYCH MIASTACH I UZDROWISKACH

Miasta Przynależność państwowa	Liczba cudzoziemców zameldowanych w roku ^a					Łączny czas pobytu cudzoziemców wymeldowanych w roku				
	1934	1935	1936	1937	1938	1934	1935	1936	1937	1938
	w tysiącach osób					w tysiącach dni				
Ogółem	97,1	92,5	92,7	93,4	87,8	2 603	2 593	2 869	2 718	2348
w tym miasta:										
Warszawa	29,9	34,6	35,1	32,4	28,6	959	976	929	961	806
Łódź	4,9	4,9	5,2	5,3	5,3	198	164	181	132	162
Wilno	1,8	1,6	1,6	1,4	1,8	98	121	113	110	91
Poznań	6,2	6,1	6,4	6,2	6,3	118	149	133	174	156
Toruń	1,7	1,8	1,5	1,7	1,8	35	32	31	38	37
Bydgoszcz	4,5	5,6	5,2	5,4	5,4	97	112	104	86	68
Gdynia	1,3	1,5	2,0	2,4	2,9	17	33	41	29	44
Grudziądz	1,4	1,6	1,4	1,5	1,3	26	39	41	60	58
Katowice	8,6	8,4	8,9	9,2	9,9	277	266	584	395	234
Bielsko	3,0	3,0	3,3	3,3	2,3	89	119	120	89	91
Chorzów	2,7	3,0	2,6	2,1	2,5	185	127	243	270	78
Kraków	8,4	8,5	7,0	8,5	7,3	159	102	43	46	156
Zakopane	2,8	1,6	2,2	2,2	2,2	31	26	35	30	28
Lwów	5,2	5,3	4,5	5,3	4,4	82	43	20	29	82
w tym przynależność państw:										
Anglia	3,3	3,8	3,8	4,2	4,0	54	65	66	76	70
Austria	10,0	10,7	9,7	9,6	—	199	192	163	146	—
Czechosłowacja	7,3	7,4	6,8	6,8	6,2	280	312	220	212	224
Francja	4,8	4,8	4,9	4,5	4,5	112	123	114	116	111
Gdańsk W. M.	3,0	3,1	3,2	3,6	4,4	40	47	56	56	64
Holandia	1,3	1,6	1,5	1,9	1,7	19	20	20	19	23
Łotwa	2,1	2,0	2,3	2,3	2,3	88	81	71	75	65
Niemcy	29,2	29,7	30,1	29,3	35,3 ^b	760	710	1 160	1 033	790 ^b
Rumunia	2,2	2,2	2,1	2,2	1,9	62	49	39	38	49
Szwajcaria	1,4	1,7	1,7	1,6	1,5	28	34	33	33	38
Węgry	2,3	2,4	2,6	2,7	2,8	43	42	48	48	47
Włochy	2,3	1,9	1,6	1,8	1,6	66	52	48	50	70
Stany Zj. Am.	5,1	5,5	6,9	7,7	6,0	121	129	114	134	128

^a Cudzoziemcy zmieniający miejsce pobytu w Polsce liczeni są parokrotnie.

^b Łącznie z Austrią.

TABL. 25. WYJAZDY ZA GRANICĄ^a

Miejsce wydania paszportu (województwo)	1936 1937 1938			Miejsce wydania paszportu (województwo)	1936 1937 1938		
	w tysiącach				w tysiącach		
Polska	46,8	65,2	88,9	Poleskie	0,1	0,2	0,4
M. st. Warszawa	12,9	24,9	28,0	Wolyńskie	0,2	0,4	0,6
Warszawskie	0,7	1,1	0,9	Poznańskie	5,7	6,1	10,7
Łódzkie	3,5	4,8	3,5	Pomorskie	2,4	2,8	7,5
Kieleckie	1,0	1,7	1,2	Śląskie	9,4	7,8	18,6
Lubelskie	0,3	0,6	0,7	Krakowskie	4,7	6,6	6,8
Białostockie	0,4	0,6	0,7	Lwowskie	3,5	4,7	3,7
Wileńskie	0,6	1,0	3,5	Stanisławowskie	0,9	1,1	1,5
Nowogródzkie	0,1	0,2	0,2	Tarnopolskie	0,4	0,6	0,4

^a Na podstawie liczby wydanych paszportów zagranicznych. Dane nie obejmują wyjazdów za paszportami emigracyjnymi. Paszporty zbiorowe liczone są według liczby osób, dla których zostały wydane; paszporty wielokrotne liczone są jak paszporty jednorazowe.

DZIAŁ IV. BUDYNKI. MIESZKANIA. RUCH BUDOWLANY

TABL. 1. BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG MATERIAŁU ŚCIAN I POKRYCIA W 1931 R.

Miasta	Ogółem w tys.	Materiał ścian			Materiał pokrycia			
		mur- ka- mień	drze- wo- mur pruski	głina, zie- mia	ogniotrwały		nieogniotrwały	
					prócz papy	papa	drze- wo	słoma linne
Polska	618,8^a	284,2	309,4	23,0	273,5	165,0	112,9	64,5
		w tysiącach						
		w odsetkach			ogółu budynków			
Polska	618,8 ^a	45,9	50,0	3,7	44,2	26,7	18,2	10,4
Miasta: większe ^b	250,5	57,0	41,6	0,9	44,4	39,0	13,4	2,6
inne	368,3	38,4	55,7	5,6	44,1	18,3	21,5	15,7
Warszawa	24,8	69,1	30,5	0,0	54,7	36,0	8,0	0,3
Łódź	17,9	66,1	33,2	0,0	2,9	95,8	0,2	0,3
Lwów	13,7	79,2	19,2	1,0	83,9	3,1	11,3	1,0
Poznań	6,2	90,1	7,9	1,2	29,8	68,8	0,1	0,6
Kraków	7,8	85,5	14,2	0,0	64,8	31,6	0,9	2,4
Wilno	11,9	26,6	73,1	0,3	70,4	2,9	22,7	3,9
Katowice	4,0	96,5	2,7	0,2	23,3	75,5	0,1	0,4
Bydgoszcz	6,7	96,3	2,0	1,0	29,9	68,9	0,1	0,5
Częstochowa	6,1	86,0	13,5	0,1	5,8	91,9	0,5	1,4
Lublin	4,7	73,5	26,0	0,2	40,3	48,5	7,0	3,4
Sosnowiec	4,2	89,6	9,7	0,0	6,7	90,9	1,2	0,3
Chorzów ^c	2,9	98,2	1,2	0,1	17,8	82,0	—	0,0
Gdynia	1,9	61,6	34,5	1,6	25,2	70,4	0,0	1,6
1931								
1936	6,9	47,5	49,4	2,0	11,8	85,8	0,6	

^a W tym o niewiadomym materiale ścian 2,2 tys. (0,4%) oraz o niewiadomym pokryciu 2,9 tys. (0,5%). ^b Liczące 20 000 i więcej mieszkańców. ^c Według stanu administracyjnego obowiązującego w dn. I. VII 1934 r.

TABL. 2. BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG ZAOPATRZENIA W INSTALACJE W 1931 R.

Miasta	Ogółem w tys.	W tym zaopatrzone w				W tym nie zaopatrzone w instalacje	% ludn. w budynkach nie zaopatrzonych w instalacje	
		kana- liza- cję	wo- do- ciąg	elek- trycz- ność	gaz i kanalizację i wodociąg oraz elek- tryczność lub gaz			
Polska	618,8	80,0	98,2	234,3	46,2	61,7	347,5	
		w tysiącach						
		w odsetkach				ogółu budynków		
Polska	618,8	12,9	15,9	37,9	7,5	10,0	56,2	
Miasta: większe ^a	250,5	23,6	28,0	52,9	11,9	19,3	40,7	
inne	368,3	5,7	7,6	27,6	4,5	3,6	66,7	
Warszawa	24,8	46,1	62,0	67,8	31,7	44,1	24,6	
Łódź	17,9	6,9	14,7	67,1	10,8	5,7	31,3	
Lwów	13,7	42,7	47,2	43,9	12,5	36,4	45,5	
Poznań	6,2	68,2	78,0	63,5	56,3	63,9	13,9	
Kraków	7,8	54,1	64,7	59,2	29,7	47,8	28,8	
Wilno	11,9	10,0	12,4	39,4	0,9	8,3	59,3	
Katowice	4,0	68,3	87,5	92,7	18,6	66,8	3,6	
Bydgoszcz	6,7	51,4	53,8	38,2	38,3	40,3	33,9	
Częstochowa	6,1	16,8	18,1	48,2	—	14,6	49,5	
Lublin	4,7	8,2	18,4	35,6	4,5	7,6	62,4	
Sosnowiec	4,2	12,8	10,7	64,0	—	9,5	34,2	
Chorzów ^b	2,9	70,3	92,1	88,9	33,1	67,2	2,9	
Gdynia	1,9	11,5	20,2	44,4	—	10,9	50,8	
1931								
1936	6,9	16,9	18,2	46,5	1,3	15,7	53,1	

^a Liczące 20 000 i więcej mieszkańców. ^b Według stanu administracyjnego obowiązującego w dn. I. VII 1934 r.

TABL. 3. NIERUCHOMOŚCI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG LICZBY OSÓB ZAMIESZKAŁYCH

Miasta	Ogółem w tys.	Zamieszkanie o liczbie osób						Nie zamieszka- ne
		1-5	6-10	11-20	21-50	51-100	101 i więcej	
w tysiącach								
Ogółem . . . 1921	377,1	108,6	124,9	71,6	47,8	14,8	7,4	2,0
1931 A	503,5	151,6	166,9	95,2	58,7	17,5	9,3	4,3
1931 B	527,4	156,0	173,3	100,3	63,5	19,9	9,9	4,5
w odsetkach ogółu nieruchomości								
Ogółem . . . 1921	377,1	28,8	33,1	19,0	12,7	3,9	2,0	0,5
Miasta: większe ^a	102,9	13,7	21,7	21,5	24,8	11,2	6,8	0,3
inne	274,2	34,5	37,4	18,0	8,1	1,2	0,2	0,6
Ogółem . . . 1931 A	503,5	30,1	33,1	18,9	11,7	3,5	1,8	0,9
Miasta: większe ^a	176,4	19,4	25,7	21,3	19,8	8,2	5,1	0,5
inne	327,1	35,8	37,2	17,6	7,3	0,9	0,1	1,1
Ogółem . . . 1931 B	527,4	29,6	32,8	19,0	12,0	3,8	1,9	0,9
Miasta: większe ^a	192,0	18,9	25,3	21,3	20,3	8,8	4,9	0,5
inne	335,4	99,0	37,2	17,7	7,3	0,9	0,1	1,1
Warszawa . . . 1921	9,7	7,1	10,3	11,6	18,0	18,2	34,6	0,2
1931	13,1	8,8	12,7	12,5	19,3	16,3	30,0	0,4
Łódź 1921	8,0	9,6	13,0	14,0	25,4	18,7	19,1	0,2
1931	10,6	10,3	12,8	15,9	24,4	17,3	19,1	0,2
Lwów 1921	5,8	8,6	14,4	15,7	36,5	20,5	4,3	0,0
1931	12,2	19,1	24,2	18,4	23,5	11,7	2,4	0,7
Poznań 1921	3,2	6,1	8,3	12,6	27,7	33,2	12,1	0,0
1931	4,9	10,3	15,1	14,8	22,3	23,7	13,8	0,0
Kraków 1921	5,3	8,3	16,0	19,6	35,2	17,0	3,8	0,1
1931	6,2	7,8	14,9	21,3	35,7	15,7	4,4	0,2
Wilno 1931	7,8	17,0	25,0	23,4	21,2	8,1	4,2	1,1
Katowice . . . 1931	3,4	7,1	13,6	17,0	35,8	23,6	2,9	—
Bydgoszcz . . . 1921	4,5	20,3	21,3	21,9	30,8	5,0	0,3	0,4
1931	5,1	14,8	20,4	22,7	32,9	8,0	0,7	0,5
Częstochowa . 1921	2,6	13,4	23,1	20,6	24,5	12,1	6,0	0,3
1931	4,6	19,9	26,6	20,9	19,3	9,0	4,2	0,1
Lublin 1921	2,5	10,8	19,0	19,3	26,7	15,6	8,3	0,3
1931	3,6	19,1	21,9	17,9	22,5	12,1	6,1	0,4
Sosnowiec . . . 1921	2,6	9,6	13,3	22,1	34,3	16,0	4,4	0,3
1931	3,1	10,1	15,5	19,4	33,4	15,3	5,9	0,4
Chorzów ^b . . . 1931	2,2	3,2	7,3	15,8	36,2	31,4	6,1	0,0
Gdynia 1931	1,6	23,3	28,9	24,2	17,5	4,0	0,9	1,2

^a Liczące 20 000 i więcej mieszkańców. ^b Według stanu administracyjnego obowiązującego w dn. 1.VII 1934 r.

U w a g a. W granicach spisu: A — 1921 r., B — 1931 r.

TABL. 4. MIESZKANIA ORAZ ZAŁUDNIENIE MIESZKAŃ WEDŁUG LICZBY IZB

Wielkość mieszkań	Liczba mieszkań w tys.				Przeciętna liczba osób na izbę			
	Miasta		Wieś		Miasta		Wieś	
	1921	1931	1921	1931	1921	1931	1921	1931
Polska — teren spisu 1921 r. ^{ab}	1 340,8	1 800,1	3 522,7	4 223,1	2,0	2,0	3,4	3,1
1-izbowe	483,2	677,5	2 088,9	2 206,5	3,8	3,9	5,0	4,8
2-izbowe	404,1	573,2	1 030,5	1 479,3	2,3	2,3	2,9	2,7
3-izbowe i większe	451,8	545,3	395,3	524,2	1,4	1,3	1,7	1,6
Polska — teren spisu 1931 r. ^a	×	1 930,4	×	4 472,1	×	2,0	×	3,1
1-izbowe	×	705,0	×	2 298,7	×	3,9	×	4,8
2-izbowe	×	622,6	×	1 580,8	×	2,2	×	2,7
3-izbowe i większe	×	598,3	×	579,0	×	1,3	×	1,6

^a Łącznie z mieszkaniami o niewiadomej liczbie izb. ^b Spis nie objął części woj. wileńskiego oraz górnośląskiej części woj. śląskiego.

TABL. 5. WARUNKI MIESZKANIOWE NIEKTÓRYCH GRUP SPOŁECZNO-ZAWODOWYCH W MIASTACH LICZĄCYCH 20 000 I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW W 1931 R.

Grupy społeczno-zawodowe	Ludność w mieszkaniach							
	o liczbie izb				o liczbie osób na izbę ^a			
	1	2	3	4 i więcej	2 i mniej	2-3	3-4	powyżej 4
	w odsetkach ogółu ludności danej grupy							
	Samodzielni							
Zatrudniający siły najemne:								
w górnictwie i przemyśle w zakładach przemysłowych I-VII kat.	2,0	8,0	20,9	69,1	84,7	11,3	2,5	1,5
w zakładach przem. VIII i niewiad. kat.	12,4	30,6	29,5	27,5	51,1	26,6	11,7	10,6
w handlu i ubezpiecz.	3,5	12,1	25,3	59,1	78,0	15,3	4,4	2,3
Nie zatrudniający sił najemnych:								
w górnictwie i przem.	35,1	35,2	19,3	10,4	35,7	25,1	16,0	23,2
w handlu i ubezpiecz.	17,9	30,3	26,8	25,0	53,8	23,4	10,9	11,9
Adwokatura, oświata i kultura, lecznictwo	12,7	16,9	18,5	51,9	76,4	11,9	5,3	6,4
	Najemni							
Pracownicy umysł.	8,9	20,3	27,3	43,5	79,2	13,5	4,1	3,2
Robotnicy	47,3	34,4	13,2	5,1	29,2	25,4	17,8	27,6

^a Dotyczy tylko mieszkań zamieszkałych przez mniej niż 12 osób. ^b Bez służby domowej zamieszkałej w mieszkaniach pracodawców.

TABL. 6. MIESZKANIA I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA MIESZKAŃ
W WIĘKSZYCH MIASTACH

Wyszczególnienie	War- sza- wa	Łódź	Lwów	Po- znań	Kra- ków	Wil- no	Kato- wice	Gdy- nia ^a
Mieszkania według liczby izb								
1921								
a. w odsetkach ogółu mieszkań								
Mieszkania ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	.	.	.
o liczbie izb: 1	39,2	59,7	27,1	10,9	35,0	.	.	.
2	25,2	19,8	32,3	25,6	30,4	.	.	.
3	17,7	9,9	19,5	27,8	16,9	.	.	.
4 i więcej	17,9	10,6	21,1	35,7	17,7	.	.	.
b. w odsetkach ogółu ludności								
Ludność w mieszk. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	.	.	.
o liczbie izb: 1	31,3	52,0	20,3	6,4	27,4	.	.	.
2	25,6	21,8	32,2	23,5	31,6	.	.	.
3	20,3	11,8	21,5	28,8	19,2	.	.	.
4 i więcej	22,8	14,4	26,0	41,3	21,8	.	.	.
1931 ^a								
a. w odsetkach ogółu mieszkań								
Mieszkania ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
o liczbie izb: 1	42,7	63,3	32,0	14,4	33,0	31,9	12,4	30,3
2	24,5	19,4	33,8	29,3	30,3	22,4	42,7	39,4
3	16,3	9,0	17,0	25,9	18,2	19,0	22,3	17,9
4 i więcej	16,5	8,3	17,2	30,4	18,5	26,7	22,6	12,4
b. w odsetkach ogółu ludności								
Ludność w mieszk. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
o liczbie izb: 1	37,0	58,8	26,6	10,2	27,4	28,1	7,9	22,7
2	25,2	20,5	34,2	27,8	30,9	21,7	42,3	40,3
3	18,2	10,2	18,6	27,0	19,7	18,7	25,2	20,8
4 i więcej	19,6	10,5	20,6	35,0	22,0	31,5	24,6	16,2
Mieszkania według liczby osób na izbę								
1931 ^a								
a. w odsetkach ogółu mieszkań								
Mieszkania zamieszkane przez mniej niż 12 osób o liczbie osób na izbę: 2 i mniej	51,5	42,2	62,7	70,6	62,1	62,3	68,7	58,6
2—4	31,2	37,2	28,6	23,9	27,4	24,3	27,2	32,0
4—6	11,7	15,5	6,6	3,6	7,5	8,8	3,0	6,4
powyżej 6	4,5	4,9	1,8	0,9	2,5	3,8	0,5	1,9
Mieszkania zamieszkane przez 12 i więcej osób	1,1	0,2	0,3	1,0	0,5	0,8	0,6	1,1
b. w odsetkach ogółu ludności								
Ludność w mieszkaniach za- mieszkanym przez mniej niż 12 osób o liczbie osób na izbę:								
2 i mniej	40,3	31,3	52,1	60,1	50,8	53,8	55,6	44,5
2—4	33,8	37,8	34,2	30,6	32,6	26,5	36,5	39,3
4—6	14,9	20,8	9,4	5,0	10,5	10,9	5,0	9,2
powyżej 6	7,8	9,2	3,4	1,4	4,6	6,5	0,8	3,4
Ludność w mieszk. zamiesz- kanym przez 12 i więcej osób	3,2	0,9	0,9	2,9	1,5	2,3	2,1	3,6

a Dla m. Gdyni, zamiast 1931 r. podano 1936 r.

(dok. str. 61)

TABL. 6. MIESZKANIA I GĘSTOŚĆ ZAŁUDNIENIA MIESZKAŃ
W WIĘKSZYCH MIASTACH (dok.)

Wyszczególnienie	War- sza- wa	Łódź	Lwów	Po- znań	Kra- ków	Wil- no	Kato- wice	Gdy- nia
	Przeciętna liczba osób na izbę							
1921								
Ogółem	2,0	2,3	1,7	1,4	1,9	.	.	.
W mieszkaniach o liczbie izb:								
1	3,7	3,6	3,2	2,7	3,5	.	.	.
2	2,4	2,3	2,1	2,1	2,3	.	.	.
3	1,8	1,6	1,6	1,6	1,7	.	.	.
4 i więcej	1,2	1,2	1,1	1,1	1,2	.	.	.
1931 ^a								
Ogółem	2,1	2,5	1,8	1,6	1,8	1,8	1,7	2,1
W mieszkaniach o liczbie izb:								
1	4,0	3,8	3,4	3,3	3,5	4,1	2,9	3,3
2	2,4	2,2	2,1	2,2	2,2	2,3	2,2	2,3
3	1,7	1,6	1,5	1,6	1,5	1,5	1,7	1,7
4 i więcej	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	1,2

a Ob. uwagę a na str. 60.

TABL. 7. MIESZKANIA I GĘSTOŚĆ ZAŁUDNIENIA MIESZKAŃ
W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Miasta	Rok spisu	Mieszkania					Prze- cię- tna liczba osób na izbę	Mieszkania przeludnione ^d		
		Ogół- tem w tys.	o liczbie izb					Miesz- kania	Lud- ność	
			1	2	3	4				5 i więcej
			w odsetkach ogółu mieszkań							w odsetkach ogółu mieszk.
We wszystkich miastach										
Anglia z Walią	1931	7137,3	0,4	4,0	10,5	24,9	60,2	0,85	4,3	7,6
Dania	1935	612,7	5,8	36,6	28,6	29,0	0,77	.	.	.
Estonia	1934	102,0	34,2	24,7	19,3	11,6	10,2	1,24	.	.
Finlandia	1930	157,9	31,9	39,0	13,9	6,8	8,4	1,56	.	.
Holandia	1930	988,5	6,5	10,0	14,1	19,6	49,8	0,84	4,3	.
Niemcy	1927	8709,5	3,1	16,1	29,6	23,9	27,3	0,98	5,6	9,6
Norwegia	1930	201,4	6,2	19,4	31,8	21,0	21,6	1,08	8,7	15,3
Polska	1931	1930,4	36,6	32,3	16,9	8,1	6,1	2,02	44,7 ^b	56,2 ^c
Szwecja ^d	1933	528,9	10,8	38,3	28,3	11,3	11,3	.	.	.
Włochy	1931	3242,4	20,5	26,3	18,5	14,8	19,9	1,36	24,4	34,5
W stolicach										
Berlin	1927	1210,6	4,4	29,6	35,4	12,8	17,8	1,01	5,0	8,8
Haga	1930	129,7	11,3	7,9	9,9	17,3	53,6	0,74	1,7	.
Helsinki	1930	67,9	34,1	34,3	13,3	7,1	11,2	1,49	.	.
Kopenhaga	1935	281,5	7,5	40,0	23,7	28,8	0,73	.	.	.
Londyn	1931	1548,7	0,7	3,3	7,4	16,2	72,4	0,89	5,4	9,4
Oslo	1930	63,5	4,4	26,3	32,0	15,8	21,5	1,10	9,3	15,9
Paryż	1926	992,5	26,4	29,8	22,7	10,3	10,8	0,95	5,3	8,7
Praga	1930	226,5	27,3	39,4	15,4	8,5	9,4	1,44	24,9	33,2
Rzym	1931	169,2	12,1	18,9	21,1	19,0	28,9	1,37	26,2	37,5
Sztokholm	1935	173,8	17,2	36,9	24,2	9,4	12,3	1,05	.	.
Tallin	1934	43,4	39,3	22,6	18,6	10,0	9,5	1,29	20,3	25,9
Warszawa	1931	249,1	42,7	24,5	16,3	8,0	8,5	2,07	47,9 ^b	58,3 ^c

a Liczące ponad 2 osoby na izbę. b Bez mieszkań zamieszkałych przez 12 i więcej osób. c Bez ludności w mieszkaniach zamieszkałych przez 12 i więcej osób. d Bez Sztokholmu.

TABL. 8. RUCH BUDOWLANY W MIASTACH ^a
A. Polska. Poszczególne lata

Wyszczególnienie	Wszystkie miasta ^b				Miasta liczące 20 000 i więcej mieszkańców			
	1931	1935	1936	1937	1931	1936	1937	1938
Budynki rozpoczęte								
a. Budynki mieszkalne								
Liczba budynków ogółem	9 927	13 823	16 462	13 884	4 749	9 432	7 527	6 447
Budynki nowe	8 887	12 620	15 073	12 480	4 181	8 616	6 687	5 614
o 1 mieszkaniu	4 206	6 286	6 782	5 795	1 562	2 694	2 243	1 835
o 2 mieszkaniach	2 536	3 411	4 072	3 169	1 235	2 440	1 762	1 349
o 3 mieszkaniach	606	833	1 077	1 703	323	741	1 158	394
o 4 mieszkaniach	674	751	1 058	1 058	418	844	1 158	529
o 5—12 mieszkaniach	711	1 021	1 623	1 301	495	1 446	1 060	1 027
o 13—20 mieszkaniach	92	177	303	313	88	297	276	279
o 21 i więcej mieszkaniach	62	141	158	199	60	154	188	201
Nadbudowy i dobudowy	1 040	1 203	1 389	1 404	568	816	840	833
o 1 mieszkaniu	619	736	806	812	338	366	399	379
o 2 mieszkaniach	198	251	283	289	108	195	202	188
o 3 mieszkaniach	73	83	97	185	40	81	147	81
o 4 mieszkaniach	58	46	81	185	32	67	147	82
o 5—12 mieszkaniach	75	76	111	106	41	96	82	89
o 13—20 mieszkaniach	9	7	8	8	5	8	6	11
o 21 i więcej mieszkaniach	8	4	3	4	4	3	4	3
Kubatura budynków w tys. m ³ ogółem	6 504	10 282	14 437	11 981	4 250	11 672	9 087	8 875
budynki nowe	6 016	9 769	13 802	11 335	3 911	11 194	8 608	8 385
nadbudowy i dobudowy	488	513	635	646	339	478	479	490
Liczba mieszkań ogółem	25 293	36 196	47 667	42 537	15 612	36 263	30 802	29 372
1-izbowych	4 355	5 561	6 652	7 157	2 984	4 882	5 178	5 568
2-izbowych	9 901	13 355	16 611	16 041	5 900	11 910	11 243	10 209
3-izbowych	6 323	9 448	13 479	11 228	3 779	10 602	8 325	7 904
4-izbowych	3 234	5 395	7 500	5 945	2 033	6 023	4 380	4 111
5-izbowych	983	1 633	2 288	1 473	625	1 938	1 151	1 161
6 i więcej izbowych	497	804	1 137	693	291	908	525	419
Liczba izb	64 301	95 957	129 490	108 694	39 295	100 489	79 400	74 847
b. Budynki niemieszkalne								
Liczba budynków ogółem	1 786	3 044	4 020	4 300	919	1 452	1 473	1 579
w tym budynki nowe	1 646	2 743	3 693	3 919	843	1 280	1 268	1 380
Kubatura budynków w tys. m ³ ogółem	1 197	1 760	2 027	2 439	854	1 349	1 584	1 390
w tym budynki nowe	1 103	1 574	1 835	2 213	787	1 200	1 399	1 226
Budynki zakończone								
a. Budynki mieszkalne								
Liczba budynków ogółem	5 594	11 434	10 731	12 067	2 919	6 759	7 370	5 670
budynki nowe	4 862	10 549	9 792	11 012	2 502	6 155	6 723	4 994
nadbudowy i dobudowy	732	885	939	1 055	417	604	647	676

^a Bez budynków wojskowych i górniczych oraz niektórych przemysłowych i użyteczności publicznej, a w 1938 r. ponadto bez wszystkich budynków państwowych. ^b Bez miast poniżej 20 000 mieszkańców woj. śląskiego, dla których brak danych. (c. d. str. 63)

TABL. 8. RUCH BUDOWLANY W MIASTACH^a (c. d.)

A. Polska. Poszczególne lata

Wyszczególnienie	Wszystkie miasta ^b				Miasta liczące 20 000 i więcej mieszkańców			
	1931	1935	1936	1937	1931	1936	1937	1938
a. Budynki mieszkalne (dok.)								
Kubatura budynków w tys. m ³ ogółem	4 585	7 303	8 247	11 307	3 442	6 733	9 341	7 257
budynki nowe	4 208	6 974	7 818	10 816	3 169	6 390	8 962	6 853
nadbudowy i dobudowy	377	329	429	491	273	343	379	404
Liczba mieszkań ogółem	17 284	25 900	28 982	37 893	12 246	22 615	29 599	24 212
1-izbowych	3 392	3 442	4 664	5 854	2 381	3 597	4 574	4 490
2-izbowych	6 207	9 817	10 266	13 379	4 216	7 615	10 059	8 580
3-izbowych	4 300	6 997	7 427	9 914	3 134	5 901	7 722	6 350
4-izbowych	2 237	3 654	4 489	5 942	1 823	3 717	4 832	3 293
5-izbowych	767	1 249	1 397	1 828	602	1 185	1 575	999
6 i więcej izbowych	381	741	739	976	290	600	837	500
Liczba izb	44 105	70 073	77 488	101 744	31 732	61 481	80 633	62 245
b. Budynki niemieszkalne								
Liczba budynków ogółem	1 332	2 199	2 306	2 654	598	856	902	1 024
w tym budynki nowe	1 179	2 016	2 081	2 398	511	717	769	901
Kubatura budynków w tys. m ³ ogółem	998	1 084	1 075	1 358	703	684	874	873
w tym budynki nowe	869	997	896	1 157	596	521	698	773

B. Budynki rozpoczęte w 1937 r. według województw i większych miast

Województwa Miasta	Liczba budynków		Kubatura budynków w tys. m ³	Liczba budynków mieszkalnych o liczbie mieszkań			Liczba mieszkań			Liczba izb	
	Ogółem	w tym mieszkalne		1-4	5-12	13 i więcej	o liczbie izb				
			Ogółem				1	2	3 i więcej		
Wszystkie miasta ^b											
Centralne	19 047	7 069	7 752	5 938	767	364	2 441	4 701	10 199	9 516	5 885
Wschodnie	2 146	1 582	1 011	1 536	29	17	2 849	296	641	1 912	8 653
Pozn. i pomor.	2 366	1 703	2 012	1 461	210	32	5 160	466	1 473	3 221	15 540
Śląskie	401	287	585	217	42	28	1 389	229	485	675	3 631
Południowe	4 224	3 243	3 060	2 801	359	83	8 723	1 465	3 243	4 015	22 014
Miasta liczące 20 000 i więcej mieszkańców											
Centralne	4 986	4 174	6 140	3 223	609	342	18 725	3 653	7 653	7 419	45 358
w tym:											
Warszawa	1 110	976	3 232	387	295	294	10 742	2 436	4 320	3 986	25 336
Łódź	761	586	911	461	105	20	2 090	476	868	746	4 864
Częstochowa	249	236	154	220	13	3	482	124	212	146	1 068
Lublin	143	136	127	112	18	6	428	25	144	259	1 219
Sosnowiec	167	159	193	135	19	5	472	48	162	262	1 343
Białystok	207	151	119	143	7	1	314	29	71	214	929

a - b Ob. uwagi a - b na str. 62.

(dok. str. 64)

TABL. 8. RUCH BUDOWLANY W MIASTACH^a (dok.)

B. Budynki rozpoczęte w 1937 r. według województw i większych miast (dok.)

Województwa Miasta	Liczba budynków		Kubatura budyn- ków w tys. m ³	Liczba budyn- ków miesz. o liczbie mieszkań			Liczba mieszkań				Licz- ba izb
	Ogół- em	w tym miesz- kalne		1-4	5-12	13 i wię- cej	Ogół- em	o liczbie izb			
								1	2	3 i wię- cej	
Miasta liczące 20 000 i więcej mieszkańców (dok.)											
Centr. (dok.)											
Radom . . .	207	197	108	185	12	—	404	64	187	153	968
Kalisz . . .	101	59	75	49	5	5	185	28	54	103	499
Kielce . . .	189	177	131	154	21	2	468	58	202	208	1 176
Wrocławek . . .	139	98	93	90	6	2	223	35	93	95	571
Piotrków Tryb. . .	83	64	42	62	2	—	119	11	64	44	288
Wschodnie . . .	994	801	628	765	21	15	1 746	194	287	1 265	5 441
w tym:											
Wilno . . .	103	97	77	89	6	2	249	2	39	208	882
Drześć n.B. . .	174	164	240	147	5	12	687	139	53	495	1 944
Poznańskie i pomorskie . . .	1 343	1 101	1 500	880	191	30	4 017	378	1 143	2 496	12 095
w tym:											
Poznań . . .	463	378	688	282	83	13	1 668	242	365	1 061	5 181
Bydgoszcz . . .	221	180	166	162	17	1	479	4	128	347	1 502
Grudziądz . . .	76	67	33	66	1	—	100	10	40	50	283
Toruń . . .	81	74	157	31	40	3	449	22	50	377	1 476
Gdynia . . .	286	245	304	196	38	11	923	86	435	402	2 448
Śląskie . . .	401	287	585	217	42	28	1 389	229	485	675	3 631
w tym:		88									
Katowice . . .	141		214	63	17	8	387	45	81	261	1 202
Chorzów . . .	88	68	150	54	7	7	390	67	183	140	920
Południowe . . .	1 276	1 164	1 818	826	279	59	4 925	724	1 675	2 526	12 875
w tym:											
Lwów . . .	369	350	640	213	111	26	1 834	379	462	993	4 721
Kraków . . .	210	178	514	66	84	28	1 289	161	436	692	3 463
Stanisławów . . .	83	71	85	56	15	—	197	22	66	109	538
Przemysł . . .	100	88	93	79	8	1	229	27	85	117	591

^a Ob. uwagę a na str. 62.TABL. 9. MIESZKANIA WYBUDOWANE PRZY UDZIALE KREDYTÓW
BUDOWLANYCH BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

Mieszkania Izby	1929- -1938	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Mieszkania ogółem . . .	108 862	10 311	19 386	15 692	13 499	11 607	12 936
1-izbowe	23 637	1 782	3 886	2 778	2 348	2 374	2 455
2-izbowe	27 302	2 764	5 155	3 786	3 290	2 495	3 458
3-izbowe	29 084	2 885	4 862	4 478	3 893	3 204	4 101
4-izbowe	20 291	1 952	3 745	3 127	2 882	2 549	2 277
5-izbowe	6 200	628	1 116	1 084	808	735	502
6 i więcej izbowe	2 348	300	622	439	278	250	143
Izby	292 737	28 819	53 374	44 586	37 942	32 367	34 170

U w a g a. Kredyty budowlane B. G. K. ob. dział XII, tabl. 31, str. 229.

TABL. 10. MIESZKANIA WYBUDOWANE PRZY POMOCY KREDYTÓW TOWARZYSTWA OSIEDLI ROBOTNICZYCH

Lata Kredytobiorcy	Liczba mieszkań				Liczba izb
	Ogółem	o liczbie izb			
		1	2	3 i 4	
1934—1938	9 040	802	7 341	897	18 193
Tow. Osiedli Robotniczych ^a	2 179	358	1 591	230	4 230
Samorząd terytorialny	3 613	375	3 047	191	7 050
Zakłady przemysłowe	2 041	56	1 583	402	4 438
Spółdzielnie	764	1	689	74	1 601
Organizacje społeczne	443	12	431	—	874
1934	904	130	624	150	1 828
1935	2 139	410	1 549	180	4 048
1936	1 873	123	1 464	286	3 909
1937	2 267	52	2 127	88	4 570
1938	1 857	87	1 577	193	3 838
Tow. Osiedli Robotniczych ^a	—	—	—	—	—
Samorząd terytorialny	955	54	748	153	2 017
Zakłady przemysłowe	639	20	579	40	1 308
Spółdzielnie	158	1	157	—	315
Organizacje społeczne	105	12	93	—	193

a We własnym zakresie.

TABL. 11. BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE W MIASTACH NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Kraje	A—wybudowano w ciągu roku B—czysty przy- rost ^a	Mieszkania				Izby				Na 1000 mieszk. miast izb
		1933	1935	1936	1937	1933	1935	1936	1937	
		Dania	A 16 375	22 939	18 146	18 538	45 275	60 700	48 997	
Finlandia	A 1 036	2 883	4 030	6 242	2 638	6 503	8 618	13 758	16,7	
Litwa	A	1 982	2 152	2 152	2 152	7 006	7 889	20,3		
Łotwa	A 1 432	1 506	1 830	2 153	5 026	5 050	6 056	7 076	10,0	
	B 1 473	1 486	1 410	1 729	5 208	5 020	4 924	5 825	8,2	
Niemcy	A 72 155	96 477	140 939	144 244	276 158	379 634	541 151	542 828	22,8	
	B 60 334	84 189	128 617	133 125	196 220	310 948	474 505	487 542	20,5	
Norwegia	B 2 901	3 571	5 290	4 211	10 660	12 702	17 677	14 520	20,2	
Polska ^b	A 28 290	36 196	47 667	42 537	78 170	95 957	129 490	108 694	11,4	
Szwajcaria	A 9 430	6 661	3 177	4 199	36 737	25 780	12 933	16 567	13,4	
Szwecja	A 14 958	29 764	33 637	33 637	46 488	87 056	100 756	100 756	39,2 ^c	
	B 13 865	27 003	30 933	30 933	42 928	77 872	92 473	92 473	36,0 ^c	
Włochy	A 27 364	43 723	20 940	21 730	102 621	177 360	91 681	88 553	15,3	

a Po uwzględnieniu rozbiórek i przebudowań. b Budynki rozpoczęte. c 1936 r.

DZIAŁ V. DOCHÓD SPOŁECZNY

TABL. I. SZACUNEK WARTOŚCI ŚWIATOWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ,
GÓRNICZEJ I PRZEMYSŁOWEJ W 1929 R.

Grupy krajów i niektóre kraje	Produkcja									
	rolnicza, górnicza i prze- mysłowa ogółem	rolnicza ^a			górn- icza	prze- mysł- owa	rol- ni- cza ^a	górn- icza	prze- mysł- owa	w % ogółu prod.
		ra- zem	w tym							
			z upra- wy ziemi	ho- do- wla- nab						
w miliardach złotych						w % ogółu prod.				
Ogółem	1 434	650,0	317,0	276,6	73,6	711	45	5	50	
Kraje na wysokim pozio- mie gospodarki kapitali- stycznej	901	282,4	100,9	151,7	51,6	567	31	6	62	
Kraje europejskie	370	100,5	27,6	65,0	17,1	252	27	5	68	
Niemcy	115	32,6	9,5	21,4	6,0	76	29	5	66	
Anglia i Irlandia	86	13,6	2,4	10,1	6,1	66	16	7	77	
Anglia	82	10,5	2,0	7,4	6,1	65	13	7	80	
Irlandia	4	3,1	0,4	2,7	0,0	1	76	0	24	
Francja	76	20,2	8,3	10,7	2,7	53	27	3	79	
Inne kraje	93	34,1	7,4	22,8	2,3	57	36	3	61	
Kraje pozaeuropejskie	531	181,9	73,3	86,7	34,5	315	34	6	60	
Stany Zjedn. Am.	455	139,1	56,0	65,2	31,9	284	31	7	62	
Kanada	37	17,8	7,9	6,3	1,9	17	49	5	46	
Argentyna	17	12,5	7,2	5,2	0,1	5	71	1	26	
Australia	17	9,2	2,1	6,8	0,6	7	55	3	42	
Nowa Zelandia	5	3,3	0,1	3,2	0,0	1,5	69	0	31	
Kraje przejściowej struk- turze	70	28,9	14,8	10,8	1,4	40	41	2	57	
Włochy	35	12,9	6,7	5,6	0,3	22	37	1	62	
Japonia	35	16,0	8,1	5,2	1,1	18	46	3	51	
Kraje częściowo objęte gos- podarką kapitalistyczną	351	272,4	171,2	85,6	17,8	61	78	5	17	
Europa rolnicza	78	54,7	24,3	25,2	2,8	21	69	4	27	
Polska	19	13,0	5,7	6,6	1,2	5	68	6	26	
Kraje nadbałtyckie	9	7,3	1,6	3,7	0,0	2,0	79	0	21	
Węgry	7	4,9	2,2	2,6	0,1	2,0	70	1	29	
Rumunia	11	8,8	4,1	3,9	0,5	1,2	84	5	11	
Inne kraje bałkańskie	12	9,6	4,6	4,2	0,2	2,0	81	2	17	
Hiszpania	17	9,5	5,5	3,5	0,8	7	55	5	40	
Portugalia	3	1,6	0,6	0,7	0,0	1,5	52	0	48	
Kraje pozaeuropejskie	273	217,7	146,9	60,4	15,0	40	80	5	15	
Ameryka Środk. i Płd.	50	32,3	16,1	14,8	6,2	12	64	12	24	
Indie	61	51,7	43,8	6,1	1,1	8,5	84	2	14	
Chiny	90	79,3	49,5	26,4	0,6	10	88	1	11	
Inne kraje azjat. i Oceanii	46	37,5	27,8	7,4	2,4	6	82	5	13	
Afryka	26	16,9	10,7	5,7	4,7	4	66	18	16	
Z. S. R. R.	112	66,3	30,1	28,5	2,8	43	59	3	38	

^a łącznie z produkcją leśną i wartością połowów morskich. ^b łącznie z produkcją jedwabiu.

TABL. 2. SZACUNEK WARTOŚCI ŚWIATOWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ, GÓRNICZEJ I PRZEMYSŁOWEJ NA GŁOWĘ LUDNOŚCI W 1929 R.

Grupy krajów i niektóre kraje	Produkcja						
	na głowę ogółu ludności						rolni- cza ^a na głowę ludności rolni- czej
	rolni- cza, gó- rnicza i prze- mysłowa ogółem	rolnicza ^a			górn- icza	prze- mys- łowa	
		ra- zem	z u- prawy ziemi	hodo- wla- nab			
w tysiącach złotych							
Ogółem	0,74	0,33	0,16	0,14	0,04	0,37	0,55
Kraje na wysokim poziomie gospodarki kapitalistycz- nej	2,49	0,78	0,28	0,42	0,14	1,57	3,25
Kraje europejskie	1,76	0,48	0,13	0,31	0,08	1,20	2,05
Niemcy	1,76	0,50	0,15	0,33	0,09	1,17	2,31
Anglia i Irlandia	1,76	0,28	0,05	0,21	0,13	1,35	2,34
Anglia	1,77	0,22	0,04	0,16	0,13	1,42	2,56
Irlandia	1,36	1,03	0,13	0,90	0,00	0,33	1,82
Francja	1,83	0,49	0,20	0,26	0,07	1,27	1,50
Inne kraje	1,70	0,62	0,14	0,42	0,04	1,04	2,17
Kraje pozaeuropejskie	3,51	1,20	0,48	0,57	0,23	2,08	4,79
Stany Zjedn. Am.	3,71	1,14	0,46	0,53	0,26	2,31	4,55
Kanada	3,87	1,88	0,83	0,66	0,20	1,79	5,93
Argentyna	1,55	1,10	0,63	0,46	0,01	0,44	4,63
Australia	2,59	1,42	0,33	1,05	0,09	1,08	7,67
Nowa Zelandia	3,52	2,42	0,09	2,29	0,03	1,07	8,25
Kraje o przejściowej struk- turze	0,68	0,28	0,14	0,10	0,01	0,39	0,59
Włochy	0,88	0,32	0,17	0,14	0,01	0,55	0,66
Japonia	0,55	0,25	0,13	0,08	0,02	0,28	0,54
Kraje częściowo objęte go- spodarką kapitalistyczną	0,26	0,20	0,13	0,06	0,01	0,05	0,29
Europa rolnicza	0,64	0,45	0,20	0,21	0,02	0,17	0,74
Polska	0,61	0,41	0,18	0,21	0,04	0,16	0,70
Kraje nadbałtyckie	1,04	0,82	0,18	0,42	0,00	0,22	1,33
Węgry	0,83	0,58	0,26	0,31	0,01	0,24	1,11
Rumunia	0,60	0,50	0,23	0,22	0,03	0,07	0,75
Inne kraje bałkańskie	0,45	0,36	0,17	0,16	0,01	0,08	0,54
Hiszpania	0,75	0,42	0,24	0,15	0,03	0,30	0,77
Portugalia	0,46	0,24	0,10	0,10	0,00	0,22	0,48
Kraje pozaeuropejskie	0,21	0,17	0,12	0,05	0,01	0,03	0,25
Ameryka Środk. i Płd.	0,47	0,30	0,15	0,14	0,06	0,11	0,50
Indie	0,18	0,15	0,13	0,02	0,00	0,03	0,21
Chiny	0,23	0,20	0,12	0,07	0,00	0,03	0,26
Inne kraje azjat. i Oceanii	0,20	0,16	0,12	0,03	0,01	0,03	0,24
Afryka	0,20	0,12	0,08	0,04	0,04	0,04	0,18
Z.S.R.R.	0,75	0,44	0,20	0,19	0,02	0,29	0,62

^a Łącznie z produkcją leśną i wartością połowów morskich. ^b Łącznie z produkcją jedwabiu.

U waga. Wartość produkcji poszczególnych krajów szacowano według jednego poziomu cen.

Źródło tabl. 1 i 2: L. Landau Gospodarka światowa—Produkcja i dochód społeczny w liczbach. Instytut Gospodarstwa Społecznego, Warszawa 1939.

**DZIAŁ VI. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, HODOWLA,
RYBOŁÓWSTWO**

**TABL. 1. GOSPODARSTWA (ZESPOŁY ROLNICZE) NA WSI WEDŁUG
POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W 1931 R.**

Województwa	Ogółem	Powierzchnia użytków rolnych w ha						
		poniżej 2	2-5	5-10	10-15	15-50	50 i więcej	niewiadoma
Liczba gospodarstw w tysiącach								
Polska	3 196,0	747,1	1136,1	728,7	190,9	118,2	14,7	260,3
Gospodarstwa zatrudniające siły najemne	299,4	23,6	71,1	80,6	39,8	45,6	14,7	24,0
Gospodarstwa nie zatrudniające sił najemnych	2 896,6	723,5	1065,0	648,1	151,1	72,6	—	236,3
Warszawskie	234,2	26,3	70,6	78,4	26,0	16,0	1,7	15,2
Łódzkie	203,8	38,6	78,3	60,8	11,8	3,5	0,7	10,1
Kieleckie	241,4	45,0	108,6	62,8	7,5	1,7	0,5	15,3
Lubelskie	262,0	44,5	102,4	74,7	14,5	4,7	0,6	20,6
Białostockie	150,0	11,3	43,3	54,4	19,8	11,9	0,7	8,6
Wileńskie	170,3	13,7	52,3	49,8	14,7	12,1	1,4	26,3
Nowogródzkie	162,4	17,6	63,0	49,2	12,1	7,9	0,9	11,7
Poleskie	169,0	22,0	58,2	47,6	14,8	10,7	0,7	15,0
Wolyńskie	304,5	44,1	129,5	83,4	16,3	6,7	0,5	24,0
Poznańskie	130,7	14,5	29,8	39,3	22,2	19,4	2,3	3,2
Pomorskie	101,0	9,6	20,3	27,8	17,8	18,9	3,0	3,6
Śląskie	21,0	4,7	7,6	5,3	1,3	0,8	0,1	1,2
Krakowskie	240,7	92,5	99,9	27,7	3,7	1,1	0,3	15,5
Łwowskie	367,4	150,9	139,1	34,1	3,8	1,1	0,6	37,8
Stanisławowskie	210,2	122,0	52,6	11,3	1,6	0,8	0,3	21,6
Tarnopolskie	227,4	89,8	80,6	22,1	3,0	0,9	0,4	30,6
Liczba gospodarstw w osadkach (bez gospodarstw o niewiadomej powierzchni)								
Polska	100,0	25,5	38,7	24,8	6,5	4,0	0,5	×
Warszawskie	100,0	12,0	32,2	35,8	11,9	7,3	0,8	×
Łódzkie	100,0	19,9	40,4	31,4	6,1	1,8	0,4	×
Kieleckie	100,0	19,9	48,0	27,8	3,3	0,8	0,2	×
Lubelskie	100,0	18,4	42,4	31,0	6,0	1,9	0,3	×
Białostockie	100,0	8,0	30,6	38,5	14,0	8,4	0,5	×
Wileńskie	100,0	9,5	36,3	34,6	10,2	8,4	1,0	×
Nowogródzkie	100,0	11,7	41,8	32,6	8,1	5,2	0,6	×
Poleskie	100,0	14,3	37,8	30,9	9,6	7,0	0,4	×
Wolyńskie	100,0	15,7	46,2	29,7	5,8	2,4	0,2	×
Poznańskie	100,0	11,4	23,4	30,8	17,4	15,3	1,7	×
Pomorskie	100,0	9,8	20,8	28,5	18,4	19,4	3,1	×
Śląskie	100,0	23,8	38,4	26,7	6,6	4,1	0,4	×
Krakowskie	100,0	41,1	44,4	12,3	1,6	0,5	0,1	×
Łwowskie	100,0	45,8	42,2	10,4	1,1	0,3	0,2	×
Stanisławowskie	100,0	64,6	27,9	6,0	0,9	0,4	0,2	×
Tarnopolskie	100,0	45,6	41,0	11,2	1,5	0,5	0,2	×
Ludność w gospodarstwach w tysiącach								
Polska	15694,9	2998,2	5531,0	3943,5	1105,0	694,0	57,3	1365,5

U waga. Za zespół rolniczy przyjęto gospodarstwo domowe, w którego skład wchodzi rolnik-właściciel lub dzierżawca w zawładzie głównym. Liczba zespołów odpowiada w przybliżeniu liczbie takich gospodarstw rolnych, których posiadanie lub dzierżawienie jest dla ich właścicieli lub dzierżawców głównym a nie pobocznym źródłem utrzymania.

(dok. str. 69)

TABL. 1. GOSPODARSTWA (ZESPOŁY ROLNICZE) NA WSI WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W 1931 R. (dok.)

Województwa	Na 100 gospodarstw					Na 100 gospodarstw nie zatrudniających sił najemnych o powierzchni użytków rolnych w ha				
	Ogółem	o powierzchni użytków rolnych w ha				poniżej 2	2-5	5-10	10-15	
		poniżej 2	2-5	5-10	10-15					
było gospodarstw zatrudniających siły najemne					było gospodarstw liczących 2 i więcej mężczyzn w wieku 18-60 lat					
Polska	9.4	3.2	6.3	11.1	20.8	38.6	13.9	23.6	32.1	40.6
Warszawskie	10.1	1.7	3.4	8.8	19.0	35.8	9.6	17.4	27.0	37.0
Łódzkie	12.5	2.5	7.6	17.1	36.2	57.9	9.9	20.1	31.3	45.1
Kieleckie	9.1	2.5	6.3	14.0	29.2	52.7	9.8	22.0	32.2	46.1
Lubelskie	9.9	2.5	6.9	13.0	22.9	42.0	9.3	21.3	32.8	42.5
Białostockie	6.4	1.1	1.6	4.0	10.6	27.1	11.8	19.0	28.7	38.1
Wileńskie	8.2	1.7	2.7	6.5	14.6	26.7	14.6	22.3	29.9	37.7
Nowogrodzkie	6.7	1.3	2.5	5.7	14.5	34.0	13.7	22.6	31.9	39.3
Poleskie	3.7	1.2	1.8	3.1	6.2	11.6	14.4	20.9	28.3	36.0
Wołyńskie	4.9	1.3	2.2	5.6	15.2	33.2	12.2	23.2	35.8	43.4
Poznańskie	21.6	2.3	6.2	14.8	29.7	55.1	8.5	18.5	30.6	42.7
Pomorskie	20.0	2.1	3.7	9.0	22.8	48.1	9.1	16.5	27.3	40.9
Śląskie	21.8	7.9	14.9	27.6	50.3	72.9	6.9	15.7	28.8	41.8
Krakowskie	14.9	7.2	16.3	29.3	39.8	57.2	13.2	26.4	39.9	44.9
Lwowskie	8.9	4.0	9.6	21.0	36.6	47.1	18.3	33.3	46.0	54.0
Stanisławowskie	6.8	3.0	9.2	22.5	39.4	48.5	15.2	27.7	38.2	44.5
Tarnopolskie	4.7	1.3	4.1	12.2	28.7	51.1	15.2	27.8	39.5	50.3

U w a g a. Ob. uwagę na str. 68.

TABL. 2. GOSPODARSTWA ROLNE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje. Klasyfikacja według: A-gruntów ornych B-powierzchni ogólnej gospodarstw C-ziemi użytkowanej rolniczo	Lata	Ogółem	Gospodarstwa o powierzchni w ha				
			poniżej 5	5-10	10-20	20-100	powyżej 100
w odsetkach ogólnej liczby gospodarstw							
Finlandia	A 1929	100,0	54,6	21,8	23,3	0,3	
Holandia	B 1930	100,0	66,8	14,9	11,1	7,1	
Litwa	B 1930	100,0	24,2	25,4	30,1	19,8	
Niemcy	B 1933	100,0	53,5	20,2	14,7	10,5	
	C 1933	100,0	57,4	20,6	13,8	7,6	
Polska	B 1921	100,0	64,7	22,5	9,5	2,7	
	C 1921	100,0	71,6	26,1		1,8	
Stany Zjedn. Am.	B 1930	100,0	14,6 ^a	22,9 ^b	51,5 ^c	11,0 ^d	
Szwecja	A 1932	100,0	55,4	22,4	13,9	7,7	
w odsetkach ogólnej powierzchni gospodarstw							
Finlandia	A 1929	100,0	14,3	19,2	60,4	6,1	
Holandia	B 1930	100,0	14,7	18,0	26,4	39,4	
Litwa	B 1930	100,0	3,8	13,5	29,9	46,5	
Niemcy	B 1933	100,0	8,6	10,5	15,1	27,9	
	C 1933	100,0	13,9	16,6	21,8	29,5	
Polska	B 1921	100,0	15,3	17,5	14,3	9,9	
	C 1921	100,0	25,1	37,9		10,3	
Stany Zjedn. Am.	B 1930	100,0	1,0 ^a	4,7 ^b	39,4 ^c	54,9 ^d	
Szwecja	A 1932	100,0	15,3	19,2	22,9	32,0	

a Poniżej 8 ha. b 8-20 ha. c 20-105 ha. d Powyżej 105 ha.

TABL. 3. REFORMA ROLNA
A. Parcelacja, prace regulacyjne i melioracje

Lata Województwa	Parcelacja		Prace regulacyjne				Melioracje ^a : regulacje rzek i kanałów oraz osuszanie rowami		
	utwo- rzone kolonie i par- cele w tys.	po- wierz- chnia roz- parce- lowana w tys. ha	Scalenie		Znoszenie służebności		w tys. km	na po- wierz- chni tys. ha	
			gospo- dar- stwa scalone w tys.	po- wierz- chnia scalona w tys. ha	gospo- dar- stwa w tys.	po- wierz- chnia otrzym. za znie- sione służeb- ności w tys. ha			wyna- gro- dzenie w go- tówce w tys. zł
Polska 1919	2,1	11,8	2,5 ^b	19,2 ^b	0,1	0,3	—	—	
1920	11,5	54,3	1,5	11,1	0,2	0,3	—	—	
1921	29,7	180,4	2,3	18,5	1,4	4,8	—	—	
1922	41,2	254,2	3,5	32,2	1,6	5,2	—	—	
1923	43,5	201,7	5,2	39,2	2,1	5,5	—	—	
1924	30,0	118,3	7,6	61,6	3,8	9,9	1,4	—	
1925	28,6	128,3	8,6	75,5	7,3	16,8	2,6	—	
1926	59,4	209,8	16,7	131,7	17,1	50,8	—	—	
1927	67,0	245,1	29,6	237,0	27,0	85,8	3,0	0,0	
1928	72,8	227,6	42,3	317,9	39,4	100,6	837,3	0,5	17,0
1929	55,9	164,5	56,5	416,5	34,0	94,4	762,3	1,2	29,4
1930	49,4	130,8	72,1	517,7	33,6	76,0	770,7	1,2	29,5
1931	36,4	105,3	76,8	565,5	32,7	45,8	487,8	1,3	43,4
1932	30,8	74,1	58,6	389,9	25,4	38,4	215,3	2,7	91,4
1933	28,7	83,5	61,8	392,3	12,1	16,9	352,0	1,9	66,1
1934	18,7	56,5	59,9	352,7	9,1	10,6	95,9	2,1	59,3
1935	24,5	79,8	83,3	473,4	10,0	10,5	110,4	2,2	58,9
1936	28,5	96,5	86,2	471,6	9,4	11,6	43,3	2,3	55,9
1937	37,7	113,1	93,7	470,2	6,6	4,7	114,2	3,6	97,3
1938	37,7	119,2	90,3	429,6	7,6	6,4	92,9	—	—
1919—1938	734,1	2 654,8	859,0	5423,3	280,5	595,3	3889,1	—	—
1919—1937	696,4	2 535,6	768,7 ^c	4993,7 ^c	272,9	588,9	3796,2	19,0	548,7
Centralne	219,6	827,9	385,3	2430,1	116,4	322,1	3654,9	9,4	253,2
Wschodnie	200,0	977,8	364,1	2489,8	156,5	266,8	141,3	8,9	269,3
Zachodnie	66,3	347,3	0,5	3,2	—	—	—	0,4	18,4
Południowe 1938 ^d	210,5	382,6	18,8	70,6	—	—	—	0,3	7,8
Warszawskie	2,5	10,4	2,9	17,9	0,5	0,1	29,5	—	—
Łódzkie	1,8	3,9	1,7	7,6	—	0,1	—	—	—
Kieleckie	3,2	5,7	8,6	29,2	0,4	0,3	6,5	—	—
Lubelskie	5,9	13,0	12,5	46,3	0,1	0,1	18,8	—	—
Białostockie	1,7	5,7	11,3	64,7	0,8	0,3	—	—	—
Wileńskie	2,0	8,7	7,9	51,0	0,4	0,4	—	—	—
Nowogródzkie	2,1	5,8	16,4	85,5	1,7	1,3	1,0	—	—
Poleskie	2,1	10,5	7,0	43,2	1,2	2,3	—	—	—
Wołyńskie	2,9	8,3	17,8	69,6	2,3	1,5	36,6	—	—
Poznańskie	2,6	11,3	—	—	—	—	—	—	—
Pomorskie	2,8	21,0	0,1	0,7	0,2	—	0,5	—	—
Śląskie	0,2	0,4	—	—	—	—	—	—	—
Krakowskie	1,2	1,4	2,5	9,7	—	—	—	—	—
Lwowskie	3,6	6,0	0,9	2,4	—	—	—	—	—
Stanisławow- skie	0,6	0,9	0,7	1,8	—	—	—	—	—
Tarnopolskie	2,5	6,2	—	—	—	—	—	—	—

^a Melioracja przeprowadzone w związku z przebudową ustroju rolnej

^b Lata 1918 i 1919. ^c Lata 1918 — 1937. ^d Podział administracyjny obowiązujący do

31 III 1938 r.

(dok. str. 7)

TABL. 3. REFORMA ROLNA (dok.)

B. Parcelacja

a. Działki utworzone w wyniku parcelacji

Lata Województwa		Ogółem	Kolonie samodzielne	Parcelle dodatkowe	Ośrodki oraz kolonie specjalne	Inne parcele ^d	Powierzchnia wydzielona ^b
Liczba działek w tysiącach							
Polska	1935	24,5	4,8	16,1	0,2	3,4	×
	1936	28,5	5,9	18,1	0,2	4,3	×
	1937	37,7	7,7	26,0	0,2	3,8	×
	1938	37,7	8,0	26,6	0,3	2,8	×
	1919-1938	734,1	153,6	503,0	3,9	73,6	×
	1919-1937	696,4	145,6	476,4	3,6	70,8	×
Centralne		219,6	56,2	124,9	1,6	36,9	×
Wschodnie		200,0	47,0	146,5	0,5	6,0	×
Zachodnie		66,3	16,4	30,0	0,7	19,2	×
Południowe		210,5	26,0	175,0	0,8	8,7	×
Powierzchnia w tys. ha							
Polska	1935	79,8	41,8	28,4	4,0	3,1	2,5
	1936	96,5	50,5	33,8	5,3	3,8	3,1
	1937	113,1	60,3	42,3	4,4	3,5	2,6
	1938	119,2	64,9	45,8	3,4	2,8	2,3
	1919-1938	2 654,8	1 431,8	1 004,3	89,7	57,8	71,2
	1919-1937	2 535,6	1 366,9	958,5	86,3	55,0	68,9
Centralne		827,9	467,8	285,6	25,6	26,9	22,0
Wschodnie		977,8	575,7	367,0	14,4	4,6	16,1
Zachodnie		347,3	198,8	81,6	29,9	17,9	19,1
Południowe		382,6	124,6	224,3	16,4	5,6	11,7

a Robotnicze, rzemieślnicze, urzędnicze, letniskowe i budowlane. b Na cele państwowe, samorządowe i inne.

b. Instytucje i osoby parcelujące oraz nabywcy gruntów

Lata Województwa	Powierzchnia rozparcelowana				Nabywcy gruntów					
	Ogółem	przez			Ogółem	Rolnicy			Nierolnicy	
		urzędy woj.	P. B. R.	instyt. i osoby prywat.		pełnorolni	małorolni	bezrolni		
w tys. ha										
Polska	1935	79,8	21,9	15,1	42,8	24,5	4,8	14,4	2,0	3,3
	1936	96,5	20,3	13,6	62,6	.	.	.	.	.
	1937	113,1	25,2	8,4	79,5	.	.	.	.	.
	1938	119,2	34,6	6,8	77,8	.	.	.	.	.
	1919-1938	2 654,8	791,4	102,4	1 761,0	.	.	.	.	.
	1919-1937	2 535,6	756,8	95,6	1 683,2	629,9^a	37,7	407,1	124,1	61,0
Centralne		827,9	232,8	29,7	565,4	196,5	15,3	100,2	48,4	32,6
Wschodnie		977,8	297,0	30,2	650,6	185,4	9,7	129,8	39,6	6,3
Zachodnie		347,3	224,1	34,2	89,0	54,9	3,7	22,7	12,3	16,2
Południowe		382,6	2,9	1,5	378,2	193,1	9,0	154,4	23,8	5,9

a Lata 1919 - 1935.

C. Podział wspólnot gruntowych^a

Wspólnoty	1919-1938	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
	w tysiącach ha										
Wielogromadzkieb	14,6	0,3	1,1	1,2	1,0	2,6	1,2	0,9	0,4	3,2	0,2
Gromadzkie	38,7	2,8	2,0	2,3	1,7	2,6	2,1	3,6	4,9	3,2	1,4

a Nie uwzględniono podziałów dokonywanych w toku scalania gruntów przy znoszeniu służebności. b Wspólnoty należące do dwu lub więcej gromad.

TABL. 4. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W 1931 R.

Województwa Gospodarstwa	Ogółem ^a	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty i nie- użytki
		Razem	Grunty orne	Sady i ogrody	Łąki	Past- wiska		
w tysiącach ha								
Polska	37 897	25 589	18 557	552	3 804	2 676	8 322	3 986
Warszawskie	3 125	2 299	1 792	27	236	244	499	327
Łódzkie	2 029	1 449	1 203	17	118	111	389	191
Kieleckie	2 199	1 540	1 284	22	124	110	458	201
Lubelskie	2 594	1 890	1 449	38	259	144	497	207
Białostockie	2 457	1 583	1 136	37	251	159	603	271
Wileńskie	2 726	1 753	1 065	53	338	297	525	448
Nowogródzkie	2 126	1 401	903	41	276	181	517	208
Poleskie	3 543	1 899	808	33	690	368	913	731
Wołyńskie	3 449	2 207	1 500	82	433	192	799	443
Poznańskie	2 835	2 130	1 801	32	200	97	494	211
Pomorskie	2 535	1 741	1 460	25	166	90	541	253
Śląskie	421	241	179	6	31	25	137	43
Krakowskie	1 732	1 198	904	21	111	162	399	135
Lwowskie	2 815	1 964	1 414	45	272	233	698	153
Stanisławowskie	1 688	1 007	576	28	201	202	587	94
Tarnopolskie	1 623	1 287	1 083	45	98	61	266	70
Gospodarstwa: poniżej 50 ha	21 817	19 515	14 891	461	2 717	1 446	1 043	1 259
50 ha i więcej	9 780	4 622	3 213	72	826	511	4 164	994
Grunty związków prawa publiczn.	6 300	1 452	453	19	261	719	3 115	1 733
w odsetkach								
Polska	100,0	67,5	49,0	1,5	10,0	7,0	22,0	10,5
Warszawskie	100,0	73,6	57,3	0,9	7,6	7,8	16,0	10,4
Łódzkie	100,0	71,4	59,3	0,8	5,8	5,5	19,2	9,4
Kieleckie	100,0	70,0	58,4	1,0	5,6	5,0	20,8	9,2
Lubelskie	100,0	72,9	55,8	1,5	10,0	5,6	19,1	8,0
Białostockie	100,0	64,4	46,2	1,5	10,2	6,5	24,6	11,0
Wileńskie	100,0	64,3	39,1	1,9	12,4	10,9	19,3	16,4
Nowogródzkie	100,0	65,9	42,5	1,9	13,0	8,5	24,3	9,8
Poleskie	100,0	53,6	22,8	0,9	19,5	10,4	25,8	20,6
Wołyńskie	100,0	64,0	43,5	2,3	12,6	5,6	23,2	12,8
Poznańskie	100,0	75,1	63,5	1,1	7,1	3,4	17,4	7,5
Pomorskie	100,0	68,7	57,6	1,0	6,6	3,5	21,3	10,0
Śląskie	100,0	57,2	42,5	1,4	7,4	5,9	32,6	10,2
Krakowskie	100,0	69,2	52,2	1,2	6,4	9,4	23,0	7,8
Lwowskie	100,0	69,8	50,2	1,6	9,7	8,3	24,8	5,4
Stanisławowskie	100,0	59,7	34,1	1,7	11,9	12,0	34,8	5,5
Tarnopolskie	100,0	79,3	66,7	2,8	6,0	3,8	16,4	4,3
Gospodarstwa: poniżej 50 ha	100,0	89,4	68,3	2,1	12,4	6,6	4,8	5,8
50 ha i więcej	100,0	47,2	32,9	0,7	8,4	5,2	42,6	10,2
Grunty związków prawa publiczn.	100,0	23,0	7,2	0,3	4,1	11,4	49,5	27,5

^a Dane z rejestracji użytków różnią się od całkowitej powierzchni (ob. dział II, tabl. 4, str. 11). ^b Wody, grunty pod zabudowaniami, podwórzami, drogami, cementarzami itp.

TABL. 5. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG RODZAJÓW GOSPODARSTW W 1931 R.

Województwa	Powierzchnia ogólna			W tym					
				Ziemia użytkowana rolniczo			Lasy		
	Gospodarstwa		Grunty związ. prawa publ.	Gospodarstwa		Grunty związ. prawa publ.	Gospodarstwa		Grunty związ. prawa publ.
	poni- żej 50 ha	50 ha i wię- cej		poni- żej 50 ha	50 ha i wię- cej		poni- żej 50 ha	50 ha i wię- cej	
w odsetkach powierzchni									
ogólnej			użytkow. rolniczo			lasów			
Polska	57,6	25,8	16,6	76,3	18,0	5,7	12,6	50,0	37,4
Warszawskie	66,2	20,9	12,9	79,0	18,5	2,5	23,6	36,5	39,9
Łódzkie	66,8	20,6	12,6	82,1	14,8	3,1	18,2	46,1	35,7
Kieleckie	65,4	16,3	18,3	83,7	11,0	5,3	15,0	35,8	49,2
Lubelskie	69,5	21,1	9,4	83,2	13,1	3,7	28,3	52,7	19,0
Białostockie	62,7	12,5	24,8	86,1	9,7	4,2	12,6	21,3	66,1
Wileńskie	57,9	28,3	13,8	78,4	19,1	2,5	11,5	52,1	36,4
Nowogródzkie	57,9	27,7	14,4	79,9	16,5	3,6	6,8	60,8	32,4
Poleskie	42,5	38,6	18,9	68,4	22,0	9,6	8,0	66,2	25,8
Wolyńskie	57,0	22,7	20,3	81,9	11,1	7,0	8,2	54,4	37,4
Poznańskie	48,2	38,5	13,3	58,7	36,1	5,2	9,6	54,2	36,2
Pomorskie	45,8	31,5	22,7	60,3	34,4	5,3	6,5	25,6	67,9
Śląskie	44,9	38,4	16,7	70,9	23,4	5,7	5,3	68,7	26,0
Krakowskie	70,1	17,7	12,2	87,4	7,3	5,3	27,3	51,8	20,9
Lwowskie	57,0	27,8	15,2	76,1	13,5	10,4	8,3	71,1	20,6
Stanisławowskie	47,2	22,6	30,2	71,8	15,5	12,7	8,4	36,5	55,1
Tarnopolskie	61,7	28,7	9,6	73,9	19,3	6,8	10,9	76,8	12,3

TABL. 6. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH W 1936 R.

Kraje	W tym				W tym			
	Ogółem	grunty orne	łąki i past- wiska	lasy	Ogółem	grunty orne	łąki i past- wiska	lasy
Dania	4 293	2 655	425	.	100,0	61,9	9,9	.
Węgry	9 307	5 619	1 627	1 101	100,0	60,4	17,5	11,8
Polska	37 897	18 557	6 480	8 322	100,0	49,0	17,0	22,0
Litwa	5 567	2 718	1 140	1 051	100,0	48,8	20,5	18,9
Rumunia	29 505	13 940	3 857	6 448	100,0	47,2	13,1	21,9
Włochy	31 019	12 947	5 828	5 552	100,0	41,7	18,8	17,9
Niemcy	47 071	19 413	8 544	12 918	100,0	41,2	18,2	27,4
Francja	55 099	21 134	11 500	10 728	100,0	38,3	20,9	19,5
Bulgaria	10 315	3 606	.	.	100,0	35,0	.	.
Belgia	3 051	1 061	708	.	100,0	34,8	23,2	.
Lotwa	6 579	2 122	1 657	1 747	100,0	32,2	25,2	26,6
Hiszpania	50 572	15 770	.	.	100,0	31,2	.	.
Jugosławia	24 754	7 459	6 242	7 720	100,0	30,1	25,2	31,2
Holandia	3 293	976	1 291	245	100,0	29,6	39,2	7,4
Estonia	4 523	1 081	1 742	937	100,0	23,9	38,5	20,7
Anglia z Walią	15 027	3 561	8 570	.	100,0	23,7	57,0	.
Austria	8 387	1 972	2 246	3 139	100,0	23,5	26,8	37,4
Stany Zj. Am.	770 213	129 438	.	.	100,0	16,8	.	.

a 1931 r.

Źródło: *Annuaire International de Statistique Agricole 1937/38* Rzym 1938.

TABL. 7. PAŃSTWOWE MAJĄTKI ROLNE W 1938 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa		Drobne działki i nie- użytki
		we własnym zarządzie	oddane w dzier- żawę	
		powierzchnia w tysiącach ha		
Ministerstwo Roln. i Reform Rolnych	99,7	10,6	72,7	16,4
Naczelna Dyrekcja Lasów Państw.	91,2	2,1	72,7	16,4
w tym na Śląsku Zaolziańskim	1,8	1,8	—	—
Państwowy Instytut Naukowy Gospo- darstwa Wiejskiego w Puławach	2,2	2,2	—	—
Państwowe Zakłady Chowu Koni	6,3	6,3	—	—
Ministerstwo Sprawiedliwości	3,8	2,1	—	1,7
Ministerstwo Komunikacji	34,9	—	—	34,9
Ministerstwo Opieki Społecznej	0,7	0,5	0,1	0,1
Liceum Krzemienieckie	3,2	2,9	0,1	0,2
Państwowy Bank Rolny	20,4	14,0	5,1	1,3
Bank Gospodarstwa Krajowego	4,5	3,2	1,0	0,3
Przedsiębiorstwa państwowe	5,4	0,8	0,9	3,7

U w a g a. Lasy państwowe ob. tabl. 20, str. 87.

TABL. 8. KAPITAŁ, KOSZTY PRODUKCJI I DOCHODY MNIEJSZYCH
GOSPODARSTW ROLNYCH

Lata gospodarcze Woje- wództwa Wielkość gospodarstw	Liczba gospo- darstw wzię- tych do obli- czeń	Prze- ciętny obszar gospo- darstw w ha	Kapitał czynny			Kapi- tał bier- ny (dłu- gi)	Kosz- ty pro- duk- cja	Dochód			
			Ogó- łem	w tym				brut- to	net- to	rol- ni- czyb	spo- łecz- ny ^a
				grun- towy	budo- wlany						
w złotych na ha											
Polska 1926/27	432	14	2 766	1 560	665	155	368	530	162	236	378
1927/28	804	14	3 423	2 040	730	211	381	595	214	281	428
1928/29	855	14	3 874	2 317	852	283	411	569	158	229	372
1929/30	793	14	3 911	2 322	908	342	377	483	106	172	304
1930/31	739	13	3 713	2 148	930	364	337	362	25	91	211
1931/32	437	13	3 165	1 832	840	384	273	281	8	78	167
1932/33	417	13	2 475	1 420	660	374	211	237	26	83	154
1933/34	513	13	2 068	1 143	552	366	184	219	35	83	147
1934/35	564	13	2 002	1 090	556	360	184	202	18	68	125
1935/36	690	12	1 805	999	487	341	181	234	53	101	165
1936/37	714	12	1 856	1 027	499	327	206	269	63	125	194
1937/38	200	13	1 959	1 111	519	296	210	270	60	116	189
Przeciętne w latach 1933/34—1936/37											
2—50 ha	620	12	1 933	1 065	523	349	189	231	42	102	158
Centralne	222	12	1 857	1 050	431	359	194	248	54	135	177
Wschodnie	153	14	1 013	546	266	166	122	154	32	84	117
Zachodnie	109	17	2 633	1 222	974	607	250	282	32	99	160
Południowe	136	8	2 475	1 525	589	298	235	278	43	142	195
2—3 ha	17	2,5	2 761	1 588	774	478	347	378	31	218	251
3—5 ha	69	4	2 589	1 428	756	391	285	336	51	191	226
5—10 ha	213	7	1 978	1 130	480	339	211	259	48	151	188
10—15 ha	143	12	1 853	1 015	506	342	175	221	46	117	157
15—30 ha	155	20	1 629	841	482	342	151	183	32	76	121
30—50 ha	23	37	1 546	828	452	363	128	149	21	48	90

a Bez oprecentowania kapitału czynnego. b Suma dochodów z kapitału i pro-
cy rodziny. c Suma dochodów, które czerpią z gospodarstwa rolnego właścio-
ciel i osoby trzecie, tj. państwo, samorząd, najemnicy i wierzyciele.

Źródło: Dane Wydziału Ekonomiki Rolnej Drobnych Gospodarstw
Większych w Państwowym Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego
w Puławach.

TABL. 9. KOSZTY PRODUKCJI I DOCHODY MNIEJSZYCH GOSPODARSTW ROLNYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Przeciętne roczne Lata gospodarcze	Liczba gospodarstw wziętych do obliczeń	Przeciętny obszar gospodarstw w ha	Koszty produkcji ^a	Dochód			
					brutto	netto	rolniczy ^b	społeczny ^c
w złotych na ha								
Dania . . .	1927/28-1929/30	597	23	1 583	1 835	252	.	903
	1930/31-1934/35	564	23	854	913	59	.	444
	1933/34	604	24	540	626	86	.	345
	1934/35	625	24	589	684	95	.	381
Estonia . . .	1927/28-1929/30	.	41	260	285	25	127	192
	1930/31-1934/35	300	38	165	173	8	78	112
	1933/34	300	37	115	139	24	75	98
	1934/35	300	37	101	119	18	62	83
Finlandia . . .	1927/28-1929/30	.	22	504	578	74	206	373
	1930/31-1934/35	704	22	254	309	55	118	204
	1933/34	708	22	204	260	56	103	169
	1934/35	794	22	195	259	64	114	178
Holandia . . .	1927/28-1929/30	.	16	1 353	1 534	181	.	737
	1930/31-1934/35	558	16	934	843	— 91	164	391
	1933/34	603	16	861	883	22	259	467
	1934/35	680	16	867	756	—111	135	341
Litwa . . .	1928/29-1929/30	98	35	234	277	43	87	188
	1930/31-1934/35	110	22	173	184	11	70	124
	1933/34	122	20	137	144	7	69	102
	1934/35	125	18	128	136	8	65	91
Łotwa . . .	1927/28-1929/30	117	43	252	271	19	91	174
	1930/31-1934/35	144	38	216	232	16	79	144
	1933/34	136	37	191	232	41	98	157
	1934/35	160	38	189	223	34	89	146
Niemcy . . .	1928/29-1929/30	2 502	45	952	1 019	67	.	559
	1930/31-1934/35	4 328	46	749	808	59	87	451
	1933/34	3 875	45	705	791	86	122	457
	1934/35	6 934	48	753	842	89	116	463
Norwegia . . .	1927/28-1929/30	.	17	1 411	1 586	175	473	856
	1930/31-1934/35	212	17	854	946	92	260	492
	1933/34	240	18	678	758	80	214	395
	1934/35	236	18	641	786	145	263	437
Polska . . .	1927/28-1929/30	817	14	390	549	159	227	368
	1930/31-1934/35	534	13	238	260	22	81	161
	1933/34	513	13	184	219	35	83	147
	1934/35	564	13	184	202	18	68	125
Szwajcaria . . .	1927/28-1929/30	.	15	1 844	2 169	325	624	1 343
	1930/31-1934/35	545	15	1 743	1 934	191	339	1 081
	1933/34	546	14	1 679	1 849	170	308	1 010
	1934/35	554	14	1 658	1 825	167	304	992
Szwecja . . .	1927/28-1929/30	274	12	806	905	99	.	560
	1930/31-1934/35	376	13	591	659	68	.	383
	1933/34	415	15	484	555	71	.	321
	1934/35	374	15	465	581	116	.	353

^a Bez oprocentowania kapitału czynnego. ^b Suma dochodów z kapitału pracy rodziny. ^c Suma dochodów, które czerpią z gospodarstwa rolnego właściciel i osoby trzecie, tj. państwo, samorząd, najemnicy i wierzyciele.

Źródło: Comptabilité Agricole. Recueil de Statistiques pour 1934/35, Rzym 1938.

TABL. 10. CENY ZIEMI W 1928 R. I W PIERWSZYM PÓLROCZU 1936 I 1937 R.

Typy gleby Rodzaje gospodarstw	Lata	Województwa (podział administracyjny obowiązujący do dn. 31.III 1938 r.)								
		War- szawa, Łódź, Kielce, Lublin	Bia- ły- stok	Wilno, Nowo- gró- dek, Polesie	Wo- łyń	Poz- nań, Po- mo- rze	Śląsk	Kra- ków, Lwów	Stani- sław- ów, Tar- nopol	
		przeciętne w złotych za jeden ha								
Ziemia z budynkami, inwentarzami i zapasami										
Pszemno-buraczana	1928	3 690	2 480	1 410	3 010	3 410	4 250	4 540	4 130	
Żytnia dobra, zdatna pod pszenicę	1928	3 050	1 950	1 210	2 610	2 710	3 750	3 850	3 600	
Żytnio-ziemniaczana słabsza	1928	2 300	1 440	1 190	2 050	2 130	3 400	3 070	2 960	
Pszemno-buraczana Gospodarstwa:										
włościańskie małe	1936	1 580	810	680	1 080	1 570	2 390	2 020	1 460	
	1937	1 710	930	860	1 420	1 650	2 580	2 030	1 740	
włościańskie większe	1936	1 550	780	680	1 090	1 440	2 200	1 950	1 390	
	1937	1 650	910	850	1 380	1 520	2 370	1 940	1 750	
folwarczne	1936	1 430	720	670	1 060	1 290	1 930	1 620	1 220	
	1937	1 580	890	780	1 220	1 330	1 970	1 680	1 540	
Żytnio-ziemniaczana Gospodarstwa:										
włościańskie małe	1936	1 230	640	500	780	1 190	2 210	1 640	1 210	
	1937	1 320	740	640	990	1 270	2 220	1 650	1 480	
włościańskie większe	1936	1 210	610	520	790	1 080	1 880	1 520	1 120	
	1937	1 290	740	630	980	1 170	2 050	1 600	1 490	
folwarczne	1936	1 110	570	510	750	980	1 620	1 310	1 020	
	1937	1 240	690	620	920	1 030	1 810	1 420	1 330	
Ziemia bez budynków, inwentarzy i zapasów										
Pszemno-buraczana	1928	3 260	1 800	1 020	2 160	2 550	3 100	3 970	3 430	
Żytnia dobra, zdatna pod pszenicę	1928	2 540	1 490	900	1 820	2 020	2 670	3 190	3 000	
Żytnio-ziemniaczana słabsza	1928	1 870	1 070	630	1 360	1 500	2 290	2 510	2 370	
Pszemno-buraczana Gospodarstwa:										
włościańskie małe	1936	1 210	600	480	880	1 060	1 770	1 550	1 240	
	1937	1 300	700	660	1 070	1 100	1 930	1 600	1 460	
włościańskie większe	1936	1 180	580	500	900	1 000	1 670	1 460	1 190	
	1937	1 280	680	590	1 080	1 040	1 920	1 540	1 420	
folwarczne	1936	1 130	540	490	870	890	1 470	1 280	1 030	
	1937	1 250	690	590	990	920	1 510	1 330	1 270	
Żytnio-ziemniaczana Gospodarstwa:										
włościańskie małe	1936	920	430	350	580	800	1 510	1 180	990	
	1937	990	510	430	730	830	1 640	1 280	1 130	
włościańskie większe	1936	900	420	350	590	760	1 340	1 169	960	
	1937	970	510	440	730	790	1 590	1 250	1 100	
folwarczne	1936	850	390	350	570	650	1 230	890	870	
	1937	920	510	430	690	710	1 240	1 090	1 080	

U w a g a. Szacunek na podstawie informacji korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego.

TABL. II. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PŁONY Z *ha*
Polska. Ważniejsze ziemiopłody

Przeciętne roczne Lata	Ogółem	W tym					buraki cu- krowe
		pszenica	żyto	jęcz- mień	owies	ziem- niaki	
Powierzchnia zasiewów w tys. <i>ha</i>							
1909—1913	·	1 353	5 087	1 265	2 749	2 404	168
1924—1928	15 767	1 307	5 552	1 118	1 978	2 423	195
1929—1933	16 809	1 662	5 777	1 228	2 195	2 696	158
1934—1938	17 328	1 738	5 774	1 199	2 250	2 899	130
1929	16 480	1 427	5 798	1 259	2 192	2 636	239
1930	16 860	1 645	5 895	1 234	2 187	2 672	185
1931	16 948	1 819	5 772	1 272	2 172	2 718	149
1932	16 825	1 726	5 646	1 207	2 220	2 715	116
1933	16 932	1 694	5 775	1 166	2 204	2 740	99
1934	17 051	1 746	5 639	1 177	2 190	2 762	112
1935	17 181	1 754	5 784	1 219	2 234	2 832	119
1936	17 358	1 742	5 831	1 187	2 255	2 893	121
1937	17 422	1 693	5 721	1 232	2 294	2 980	147
1938	17 629	1 754	5 895	1 178	2 277	3 030	150
Zbiory w tysiącach <i>q</i>							
1909—1913	×	16 783	57 112	14 890	28 143	247 899	41 133
1924—1928	×	14 921	55 354	12 535	20 420	246 316	39 050
1929—1933	×	19 637	65 708	14 872	25 368	303 890	33 359
1934—1938	×	20 644	64 672	14 114	25 576	350 065	28 061
1929	×	17 925	70 098	16 598	29 531	317 498	49 704
1930	×	22 404	69 580	14 639	23 476	309 023	47 170
1931	×	22 649	57 026	14 757	23 095	309 884	27 612
1932	×	13 464 ^a	61 105	14 008	23 908	299 745	23 786
1933	×	21 741	70 733	14 359	26 829	283 301	18 523
1934	×	20 804	64 640	14 526	25 507	334 704	25 665
1935	×	20 108	66 170	14 684	25 979	325 017	25 006
1936	×	21 326	63 640	14 014	26 401	342 813	25 554
1937	×	19 262	56 378	13 634	23 429	402 210	32 456
1938	×	21 719	72 534	13 713	26 565	345 582	31 624
Płony z <i>ha</i> w <i>q</i>							
1909—1913	×	12,4	11,2	11,8	10,2	103	245
1924—1928	×	11,4	10,0	11,2	10,3	102	200
1929—1933	×	11,8	11,4	12,1	11,6	113	212
1934—1938	×	11,9	11,2	11,8	11,4	121	216
1929	×	12,6	12,1	13,2	13,5	120	208
1930	×	13,6	11,8	11,9	10,7	116	255
1931	×	12,5	9,9	11,6	10,6	114	186
1932	×	7,8 ^a	10,8	11,6	10,8	110	205
1933	×	12,8	12,2	12,3	12,2	103	187
1934	×	11,9	11,5	12,3	11,6	121	229
1935	×	11,5	11,4	12,0	11,6	115	211
1936	×	12,2	10,9	11,8	11,7	118	210
1937	×	11,4	9,9	11,1	10,2	135	221
1938	×	12,4	12,3	11,6	11,7	114	210

^a Zmniejszenie z powodu rdzy.

TABL. 12. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PŁONY z ha
Województwa

Ziemłpody Województwa	Powierzchnia zasiewów w tys. ha			Zbiory w tys. q			Płony z ha w q		
	1934-1938 ^a	1938		1934-1938 ^a	1938		1934-1938 ^a	1938	
		Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 ha		Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 ha		Ogółem	w tym gospod. poniżej 50 ha
Pszennica	1 738	1 754	1 456	20 644	21 719	17 216	11,9	12,4	11,8
Warszawskie	127	125	104	1 393	1 554	1 254	11,0	12,4	12,1
Łódzkie	62	61	48	810	832	637	13,0	13,8	13,4
Kieleckie	121	122	102	1 575	1 521	1 239	13,0	12,5	12,1
Lubelskie	193	196	170	2 422	2 541	2 176	12,5	13,0	12,8
Białostockie	54	56	52	485	535	487	9,0	9,5	9,4
Wileńskie	25	28	25	189	217	187	7,5	7,6	7,6
Nowogródzkie	25	26	24	237	238	216	9,5	9,1	9,0
Poleskie	25	25	24	225	237	222	9,2	9,4	9,4
Wołyńskie	245	250	235	2 979	2 960	2 773	12,1	11,8	11,8
Poznańskie	127	113	59	1 872	2 043	994	14,8	18,1	16,9
Pomorskie	104	99	54	1 637	1 853	972	15,7	18,6	17,9
Śląskie	10	9	7	150	155	104	15,8	16,8	15,7
Krakowskie	101	105	97	1 017	1 122	1 025	10,0	10,7	10,5
Lwowskie	202	210	183	2 092	2 101	1 800	10,4	10,0	9,8
Stanisławowskie	90	94	81	985	1 060	902	10,9	11,3	11,1
Tarnopolskie	227	235	193	2 576	2 750	2 228	11,4	11,7	11,5
Zyto	5 774	5 895	5 221	64 672	72 534	62 516	11,2	12,3	12,0
Warszawskie	705	711	620	7 558	8 739	7 459	10,7	12,3	12,0
Łódzkie	548	552	505	6 455	6 933	6 254	11,8	12,6	12,4
Kieleckie	434	435	411	4 929	4 991	4 674	11,4	11,5	11,4
Lubelskie	432	439	410	4 943	5 374	4 993	11,4	12,3	12,2
Białostockie	340	343	324	3 228	3 696	3 466	9,5	10,8	10,7
Wileńskie	301	304	275	2 368	2 479	2 227	7,9	8,2	8,1
Nowogródzkie	277	286	266	2 815	3 074	2 842	10,2	10,8	10,7
Poleskie	285	291	275	2 906	3 103	2 917	10,2	10,7	10,6
Wołyńskie	396	409	394	4 511	4 657	4 475	11,4	11,4	11,3
Poznańskie	706	715	529	9 455	11 481	8 229	13,4	16,0	15,9
Pomorskie	499	507	378	6 282	7 694	5 565	12,6	15,2	14,7
Śląskie	54	54	47	799	891	754	14,8	16,5	16,1
Krakowskie	186	194	185	1 968	2 248	2 130	10,6	11,6	11,5
Lwowskie	320	336	313	3 195	3 480	3 217	10,0	10,4	10,3
Stanisławowskie	104	116	107	1 145	1 322	1 212	11,1	11,4	11,3
Tarnopolskie	187	203	182	2 115	2 375	2 102	11,3	11,7	11,6
Jęczmień	1 199	1 178	1 000	14 114	13 713	10 919	11,8	11,6	10,9
Warszawskie	67	68	52	837	884	642	12,6	12,9	12,3
Łódzkie	34	34	27	416	432	329	12,4	12,9	12,3
Kieleckie	104	99	93	1 226	1 114	1 029	11,8	11,2	11,1
Lubelskie	104	102	95	1 269	1 180	1 088	12,2	11,6	11,4
Białostockie	55	55	51	502	502	461	9,1	9,1	9,1
Wileńskie	59	58	53	443	441	400	7,4	7,6	7,6
Nowogródzkie	63	63	59	604	526	488	9,6	8,3	8,3
Poleskie	36	36	35	296	271	259	8,2	7,4	7,4
Wołyńskie	134	134	129	1 645	1 504	1 445	12,3	11,2	11,2
Poznańskie	106	103	52	1 621	1 770	850	15,3	17,3	16,3
Pomorskie	116	121	73	1 938	2 136	1 255	16,7	17,7	17,2
Śląskie	5	5	3	86	84	46	16,3	16,8	14,9
Krakowskie	62	62	60	615	630	599	9,9	10,1	10,1
Lwowskie	96	92	86	940	824	763	9,8	9,0	8,9
Stanisławowskie	31	26	24	308	264	236	10,1	10,0	9,9
Tarnopolskie	127	120	108	1 368	1 151	1 029	10,8	9,6	9,5

^a Przeciętne roczne.

(c. d. str. 79)

TABL. 12. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY Z ha (c. d.)
Województwa

Ziemiołody Województwa	Powierzchnia zasiewów w tys. ha			Zbiory w tys. q			Plony z ha w q		
	1934- -1938 ^a	1938		1934- -1938 ^a	1938		1934- -1938 ^a	1938	
		Ogół- tem	w tym gospod. poniżej 50 ha		Ogół- tem	w tym gospod. poniżej 50 ha		Ogół- tem	w tym gospod. poniżej 50 ha
Owies	2 250	2 277	1 999	25 576	26 565	22 625	11,4	11,7	11,3
Warszawskie	158	162	135	2 024	2 143	1 749	12,8	13,2	12,9
Łódzkie	122	123	105	1 654	1 695	1 424	13,6	13,8	13,6
Kieleckie	158	161	145	2 136	2 170	1 913	13,5	13,5	13,2
Lubelskie	193	196	178	2 407	2 438	2 185	12,4	12,5	12,3
Białostockie	162	163	153	1 418	1 572	1 473	8,7	9,7	9,6
Wileńskie	145	153	131	1 121	1 279	1 084	7,7	8,3	8,3
Nowogródzkie	125	128	116	1 225	1 134	1 013	9,8	8,8	8,8
Poleskie	91	96	90	819	801	741	9,0	8,3	8,3
Wołyńskie	201	206	194	2 368	2 392	2 247	11,8	11,6	11,6
Poznańskie	146	147	101	2 100	2 504	1 661	14,4	17,1	16,5
Pomorskie	92	94	65	1 338	1 472	978	14,5	15,7	15,1
Śląskie	33	33	29	498	544	463	15,3	16,5	16,0
Krakowskie	186	188	179	2 031	2 141	2 015	10,9	11,4	11,3
Lwowskie	245	241	219	2 385	2 362	2 116	9,7	9,8	9,7
Stanisławowskie	83	79	70	843	814	712	10,2	10,3	10,2
Tarnopolskie	110	107	89	1 209	1 104	911	11,0	10,4	10,2
Ziemniaki	2 899	3 030	2 671	350065	345582	300 599	121	114	113
Warszawskie	304	316	279	38 273	38 717	33 814	126	123	121
Łódzkie	230	238	214	29 789	30 691	27 348	129	129	128
Kieleckie	230	237	222	29 830	27 012	25 048	130	114	113
Lubelskie	224	233	213	30 483	32 420	29 556	136	139	138
Białostockie	149	157	148	16 959	16 471	15 527	114	105	105
Wileńskie	107	114	103	10 615	10 832	9 762	99	95	94
Nowogródzkie	116	124	116	13 311	13 752	12 778	114	111	110
Poleskie	138	149	142	15 430	15 993	15 199	112	107	107
Wołyńskie	178	192	186	19 149	18 951	18 201	107	98	98
Poznańskie	311	320	211	41 492	39 905	25 515	133	125	121
Pomorskie	214	222	160	25 891	23 189	16 341	121	105	102
Śląskie	40	41	37	5 401	5 310	4 627	134	129	127
Krakowskie	166	178	172	16 572	17 526	16 909	100	99	98
Lwowskie	228	236	220	25 168	24 564	22 709	110	104	103
Stanisławowskie	112	116	108	12 800	12 490	11 603	114	108	107
Tarnopolskie	152	157	140	18 902	17 759	15 662	124	113	112
Buraki cukrowe	130	150	60	28 061	31 624	11 809	216	210	196
Warszawskie	12	16	8	2 519	3 253	1 581	206	209	201
Łódzkie	8	9	5	1 692	2 080	987	227	220	205
Kieleckie	5	6	3	1 054	1 383	650	203	220	212
Lubelskie	12	14	6	2 244	2 727	1 273	187	194	193
Białostockie	0	0	0	12	30	15	158	193	158
Wileńskie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nowogródzkie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poleskie	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wołyńskie	7	8	5	1 308	1 506	857	182	178	167
Poznańskie	41	44	13	9 425	9 472	2 618	232	215	200
Pomorskie	32	36	13	7 358	8 145	2 687	232	225	206
Śląskie	1	1	0	214	252	65	228	229	238
Krakowskie	0	0	0	65	73	12	193	193	184
Lwowskie	6	7	3	1 100	1 233	475	189	190	180
Stanisławowskie	3	4	2	556	688	311	174	181	167
Tarnopolskie	3	5	2	513	782	278	166	173	156

^a Przeciętne roczne.

(dok. str. 80)

TABL. 12. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY Z *ha* (dok.)
Województwa

Ziemioplody Województwa ^a	Powierzchnia zasiewów w tys. <i>ha</i>			Zbiory w tys. <i>q</i>			Plony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1934- -1938b	1938		1934- -1938b	1938		1934- -1938b	1938	
		Ogół- tem	w tym gospod. poniżej 50 <i>ha</i>		Ogół- tem	w tym gospod. poniżej 50 <i>ha</i>		Ogół- tem	w tym gospod. poniżej 50 <i>ha</i>
Mieszanki ze zbóż na ziarno		132,0	95,3		1 780,0	1 216,5		13,5	12,8
Poznańskie		35,6	20,2		572,2	313,4		16,1	15,5
Pomorskie		32,9	21,3		536,7	336,5		16,3	15,8
Gryka	296,3	282,9	266,0	2156,7	2 128,9	2 009,5	7,3	7,5	7,5
Wołyńskie	74,0	70,6	68,1	571,0	580,9	560,7	7,7	8,2	8,2
Tarnopolskie	49,7	42,0	38,2	431,9	297,8	271,4	8,7	7,1	7,1
Lubelskie	39,2	37,2	36,5	300,4	333,7	328,0	7,7	9,0	9,0
Proso	84,9	85,6	83,0	1031,2	1 138,4	1 103,2	12,1	13,3	13,3
Wołyńskie	20,4	19,7	19,1	252,8	261,6	253,9	12,4	13,3	13,3
Poleskie	12,0	12,7	12,4	119,6	153,6	149,7	9,9	12,1	12,1
Lwowskie	12,0	11,5	11,3	135,3	138,1	136,3	11,3	12,0	12,0
Kieleckie	9,8	10,2	9,7	143,9	159,2	149,7	14,7	15,6	15,5
Lubelskie	9,4	9,1	9,0	111,8	124,2	122,5	12,0	13,7	13,7
Kukurydza	90,3	88,2	80,5	1073,0	1 262,3	1 140,8	11,9	14,3	14,2
Stanisławowskie	45,0	43,1	41,4	520,1	598,1	572,8	11,6	13,9	13,9
Tarnopolskie	39,1	37,4	33,9	464,6	541,2	488,9	11,9	14,5	14,4
Groch	156,6	137,8	105,9	1353,0	1 330,9	899,1	8,6	9,7	8,5
Wileńskie	26,3	22,9	21,7	153,9	157,4	148,4	5,8	6,9	6,8
Poznańskie	20,8	17,3	3,6	245,7	259,6	48,8	11,8	15,0	12,7
Białostockie	19,2	16,6	16,2	136,1	116,0	112,9	7,1	7,0	7,0
Fasola, bób, soczewica	38,4	36,5	34,3	383,0	409,8	382,8	10,0	11,2	11,2
Tarnopolskie	8,2	6,7	6,0	71,1	68,7	60,2	8,7	10,2	10,1
Stanisławowskie	5,5	5,0	4,9	47,0	48,5	47,5	8,5	9,7	9,7
Len-nasienie	131,2	147,8	136,1	683,2	683,9	628,4	5,2	4,6	4,5
Wileńskie	33,8	40,3	36,4	144,9	146,2	132,1	4,3	3,6	3,6
Nowogródzkie	18,2	22,2	21,6	94,3	96,8	94,1	5,2	4,4	4,4
Poleskie	14,0	16,1	15,9	79,8	82,0	80,8	5,7	5,1	5,1
Białostockie	11,9	14,0	13,8	67,7	71,3	70,1	5,7	5,1	5,1
Len-włókno	131,2	147,8	136,1	371,1	395,7	368,7	2,8	2,7	2,7
Wileńskie	33,8	40,3	36,4	87,3	91,8	82,6	2,6	2,3	2,3
Nowogródzkie	18,2	22,2	21,6	51,2	59,9	58,1	2,8	2,7	2,7
Poleskie	14,0	16,1	15,9	40,4	45,5	44,9	2,9	2,8	2,8
Białostockie	11,9	14,0	13,8	34,6	40,7	40,0	2,9	2,9	2,9
Konopie-nasienie	33,6	33,4	32,3	190,2	196,4	187,9	5,7	5,9	5,8
Wołyńskie	8,3	8,3	8,2	45,8	44,6	44,4	5,5	5,4	5,4
Tarnopolskie	5,9	5,9	5,4	41,3	45,4	41,3	7,0	7,7	7,7
Lwowskie	5,7	5,3	5,3	26,5	28,5	28,0	4,7	5,3	5,3
Konopie-włókno	33,6	33,4	32,3	118,1	128,4	123,5	3,5	3,8	3,8
Wileńskie	8,3	8,3	8,2	31,2	34,8	34,6	3,8	4,2	4,2
Tarnopolskie	5,9	5,9	5,4	21,8	23,7	21,6	3,7	4,0	4,0
Lwowskie	5,7	5,3	5,3	16,9	18,6	18,3	3,0	3,5	3,5
Rzepak i rzepik	54,9	66,2	25,4	508,3	716,6	227,5	9,3	10,8	9,0
Wołyńskie	12,4	12,3	9,8	102,8	114,6	91,6	8,3	9,3	9,3
Warszawskie	7,0	9,8	3,4	57,0	104,4	28,1	8,1	10,6	8,3
Chmiel	3,2	3,3	2,0	17,7	22,8	12,6	5,5	6,9	6,3
Wołyńskie	1,9	1,9	1,7	10,1	13,2	10,9	5,4	6,8	6,5
Lubelskie	0,5	0,5	0,0	3,5	4,6	0,1	6,5	8,6	8,2
Tytoń	6,1	7,9		113,7	146,1		18,7	18,5	
Tarnopolskie	2,4	2,6		37,8	38,2		15,8	14,5	

a Wymieniono województwa najbardziej charakterystyczne dla produkcji poszczególnych ziemioplodów. b Przeciętne roczne.

TABL. 13. ZBIORY NIEKTÓRYCH PASZ I SŁOMY

Lata Województwa	Siano						Słoma zbóż	
	łąko- we	konii- czyzny	sera- deli	wyki i bobiku	mie- szanek zbożo- wo- strącz- ko- wych	Innych pa- stew- nych oraz mie- szanek	ozli- mych	jarych
	w tysiącach q							
Polska 1934—1938^a	80 650	28 999^b	896^c	487^c	479^c	409^c	160 662	57 319
1938	89 434	34 258	910	501	552	430	186 605	62 434
Warszawskie	6 355	2 125	208	48	97	80	20 306	4 397
Lódzkie	3 443	868	81	11	15	20	15 642	3 115
Kieleckie	4 036	2 077	57	40	22	35	13 236	4 782
Lubelskie	6 991	2 865	100	84	40	37	16 099	5 924
Białostockie	5 017	1 673	64	49	61	31	8 145	2 824
Wileńskie	4 929	2 189	37	20	42	11	5 434	2 878
Nowogródzkie	4 201	1 575	103	21	22	17	5 921	2 748
Poleskie	10 201	507	142	35	31	13	6 515	1 818
Wolyńskie	10 251	2 416	10	64	41	49	15 095	6 372
Poznańskie	7 320	1 582	42	6	25	31	26 553	6 052
Pomorskie	5 720	2 837	51	12	45	31	16 794	4 887
Śląskie	1 084	670	1	1	1	3	2 040	956
Krakowskie	3 381	4 672	3	7	9	16	7 454	4 919
Lwowskie	8 178	3 808	10	31	19	21	12 137	5 294
Stanisławowskie	5 231	1 984	0	27	14	15	4 717	1 679
Tarnopolskie	3 096	2 410	1	45	68	20	10 517	3 789

a Przeciętne roczne. b Lata 1935—1938. c Lata 1936—1938.

TABL. 14. PRODUKCJA GŁÓWNYCH ZBÓŻ I ZIEMNIAKÓW NA JEDNEGO MIESZKAŃCA

Ziemniopłody	1924—	1929—	1934—	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
	1928 ^a	1933 ^a	1938 ^a										
	w kilogramach												
Zboża chlebowe	234	265	249	281	291	247	228	280	256	255	248	219	270
pszenica	50	61	60	57	71	70	41	66	62	59	62	56	62
żyto	184	204	189	224	220	177	187	214	194	196	186	163	208
jęczmień	42	46	41	53	46	46	43	44	43	43	41	39	39
Owies	68	79	75	95	74	72	73	81	76	77	77	68	76
Ziemniaki	818	945	1 025	1016	975	963	918	858	1002	961	1002	1165	992

a Przeciętne roczne.

TABL. 15. DATY ROZPOCZĘCIA NIEKTÓRYCH ROBÓT POŁOWYCH

Średnie według informacji korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego

Rodzaje robót	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Siewy owsa		6.IV	29.III	11.IV	28.III	8.IV	24.III
Sianokosy	20.VI	29.VI	15.VI	21.VI	15.VI	12.VI	18.VI
Żniwa żyta	17.VII	25.VII	13.VII	17.VII	10.VII	8.VII	15.VII
Siewy żyta	7.IX	12.IX	8.IX	12.IX	12.IX	10.IX	13.IX

TABL. 16. WARTOŚĆ PRODUKCJI POŁOWEJ I ŁAKOWEJ^a

Ziemniopłody	1928	1932	1935	1936	1937	1938	1937	1938
	w milionach zł						na ha w zł	
Ogółem (bez słomy) ^b : A			3 322	4 730	4 916	4 187	239	201
B	8 610	3 462	3 193	4 567	4 763	4 027		
Ziemniaki	1 998	875	858	1 185	1 328	1 099	445	363
Żyto	2 007	981	781	1 239	1 163	992	203	168
Pszenvca	723	362	341	529	509	417	301	237
Owies	791	315	322	464	448	372	195	163
Jęczmień	472	196	177	266	254	189	206	161
Buraki cukrowe	329	111	99	103	126	125	859	832
Koniczyna-nasienie			37	43	41	52	215	258
Gryka	69	30	32	35	45	31	157	111
Groch	86	31	25	33	27	26	175	192
Len-nasienie	42	12	22	25	32	28	216	192
Mieszanki ze zbóż na ziarno			19	30	32	25	225	189
Kukurydza			16	19	22	23	235	258
Proso	34	17	15	18	22	18	259	207
Rzepak i rzepik	14	8	14	20	25	28	421	432
Seradela-nasienie			12	17	13	14	105	113
Tytoń	10	8	10	10	14	15	1 987	1 868
Konopie-nasienie	11	4	4	5	6	6	173	177
Chmiel			3	3	2	3	711	969
Siano łąkowe	1 567	385	331	419	579	460	152	121
Siano koniczyny	457	127	162	216	185	221	214	237
Peluszka, wyka, bobik i lubina na nasienie			29	39	31	33		
Peluszka, wyka, bobik i seradela — na paszę			13	12	12	10		
Słoma	1 835	818	594	692	1 007	812	92.1	73.1

a Bez drobnych upraw, paru strączkowych i kilku innych ziemniopłodów.

b A—wszystkie ziemniopłody; B—bez ziemniopłodów uwzględnionych od 1935 r.

TABL. 17. PRODUKCJA ŚWIATOWA WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW I PRZETWORÓW ROLNICZYCH

Ziemniopłody i przetwory rolnicze	1909—1913 ^a	1932—1936 ^a	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	w milionach q								
Pszenvca	1 028.6	1 273.1	1 260.2	1 251.9	1 311.8	1 257.2	1 278.6	1 266.1	1 037.0 ^b
Żyto	450.4	465.3	433.8	474.6	508.1	440.8	461.0	442.1	226.4 ^b
Jęczmień	379.5	398.3	366.6	404.2	398.9	377.3	418.7	392.4	324.0 ^b
Owies	655.5	623.3	591.4	645.1	610.2	584.5	677.1	599.8	474.4 ^b
Ziemniaki	1 488.0	2 165.4	1 999.0	2 064.4	2 026.8	2 191.0	2 212.3	2 332.4	1 838.0 ^b
Buraki cukrowe	543.1	648.4	609.5	554.4	608.1	669.7	681.4	728.5	816.6
Kukurydza	1 060.3	1 065.2	1 166.0	1 251.0	1 098.0	934.0	1 093.0	949.9	1 151.0 ^b
Ryż	778.0	890.2	889.4	891.3	911.2	860.2	852.7	935.7	929.0
Soja		59.6	69.7	58.7	62.3	52.7	62.1	62.0	64.9
Kauczuk	1.1	8.8	8.1	7.2	8.7	10.3	8.9	8.7	11.5
Len-nasienie	28.2	34.1	41.6	33.3	31.5	35.4	34.1	36.4	25.5 ^b

a Przeciętne roczne. b Bez Z.S.R.R. Produkcję Z.S.R.R. w latach poprzednich ob. tabl. 18, str. 83—87.

U w a g a. Ob. uwagę na str. 83.

(dok. str. 83)

TABL. 17. PRODUKCJA ŚWIATOWA WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW I PRZETWORÓW ROLNICZYCH (dok.)

Ziemioplody i przetwory rolnicze	1909-	1932-	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
	-1913 ^a	-1936 ^a							
	w milionach q								
Len-włókno	7,4	7,0	6,9	6,0	6,7	6,9	7,7	7,7	8,2
Konopie-nasienie	4,5	3,1	3,8	3,4	3,3	2,6	2,9	2,9	0,7 ^b
Konopie-włókno	5,5	3,5	3,9	3,4	3,4	3,3	3,4	3,9	2,7 ^b
Bawełna-nasienie	97,3	118,7	119,3	105,5	118,2	107,2	119,4	143,3	170,1
Bawełna-włókno	47,9	57,4	59,7	51,9	57,6	51,3	57,4	68,8	83,0
Jula	15,3	14,7	10,1	12,9	14,6	15,5	13,2	17,5	15,8
Wetna	13,9	17,2	17,5	17,6	17,1	16,7	17,0	17,5	.
Jedwab naturalny	0,3	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6	0,5	0,5	.
Cukier: trzcinowy	82,8	156,8	161,2	146,4	149,1	147,3	161,1	179,9	176,0
buraczany	71,3	84,9	80,3	71,8	80,6	88,5	89,5	94,3	103,0
Wino ^c	141,1	187,7	174,6	185,0	172,5	207,3	220,5	153,0	178,0
Kawa	12,1	24,2	20,5	24,0	25,8	24,8	20,7	25,7	24,8
Herbata	3,8	4,7	4,7	4,9	4,5	4,7	4,6	4,7	.

^a Przeciętne roczne. ^b Bez Z.S.R.R. Produkcję Z.S.R.R. w latach poprzednich ob. tabl. 18, str. 83-87. ^c Miliony hektolitrów.

U w a g a. W krajach półkuli południowej zbiory w okresie od listopada roku sprawozdawczego do czerwca roku następnego.

Źródło: *Annuaire International de Statistique Agricole 1937/38*, Rzym 1938.

TABL. 18. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PŁONY Z *ha* WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraja	Powierzchnia w tys. <i>ha</i>			Zbiory w mil. <i>q</i>			Płony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1909- -1913 ^a	1932- -1936 ^a	1937	1909- -1913 ^a	1932- -1936 ^a	1937	1909- -1913 ^a	1932- -1936 ^a	1937
Pszenica									
Anglia	750	699	743	15,9	16,1	15,3	21,2	23,0	20,6
Argentyna	6 023	6 518	6 173	40,0	63,1	50,3	6,6	9,6	8,1
Australia	3 077	5 465	5 587	24,6	44,6	49,1	8,1	8,1	8,8
Bułgaria	1 010	1 215	1 309	6,3	13,7	17,7	6,2	11,3	13,5
Czechosłowacja		915	849		16,0	14,0		17,5	16,4
Egipt	532	612	575	9,3	11,9	12,4	17,5	19,4	21,5
Francja	6 787	5 374	5 095	88,6	85,7	69,0	13,1	15,9	13,5
Hiszpania	3 864	4 518		35,5	42,9		9,2	9,5	
Indie Bryt.	11826	13 839	13 445	95,8	95,5	99,7	8,1	7,0	7,4
Japonia	477	620	716	6,4	11,7	13,7	13,5	18,8	19,2
Jugosławia		2 083	2 132		21,7	23,5		10,4	11,0
Kanada	4 025	10 269	10 348	53,6	81,8	49,6	13,3	7,9	4,8
Niemcy	1 657	2 197	1 975	37,7	48,5	44,7	22,7	22,0	22,6
Polska	1 353	1 733	1 693	16,8	19,5	19,3	12,4	11,2	11,4
Rumunia		3 187	3 552		25,9	37,6		8,1	10,6
Stany Zj. Am.	19060	20 297	26 086	187,8	168,1	237,9	9,9	8,3	9,1
Turcja		3 253	3 368		27,3	38,2		8,4	11,3
Węgry	1 511	1 593	1 511	20,0	21,6	19,6	13,2	13,6	13,0
Włochy		5 027	5 188		71,6	80,6		14,3	15,5
Z. S. R. R.	29950	35 789		206,0	280,2		6,9	7,8	
Żyto									
Austria	419	382	361	5,7	5,9	4,3	13,6	15,5	11,9
Czechosłowacja		1 018	967		17,7	14,8		17,3	15,3
Francja	1 253	682	662	13,3	8,1	7,4	10,6	11,9	11,2
Litwa	552	495	509	5,0	6,0	6,1	9,0	12,0	11,9
Niemcy	5 164	4 504	4 156	95,9	79,1	69,2	18,6	17,6	16,6

^a Przeciętne roczne.

U w a g a. Ob. uwagę na str. 86.

(c. d. str. 84)

TABL. 18. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY Z *ha* WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH (c. d.)

Kraje	Powierzchnia w tys. <i>ha</i>			Zbiory w mil. <i>q</i>			Plony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1909- -1913 ^a	1932- -1936 ^a	1937	1909- -1913 ^a	1932- -1936 ^a	1937	1909- -1913 ^a	1932- -1936 ^a	1937
Żyto (dok.)									
Polska . . .	5 087	5 735	5 721	57,1	65,3	56,4	11,2	10,9	9,9
Rumunia . . .		383	438		3,4	4,5		8,8	10,3
Stany Zj. Am. . .	905	1 192	1 554	9,2	8,2	12,6	10,1	6,6	8,1
Węgry	680	644	615	8,0	7,6	6,2	11,8	11,7	10,0
Z. S. R. R. . .	25100	24 768		189,1	219,3		7,5	8,9	
Jęczmień									
Alger	1 374	1 306	1 252	10,0	7,6	6,0	7,3	5,8	4,8
Argentyna . . .	47	551	457	0,4	6,6	5,1	7,6	12,0	11,2
Czechosłowacja .		663	671		11,9	11,2		18,0	16,6
Dania		350	369		9,9	11,0		28,2	29,8
Francja	804	724	714	11,5	10,6	10,0	14,3	14,6	13,9
Hiszpania	1 420	1 886		16,3	23,4		11,5	12,4	
Indie Bryt. . . .	3 221	2 582	2 600	31,7	24,4	23,5		9,4	9,0
Japonia	1 290	786	756	20,9	16,1	15,8	16,1	20,5	20,8
Kanada	637	1 566	1 753	9,9	15,8	18,1	15,3	10,1	10,3
Korea	365	1 021	1 087	4,2	10,4	13,7	11,5	10,2	12,6
Niemcy	1 399	1 605	1 714	28,7	33,3	36,4	21,2	20,8	21,2
Polska	1 265	1 191	1 233	14,9	14,3	13,6	11,8	12,0	11,1
Rumunia		1 723	1 513		13,5	9,2		7,8	6,1
Stany Zj. Am. . .	3 084	4 060	4 030	40,2	43,6	47,8	13,1	10,4	11,9
Turcja		1 581	1 784		15,9	22,8		10,0	12,8
Węgry	525	466	476	7,1	6,6	5,6	13,6	14,2	11,7
Z. S. R. R. . . .	10520	7 832		90,5	69,7		8,6	8,9	
Owies									
Anglia	1 352	1 047	930	23,6	21,5	18,8	17,4	20,5	20,2
Argentyna	799	749	719	7,9	8,1	6,9	9,9	10,8	9,6
Czechosłowacja .		786	777		13,3	13,7		16,9	17,7
Dania		382	376		9,8	10,2		25,8	27,2
Francja	3 978	3 329	3 218	53,5	47,1	45,6	13,4	14,1	14,2
Kanada	3 884	5 487	5 280	54,2	52,0	41,4	13,9	9,5	7,8
Niemcy	3 884	3 036	2 845	76,8	60,1	59,2	19,8	19,8	20,8
Polska	2 749	2 221	2 294	28,1	25,7	23,4	10,2	11,6	10,2
Rumunia		810	785		6,9	5,1		8,5	6,5
Stany Zj. Am. . .	15118	14 641	14196	166,0	130,8	166,4	11,0	8,8	11,7
Szwecja	792	665	664	12,5	12,0	12,7	15,8	18,1	19,1
Z. S. R. R. . . .	16700	17 210		134,3	159,6		8,0	9,3	
Ziemiaki									
Anglia	302	309	290	47,2	52,2	49,9	156,4	168,9	172,4
Austria	155	204	218	13,0	25,1	32,2	83,4	122,9	148,0
Czechosłowacja .		744	772		90,9	123,6		122,1	160,1
Francja	1 646	1 410	1 421	143,4	155,1	147,2	87,1	110,0	103,6
Hiszpania	260	447		30,8	50,2		118,1	112,8	
Niemcy	2 758	2 844	2 888	379,6	450,4	553,1	137,7	158,4	191,5

^a Przeciętne roczne.

(c. d. str. 85)

U w a g a. Ob. uwagę na str. 86.

TABL. 18. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PŁONY Z *ha* WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH (c. d.)

Kraje	Powierzchnia w tys. <i>ha</i>			Zbiory w mil. <i>q</i>			Płony z <i>ha</i> w <i>q</i>		
	1909- 1913 ^a	1932- 1936 ^a	1937	1909- 1913 ^a	1932- 1936 ^a	1937	1909- 1913 ^a	1932- 1936 ^a	1937
Ziemniaki (dok.)									
Polska . . .	2 404	2 788	2 980	247,9	317,1	402,2	103,0	113,7	134,9
Rumunia . . .	.	203	216	.	17,5	19,3	.	85,8	89,2
Stany Zj. Am. . .	1 488	1 389	1 286	97,4	100,3	106,5	65,4	72,2	82,8
Węgry	242	292	296	19,4	18,8	25,6	80,2	64,1	86,4
Włochy	.	403	390	.	24,9	28,7	.	61,8	73,6
Z. S. R. R. . . .	2 925	6 570	7 407	202,0	532,8	.	69,1	83,9	.
Buraki cukrowe									
Anglia	1	141	127	.	33,3	25,8	.	234,3	204,1
Czechosłowacja . . .	.	152	181	.	39,1	59,9	.	256,4	331,0
Francja	.	316	288	.	89,0	76,5	.	281,6	265,6
Hiszpania	36	83	.	8,6	19,7	.	241,8	237,3	.
Niemcy	467	339	455	139,9	99,0	157,0	299,7	291,9	344,8
Polska	168	113	147	41,1	23,7	32,5	245,0	209,0	221,1
Stany Zj. Am.	196	328	304	44,1	80,8	79,4	224,7	245,8	260,8
Włochy	53	94	128	18,0	24,5	33,1	335,5	265,4	258,6
Z. S. R. R. . . .	617	1 283	1 130	99,2	119,9	211,0	160,7	96,0	185,0
Kukurydza									
Argentyna	3 525	4 714	2 990	48,7	88,0	45,0	13,8	18,2	15,1
Brazylia	3 058	4 090	.	38,0	58,4	.	16,9	14,3	.
Indie Bryt.	2 932	2 487	.	21,1	21,3	.	.	8,6	.
Jugosławia	.	2 578	2 691	.	43,5	53,4	.	16,8	19,8
Mandżuria	.	1 149	1 394	.	17,9	20,8	.	15,6	15,0
Meksyk	2 466	3 046	.	33,9	17,7	.	8,5	5,8	.
Polska	66	92	92	0,7	0,9	1,0	10,7	10,2	11,2
Rumunia	.	5 007	5 159	.	52,8	47,5	.	10,5	9,2
Stany Zj. Am.	42 181	40 284	37 964	689,0	538,6	671,9	16,3	13,2	17,7
Węgry	859	1 146	1 204	15,1	20,7	27,6	17,5	18,1	22,9
Włochy	.	1 461	1 471	.	28,7	34,2	.	19,6	23,3
Z. S. R. R. . . .	1 320	3 461	.	13,4	37,2	.	10,1	10,1	.
Ryż									
Filipiny	1 114	1 968	.	8,2	21,1	19,8	7,3	10,6	.
Indie Bryt.	31 991	33 788	34 339	486,3	467,1	474,3	16,5	13,8	13,8
Indie Hol.	3 010	3 806	.	40,7	57,0	.	15,8	15,0	.
Indochiny	3 460	5 459	.	53,9	59,0	.	15,6	10,8	.
Japonia	2 954	3 176	3 190	90,9	114,3	123,1	30,7	36,0	38,6
Korea	1 176	1 656	1 625	18,4	32,9	48,9	15,9	19,9	30,1
Syjam	1 831	2 831	2 912	28,5	45,6	47,0	.	16,1	16,1
Soja									
Mandżuria	.	3 592	3 540	.	41,0	41,2	.	11,4	11,6
Stany Zj. Am.	.	675	946	.	6,8	11,2	.	10,0	11,8

a Przeciętne roczne.

U w a g a: Ob. uwagę na str. 86.

(dok. str. 86)

TABL. 18. POWIERZCHNIA ZASIEWÓW, ZBIORY I PLONY Z *ha* WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH (dok.)

Kraje	Powierzchnia w tys. ha			Zbiory w mil. q			Plony z ha w q		
	1909- -1913a	1932- -1936a	1937	1909- -1913a	1932- -1936a	1937	1909- -1913a	1932- -1936a	1937
Len - nasienie									
Argentyna . . .	1 537	2 435	2 293	7,9	17,3	15,4	5,1	7,1	6,7
Indie Bryt. . .	1 545	1 335	1 454	5,0	4,1	4,2	3,2	3,1	2,9
Kanada . . .	419	139	98	3,1	0,4	0,2	7,4	2,7	1,8
Łotwa . . .	76	51	69	0,3	0,2	0,2	3,7	3,0	3,2
Niemcy . . .		17	57		0,1	0,4		7,2	7,3
Polska . . .	82	110	146	0,4	0,6	0,8	5,4	5,2	5,2
Stany Zj. Am. .	1 008	611	374	5,0	2,2	1,8	4,9	3,5	4,7
Urugwaj . . .	51	135	159	0,2	0,7	1,0	4,7	5,3	6,6
Z. S. R. R. . .	1 295	2 584		4,9	7,4		3,8	2,8	
Len - włókno									
Belgia . . .	20	16	28	0,2	0,1	0,2	11,0	7,8	8,5
Estonia . . .	42	22	31	0,2	0,1	0,1	4,0	3,1	3,3
Francja . . .		24	28		0,2	0,2		6,3	6,9
Litwa ^b . . .	55	65	88	0,2	0,2	0,3	4,4	3,5	3,5
Łotwa . . .	70	51	69	0,3	0,2	0,2	4,3	3,2	3,3
Niemcy . . .	15	17	57		0,1	0,3		6,3	6,0
Polska . . .	82	110	146	0,4	0,3	0,4	5,1	2,9	2,6
Z. S. R. R. . .	1 295	2 254	1 196	5,1	5,3	5,7	4,0	2,4	4,8
Konopie - nasienie									
Czechosłowacja		7	7		0,04	0,03		5,1	4,7
Polska . . .	33	33	34	0,2	0,2	0,2	5,5	5,3	5,5
Rumunia . . .		48	51		0,2	0,2		4,2	4,6
Węgry . . .	11	10	14	0,1	0,02	0,01	4,5	2,5	0,8
Z. S. R. R. . .	687	667	610	3,9	2,5		5,7	3,9	
Konopie - włókno									
Jugosławia . . .		38	55		0,4	0,5		9,3	9,2
Korea . . .	19	27		0,1	0,2		4,0	7,1	
Polska . . .	33	33	34	0,2	0,1	0,1	6,2	3,4	3,4
Rumunia . . .		48	51		0,3	0,3		5,4	5,3
Włochy . . .	81	63	87	0,8	0,7	1,1	10,3	10,5	12,4
Z. S. R. R. . .	687	667	610	3,3	1,5		4,8	2,3	
Bawełna - włókno									
Argentyna . . .	2	244	419	0,01	0,5	0,6	2,9	2,1	1,5
Brazylia . . .	359	1 546	2 700	0,9	2,8	4,8	2,5	1,8	1,8
Chiny . . .		2 627	4 550	4,8	6,2	7,0		2,4	1,5
Egipt . . .	705	673	831	3,2	3,5	4,9	4,5	5,2	6,0
Indie Bryt. . .	9 102	9 864	10 566	7,8	9,7	10,6	0,9	1,0	1,0
Meksyk . . .	99	201	336	0,4	0,5	0,7	4,4	2,7	2,2
Stany Zj. Am. .	13 821	12 125	13 731	28,3	25,5	41,1	2,0	2,1	3,0
Turcja . . .	182	194	317	0,2	0,4	0,6	1,2	2,0	1,9
Uganda . . .	23	502	703	0,04	0,5	0,6	2,1		
Z. S. R. R. . .	635	2 030	2 090	2,0	5,0	8,2	3,1	2,5	3,9
Juta									
Indie Bryt. . .	1 199	1 003	1 158	15,3	14,7	15,6	12,7	14,6	13,5

a Przeciętne roczne. b Len i konopie.

U w a g a. W krajach półkuli południowej zbiory w okresie od listopada roku sprawozdawczego do czerwca roku następnego.

Ź r ó d ł o: *Annuaire International de Statistique Agricole 1937/38*, Rzym 1938.

TABL. 19. PRODUKCJA WEŁNY, JEDWABIU NATURALNEGO, CUKRU TRZCINOWEGO I BURACZANEGO ORAZ WINA W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Produkcja w tys. ton			Kraje	Produkcja w tys. ton		
	1909- -1913 ^a	1932- -1936 ^a	1937		1909- -1913 ^a	1932- -1936 ^a	1937
Włna				Cukier trzcinowy w wartości cukru białego (dok.)			
Australia	322,7	455,4	453,6	Brazylia	260,2	1 048,8	1 017,0
Stany Zj. Am.	142,3	204,4	206,2	Filipiny	344,5	1 074,6	1 000,0
Argentyna	150,7	171,5	173,3	Wyspy Hawaj.	480,1	861,5	884,3
Nowa Zelandia	81,6	130,5	142,0	Portoriko	306,6	784,6	836,5
Z. S. R. R.	145,0	69,7	117,5	Australia	187,6	624,3	760,2
Zw. Płd.-Afr.	71,5	123,3	104,3	Cukier buraczany w wart. cukru białego			
Urugwaj	60,4	48,9	52,6	Z. S. R. R.	1 291,3	1 451,2	2 500,0
Anglia	61,7	51,8	48,5	Niemcy	2 033,2	1 378,7	1 965,3
Indie Bryt.	29,5	45,0		Stany Zj. Am.	584,5	1 191,1	1 164,8
Polska		4,3	5,1	Francja	681,9	900,3	870,0
Jedwab naturalny				Czechosłowacja		543,0	659,8
Japonia	14,1	43,0	43,5	Polska	634,8	379,9	505,9
Chiny ^b	9,0	5,0	5,5	Anglia	2,2	483,6	383,2
Włochy	3,6	3,0		Wino w tysiącach hl			
Korea	0,1	1,6		Francja	50 226,0	59 846,2	54 000,0
Cukier trzcinowy w wart. cukru białego				Włochy	46 017,0	37 924,4	34 001,0
Indie Bryt.	1 441,9	3 304,0	3 220,0	Hiszpania	14 863,0	18 544,0	17 200,0
Kuba	1 954,0	2 393,0	2 863,1	Alger	7 904,0	17 424,2	15 424,0
Indie Hol.	1 305,4	901,5	1 422,0	Rumunia	1 417,0	8 239,6	10 663,0
Japonia i Formoza	226,1	921,0	1 294,5	Portugalia	4 142,0	7 237,6	8 100,0

^a Przeciętne roczne. ^b Szacunek.

Źródła: *Annuaire International de Statistique Agricole 1937/38*, Rzym 1938; *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1937/38*, Genewa 1938.

TABL. 20. POWIERZCHNIA LASÓW W 1937 R.

Województwa	Powierzchnia lasów		Lasy państwowe Stan w dn. 1.X 1937 r.	Lasy niepaństwowe Stan w dn. 31.XII 1937 r.		
	Ogółem w tys. ha	W % ogólnej powierzchni		Ogółem	w tym	
			poniżej 30 ha ^a		powyżej 500 ha	
				w tysiącach hektarów		
Polska	8 623,9	22,2	3 338,6	5 285,3	929,9	3 255,4
Warszawskie	335,5	11,4	129,6	205,9	40,7	97,8
Łódzkie	279,2	14,7	77,9	201,3	57,3	87,8
Kieleckie	542,6	21,2	251,8	290,8	81,9	153,4
Lubelskie	516,9	16,6	102,6	414,3	198,2	165,7
Białostockie	790,9	24,4	532,4	258,5	132,2	81,8
Wileńskie	613,8	21,2	257,5	356,3	39,5	224,9
Nowogródzkie	552,5	24,1	221,6	330,9	51,2	221,0
Poleskie	1 221,9	33,3	450,9	771,0	38,5	643,6
Wolyńskie	848,9	23,7	366,6	482,3	41,8	384,8
Poznańskie	525,3	19,8	264,6	260,7	32,8	139,8
Pomorskie	438,3	26,7	332,8	105,5	23,6	38,2
Śląskie	117,6	27,9	30,7	86,9	7,7	70,9
Krakowskie	363,3	20,9	32,0	331,3	84,5	168,1
Lwowskie	661,6	23,3	27,5	634,1	44,7	418,6
Stanisławowskie	574,6	34,0	260,1	314,5	25,6	219,1
Tarnopolskie	241,0	14,6	0,0	241,0	29,7	139,9

^a W województwach wschodnich poniżej 50 ha.

Źródło: Dane Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

TABL. 21. ZMIANY POWIERZCHNI LASÓW W 1937 R.^a

Województwa	Przybyło			Ubyło				
	Ogółem	wskutek zalesienia		Ogółem	w związku			
		gruntów użytk. rolniczo	nieużytków		z parcelacją	z likwidacją serwitutów	ze scaleniem	z innymi przyczynami
w tysiącach hektarów								
Polska	22,8	14,0	8,8	16,6	3,4	2,1	7,0	4,1
Centralne	11,1	5,1	6,0	4,7	1,7	0,3	1,6	1,1
Wschodnie	3,0	2,6	0,4	11,2	1,4	1,8	5,4	2,6
Zachodnie	7,0	5,3	1,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2
Południowe	1,7	1,0	0,7	0,5	0,3	0,0	0,0	0,2

^a Bez lasów niepaństwowych poniżej 30 ha, a w województwach wschodnich poniżej 50 ha.

TABL. 22. NIEKTÓRE GATUNKI DRZEW W LASACH

Województwa	Iglaste				Liściaste				
	Sosna	Świerk	Jodła	Inne	Dąb	Buk	Brzoza, osika	Olsza	Inne
w odsetkach ogólnej powierzchni leśnej									
Las państwowe w 1938 r. ^a									
Polska	66	12	3	0	4	2	6	6	1
Warszawskie	89	1	0	0	3	0	2	5	0
Łódzkie	90	3	1	0	2	0	2	2	0
Kieleckie	76	1	12	0	4	1	3	3	0
Lubelskie	72	0	2	0	13	0	7	4	2
Białostockie	71	9	0	0	3	0	5	9	3
Wileńskie	62	14	0	0	1	0	16	7	0
Nowogrodzkie	57	13	0	0	1	0	15	14	0
Poleskie	60	3	0	0	3	0	15	17	2
Wolyńskie	66	0	0	0	14	0	12	6	2
Poznańskie	89	1	0	0	7	0	2	1	0
Pomorskie	93	1	0	0	2	2	1	1	0
Śląskie	51	38	2	0	5	3	0	0	1
Krakowskie	33	36	18	0	6	3	0	2	2
Lwowskie	1	9	54	0	17	16	0	0	3
Stanisławowskie	1	67	13	0	3	15	0	0	1
Tarnopolskie									
Las niepaństwowe w 1932 r. ^b									
Polska	53	11	5	0	5	5	10	8	3
Warszawskie	81	0	0	0	3	0	8	7	1
Łódzkie	79	5	1	0	1	0	11	3	0
Kieleckie	72	4	5	0	1	0	9	9	0
Lubelskie	78	0	3	0	4	1	8	4	2
Białostockie	69	13	0	0	0	0	7	10	1
Wileńskie	63	16	0	0	0	0	12	9	0
Nowogrodzkie	59	16	0	0	2	0	12	10	1
Poleskie	55	2	0	0	5	0	17	20	1
Wolyńskie	59	0	0	0	15	0	13	13	0
Poznańskie	82	2	0	0	5	0	6	5	0
Pomorskie	82	4	0	0	4	2	4	2	2
Śląskie	77	16	1	0	1	3	1	1	0
Krakowskie	31	35	20	0	0	12	1	1	0
Lwowskie	33	10	15	0	5	18	9	6	4
Stanisławowskie	0	50	13	0	4	15	9	2	7
Tarnopolskie	20	1	0	0	13	12	13	7	34

^a Podział administracyjny obowiązujący do dn. 31.III 1939 r. ^b Podział administracyjny obowiązujący do dn. 31.III 1933 r.

TABL. 23. UŻYTKOWANIE DRZEWOSTANÓW W 1938 R.

Województwa Podział administra- cyjny obowiązujący do dn.31.III 1939 r.	Lasy państwowe ^a			Województwa Podział administra- cyjny obowiązujący do dn. 31.III 1938 r.	Lasy niepaństwowe ^b		
	Ogół- tem	drewno			Ogół- tem	drewno	
		użytko- we	opa- łowe			użytko- we	opa- łowe
	w tys. m ³				w tys. m ³		
Polska	8 838	6 022	2 816	Polska	7 569	4 222	3 347
Warszawskp	211	151	60	Warszawskie	177	99	78
Łódzkie	126	90	36	Łódzkie	148	90	58
Kieleckie	837	607	230	Kieleckie	391	247	144
Lubelskie	332	243	89	Lubelskie	439	291	148
Białostockie	1 300	848	452	Białostockie	206	131	75
Wileńskie	597	394	203	Wileńskie	302	165	137
Nowogródzkie	514	343	171	Nowogródzkie	369	251	118
Poleskie	963	696	267	Poleskie	575	289	286
Wołyńskie	875	553	322	Wołyńskie	522	255	267
Poznańskie	514	314	200	Poznańskie	515	282	233
Pomorskie	1 004	685	319	Pomorskie	148	82	66
Śląskie	140	100	40	Śląskie	183	143	40
Krakowskie	85	61	24	Krakowskie	749	550	199
Lwowskie	127	89	38	Lwowskie	1 462	696	766
Stanisławowskie	1 213	848	365	Stanisławowskie	811	479	332
Tarnopolskie	—	—	—	Tarnopolskie	572	172	400

^a Okres od I.X 1937 r. do 30.IX 1938 r. ^b Bez lasów o powierzchni poniżej 30 ha, a w województwach wschodnich poniżej 50 ha.

TABL. 24. EKSPLOATACJA LASÓW PAŃSTWOWYCH^a

Wyszczególnienie	1930— —1931	1931— —1932	1932— —1933	1933— —1934	1934— —1935	1935— —1936	1936— —1937	1937— —1938
Powierzchnia wyrąba- na w tys. ha	24,2	22,0	23,2	25,7	25,2	24,9	23,1	23,3
Wyrąb roczny grubiz- nyb w mil. m ³	6,4	7,0	6,4	7,4	7,8	8,0	8,6	8,8
Sprzedana masa gru- bizny, drobnicy i karpiny w mil. m ³	8,3	7,8	8,0	8,2	9,2	9,7	9,8	10,4
Powierzchnia zalesiona w tys. ha	69,7	42,0	35,8	33,4	32,8	35,8	33,8	34,1

^a Okresy od I.X do 30.IX następnego roku. ^b Drewno użytkowe i opałowe.

U w a g a. Wydatki i dochody lasów państwowych ob. dział XXIV, tabl. 24, str. 387.

TABL. 25. POWIERZCHNIA I EKSPLOATACJA LASÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Powierzchnia lasów			Wyrąb roczny grubizny		
	Lata	Ogółem w tysiącach ha	W % ogólnej powierzchni	Lata	Ogółem	w tym drewno użytkowe
						w tysiącach m ³
Z.S.R.R.	1933	949 906	44,7	1935	205 700	113 900
Kanada	1928	298 221	32,8	1930	86 563	59 261
Stany Zjedn. Am.	1930	200 677	26,1	1930		61 474
Finlandia	1921-24	25 264	73,5	1935	38 600	
Szwecja	1923-29	23 181	56,5	1932	34 000	21 900
Japonia	1930	23 023	60,2	1930	64 507	13 269
Niemcy	1935	12 948	27,5	1934-35	49 900	33 700
Francja	1934	10 559	19,2	1932	25 400	7 000
Polska	1937	8 624	22,2	1938	16 407	10 244
Jugosławia	1935	7 642	30,6	1936	16 000	6 500
Norwegia	1919-32	7 629	24,7	1920-26	9 000	6 328
Rumunia	1929	7 134	24,2	1933	16 568	7 142
Włochy	1935	5 808	18,7	1934-35	8 746	3 041
Czechosłowacja	1930	4 643	33,0	1929-30	18 216	11 587
Bulgaria	1933	2 971	28,8	1933	2 472	659
Szwajcaria	1935	1 004	24,3	1934	3 000	1 400

Źródło: *Annuaire International de Statistique Forestière 1933/35*, Rzym 1936.

TABL. 26. ZBIORY OWOCÓW

Wyszczególnienie	Jabłonie	Grusze	Śliwy	Wiśnie	Cze-reśnie	
Zbiory w tys. q						
Ogółem	1934	1 910	380	180	130	80
	1935	2 150	420	390	100	80
	1936	2 130	640	240	270	170
	1937	4 960	940	580	250	190
Flony w kg						
Z jednego drzewa:						
zdolnego do owocowania	1936	22	23	9	19	22
	1937	47	32	20	18	22
owocującego	1936	39	38	20	24	28
	1937	62	48	29	23	27

TABL. 27. ROZWÓJ JEDWABNICTWA

Wyszczególnienie	1924-1929 ^a	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Liczba hodowców	159	362	400	408	520	744	850	896	1 002	1 271	1 322
Waga jajeczek użytych do hodowli w hg	19 ^b	15	21	26	46	50	49	60	63	100	113
Produkcja oprzędów w kg	1 260 ^b	843	1 490	2 068	3 414	3 155	3 839	4 509	5 993	8 745	11 130

^a Przeciętne roczne. ^b Lata 1926-1928.

Źródło: Dane Ministerstwa Sprawiedliwości (więzienia), Centralnej Doświadczalnej Stacji Jedwabniczej w Milanówku, Związku Hodowców Jedwabników w Polsce i Krajowego Gospodarskiego Towarzystwa „Siłskij Hospodar” we Lwowie.

TABL. 28. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

A. Polska, Poszczególne lata

Zwierzęta gospodarskie									1938	
	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	Ogół- tem	w tym wieś
	w tysiącach sztuk									
Konie	4 103	4 124	3 940	3 773	3 764	3 760	3 824	3 890	3 916	3 737
poniżej 1 roku	284	283	192	138	165	213	251	296	315	309
od 1 do 3 lat	289	313	326	277	204	178	234	292	342	337
od 3 do 4 lat	264	274	256	266	248	164	145	182	234	230
4-letnie i starsze	3 266	3 254	3 166	3 092	3 147	3 205	3 194	3 120	3 025	2 861
Bydło rogate	9 399	9 786	9 461	8 985	9 258	9 759	10 200	10 572	10 554	10 218
poniżej 1 roku	1 500	1 579	1 259	1 154	1 408	1 613	1 646	1 667	1 520	1 486
roczne i starsze: woły i buhaje	495	466	427	342	342	405	445	466	432	424
jałowizna	1 213	1 190	1 202	1 059	1 056	1 188	1 336	1 386	1 365	1 331
krowy	6 191	6 551	6 573	6 430	6 452	6 553	6 773	7 053	7 237	6 977
Trzoda chlewna	6 047	7 321	5 844	5 753	7 091	6 723	7 060	7 696	7 525	7 263
poniżej 6 miesięcy	3 155	3 754	2 783	2 981	3 767	3 474	3 600	4 105	3 795	3 657
6-miesięczna i starsza	2 892	3 567	3 061	2 772	3 324	3 249	3 460	3 591	3 730	3 606
Owce	2 492	2 599	2 488	2 557	2 554	2 802	3 024	3 188	3 411	3 381
poniżej 1 roku	1 018	1 086	1 032	1 103	1 095	1 251	1 352	1 424	1 551	1 540
roczne i starsze	1 474	1 513	1 456	1 454	1 459	1 551	1 672	1 764	1 860	1 841
Kozy	227	237	248	278	321	355	383	406	420	341

B. Województwa, Rok 1938

Miasta. Wieś Wielkość gospodarstw Województwa	Ko- nie	Bydło rogate		Trzoda chlewna	Owce	Kozy	Ko- nie	Bydło roga- te	Trzoda chlewna	Owce
		Ogół- tem	w tym krowy							
w tysiącach sztuk							na 100 ha ziemi użytkowa- nej rolniczo przypada szt.			
Polska	3 916	10 554	7 237	7 525	3 411	420	15,3	41,2	29,4	13,3
Miasta	179	336	260	262	30	79	23,4	43,9	34,2	3,9
Wieś	3 737	10 218	6 977	7 263	3 381	341	15,1	41,2	29,3	13,6
Gospodarstwa: poniżej 50 ha	3 346	9 511	6 565	6 878	2 939	339	.	.	.	.
50 ha i więcej	391	707	412	385	442	2	.	.	.	.
M. st. Warszawa	8	3	2	1	0	1	0	0	0	0
Warszawskie	341	852	615	732	75	6	14,8	37,1	31,8	3,3
Łódzkie	219	633	454	422	102	19	15,1	43,7	29,1	7,0
Kieleckie	248	725	507	398	45	28	16,1	47,1	25,8	2,9
Lubelskie	330	749	551	722	95	3	17,5	39,6	38,2	5,0
Białostockie	249	500	344	469	361	1	15,7	31,6	29,6	22,8
Wileńskie	220	514	367	394	648	3	12,5	29,3	22,5	37,0
Nowogródzkie	194	475	333	384	432	1	13,8	33,9	27,4	30,8
Poleskie	188	659	395	435	542	2	9,9	34,7	22,9	28,5
Wołyńskie	416	915	574	709	277	5	18,8	41,5	32,1	12,6
Poznańskie	308	871	559	960	126	148	14,5	40,9	45,1	5,9
Pomorskie	256	654	441	693	217	43	14,7	37,6	39,0	12,5
Śląskie	33	128	93	79	7	56	13,7	53,1	32,8	2,9
Krakowskie	157	807	556	248	90	39	13,1	67,4	20,7	7,5
Lwowskie	359	1 071	764	357	111	19	18,3	54,5	18,2	5,7
Stanisławowskie	139	467	315	195	186	26	13,8	46,4	19,4	18,5
Tarnopolskie	251	531	367	327	97	20	19,5	41,3	25,4	7,5

TABL. 29. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Lata	Konie	Bydło rogate	Trzoda chlewna	Owce	Konie	Bydło rogate	Trzoda chlewna	Owce
		w tysiącach sztuk				na 100 ha ziemi użytkowanej rolniczo przypada szt.			
Anglia	1938	1 096	8 697	4 366	26 302	5,6	44,1	22,1	133,4
Argentyna	1937	8 527	33 101	3 976	43 790	5,5	21,5	2,6	28,4
Australia	1936	1 763	13 491	1 203	108 886	11,7	89,7	8,0	724,0
Brazylia	1935	6 052	40 514	23 183	13 049				
Dania	1938	564	3 183	2 845	187 ^a	18,3	103,4	92,4	6,1 ^a
Estonia	1938	219	661	385	650	7,7	23,2	13,5	22,9
Finlandia	1937	380	1 925	504	1 072	11,1	56,2	14,7	31,3
Francja	1938	2 692	15 622	7 127	9 872	7,8	45,0	20,5	28,4
Hiszpania	1934	568	4 215	5 412	19 093				
Holandia	1937	300	2 627	1 406	608	12,7	111,5	59,7	25,8
Irlandia	1937	429	3 955	935	3 000	9,1	84,0	19,9	63,7
Jugosławia	1937	1 249	4 169	3 180	9 909	8,7	29,1	22,2	69,1
Kanada	1937	2 883	8 841	3 963	3 340				
Litwa	1938	550	1 193	1 187	1 241	14,0	30,5	30,3	31,7
Łotwa	1938	400	1 224	814	1 360	10,5	32,1	21,3	35,6
Niemcy	1938	3 443	19 911	23 481	4 809	12,0	69,3	81,7	16,7
Nowa Zelandia	1937	278	4 389	802	31 306	3,7	57,8	10,6	412,1
Polska	1938	3 916	10 554	7 525	3 411	15,3	41,2	29,4	13,3
Rumunia	1935	2 167	4 327	2 970	11 838	11,9	23,7	16,2	64,7
Stany Zj. Am.	1938	10 800	66 821	49 011	53 762				
Szwecja	1938	617	3 036	1 371	406	12,8	60,9	26,7	8,3
Węgry	1938	814	1 750 ^a	3 110	1 629	10,7	23,7 ^a	41,1	21,5
Włochy	1938	791	7 667	2 940	9 467	3,6	37,5	13,9	44,9
Z.S.R.R.	1938	17 500	63 200	30 600	102 500				

^a 1937 r.TABL. 30. HODOWLE ZARODOWE^a

Izby rolnicze	Bydło rogate			Trzoda chlewna			Owce	
	Obory	Buha-je	Krowy	Chlewnie	Knu-ry	Ma-ciory	Tryki	Owce
Polska	172	2 124	31 949	59	977	3 424	1 411	17 919
Warszawska	18	245	5 533	2	32	171	60	964
Łódzka	11	119	1 964		19	62	90	303
Kielecka	16	165	2 889		16	76	169	614
Lubelska	19	171	2 484		15	75	193	1 575
Białostocka		68	602		28	68	57	225
Wileńska	2	87	852	1	45	160	289	2 123
Poleska		51	373		20	70	40	187
Wolińska		42	469	4	41	262	11	325
Wielkopolska	36	422	5 443	26	277	571	178	2 315
Pomorska	37	257	4 450		235	324	218	7 067
Śląska	8	91	1 596				5	102
Krakowska	17	147	1 757	11	172	510	92	2 030
Lwowska	8	259	3 537	15	77	1 075	9	89

^a Uznane za zarodowe w myśl ustawy z dn. 5.III 1934 r. o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewniej i owiec.

TABL. 31. SZACUNEK PRODUKCJI MLEKA W 1934 R.

Wyszczególnienie	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Ogólna produkcja w mil. litrów, ...	8 978	3 299	1 455	1 604	2 620
Gospodarstwa: poniżej 50 ha	8 174	3 047	1 369	1 252	2 506
50 ha i więcej	804	252	86	352	114
Produkcja przeciętna na 1 ha użytków rolnych w litrach	351	343	200	391	480

TABL. 32. MLECZNOŚĆ KRÓW

Lata Rasy ^a Izby rolnicze	Ogółem			Gospodarstwa					
	Krowy pod kontrolą w kg ^b	Wy- daj- ność mle- ka na kro- wę w kg ^b	% tłu- szczy w mle- ku	poniżej 50 ha			50 ha i więcej		
				Krowy pod kon- trolą	Wy- daj- ność mleka na krowę w kg ^b	% tłu- szczy w mle- ku	Krowy pod kon- trolą	Wy- daj- ność mleka na krowę w kg ^b	% tłu- szczy w mle- ku
1930/31	114 141	3 022	3,40	29 843	2 433	3,56	84 298	3 219	3,36
1931/32	88 505	2 967	3,38	16 681	2 494	3,54	71 824	3 076	3,35
1932/33	71 681	3 041	3,36	11 396	2 548	3,54	60 285	3 134	3,34
1933/34	68 659	3 171	3,35	11 077	2 584	3,53	57 582	3 284	3,33
1934/35	78 954	3 156	3,38	13 812	2 586	3,57	65 142	3 277	3,34
1935/36	84 964	3 172	3,40	18 146	2 567	3,59	66 818	3 337	3,36
1936/37	94 819	3 183	3,42	19 273	2 586	3,59	75 546	3 336	3,38
1937/38	105 054	3 166	3,42	18 770	2 598	3,60	86 284	3 290	3,40
Rasa: nizinna	61 207	3 461	3,36	6 750	3 049	3,39	54 457	3 512	3,35
czerwona polska	12 952	2 301	3,86	4 683	2 270	3,90	8 269	2 319	3,83
simentalska	3 210	2 569	3,88	1 360	2 523	3,90	1 850	2 603	3,86
inne i bezrasowe	7 076	2 250	3,64	3 028	2 161	3,69	4 048	2 316	3,61
Izba: Warszawska	18 105	3 314	3,37	1 806	2 749	3,44	16 299	3 377	3,37
Łódzka	7 697	3 255	3,38	1 219	2 970	3,43	6 478	3 309	3,37
Kielecka	8 540	3 193	3,32	1 155	2 600	3,50	7 385	3 286	3,30
Lubelska	7 628	2 958	3,47	1 474	2 355	3,53	6 154	3 103	3,45
Białostocka	2 945	2 204	3,79	1 229	2 217	3,89	1 716	2 195	3,70
Wileńska	7 765	2 311	3,64	1 764	2 028	3,78	6 001	2 394	3,61
Poleska	1 689	1 986	3,69	493	2 041	3,75	1 196	1 964	3,66
Wolyńska	2 657	2 429	3,66	761	2 277	3,85	1 896	2 490	3,59
Wielkopolska	17 245	3 664	3,34	1 852	2 971	3,37	15 393	3 747	3,34
Pomorska	10 657	3 509	3,31	1 220	3 462	3,27	9 437	3 515	3,32
Śląska	5 306	3 602	3,33	912	3 146	3,42	4 394	3 696	3,31
Krakowska	5 057	2 849	3,59	1 993	2 291	3,91	3 064	3 212	3,44
Lwowska	9 763	3 010	3,63	2 892	2 590	3,81	6 871	3 187	3,57

^a W podziale na rasy uwzględniono tylko krowy pozostające pod kontrolą przez cały rok. ^b Kilogram mleka odpowiada w przybliżeniu 0,97 litra.

Źródło: Polskie Towarzystwo Zootechniczne. Sprawozdanie z działalności Kółek Kontroli Obór za 1937/38 r.

TABL. 33. RYBOLÓWSTWO MORSKIE

A. Rybacy i sprzęt rybacki

Wyszczególnienie	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Liczba rybaków . . .	1 370	1 587	1 609	1 631	1 687	1 730	1 780	1 822	1 955
Liczba łodzi:									
motorowych . . .	125	142	155	173	189	206	217	209	191
niemotorowych . . .	906	885	695	713	733	603	817	744	691
Sieci w tys. szt. . . .	31,8	31,4	33,7	32,6	31,4	33,0	35,0	25,6	26,7
Połowry ogółem w tys. q	27,8	57,7	90,6	139,6	145,0	171,1	233,2	140,1	125,2
Wyrtłość połowów w tys. zł	3630,8	2393,7	2559,7	4589,4	3991,8	3431,7	3986,0	5127,3	7181,7
Przeciętny roczny połów jednego rybaka w q	20,3	36,1	44,7	85,6	86,0	98,9	131,0	76,9	64,0
w tys. zł	2,6	1,5	0,9	2,8	2,4	2,0	2,2	2,8	3,7

B. Połowry

Gatunki ryb	1929	1931	1934	1937	1938	1929	1931	1934	1937	1938
	w tysiącach q					wartość w tysiącach zł				
Ogółem	27,8	57,7	145,0	140,1	125,2	3630,7	2393,7	3991,8	5127,3	7181,7
	Połowry przybrzeżne									
Śledzie	2,9	1,9	6,5	8,4	3,3	275,1	143,4	215,5	264,0	101,5
Plastugi	10,0	9,6	8,4	11,2	4,1	1091,1	627,0	335,3	410,0	166,3
Lososie	1,3	0,8	0,7	0,3	0,3	667,3	452,8	278,6	175,4	151,8
Pomuchle	2,4	1,7	5,4	17,3	12,3	241,6	121,8	116,8	276,5	271,9
Szprotki	7,8	40,9	74,4	29,1	1,4	291,5	417,0	901,8	560,6	56,6
Węgorze	1,4	1,3	1,4	1,5	1,4	648,4	413,4	269,0	312,1	262,4
Inne	2,0	1,5	1,7	2,7	2,2	415,7	218,3	124,8	183,0	159,3
	Połowry dalekomorskie									
Śledzie	—	—	46,5	68,7	95,6	—	—	1750,0	2897,9	5776,4
Inne	—	—	—	0,9	4,6	—	—	—	47,8	235,5

TABL. 34. POŁOWRY MORSKIE W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1935	1936							
		Ogółem	w tym						
			pomuchle	wątłusze srebrz.	merlany	śledzie	makrele	plastugi	węgorze
w tysiącach ton									
Anglia	1 011,7	1 063,6	360,4	117,9	36,1	283,7	12,6	31,8	.
Dania	86,8	86,8		1,7	0,1	16,1	4,6	18,5	4,1
Francja			58,1		10,2	56,7	21,2	6,4	.
Holandia	196,5	232,5	4,0	4,9	2,2	102,7	4,8	8,7	.
Kanada			77,1	18,3		129,4	16,3		.
Niemcy	476,8	599,4	118,0	21,7	59,6	234,2	3,1	3,0	2,5
Norwegia	1 003,9	1 120,2	258,0	25,5	59,3	699,1	7,1	3,0	.
P o l s k a	17,1	23,3	0,9			6,1		0,9	0,2
St. Zj. Am.	169,4	188,3	36,9	65,3			13,1		
Szwecja	106,9	112,0	12,3	4,9	0,2	65,7	3,8	1,3	1,7
w tysiącach złotych									
Anglia	411 760	415 224	107 309	67 741	3 767	63 690	2 713	38 693	.
Dania	46 075	46 619	4 968	1 196	21	4 304	1 100	18 581	6 013
Francja	266 138	289 202	29 471		22 859	19 099	13 895	6 628	.
Holandia	55 459	62 885	2 250	2 643	496	29 614	1 326	4 315	.
Kanada	181 628	207 610	17 663	6 849		13 660	2 449		.
Niemcy	178 461	224 426	37 460	12 303	17 111	94 589	1 153	2 555	7 267
Norwegia	101 784	107 716	32 374	3 197	5 085	35 935	2 093	2 484	.
P o l s k a	3 432	3 986	202			1 621		283	362
St. Zj. Am.	47 727	59 063	12 026	23 643					
Szwecja	38 738	37 268	3 389	2 574	46	12 421	1 057	1 715	3 404

DZIAŁ VII. PRZEDSIĘBIORSTWA, ZRZESZENIA GOSPODARCZE
Przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe ob. dział XXIV, tabl. 24—28,
str. 387—390. Opodatkowanie przedsiębiorstw ob. dział XXIV, tabl. 20, str. 383—385.

A. Przedsiębiorstwa

TABL. 1. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE NA 1935 R. WYKUPIONE DLA
ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH W MIASTACH I NA WSI

Województwa	Ogółem	W miastach					Na wsi	
		razem	liczących tysięcy mieszkańców					
			100 i więcej	50-100	20-50	10-20		poniżej 10
Polska	221 710	140 290	46 636	10 954	20 110	20 114	42 476	81 420
M. st. Warszawa	16 646	16 646	16 646	×	×	×	×	×
Warszawskie	18 874	10 524	—	—	1 454	3 582	5 488	8 350
Łódzkie	22 597	17 460	8 439	1 291	3 747	2 362	1 621	5 137
Kieleckie	14 099	8 814	2 634	1 244	1 788	527	2 621	5 285
Lubelskie	15 221	7 667	1 221	—	1 671	2 757	2 018	7 554
Białostockie	8 809	5 754	—	1 805	872	499	2 578	3 055
Wileńskie	5 355	3 090	2 127	—	—	—	963	2 265
Nowogródzkie	4 796	2 089	—	—	509	718	862	2 707
Poleskie	5 598	3 198	—	905	710	473	1 110	2 400
Wołyńskie	9 911	4 882	—	—	2 253	636	1 993	5 029
Poznańskie	27 531	17 184	3 871	1 070	870	1 878	9 495	10 347
Pomorskie	20 626	12 579	1 784	3 358	835	1 566	5 036	8 047
Śląskie	13 135	6 704	2 904	—	1 772	1 107	921	6 431
Krakowskie	13 279	8 953	3 513	—	1 352	1 671	2 417	4 326
Lwowskie	13 492	8 658	3 497	619	1 358	943	2 241	4 834
Stanisławowskie	6 725	3 769	—	662	686	681	1 740	2 956
Tarnopolskie	5 016	2 319	—	—	233	714	1 372	2 697

TABL. 2. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE NA 1938 R. WYKUPIONE
DLA ZAKŁADÓW HANDLOWYCH W MIASTACH I NA WSI

Województwa	Ogółem	razem	W miastach				Na wsi	Handel bez stałej siedziby	
			liczących tysięcy mieszkańców						
			100 i więcej	50-100	20-50	10-20			poniżej 10
Polska	420 653	250 047	84 682	16 853	40 078	35 059	73 375	132 073	38 533
1938	468 774	271 384	98 075	18 464	40 920	36 941	76 984	158 429	38 961
Zakłady handlowe ^d	462 245	267 337	95 614	18 159	40 362	36 635	76 567	158 088	36 820
M. st. Warszawa	33 115	32 695	32 695	×	×	×	×	×	420
Warszawskie	36 218	16 350	—	—	2 456	6 714	7 180	16 153	3 715
Łódzkie	44 249	30 338	16 483	1 108	5 400	3 436	3 911	10 892	3 019
Kieleckie	36 765	19 489	5 709	3 476	3 610	1 135	5 559	13 390	3 886
Lubelskie	28 941	13 348	2 939	—	3 048	3 669	3 692	12 820	2 773
Białostockie	16 641	9 836	—	2 786	2 380	937	3 733	5 235	1 570
Wileńskie	15 380	7 413	5 130	—	—	—	2 283	5 266	2 701
Nowogródzkie	11 178	4 068	—	—	916	1 405	1 747	5 374	1 736
Poleskie	11 703	5 358	—	1 757	1 139	739	1 723	5 026	1 319
Wołyńskie	25 727	11 190	—	—	6 016	1 459	3 715	11 536	3 001
Poznańskie	35 516	21 965	6 027	1 867	1 352	2 293	10 426	10 520	3 031
Pomorskie	31 094	19 664	6 185	3 693	1 252	2 128	6 406	9 432	1 998
Śląskie	21 930	9 869	5 081	—	2 569	1 172	1 047	8 987	3 074
Krakowskie	35 825	20 951	7 029	—	3 283	3 859	6 780	12 508	2 366
Lwowskie	41 351	25 623	8 336	1 616	4 078	3 348	8 245	14 839	889
Stanisławowskie	18 017	9 655	—	1 856	1 892	1 745	4 162	7 621	741
Tarnopolskie	18 595	9 525	—	—	971	2 596	5 958	8 489	581
Zajęcia przemysł.	6 529	4 047	2 461	305	558	306	417	341	2 141

a łącznie z żegluga—statkami.

TABL. 3. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH WEDŁUG KATEGORII

Lata Województwa Miasta	Ogółem	Kategorie świadectw przemysłowych									
		I-VII razem	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Polska . . .	1932	203 434	26 528	202	129	293	1 916	3 762	7 575	12 651	176 906
	1933	203 709	25 255	186	122	268	1 799	3 611	7 421	11 848	178 454
	1934	211 778	26 276	196	128	304	2 036	3 864	7 802	11 946	185 502
	1935	221 710	26 511	202	122	354	1 902	3 438	7 758	12 735	195 199
	1936	234 697	26 728	194	128	337	1 659	3 527	8 039	12 844	207 969
	1937	252 351	28 594	200	117	363	1 753	3 830	8 453	13 878	223 757
	1938	272 540	30 509	210	138	389	1 910	4 131	8 718	15 013	242 031
Województwa											
M. st. Warszawa		20 067	3 346	14	11	46	254	602	552	1 867	16 721
Warszawskie		22 213	1 569	15	6	20	95	187	497	749	20 644
Łódzkie		28 708	4 116	33	36	56	349	604	891	2 147	24 592
Kieleckie		20 230	2 302	37	18	46	150	277	561	1 213	17 928
Lubelskie		16 854	1 658	8	4	7	65	135	530	909	15 196
Białostockie		11 973	1 105	1	—	14	71	114	267	638	10 868
Włocławskie		6 734	886	—	1	3	33	67	178	604	5 848
Nowogrodzkie		6 876	628	—	—	3	21	43	152	409	6 248
Poleskie		7 608	645	—	1	6	16	54	178	390	6 963
Wołyńskie		13 784	1 246	3	—	17	63	132	454	577	12 538
Poznańskie		31 552	2 543	16	7	25	159	415	947	974	29 009
Pomorskie		23 427	2 159	17	8	35	134	374	715	876	21 268
Śląskie		15 428	1 738	43	17	47	174	372	354	731	13 690
Krakowskie		15 888	1 953	13	17	31	164	295	497	936	13 935
Lwowskie		17 048	2 650	7	7	19	91	306	1 163	1 057	14 398
Stanisławowskie		7 896	900	2	5	12	44	80	314	443	6 996
Tarnopolskie		6 254	1 065	1	—	2	27	74	468	493	5 189
Miasta liczące 50 000 i więcej mieszkańców											
Warszawa		20 067	3 346	14	11	46	254	602	552	1 867	16 721
Łódź		10 375	1 918	18	16	37	207	353	307	980	8 457
Poznań		4 422	547	1	5	3	43	104	103	288	3 875
Lwów		4 220	564	1	1	7	32	94	124	305	3 656
Kraków		3 990	577	1	1	8	54	103	115	295	3 113
Białystok		2 498	246	—	—	6	36	41	50	113	2 252
Wilno		2 475	312	—	1	—	20	36	42	213	2 163
Bydgoszcz		2 167	296	—	1	11	28	82	54	120	1 871
Częstochowa		2 042	315	5	—	7	31	58	51	163	1 727
Katowice		1 935	407	5	3	8	34	89	65	203	1 528
Sosnowiec		1 751	169	8	2	2	13	19	21	104	1 582
Gdynia		1 619	206	1	—	2	16	42	38	107	1 413
Chorzów		1 528	140	2	—	2	7	35	25	69	1 388
Kalisz		1 434	148	—	—	3	14	21	37	73	1 286
Lublin		1 252	159	2	2	3	14	33	22	83	1 093
Brześć n. Bugiem		1 128	70	—	—	—	3	6	13	48	1 058
Wrocław		1 042	94	—	1	5	12	13	14	49	948
Toruń		997	102	—	1	—	9	22	25	45	895
Kielce		955	131	—	1	2	8	22	29	69	824
Radom		955	142	1	—	1	20	19	34	67	813
Stanisławów		814	82	—	1	2	6	14	18	41	732
Przemysł		793	91	—	1	—	4	13	14	59	702
Grudziądz		763	69	1	2	2	4	16	8	36	694
Piotrków Tryb.		739	48	1	—	2	7	7	8	23	691

TABL. 4. ŚWIADCTWA PRZEMYSŁOWE NA 1935 R. WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH WEDŁUG GAŁĘZI PRZEMYSŁU W MIASTACH I NA WSI

Gałęzie przemysłu	Polska	Kategorie świadectw przemysłowych			Województwa			
		I-V	VI-VII	VIII	centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Ogółem	221 710	6 018	20 493	195 199	104 429	25 660	53 109	38 512
Kat. św. przem. I-V	6 018	6 018	x	x	3 114	362	1 573	969
VI-VII	20 493	x	20 493	x	9 786	2 598	3 647	4 462
VIII	195 199	x	x	195 199	91 529	22 700	47 889	33 081
Miasta	140 290	4 296	11 180	124 814	71 893	13 259	31 439	23 699
Wieś	81 420	1 722	9 313	70 385	32 536	12 401	21 670	14 813
Mineralny wraz z górnictwem	7 454	832	1 616	5 006	2 562	1 053	1 453	2 386
Miasta	3 143	339	755	2 049	1 150	261	619	1 113
Wieś	4 311	493	861	2 957	1 412	792	834	1 273
Metalowy i elektro-techniczny	25 820	692	1 196	23 932	11 213	3 083	7 539	3 985
Miasta	15 894	593	1 093	14 208	7 654	1 617	3 975	2 648
Wieś	9 926	99	103	9 724	3 559	1 466	3 564	1 337
Chemiczny	4 894	298	552	4 044	2 309	886	689	1 010
Miasta	3 096	220	450	2 426	1 658	317	515	606
Wieś	1 798	78	102	1 618	651	569	174	404
Włókienniczy	9 376	872	1 646	6 858	7 429	458	501	988
Miasta	8 315	828	1 525	5 962	6 844	287	436	748
Wieś	1 061	47	121	896	585	171	65	240
Papierniczy	1 026	125	200	701	650	76	109	191
Miasta	963	96	157	675	626	65	92	180
Wieś	63	29	8	26	24	11	17	11
Skórzany	4 366	131	394	3 841	2 406	629	837	494
Miasta	3 412	118	373	2 921	2 035	375	576	426
Wieś	954	13	21	920	371	254	261	68
Drzewny	18 509	750	2 534	15 225	6 985	2 857	5 957	3 510
Miasta	10 152	324	916	8 912	4 498	839	3 150	1 665
Wieś	8 357	426	1 618	6 313	2 487	1 218	2 807	1 845
Spożywczy	58 618	1 466	8 563	48 589	26 311	6 949	14 034	11 324
Miasta	23 889	979	2 526	20 384	11 026	2 219	6 545	4 099
Wieś	34 729	487	6 037	28 205	15 285	4 730	7 489	7 225
Odzieżowy	52 170	137	1 345	50 688	28 143	6 908	10 041	7 078
Miasta	40 618	132	1 313	39 173	23 072	4 831	6 813	5 902
Wieś	11 552	5	32	11 515	5 071	2 077	3 228	1 176
Półgraficzny	4 635	174	421	4 040	2 123	570	1 051	891
Miasta	4 202	173	414	3 615	2 011	449	926	816
Wieś	433	1	7	425	112	121	125	75
Budowlany	7 815	409	1 252	6 154	3 206	323	2 733	1 553
Miasta	5 719	390	1 059	4 270	2 198	214	2 017	1 290
Wieś	2 096	19	193	1 884	1 008	109	716	263
Przeróbka różnych materiałów	3 903	—	33	3 870	1 523	279	1 390	711
Miasta	3 221	—	25	3 196	1 329	200	1 085	607
Wieś	682	—	8	674	194	79	305	104
Elektrownie	548	69	86	393	207	126	104	111
Miasta	281	41	57	183	109	61	46	65
Wieś	267	28	29	210	98	65	58	46
Inne	22 576	63	655	21 859	9 362	2 263	6 671	4 280
Miasta	17 385	63	482	16 840	7 683	1 524	4 644	3 534
Wieś	5 191	—	173	5 018	1 679	739	2 027	746

Maly Rocznik, 1939

TABL. 5. ŚWIADCTWA PRZEMYSŁOWE WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW HANDLOWYCH (BEZ ZAJĘĆ PRZEMYSŁOWYCH) WEDŁUG KATEGORII

Lata Województwa Miasta	Ogółem	Kategorie świadectw przemysłowych					V oraz handel [arm. i żegluga
		I	II	III	IV		
Polska 1932	427 871	764	29 475	203 200	187 709	6 723	
1933	405 930	703	23 274	151 664	224 950	5 339	
1934	403 504	553	19 863	118 838	259 309	4 941	
1935	416 970	576	19 215	101 331	291 604	4 244	
1936	431 599	611	20 128	97 115	309 165	4 580	
1937	456 620	758	22 311	98 344	330 421	4 786	
1938	462 245	790	25 663	96 415	333 922	5 455	
Województwa							
M. st. Warszawa	33 115	333	4 583	10 162	17 885	152	
Warszawskie	36 218	4	700	6 579	28 768	167	
Łódzkie	44 249	120	3 862	9 711	30 128	428	
Kieleckie	36 765	17	1 311	6 503	28 288	646	
Lubelskie	28 941	11	848	5 217	22 785	80	
Białostockie	16 641	6	724	3 435	12 337	139	
Wileńskie	15 380	21	842	3 423	11 046	48	
Nowogródzkie	11 178	3	285	1 930	8 945	15	
Poleskie	11 703	3	356	2 094	9 144	106	
Wołyńskie	25 727	8	852	4 684	19 918	265	
Poznańskie	35 516	39	1 983	8 157	24 704	633	
Pomorskie	31 094	53	2 195	7 983	20 012	851	
Śląskie	21 930	68	2 307	7 728	11 444	383	
Krakowskie	35 825	42	1 991	7 046	26 289	457	
Lwowskie	41 351	49	1 963	6 530	32 377	432	
Stanisławowskie	18 017	7	461	2 877	14 211	461	
Tarnopolskie	18 595	6	400	2 356	15 641	192	
Miasta liczące 50 000 i więcej mieszkańców							
Warszawa	33 115	333	4 583	10 162	17 885	152	
Łódź	16 480	118	3 159	4 710	8 456	37	
Lwów	8 334	33	1 083	2 054	5 087	77	
Kraków	7 029	34	988	2 022	3 941	44	
Poznań	6 027	35	884	1 995	3 080	33	
Wilno	5 130	18	592	1 434	3 085	1	
Gdynia	3 436	31	525	1 046	1 773	61	
Katowice	3 283	40	910	1 287	1 025	21	
Częstochowa	3 125	2	241	835	2 033	14	
Lublin	2 939	5	285	901	1 745	3	
Białystok	2 786	3	320	733	1 708	22	
Bydgoszcz	2 747	9	400	916	1 409	13	
Sosnowiec	2 583	6	235	765	1 573	4	
Chorzów	2 150	6	294	960	881	9	
Radom	1 961	1	144	546	1 269	1	
Kalisz	1 867	2	141	482	1 237	5	
Stanisławów	1 854	3	135	414	1 291	11	
Brześć n. Bugiem	1 757	2	109	379	1 265	2	
Przemysł	1 611	2	121	399	1 088	1	
Kielce	1 515	1	105	343	1 065	1	
Toruń	1 325	3	177	503	629	13	
Wrocław	1 268	2	100	385	774	7	
Piotrków Trybunalski	1 108	1	40	250	816	1	
Grudziądz	1 052	1	110	349	578	14	

TABL. 6. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE NA 1938 R. WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW HANDLOWYCH WEDŁUG BRANŻ

Kategorie Branże	Kategorie świadectw przemysł.				Województwa Podział adm. obow. od dn. I.IV 1939 r.							
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
					m. st. War- sza- wa	war- szaw., łódz., kielec., lubel., biało- stockie	wileń., nowo- gródz., pole- skie, wołyń- skie	po- znań- skie, po- mor- skie	ślą- skie	kra- kow., lwow., stani- sław., tarno- polskie		
Zakłady handlowe	26453	96415	338 926	33058	162 791	63 936	66299	21930	113 780			
Kat. św. przem. I III	26453	x	x	4 916	7 603	2 370	4 270	2 375	4 919			
III	x	96415	x	10162	31 445	12 131	16140	7 728	18 809			
IV IV	x	x	338 926	17980	123 743	49 435	45889	11827	90 052			
Handel towarowy	21859	80567	301 623	28148	147 307	56 688	55383	17798	98 725			
Skup towarów	1 122	3 645	25 127	481	11 563	7 025	4 004	288	6 533			
w tym:												
zboże	232	1 063	5 679	6	3 258	1 493	501	5	1 711			
owoce	9	60	3 506	28	2 255	657	339	7	289			
zwierzęta żywe	212	696	5 369	54	2 401	1 078	1 501	28	1 215			
skóry surowe	35	198	1 043	28	496	164	263	27	298			
Sprzedaż towarów	20737	76922	276 496	27667	135 744	49 663	51379	17510	92 192			
Surowce rolne i arty- kuły dla potrzeb rolnictwa	993	1 868	4 837	472	2 204	970	1 632	549	1 871			
w tym:												
syndykaty i spółdziel- nie rolniczo-hand- lowe oraz sklepy z art. rolniczymi	230	676	179	31	314	150	349	71	170			
zboże	244	496	1 027	37	478	292	286	23	651			
zwierzęta żywe	105	53	694	28	154	97	162	92	319			
Art. żywnościowe	5 366	36305	170 343	12281	82 481	31 796	29593	10904	44 959			
w tym:												
mąka, kasza, ryż	271	632	775	67	604	247	279	48	433			
wymiana zboża na mąkę i chleb	16	322	1 888	1	483	—	1 509	55	178			
pieczywo	27	783	4 193	424	1 823	564	915	289	988			
nabiał	115	1 018	3 919	576	1 109	217	1 171	934	1 045			
mięso	450	5 578	19 272	1 994	9 477	3 249	2 753	1 730	6 097			
ryby, śledzie	132	310	2 291	354	1 156	355	340	134	394			
owoce, warzywa	180	659	7 808	1 100	3 122	930	1 443	974	1 076			
słodycze	186	1 130	11 650	1 694	5 076	1 529	1 215	931	2 521			
piwo	204	1 115	632	25	478	259	381	226	582			
napoje alkoholowe	247	2 543	1 220	179	1 968	467	490	317	589			
wyroby tytoniowe	407	813	5 894	509	1 509	756	832	463	3 035			
Artykuły odzieżowe	6 780	17385	52 431	5 762	30 269	9 406	10168	2 734	18 257			
w tym:												
tkaniny	3 521	6 303	16 699	985	10 600	3 386	3 141	1 056	7 355			
odzież, futra	815	2 451	5 565	1 073	2 854	1 235	976	266	2 428			
bielizna, trykotaże, galanteria	880	3 856	18 124	2 100	10 138	2 407	3 525	756	3 934			
kapelusze, czapki	71	287	1 340	165	377	128	516	111	401			
obuwie	254	1 592	3 935	521	2 320	639	1 000	266	1 035			
skóry, wyr. ze skóry	742	2 648	6 546	810	3 334	1 555	970	264	3 003			
Mebel, sprzęty, na- czynia	719	2 322	6 553	933	3 155	1 014	1 471	433	2 568			
w tym:												
meble	295	1 142	1 764	409	742	208	455	243	1 140			

(dok. str. 100)

TABL. 6. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE NA 1938 R. WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW HANDLOWYCH WEDŁUG BRANŻ (dok.)

Branże	Kategorie świadectw przemysł.			Województwa					
	II	III	IV	Podział adm. obow. od dn. I. IV 1939 r.	war szaw., łódz., kielec., lubel., białostockie	wileń., nowogródz., poleśkie, wołyńskie	poznańskie, pomorskie	śląskie	krakow., lwow., stanisław., tarnopolskie
Mebła, sprzęty, naczynia (dok.)									
sprzęty domowe	125	571	2 683	197	1 356	345	574	81	826
szkło, ceramika	237	432	1 393	235	751	365	242	59	410
Artykuły chemiczne	1 656	6 227	4 436	2 440	3 677	1 576	1 796	633	2 197
w tym:									
apteki	374	1 746	93	115	806	345	347	103	497
składy apteczne	408	1 679	997	429	754	629	590	261	421
mydlarnie, farby, lakiery	178	1 104	2 469	1 488	1 181	264	262	94	462
przetwory naftowe	307	1 448	561	157	678	262	513	118	588
Papier i wyroby z papieru	446	1 241	3 084	944	1 344	400	849	270	964
Książki, czasopisma i dzieła sztuki	104	966	2 243	421	915	546	518	190	723
w tym:									
księgarnie	63	730	1 164	264	606	286	271	99	431
czasopisma	24	120	782	78	258	237	132	79	142
Żelazo, metale, wyroby	2 642	5 651	6 026	1 963	4 242	1 701	2 303	824	3 286
w tym:									
środki komunikacji	341	757	499	115	315	163	676	157	171
maszyny	376	471	268	160	267	214	157	60	257
przybory i instrum.	261	521	257	301	178	96	154	76	234
wyr. zegarmistrzowskie i jubilerskie	164	767	1 046	340	465	174	412	120	466
wyroby elektrotechn.	471	954	403	348	480	163	333	185	319
Materiały budowlane i opalowe	1 527	3 513	11 612	2 140	6 203	1 460	2 168	580	4 101
w tym:									
materiały budowlane	552	1 310	2 073	372	1 601	431	411	118	1 002
węgiel	267	752	7 163	1 570	3 141	452	1 094	248	1 679
Artykuły różne i nie określone	504	1 444	14 931	311	1 254	794	881	393	13 246
Zakłady gastronomiczne i wynajem pomieszczeń	1 832	11 744	26 022	2 006	10 199	4 850	7 943	2 881	11 719
Handel pieniężny i ubezpieczenia	459	277	1 220	252	494	152	605	138	315
Biura wszelkie	698	510	425	418	283	93	252	212	375
Wypożyczalnie	75	165	4 509	944	1 621	577	904	306	397
Transport, komunikacja, ekspedycja	798	1 356	659	361	926	353	550	173	450
Przedsiębiorstwa rozrywkowe	333	272	749	125	383	199	200	199	248
Lecznictwo i higiena	115	360	401	227	206	107	69	56	211
Inne i nie określone	284	1 164	3 318	577	1 372	917	393	167	1 340
Zajęcia przemysłowe	x	x	x	1 070	1 598	670	929	601	1 461
Żegluga — statki	x	x	x	57	23	52	311	—	8

TABL. 7. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE NA 1938 R. WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW HANDLOWYCH WEDŁUG BRANŻ I FORMY PRAWNEJ

Województwa Kategorie Branże	Ogółem	Zakłady stanowiące własność						Zakłady o innej i niewiadomej formie prawnej
		spółek				spółdzielni	osób pojedynczych	
		akcyjnych	z ogr. odp.	komandytowych	firmowych			
Polska	458 774	2 886	4 127	184	14 703	14 465	429 608	2 801
M. st. Warszawa	34 185	725	1 305	51	2 150	248	29 517	189
Warszawskie	36 351	67	118	5	672	541	34 830	118
Łódzkie	44 912	268	338	13	1 498	616	42 004	175
Kieleckie	37 163	148	192	11	661	700	35 318	133
Lubelskie	29 090	84	93	9	916	1 217	26 636	135
Białostockie	16 896	47	61	2	647	396	15 629	114
Wileńskie	15 596	77	74	6	1 040	348	13 921	130
Nowogrodzkie	11 297	20	15	—	566	333	10 258	105
Poleskie	11 839	26	51	3	537	394	10 742	86
Wołyńskie	26 126	42	55	2	828	844	24 198	157
Poznańskie	35 949	200	303	22	647	847	33 775	155
Pomorskie	31 590	339	533	25	581	577	29 355	180
Śląskie	22 531	293	448	30	572	423	20 592	173
Krakowskie	36 435	253	257	3	977	600	33 820	525
Lwowskie	41 885	214	223	2	1 264	2 877	37 040	265
Stanisławowskie	18 203	48	41	—	551	1 437	16 028	98
Tarnopolskie	18 726	35	20	—	596	2 067	15 945	63
Zakłady handlowe	461 794	2 807	4 070	184	14 671	14 464	422 798	2 800
Kat. św. przem.: I	790	343	160	16	125	5	122	19
II	25 663	1 496	2 257	115	5 459	158	15 769	409
III	96 415	693	1 291	44	5 045	6 508	81 833	1 001
IV	333 922	272	357	9	3 999	7 791	320 132	1 362
V	5 004	3	5	—	43	2	4 942	9
Handel towarowy	404 049	2 140	2 970	158	12 368	13 041	371 918	1 454
Skup towarów	29 894	16	165	8	1 826	290	27 572	17
w tym:								
zboże	6 974	2	26	1	330	49	6 564	2
owoce	3 575	—	1	—	1	230	3 342	1
zwierzęta żywe	6 277	2	21	3	269	34	5 945	3
skóry surowe	1 276	—	5	—	69	2	1 199	1
Sprzedaż towarów	374 155	2 124	2 805	150	10 542	12 751	344 346	1 437
Surowce rolne i artykuły dla potrzeb rolnictwa	7 698	68	194	18	463	717	6 224	14
w tym:								
syndykaty i spółdzielnie rolniczo-handlowe oraz sklepy z art. rolniczymi	1 085	37	69	4	60	606	303	6
zboże	1 767	3	23	10	138	24	1 565	4
zwierzęta żywe	852	—	22	—	61	14	755	—
Artykuły żywnościowe	212 014	391	770	32	3 035	11 147	195 626	1 013
w tym:								
mąka, kasza, ryż	1 678	2	24	1	136	2	1 512	1
wymiana zboża na mąkę i chleb	2 226	6	15	6	47	13	2 130	9
pieczywo	5 003	10	24	—	151	36	4 775	7
nabiał	5 052	7	33	—	75	473	4 455	9
mięso	25 300	23	158	4	524	78	24 503	10
ryby, śledzie	2 733	4	27	—	99	29	2 562	12
owoce, warzywa	8 647	5	22	—	162	20	8 431	7
słodycze	12 966	71	47	—	126	10	12 685	27
piwo	1 951	23	20	—	119	7	1 769	13
napoje alkoholowe	4 010	9	47	2	124	18	3 696	114
wyroby tytoniowe	7 104	3	15	3	62	54	6 784	183

(dok. str. 102)

TABL. 7. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE NA 1938 R. WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW HANDLOWYCH WEDŁUG BRANŻ I FORMY PRAWNEJ (dok.)

Branża	Ogółem	Zakłady stanowiące własność						Zakłady o innej i niewiadomej formie prawnej
		spółek				spółdzielni	osób pojedynczych	
		akcyjnych	z ogr. odp.	komandytowych	firmowych			
Artykuły odzieżowe . . .	76 596	621	313	24	3 028	150	72 417	43
w tym:								
tkaniny	26 523	126	106	11	1 481	72	24 711	16
odzież, futra	8 832	49	68	3	396	11	8 297	8
bielizna, trykotaże, galanteria	22 860	42	35	5	494	19	22 256	9
kapelusze, czapki	1 698	80	6	—	55	—	1 556	1
obuwie	5 781	177	22	1	1 09	10	5 460	2
skóry, wyroby ze skóry	9 936	108	48	2	351	35	9 387	5
Mebłe, sprzęty, naczynia	9 594	31	95	2	388	41	9 034	3
w tym:								
meble	3 201	8	38	1	180	27	2 947	—
sprzęty domowe	3 379	4	14	—	82	4	3 272	3
szkło, ceramika	2 062	15	34	—	97	5	1 911	—
Artykuły chemiczne . . .	12 319	339	319	15	813	57	10 683	93
w tym:								
apteki	2 213	3	11	6	233	—	1 950	10
składy apteczne	3 084	42	80	3	179	11	2 758	11
mydlarnie, farby, lakiery	3 751	33	23	—	125	4	3 563	3
przetwory naftowe	2 316	156	123	1	154	29	1 788	65
Papier i wyroby z papieru	4 771	43	105	7	208	35	4 336	37
Książki, czasopisma i dzieła sztuki	3 313	58	85	3	105	75	2 911	76
w tym:								
księgarnie	1 957	49	73	3	70	55	1 660	47
czasopisma	926	8	7	—	21	7	859	24
Żelazo, metale, wyroby	14 319	376	504	27	979	52	12 343	38
w tym:								
środki komunikacji	1 597	21	84	3	118	6	1 361	4
maszyny	1 115	131	73	5	110	12	778	6
przybory i instrumenty	1 039	14	52	6	80	10	873	4
wyroby zegarmistrzowskie i jubilerskie	1 977	7	17	3	73	2	1 874	1
wyroby elektrotechniczne	1 828	113	121	3	183	5	1 383	20
Materiały budowlane i opalowe	16 652	151	324	20	1 247	113	14 770	27
w tym:								
materiały budowlane	3 935	43	106	5	453	10	3 308	10
węgiel	8 102	50	74	4	204	47	7 795	8
Art. różne i nie określone	16 879	46	96	2	276	364	16 002	93
Zakłady gastronomiczne i wynajem pomieszczeń	39 598	104	213	6	915	292	37 251	817
Handel pieniężny i ubezpieczenia	1 956	272	30	3	64	921	573	93
Biura wszelkie	1 633	84	191	6	179	23	1 098	52
Wypożyczalnie	4 749	23	67	1	104	53	4 470	31
Transport, komunikacja i ekspedycja	2 813	133	288	7	437	35	1 878	35
Przedsięb. rozrywkowe	1 354	4	80	1	131	11	987	140
Lecznictwo i higiena	876	9	46	2	135	11	607	66
Inne i nie określone	4 766	38	185	—	338	77	4 016	112
Zajęcia przemysłowe	6 529	—	—	—	—	—	6 529	—
Żegluga — statki	451	79	57	—	32	1	281	1

TABL. 8. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE NA 1938 R. WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW HANDLOWYCH WEDŁUG BRANŻ I WYZNANIA WŁAŚCICIELI

Województwa Kategorie Branże	Ogółem	Wyznanie właścicieli firm							
		jedno i wieloosobowych o składzie wyznaniowym jednolitym				wieloosobowych o składzie wyznaniowym niejednolitym		nie- wia- do- me ^d	
		razem	rz. kat. obrz. łac.	moj- żesz- owe	inne	razem	chrze- ścijań- skie		inne
Polska	468 774	444 388	192 420	221 193	30775	1 358	631	727	23020
M. st. Warszawa	34 185	32 022	13 879	17 327	816	329	161	168	1 834
Warszawskie	36 351	35 547	18 212	16 717	618	43	15	28	761
Łódzkie	44 912	43 658	18 777	22 194	2 687	120	65	55	1 134
Kieleckie	37 163	36 065	16 353	19 592	120	38	8	30	1 060
Lubelskie	29 090	27 575	9 153	18 002	420	58	8	50	1 457
Białostockie	16 896	16 240	5 377	9 757	1 106	22	9	13	634
Wileńskie	15 596	14 838	4 713	9 043	1 082	67	23	44	691
Nowogrodzkie	11 297	10 772	2 310	6 992	1 470	31	16	15	494
Poleskie	11 839	11 257	1 472	7 731	2 054	30	14	16	552
Wolyńskie	26 126	24 657	3 224	17 425	4 008	51	20	31	1 418
Poznańskie	35 949	34 568	28 016	4 137	2 415	100	84	16	1 281
Pomorskie	31 590	30 124	23 826	3 617	2 681	150	108	42	1 316
Śląskie	22 531	21 387	16 497	3 622	1 268	111	40	71	1 033
Krakowskie	36 435	34 902	16 946	17 583	373	62	8	54	1 471
Lwowskie	41 885	37 997	9 023	25 258	3 716	78	18	60	3 810
Stanisławowskie	18 203	16 349	2 051	11 158	3 140	28	13	15	1 826
Tarnopolskie	18 726	16 430	2 591	11 038	2 801	40	21	19	2 256
Zakłady handlowe	461 794	437 610	190 723	216 498	30389	1 342	630	712	22842
Kat. św. przem.:									
I i II	26 453	22 712	7 411	14 208	1 093	626	259	367	3 115
III	96 415	87 154	38 508	44 310	4 336	485	254	231	8 776
IV i V	338 926	327 744	144 804	157 980	24 960	231	117	114	10 951
Handel towarowy	404 049	384 480	159 490	198 770	26 200	900	474	426	18 689
Skup towarów	29 894	29 370	6 364	21 992	1 014	68	22	46	456
w tym:									
zboże	6 974	6 891	555	6 207	129	9	2	7	74
owoce	3 575	3 552	773	2 676	103	8	—	8	15
zwierzęta żywe	6 277	6 178	2 583	3 195	400	20	12	8	79
skóry surowe	1 276	1 272	167	1 091	14	—	—	—	4
Sprzedaż towarów	374 155	355 090	153 126	176 778	25 186	832	452	380	18 233
Surowce rolne i artykuły dla po- trzeb rolnictwa	7 698	6 807	2 495	3 814	498	41	17	24	850
w tym:									
syndykaty i spół- dzielnie roln.- handl. oraz skle- py z art. roln.	1 085	417	279	113	25	7	5	2	661
zboże	1 767	1 719	308	1 332	79	10	1	9	32
zwierzęta żywe	852	832	361	426	45	21	11	11	18

a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, których współnikami są osoby prawne, spółki akcyjne, spółdzielnie, zakłady zależne od niektórych instytucji państwowych, samorządowych, organizacji społecznych itp. oraz zakłady, dla których nie udało się ustalić wyznania właścicieli.

(c. d. str. 104)

TABL. 8. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE NA 1938 R. WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW HANDLOWYCH WEDŁUG BRANŻ I WYZNANIA WŁAŚCICIELI (c. d.)

Branże	Ogółem	Wyznanie właścicieli firm							
		jedno i wieloosobowych o składzie wyznaniowym jednolitym				wieloosobowych o składzie wyznaniowym niejednolitym			nie-wi-aw-ia-do-me ^a
		razem	rz.kat. obrz. łac.	moj-żeszowe	inne	razem	chrze-ścijańskie	inne	
Artykuły żywnościowe	212014	198316	107637	74 068	16611	284	178	106	13414
w tym:									
mąka, kasza, ryż	1 678	1 659	385	1 214	60	3	—	3	16
wymiana zboża na mąkę i chleb	2 226	2 180	1 832	1 77	171	12	9	3	34
pieczywo	5 003	4 892	2 277	2 233	382	6	4	2	105
nabiał	5 052	4 527	2 330	1 978	219	4	2	2	521
mięso	25 300	25 011	14 116	8 744	2 151	58	43	15	231
ryby, śledzie	2 733	2 669	510	2 103	56	8	5	3	56
owoce, warzywa	8 647	8 568	3 956	4 296	316	9	3	6	70
słodcyce	12 966	12 785	5 327	6 935	523	10	5	5	171
piwo	1 951	1 888	802	975	111	8	5	3	55
napoje alkoholowe	4 010	3 820	2 801	812	207	19	3	16	171
wyroby tytoniowe	7 104	6 800	4 543	1 677	580	5	1	4	299
Artykuły odzieżowe	76 596	75 453	17 240	55 975	2 238	98	49	49	1 045
w tym:									
tkaniny	26 523	26 198	4 818	20 582	798	38	22	16	287
odzież, futra	8 832	8 710	1 651	6 904	155	20	9	11	102
bielizna, trykotaże, galanteria	22 860	22 721	6 682	15 349	690	9	4	5	130
kapelusze, czapki	1 698	1 608	623	935	50	3	2	1	87
obuwie	5 781	5 572	1 932	3 431	209	5	5	—	204
skóry, wyroby ze skóry	9 936	9 732	1 475	7 946	311	15	4	11	189
Meble, sprzęty, naczynia	9 594	9 436	2 558	6 361	517	33	16	17	125
w tym:									
meble	3 201	3 124	844	2 059	221	14	7	7	63
sprzęty domowe	3 379	3 356	954	2 260	142	4	3	1	19
szkło, ceramika	2 062	2 022	477	1 449	96	11	3	8	29
Artykuły chemiczne	12 319	11 598	5 320	5 835	443	84	33	51	637
w tym:									
apteki	2 213	2 167	1 550	531	86	17	4	13	29
składy apteczne	3 084	2 967	1 423	1 447	97	22	7	15	95
mydlarnie, farby, lakiery	3 751	3 692	1 351	2 240	101	8	4	4	51
przetwory naftowe	2 316	1 985	850	1 049	86	19	9	10	312
Papier i wyroby z papieru	4 771	4 587	1 891	2 490	206	19	9	10	165

^a Ob. uwagę ^a na str. 103.

(dok. str. 105)

TABL. 8. ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE NA 1938 R. WYKUPIONE DLA ZAKŁADÓW HANDLOWYCH WEDŁUG BRANŻ I WYZNANIA WŁAŚCICIELI (dok.)

Branża	Ogółem	Wyznanie właścicieli firm							nie-wi-ado-me ^d
		jedno i wieloosobowych o składzie wyznaniowym jednolitym				wieloosobowych o składzie wyznaniowym niejednolitym			
		razem	rz. kat. obrz. łac.	moj-żeszo-we	Inne	razem	chrze-ścijańskie	Inne	
Książki, czasopisma i dzieła sztuki	3 313	3 046	1 861	1 012	173	13	10	3	254
w tym:									
księgarnie	1 957	1 764	1 042	621	101	6	5	1	187
czasopisma	926	875	558	280	37	5	3	2	46
Żelazo, metale, wyroby	14 319	13 518	3 855	8 960	703	136	88	48	665
w tym:									
środki komuni-kacji	1 597	1 515	806	552	157	26	16	10	56
maszyny	1 115	925	296	538	91	23	19	4	167
przybory i instru-menty	1 039	970	405	493	72	14	9	5	55
wyroby zegarmi-strzowskie i ju-bilerskie	1 977	1 958	549	1 319	90	4	2	2	15
wyroby elektro-techniczne	1 828	1 610	715	800	95	24	13	11	194
Materiały budowlane i opałowe	16 652	16 141	6 121	9 366	654	88	33	55	423
w tym:									
materiały budo-wlane	3 935	3 803	743	2 935	125	37	16	21	95
węgiel	8 182	8 009	4 128	3 529	352	18	2	16	155
Artykuły różne i nie określone	16 879	16 188	4 148	8 897	3 143	36	19	17	655
Zakłady gastronomiczne i wynajem pomieszczeń	39 598	38 016	23 241	11 901	2 874	99	45	54	1 483
Handel pieniężny i ubezpieczenia	1 956	639	200	413	26	15	1	14	1 302
Biura wszelkie	1 633	1 346	687	526	133	48	20	28	239
Wypożyczalnie	4 749	4 585	2 744	1 385	456	20	5	15	144
Transport, komunikacja i ekspedycja	2 813	2 397	1 154	1 119	124	119	25	94	297
Przedsiębiorstwa rozrywkowe	1 354	1 135	766	289	80	39	11	28	180
Lecznictwo i higiena	876	728	435	247	46	24	8	16	124
Inne i nie określone	4 766	4 304	2 006	1 848	450	78	41	37	384
Zajęcia przemysłowe	6 529	6 464	1 445	4 646	373	—	—	—	65
Żegluga — statki	451	314	252	49	13	16	1	15	121

g Ob. uwagę a na str. 103.

TABL. 9. RZEMIOSŁO

A. Karty rzemieślnicze według rodzajów rzemiosła w 1937 r.

Rodzaje rzemiosła	Karty	Rodzaje rzemiosła	Karty	Rodzaje rzemiosła	Karty
Ogółem	373529	Mularstwo	13 325	Zegarmistrzostwo	4 684
Krawiectwo	57 359	Ślusarstwo	10 901	Kuśnierstwo	3 686
Szewstwo	57 194	Ciesielstwo	9 339	Cukiernictwo	3 411
Rzecznictwo i wędł.	47 548	Cholewkarstwo	8 160	Opaknictwo	3 396
Kowalstwo	32 360	Kołodziejstwo	7 892	Fotografowanie	2 798
Stolarstwo	29 423	Malarstwo	7 104	Szklarstwo	2 776
Piekarnictwo	18 904	Blacharstwo	6 474	Kapelusznictwo	2 676
Fryzjerstwo	15 502	Rymarstwo i siodł.	4 893	Inne	23 724

B. Niektóre rodzaje rzemiosła według województw

Województwa Podział adm. obow. do dn. 31.III 1939 r.	Ogółem	W tym							
		krawie- ctwo	szew- stwo	rze- źnic, i wędł.	ko- wal- stwo	sto- lar- stwo	pie- kar- stwo	fry- zjer- stwo	ślu- sar- stwo
Karty rzemieślnicze w 1937 r.									
Polska	373529	57 359	57 194	47 548	32 360	29423	18904	15 502	10 901
M. st. Warszawa	23 166	4 386	2 630	1 714	1 199	1 686	589	1 852	898
Warszawskie	39 037	5 288	7 101	5 979	3 443	2 595	1 732	1 265	939
Łódzkie	29 964	5 828	4 062	3 965	1 807	2 230	1 513	1 538	891
Kieleckie	47 981	6 867	9 407	5 851	3 367	3 774	2 201	1 299	1 017
Lubelskie	36 164	5 772	6 858	3 602	4 015	3 231	1 237	780	659
Białostockie	18 830	3 404	2 692	2 230	1 586	1 420	1 127	616	591
Wileńskie	11 497	2 278	1 297	1 079	1 546	683	614	395	325
Nowogródzkie	9 018	1 820	1 195	987	1 340	728	401	251	214
Poleskie	13 012	2 132	2 137	1 364	1 694	1 186	444	324	305
Wołyńskie	17 869	2 856	2 615	2 089	2 108	1 517	579	567	571
Poznańskie	33 733	3 765	4 380	4 121	3 454	2 782	2 973	1 771	1 559
Pomorskie	17 461	2 263	2 418	1 957	2 131	1 628	998	798	649
Śląskie	13 229	1 927	1 415	2 113	586	1 081	1 652	945	426
Krakowskie	18 949	3 002	2 978	2 810	939	1 615	1 091	935	547
Lwowskie	23 009	3 117	3 149	4 048	1 675	1 672	1 067	1 167	747
Stanisławowskie	11 285	1 528	1 697	1 720	1 285	905	395	591	277
Tarnopolskie	9 325	1 126	1 163	1 919	1 185	690	291	408	286
Świadectwa przemysłowe wykupione na 1938 r. przez zakłady przemysłowe, których właściciele posiadają karty rzemieślnicze									
Ogółem	191 746	32 408	19 352	23 459	12 385	12661	16194	13417	7 683
Kat. św. przem.:									
V	405	16	13	10	1	29	31	3	52
VI	892	48	58	20	2	71	110	13	90
VII	3 967	458	210	150	13	322	546	143	341
VIII	186 482	31 886	19 071	23 279	12 369	12239	15507	13258	7 200
M. st. Warszawa	15 171	2 318	972	510	84	858	354	1 434	946
Warszawskie	14 429	2 550	1 798	2 229	1 196	739	1 213	945	447
Łódzkie	13 930	2 386	1 033	2 322	418	892	1 205	1 247	551
Kieleckie	17 030	3 200	1 911	3 320	314	968	1 630	1 048	454
Lubelskie	13 554	2 942	1 433	1 650	920	823	1 335	641	338
Białostockie	10 252	2 148	1 207	1 127	739	484	982	544	367
Wileńskie	3 895	726	215	274	189	122	562	335	168
Nowogródzkie	4 131	928	460	496	371	210	321	225	137
Poleskie	5 590	1 156	915	353	646	354	299	243	157
Wołyńskie	8 471	1 915	919	698	1 014	461	433	481	329
Poznańskie	25 383	3 098	2 862	3 556	2 407	1 964	2 400	1 572	1 240
Pomorskie	17 416	2 280	1 919	2 230	1 821	1 505	1 266	1 261	866
Śląskie	11 165	1 737	956	1 392	486	944	1 684	869	569
Krakowskie	11 020	1 807	1 091	1 299	354	865	857	783	408
Lwowskie	12 384	1 884	956	1 283	651	881	1 096	1 072	473
Stanisławowskie	4 088	702	420	354	370	290	252	368	130
Tarnopolskie	3 837	631	285	366	405	301	305	349	103

Źródło: Dane Związku Izb Rzemieślniczych.

TABL. 10. UPADŁOŚCI OGŁOSZONE

Forma prawna Rodzaje przedsię- biorstw	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
Ogółem	519	303	204	288	516	836	771	549	153	139	122	136
Forma prawna:												
spółki akcyjne	50	41	22	15	14	32	40	31	14	18	8	8
sp. z ogr. odp.	43	34	29	36	33	77	109	65	39	40	36	44
spółdzielnie . .	22	19	9	7	18	35	50	66	24	14	10	27
inne	404	209	144	230	451	692	572	387	76	67	68	57
Rodzaje przed- siębiorstw:												
przemysłowe . .	135	98	57	109	133	251	248	195	86	67	56	53
handlowe ^a . . .	375	193	143	174	372	571	493	312	50	52	50	65
handel pienięż- ny	9	12	4	5	3	8	19	35	8	8	4	11
inne	b	b	b	b	8	6	11	7	9	12	12	7

a Bez handlu pieniężnego. b Wliczono do przedsiębiorstw handlowych.

TABL. 11. UPADŁOŚCI W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1935	1936	1937	1938
Anglia	5 008	4 494	4 620	4 413	4 182	4 395	4 645	4 936	3 603	3 324	3 363	3 326
Belgia	.	.	500	495	444	575	852	1 153	758	621	560	632
Dania	606	680	681	562	422	381	469	617	231	297	296	295
Finlandia	891	828	857	889	1 401	1 945	2 417	1 915	724	594	583	546
Francja	5 024	4 934	6 125	6 121	6 502	6 443	7 387	8 992	10 502	8 093	5 794	4 812
Grecja	.	87	119	189	467	893	660	384	64	127	134	159
Holandia	4 063	3 721	3 518	3 160	2 729	3 062	3 404	4 539	4 528	4 405	3 125	2 526
Łotwa	50	60	114	90	117	82	162	249	60	64	68	47
Niemcy	11 380	12 034	5 702	8 120	10 001	11 506	13 736	8 534	2 936	2 580	2 248	1 947
Norwegia	889	1 317	1 292	1 017	822	723	621	755	387	337	286	294
Polska	519	303	204	288	516	836	771	549	153	139	122	136
Stany Zj. Am.	21 214	21 773	23 146	23 842	22 909	26 355	28 285	31 882	11 510	9 185	9 017	12 836
Szwajcaria . . .	603	633	668	622	621	629	639	904	947	967	633	504
Szwecja	3 498	3 421	3 233	3 096	3 196	3 066	3 557	4 436	2 271	2 112	1 826	1 829
Węgry	422	355	150	235	230	221	171	99	40	44	40	39
Włochy	7 095	7 631	10 366	10 946	11 546	12 589	12 753	12 922	6 985	5 377	3 209	2 846

B. Spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
 TABL. 12. KRAJOWE^a SPÓŁKI AKCYJNE I UDZIAŁ W NICH KAPITAŁÓW
 ZAGRANICZNYCH

Lata Grupy działalności gospodarczej	Spółki czynne ogółem			W tym spółki, które wykazały kapitały zAGRANICZNE ^b			Kapitały zagra- niczne w % kapitałów zakładowych	
	Licz- ba spół- tek	Kapitały		Licz- ba spół- tek	Kapitały zakładowe		spółek czyn- nych ogół- tem	spółek, które wyka- zały ka- pitały zagra- niczne
		zakła- dowe	re- zer- wo- we ^c		razem	w tym zagra- niczne		
Ogółem 1935	1 118	3346,0	534,1	393	2 117,4	1 498,3	44,8	70,8
1936	1 110	3343,1	559,3	391	2 098,1	1 303,3	39,0	62,1
1937	1 066	3230,3	638,8	391	2 050,7	1 294,3	40,1	63,1
Rolnictwo i hodowla	14	12,2	2,2	2	2,7	0,9	7,4	33,3
Górnictwo i hutnictwo	34	751,2	173,8	22	615,6	391,4	52,1	63,6
Górnictwo naftowe	23	212,5	40,8	17	206,9	185,9	87,5	89,9
Przemysł:								
mineralny	57	84,7	7,3	16	48,5	22,8	26,9	47,0
metalowy	95	148,0	32,6	29	79,4	23,2	15,7	29,2
elektrotechniczny	28	61,9	4,9	18	55,1	40,9	66,1	74,2
chemiczny	103	238,2	66,7	54	187,3	142,8	59,9	76,2
włókienniczy	130	488,9	62,8	37	202,3	108,2	22,1	53,5
papierniczy	25	77,2	18,1	9	54,3	17,6	22,8	32,4
skórzany	14	12,9	1,3	4	4,0	3,5	27,1	87,5
drzewny	54	36,3	3,6	30	23,0	18,9	52,1	82,2
spożywczy	146	312,1	90,3	37	104,6	26,3	8,4	25,1
w tym cukrownie	52	171,2	62,8	16	62,2	8,0	4,7	12,9
odzieżowy i galanter.	6	6,0	0,6	4	4,2	3,6	60,0	85,7
poligraficzny	32	33,5	9,8	2	0,7	0,3	0,9	42,9
budowlany	46	20,8	7,7	12	7,8	5,2	25,0	66,7
Elektrownie i wodociągi	23	214,7	19,6	16	199,7	174,6	81,3	87,4
Handel towarowy	107	56,9	9,4	38	18,3	10,8	19,0	59,0
Handel pieniężny	37	196,7	46,4	14	73,5	34,2	17,4	45,5
Ubezpieczenia	14	19,8	4,8	9	12,7	11,7	59,1	92,1
Zakłady gastronom. i wynajem pomieszczeń	8	16,1	1,2	1	2,0	2,0	12,4	100,0
Transport, komunikacja	51	213,8	31,8	17	142,9	64,7	30,3	45,3
Inne	19	15,9	3,1	3	5,2	4,8	30,2	92,3

a Spółki, których zarząd znajduje się w Polsce. b Łącznie z sumami ulokowanymi w spółkach akcyjnych krajowych przez przedsiębiorstwa działające w Polsce a posiadające kapitały zagraniczne (pośredni udział zagranicy). Dane Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen. c Bez amortyzacyjnych. d Bez naftowego.

TABL. 13. RUCH KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH^a

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1935	1936	1937	1938
Liczba spółek										
Spółki nowozałożone ^b	80	72	54	33	37	18	26	22	17	57
Powiększenia kapitału ^c	172	128	101	48	35	23	33	23	25	37
Zmniejszenia kapitału	5	3	13	14	12	23	15	27	20	14
Kapitały w milionach złotych										
Spółki nowozałożone ^b	112,0	59,1	55,2	19,0	48,3	31,3	15,6	45,9	11,0	66,0
Powiększenia kapitału ^c	216,1	185,9	163,3	54,7	93,6	16,5	58,2	28,6	111,0	26,8
Zmniejszenia kapitału	6,7	7,4	18,5	26,6	38,2	48,7	80,9	41,9	60,0	18,6

a Na podstawie rejestru handlowego. b Spółki nowe oraz spółki, które zmieniły formę prawną. c Tylko drogą subskrypcji.

TABL. 14. BILANSE KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH

A. Stan czynny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Liczba spółek uwzględ- nionych w opra- cowaniu	Kasa i banki	Towa- ry i su- rowce	Dłuż- nicy	Rucho- mości i nie- rucho- mości	Inne akty- wa	Straty		
							nie po- kryte z lat ubie- głych	z roku spra- wo- zdaw- czego	
w milionach złotych									
Ogółem	1928	909	279,1	1 174,6	2 938,4	4 281,0	342,5	55,4	44,7
	1929	964	293,0	1 403,4	3 380,6	5 259,9	417,3	31,0	105,7
	1930	1 066	308,0	1 319,4	3 269,1	5 567,3	469,9	64,0	176,9
	1931	1 015	244,3	1 016,6	2 605,9	5 723,0	497,5	102,9	202,9
	1932	978	207,6	812,4	2 241,8	5 420,5	419,9	177,2	194,0
	1933	1 032	193,0	721,5	1 963,7	5 542,9	569,4	251,9	91,8
	1934	1 081	250,3	721,5	2 149,6	5 687,2	580,7	326,6	150,2
	1935	1 058	237,7	734,4	2 381,8	5 995,1	585,3	497,4	112,2
	1936	1 061	272,1	831,7	2 312,4	6 143,4	556,2	456,8	80,3
	1937	1 040	322,1	1 010,8	2 440,7	6 272,6	524,5	296,2	80,0
Rolnictwo i hodowla		13	0,4	2,7	16,9	18,2	2,3	2,1	0,1
Górnictwo ^a i hutnictwo		34	60,2	218,0	221,7	1 651,0	85,1	29,9	8,7
Górnictwo naftowe		22	7,6	39,4	88,9	398,8	22,3	13,2	20,8
Przemysł:									
mineralny		56	5,9	17,6	25,1	179,0	10,4	27,5	1,2
metalowy		95	20,3	109,7	114,5	361,2	24,5	20,3	2,6
elektrotechniczny		28	7,2	36,4	50,7	80,8	7,6	7,9	0,9
chemiczny		99	27,4	121,4	117,8	456,3	27,2	8,9	2,3
włókienniczy		127	19,6	208,7	190,6	883,7	27,1	110,0	8,2
papierniczy		25	4,6	29,4	17,6	195,2	3,9	2,0	0,1
skórzany		14	0,3	11,9	5,9	22,6	0,5	1,0	0,5
drzewny		52	1,8	14,4	22,4	86,2	11,3	7,4	0,8
spożywczy		140	18,4	123,4	133,3	620,7	67,9	14,7	3,4
w tym cukrownie		52	7,3	84,5	62,5	408,8	54,6	3,1	1,3
odzieżowy i galan- teryjny		6	0,1	1,9	2,8	4,2	0,7	2,4	0,0
poligraficzny		32	3,7	8,5	9,8	58,6	8,9	2,2	0,8
budowlany		45	1,8	5,6	15,9	31,8	6,4	4,3	1,5
Elekrownie i wodo- ciągi		23	20,3	17,7	34,4	484,5	8,9	1,8	0,2
Handel towarowy		104	7,6	31,3	71,6	50,1	8,6	12,7	2,7
Handel pieniężny		37	83,3	0,6	1 213,7	77,2	147,7	12,7	17,7
Ubezpieczenia		14	7,7	—	40,3	29,0	24,5	0,7	3,5
Zakłady gastronomicz- ne i wynajem po- mieszczeń		8	0,0	1,1	0,7	30,5	0,3	0,6	0,2
Transport, komuni- kacja		49	22,9	11,1	41,4	536,0	23,9	13,0	3,6
Inne		17	1,0	0,0	4,7	17,0	4,5	0,9	0,2

a Bez naftowego.

U w a g a. Dane za 1937 r. zawarte w tabl. 14—17 dotyczą spółek, które do dn. 10.V 1939 r. nadesłały lub ogłosiły swe sprawozdania rachunkowe za 1937 r. (dok. str. 110)

TABL. 14. BILANSE KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH (dok.)

B. Stan bierny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Suma bilan- sowa	Ka- pi- tał zakła- dowy	Rezer- wy	Kapi- tał amor- tyza- cyjny	Wle- rzy- ciele	Inne pasy- wa	Zyski	
							pozo- stałe z lat ubie- głych	z roku spra- wo- zda- w- czego
w milionach złotych								
Ogółem . . . 1928	9 115,7	2 448,5	849,1	889,2	4 555,2	148,1	17,4	208,2
1929	10 890,9	2 963,3	826,5	1 117,2	5 540,7	237,7	20,7	184,8
1930	11 174,6	3 094,0	776,3	1 381,2	5 586,0	184,4	21,8	130,9
1931	10 393,1	3 099,5	740,3	1 531,2	4 793,4	138,4	20,1	70,2
1932	9 473,4	2 974,4	734,8	1 555,5	4 028,9	114,8	12,9	52,1
1933	9 334,2	3 023,5	665,9	1 725,3	3 660,0	183,6	10,0	65,9
1934	9 866,1	3 094,3	542,3	1 968,7	3 795,2	367,5	12,5	85,6
1935	10 543,9	3 253,2	523,4	2 230,7	4 143,6	298,7	14,5	79,8
1936	10 652,9	3 288,8	558,5	2 430,3	3 927,8	321,4	14,9	111,2
1937	10 946,9	3 201,6	638,1	2 635,9	3 965,2	333,6	15,1	157,4
Rolnictwo i ho- dowla	42,7	12,0	2,2	2,1	24,8	1,2	0,1	0,3
Górnictwo ^a i hut- nictwo	2 274,6	751,2	173,8	745,5	557,9	31,8	0,3	14,1
Górnictwo naftowe	591,0	212,3	40,8	156,4	113,8	64,4	1,1	2,2
Przemysł:								
mineralny	266,7	84,3	7,3	64,2	97,4	9,6	0,4	3,5
metalowy	653,1	148,0	32,6	176,8	267,1	15,7	0,6	12,3
elektrotechnicz- ny	191,5	61,9	4,9	27,8	81,9	6,7	0,3	8,0
chemiczny	761,3	235,1	66,1	203,1	205,0	28,7	2,0	21,3
włókienniczy	1 447,9	471,0	62,8	443,2	396,9	52,8	3,3	17,9
papierniczy	252,8	77,2	18,1	110,5	36,3	3,2	0,4	7,1
skórzany	42,7	12,9	1,3	7,3	19,6	1,3	0,0	0,3
drzewny	144,3	34,5	3,5	18,7	77,8	5,7	1,3	2,8
spożywczy	981,8	309,0	90,3	318,7	214,3	32,7	1,0	15,8
w tym cukrow- nie	622,1	171,2	62,8	242,7	120,0	16,0	0,4	9,0
odzieżowy i ga- lanteryjny	12,1	6,0	0,6	2,4	2,7	0,1	0,0	0,3
poligraficzny	92,5	33,5	9,8	26,3	19,5	1,1	0,0	2,3
budowlany	67,3	20,6	7,7	6,0	30,7	1,5	0,0	0,8
Elektrownie i wo- dociągi	567,8	214,7	19,6	145,4	150,4	27,5	0,3	9,9
Handel towarowy	184,6	56,2	9,4	11,6	96,5	3,2	0,5	7,2
Handel pieniężny	1 552,9	196,7	46,4	9,4	270,6	17,6	1,6	10,6
Ubezpieczenia	105,7	19,8	4,8	1,8	71,8	6,3	0,2	1,0
Zakłady gastrono- miczne i wynaj- em pomieszczeń	33,4	16,1	1,2	6,9	8,5	0,2	0,0	0,5
Transport, komu- nikacja	651,9	213,2	31,8	149,5	214,9	21,9	1,7	18,9
Inne	28,3	15,4	3,1	2,3	6,8	0,4	0,0	0,3

a Bez naftowego.

U w a g a. Ob. uwagę pod tabl. 14, str. 109.

TABL. 15. ZYSKI I STRATY KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH

Lata Grupy działalności gospodarczej	Ogólna nad- wyżka zysków (+) lub strat (-) w mil. zł	Spółki które nie wyska- zały ani zys- ków ani strat	Spółki, które wykazały					
			zyski			straty		
			liczba spółek		sumy zysków		sumy	
			ogó- łem	w tym które przy- znały dywid- dendę	ogó- łem	w tym przy- znana dywid- denda w mil. zł	liczba spół- tek	sumy strat w mil. zł
Ogółem	1928 + 163,5	691	420	208,2	118,1	218	44,7	
	1929 + 79,1	618	346	184,8	105,7	346	105,7	
	1930 - 46,0	517	253	130,9	77,9	549	176,9	
	1931 -132,7	41	309	70,2	43,1	665	202,9	
	1932 -141,9	42	287	127	52,1	32,6	649	194,0
	1933 - 25,9	75	392	157	65,9	37,1	565	91,8
	1934 - 64,6	17	501	187	85,6	41,9	563	150,2
	1935 - 32,4	40	504	206	79,8	40,3	514	112,2
	1936 + 30,9	39	612	258	111,2	50,5	410	80,3
	1937 + 77,4	23	690	331	157,4	65,8	327	80,0
Rolnictwo i hodowla	+ 0,2	—	11	2	0,3	0,1	2	0,1
Górnictwo ^a i hutnictwo	+ 5,4	—	17	11	14,1	7,6	17	8,7
Górnictwo naftowe	- 18,6	—	10	3	2,2	1,9	12	20,8
Przemysł:								
mineralny	+ 2,3	1	34	14	3,5	1,3	21	1,2
metalowy	+ 9,7	—	76	31	12,3	4,1	19	2,6
elektrotechniczny	+ 7,1	—	21	10	8,0	1,2	7	0,9
chemiczny	+ 19,0	1	80	43	21,3	8,0	18	2,3
włókienniczy	+ 9,7	9	75	35	17,9	5,2	43	8,2
papierniczy	+ 7,0	—	19	13	7,1	3,8	6	0,1
skórzany	- 0,2	—	8	3	0,3	0,1	6	0,5
drzewny	+ 2,0	—	33	14	2,8	1,2	19	0,8
spożywczy	+ 12,4	1	87	59	15,8	8,2	52	3,4
w tym cukrownie	+ 7,7	1	39	30	9,0	5,1	12	1,3
odzieżowy i galanteryj- ny	+ 0,3	—	5	4	0,3	0,2	1	0,0
poligraficzny	+ 1,5	1	20	9	2,3	1,0	11	0,8
budowlany	- 0,7	2	23	10	0,8	0,2	20	1,5
Elektrownie i wodociągi	+ 9,7	2	20	10	9,9	8,3	1	0,2
Handel towarowy	+ 4,5	2	76	33	7,2	1,8	26	2,7
Handel pieniężny	- 7,1	1	28	9	10,6	3,2	8	17,7
Ubezpieczenia	- 2,5	—	9	2	1,0	0,2	5	3,5
Zakłady gastronomiczne i wynajem pomieszczeń	+ 0,3	—	4	2	0,5	0,2	4	0,2
Transport, komunikacja	+ 15,3	2	26	12	18,9	7,7	21	3,6
Inne	+ 0,1	1	8	2	0,3	0,3	8	0,2

a Bez naftowego.

Uwaga. Ob. uwagę pod tabl. 14, str. 109.

TABL. 16. PODZIAŁ CZYSTEGO ZYSKU KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH

Lata Grupy działalności gospodarczej	Liczba spółek uwzględ- nionych w opraco- waniu	Ogól- ny zysk do pod- ziału ^b	W tym przeznaczono na					przenie- szenie na rok na- stępny
			kapitały rezer- wowe	dywi- dendy	graty- fikacje i tantie- my	pokry- cie strat	w milionach złotych	
Ogółem . . . 1931	309	79,0	20,0	43,1	4,5	1,6	9,0	
1932	287	59,4	13,5	32,6	2,8	0,6	9,0	
1933	392	74,2	13,3	37,1	3,4	5,6	7,0	
1934	501	93,7	28,4	41,9	3,7	6,1	12,7	
1935	504	90,4	28,8	40,3	2,9	4,1	14,2	
1936	612	124,3	41,6	50,5	4,3	5,8	19,8	
1937	690	171,4	61,4	65,8	5,1	13,4	22,6	
Roľnictwo i ho- dowla	11	0,3	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	
Górnictwo ^c i hut- nictwo	17	14,6	5,6	7,6	0,3	0,6	0,4	
Górnictwo naftowe	10	3,3	0,5	1,9	0,1	0,0	0,6	
Przemysł:								
mineralny . . .	34	3,7	0,8	1,3	0,2	0,9	0,5	
metalowy . . .	76	12,9	5,0	4,1	0,5	1,7	1,2	
elektrotechniczny	21	8,3	4,7	1,2	0,1	1,5	0,8	
chemiczny . . .	80	23,2	9,3	8,0	1,0	0,5	4,1	
włókienniczy . .	75	20,8	6,4	5,2	0,4	4,0	3,8	
papierniczy . .	19	7,6	3,0	3,8	0,1	0,0	0,7	
skórzany	8	0,3	0,1	0,1	—	0,1	0,0	
drzewny	33	4,1	1,0	1,2	0,1	0,2	1,6	
spożywczy . . .	87	17,0	5,0	8,2	0,7	0,4	2,5	
w tym cukrownie	39	9,6	2,9	5,1	0,3	0,0	1,1	
odzieżowy i ga- lanteryjny . . .	5	0,3	0,1	0,2	—	0,0	0,0	
poligraficzny . .	20	2,3	0,8	1,0	0,1	0,2	0,1	
budowlany . . .	23	0,8	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	
Elektrownie i wo- dociągi	20	10,2	0,8	8,3	0,2	0,1	0,8	
Handel towarowy .	76	7,6	4,0	1,8	0,3	0,8	0,7	
Handel pieniężny .	28	11,7	5,1	3,2	0,5	0,2	2,2	
Ubezpieczenia . .	9	1,1	0,4	0,2	0,1	—	0,4	
Zakłady gastrono- miczne i wynaj- em pomieszczeń	4	0,5	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	
Transport, komu- nikacja	25	20,5	8,4	7,7	0,1	1,9	2,1	
Inne	8	0,3	0,0	0,3	—	0,0	0,0	

a Spółki, które wykazały zyski (bez spółek, które nie wykazały ani zysków, ani strat, ob. tabl. 15, str. 111). b Łącznie z przeznaczoną do podziału częścią zysków z lat ubiegłych tych spółek, które wykazały zyski za rok sprawozdawczy. c Bez naftowego.

U w a g a. Ob. uwagę pod tabl. 14, str. 109.

TABL. 17. BILANSE ZAGRANICZNYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH
DZIAŁAJĄCYCH W POLSCE^a

A. Stan czynny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Liczba spółek		Kasa i ban- ki	To- wary i su- row- ce	Dłuż- nicy	Rucho- mości i nie- rucho- mości	Inne akty- wa	Straty		
	czyn- nych	uwzglę- dnio- nych w opra- cowa- niu						nie po- kryte z lat ubiegł.	z roku spra- woz- dawcz.	
w milionach złotych										
Ogółem	1928	34	15,5	114,3	255,0	343,5	12,1	11,0	3,2	
	1929	50	16,7	138,3	453,3	464,2	71,2	22,2	8,7	
	1930	53	15,4	124,8	450,5	522,6	88,5	23,6	20,6	
	1931	45	18,5	73,0	257,5	419,5	33,5	27,5	26,3	
	1932	43	19,7	74,7	276,5	399,1	35,7	17,3	17,4	
	1933	46	42	16,9	73,6	215,2	429,2	32,2	24,1	10,3
	1934	46	43	25,4	53,1	245,6	454,4	30,0	26,7	17,8
	1935	46	44	26,7	61,8	357,2	328,0	28,9	37,5	10,2
	1936	43	43	27,3	80,3	329,4	329,2	41,1	35,7	5,0
	1937	44	41	66,2	75,8	343,6	408,3	27,6	37,4	6,3
Górnictwo i hutnictwo		7	7	2,1	17,6	23,7	171,0	3,4	27,8	0,3
Górnictwo naftowe		1	1	0,0	0,0	0,4	0,5	0,0	0,8	0,1
Przemysł: mineralny		1	1	1,6	1,0	0,4	4,0	0,3	—	—
metalowy		5	4	0,6	7,5	4,6	29,3	0,2	1,6	0,2
chemiczny		5	5	0,9	3,5	4,8	18,9	1,9	1,8	0,0
włókienniczy		5	5	4,6	39,2	30,7	74,4	4,8	4,9	2,1
Handel towarowy		4	3	0,8	6,0	9,9	0,4	0,0	0,2	0,9
Handel pieniężny		4	4	11,0	—	112,4	0,2	0,6	—	0,1
Ubezpieczenia		6	5	2,7	—	44,6	8,3	15,7	0,2	1,0
Transport, komunik.		6	6	41,9	1,0	112,1	101,3	0,7	0,1	1,6

B. Stan bierny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Suma bilan- sowa	Kapitał zakła- dowy	Rezer- wy	Kapitał amor- tyza- cyjny	Wie- rzy- ciele	Inne pasy- wa	Zyski		
							pozos- tałe z lat ubiegł.	z roku spra- woz- dawcz.	
w milionach złotych									
Ogółem	1928	754,6	172,1	60,5	76,1	412,1	10,2	2,3	21,3
	1929	1 174,6	232,6	112,8	168,3	591,5	45,9	0,5	23,0
	1930	1 246,0	266,3	114,7	192,3	590,8	71,2	1,5	9,2
	1931	855,8	156,7	52,1	176,5	410,7	53,6	0,5	5,7
	1932	840,4	159,7	36,6	170,6	419,6	48,2	0,5	5,2
	1933	801,5	147,7	49,9	244,3	312,8	41,9	0,5	4,4
	1934	853,0	141,4	37,1	128,9	519,2	23,4	0,5	2,5
	1935	850,3	141,1	38,0	137,9	501,3	27,9	0,5	3,6
	1936	848,0	141,6	36,0	146,5	491,6	27,4	0,6	4,3
	1937	965,2	143,2	27,0	155,9	599,8	33,4	1,0	4,9
Górnictwo i hutnictwo		245,9	52,1	22,1	84,1	71,2	15,3	—	1,1
Górnictwo naftowe		1,8	0,6	—	—	0,4	0,2	0,6	—
Przemysł: mineralny		7,3	2,1	0,1	2,8	1,6	0,1	—	0,6
metalowy		44,0	9,8	1,3	19,3	12,2	1,0	0,4	—
chemiczny		31,8	7,7	1,2	8,5	11,4	2,0	—	1,0
włókienniczy		160,7	38,0	0,3	39,5	79,4	2,9	—	0,6
Handel towarowy		18,2	1,2	0,1	0,2	16,5	0,1	—	0,1
Handel pieniężny		124,3	8,6	0,1	0,0	111,9	2,9	—	0,8
Ubezpieczenia		72,5	10,0	0,1	1,2	58,4	2,1	—	0,7
Transport, komunik.		258,7	13,1	1,7	0,3	236,8	6,8	—	—

^a Spółki, których zarząd znajduje się za granicą. ^b Bez naftowego.

U w a g a. Ob. uwaga pod tabl. 14, str. 109.

TABL. 18. EMISJE KAPITAŁÓW AKCYJNYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Wa- luta	1928	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	
		w milionach jednostek waluty danego kraju										w mil. zł
Anglia ^a	£	363	236	89	113	133	150	183	217	171	118	3062
Dania	kr.	8	4	5	—	5	6	2	20	17	—	20 ^b
Francja	fr.	6496	4373	2048	1356	963	984	937	566	1245	1048	160
Holandia	flor.	303	20	7	0	1	17	2	3	47	25	72
Japonia	jena	872	595	583	441	987	1565	1294	1608	—	—	—
Łotwa	lat	13	12	9	5	4	7	29	15	51	41	42
Niemcy	RM	1339	555	635	150	92	143	156	390	332	764	1629
Polska	zł	328	219	74	142	48	23	74	75	122	93	93
St. Zj. Am.	\$	3070	1545	311	20	120	35	69	368	403	64	339
Szwajcaria	fr.	282	29	24	12	6	8	4	1	16	7	8
Szwecja	kr.	288	245	304	142	92	103	134	139	169	120	160
Włochy	lira	5397	6164	4332	3547	3345	3549	3098	2962	5565	6309	1927

a Akcje i obligacje. b 1937 r.

U w a g a. Wobec odmiennej struktury rynków pieniężnych oraz różnych metod opracowania dane dla poszczególnych krajów nie są całkowicie porównywalne.

Z r ó d ł o: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1937/38*, Genewa 1938.

TABL. 19. KRAJOWE SPÓŁKI Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ I UDZIAŁ W NICH KAPITAŁÓW ZAGRANICZNYCH^a W 1936 R.

Stan w dn. 31.XII

Grupy działalności gospodarczej	Liczba				Kapitał zakładowy				
	spółek		wspólników		Ogół- lem	w tym wspólników zagrani- cznych		przeciętnie na	
	Ogół- lem	w tym z udzia- łem zagra- nicy	Ogół- lem	w zagrani- cznych		w tys. zł		spół- kę	współ- nika
					w tys. zł	w %	w tys. zł		
Ogółem ^b	3 590	403	17085	999	317330	103830	32,7	88,4	18,6
Rolnictwo i hodowla	14	3	90	6	20123	708	3,5	1 437,4	223,6
Górnictwo	82	31	543	102	32256	25585	79,3	393,4	59,4
Przemysł	1 779	183	8403	497	163249	64558	39,5	91,8	19,4
w tym: mineralny	165	15	828	22	13112	3132	23,9	79,5	15,8
metalowy	294	35	962	55	16003	3743	23,3	54,7	16,7
elektrotechn.	72	12	211	24	4189	1146	27,4	56,2	19,9
chemiczny	272	42	1096	74	61738	43183	69,9	227,0	56,5
drzewny	173	20	550	24	15406	8506	55,2	89,1	28,0
spożywczy	287	21	2526	193	26586	2977	11,2	92,6	10,5
poligraficzny	111	5	873	46	11058	119	1,1	99,6	12,7
budowlany	150	10	427	14	4990	750	15,0	33,3	11,7
Elektrownie	24	1	125	4	2624	1440	54,9	109,3	21,0
Handel towarowy	1 135	120	4389	214	53655	8112	15,1	47,3	12,2
Zakłady gastro- miczne i wynajem pomieszczeń	92	5	644	37	3117	506	16,2	33,9	4,8
Transport, komunik.	160	29	676	73	26850	1531	5,7	167,8	39,7
Inne	304	31	2215	66	15456	1410	9,1	50,8	7,0

a Dane dla spółek, które wykazały udziały zagraniczne w kapitale zakładowym.

b Opracowaniem objęto około 80% istniejących spółek.

C. Spółdzielczość
 TABL. 20. SPÓŁDZIELNIE ZWIĄZKOWE
 Stan w dn. 31.XII

Lata Województwa Związki rewizyjne	Ogółem	Spółdzielnie							Inne
		spo- żywców	rolni- czo- spo- żywcze	rolni- czo- han- dlowe	mle- czar- skie	kredytowe		mie- szka- nio- we	
						ra- zem	w tym rol- nicze		
Polska . . . 1928	10212	1 185	2 022	339	1 430	4 586	.	167	483
1929	11189	1 231	2 524	355	1 362	5 025	3 304	208	484
1930	11834	1 325	2 756	387	1 331	5 350	3 455	233	452
1931	11971	1 280	2 755	403	1 364	5 440	3 572	230	499
1932	11722	1 236	2 627	373	1 288	5 437	3 551	253	508
1933	11669	1 253	2 580	378	1 275	5 490	3 602	189	504
1934	11101	1 310	2 532	344	1 167	5 153	3 510	214	381
1935	11402	1 391	2 586	352	1 216	5 243	3 535	216	398
1936	12004	1 552	2 659	392	1 323	5 423	3 649	235	420
1937	12860	1 804	2 973	410	1 408	5 517	3 886	252	496
1938	13741	2 137	3 207	453	1 475	5 597	3 707	261	611
Według województw w 1937 r.									
M. st. Warszawa	303	23	—	1	—	85	1	141	53
Warszawskie . . .	730	173	5	17	163	352	230	3	17
Łódzkie	519	129	2	18	75	274	135	7	14
Kieleckie	637	183	2	12	86	342	218	2	10
Lubelskie	917	374	118	20	100	279	188	7	19
Białostockie	349	88	3	11	37	195	113	3	12
Wileńskie	355	97	4	11	52	174	105	4	13
Nowogródzkie	320	112	2	10	35	156	107	—	5
Poleskie	303	89	33	13	31	135	87	—	2
Wołyńskie	756	88	266	11	92	278	209	3	18
Poznańskie	819	45	—	149	93	443	227	25	64
Pomorskie	786	67	—	93	191	358	237	25	52
Śląskie	315	37	—	4	4	229	133	9	32
Krakowskie	757	60	55	19	86	509	405	13	15
Lwowskie	2 224	135	950	15	191	818	592	10	105
Stanisławowskie . . .	1 222	55	647	6	74	398	305	—	42
Tarnopolskie	1 548	49	886	—	98	492	394	—	23
Według związków rewizyjnych									
Polskie . . . 1928	6 154	1 130	132	271	990	3 222	.	162	247
1932	6 552	1 097	99	242	1 043	3 579	2 802	234	258
1935	6 655	1 255	397	178	979	3 462	2 712	216	168
1936	7 199	1 412	416	217	1 084	3 624	2 806	235	211
1937	7 812	1 661	582	228	1 166	3 640	2 771	252	283
Żydowskie . . 1928	774	—	—	10	—	680	—	4	80
1932	990	1	—	—	3	912	19	5	69
1935	788	—	—	8	—	730	—	—	50
1936	765	—	—	8	—	728	—	—	29
1937	773	—	—	9	—	734	—	—	30
Ukraiński i ruski . . . 1928	2 490	54	1 890	—	316	175	.	—	55
1932	3 298	131	2 528	—	122	447	305	1	69
1935	3 180	130	2 189	—	128	634	485	—	99
1936	3 272	135	2 243	—	135	659	510	—	100
1937	3 516	139	2 391	—	142	733	585	—	111
Niemieckie . . 1928	794	1	—	58	124	509	.	1	101
1932	882	7	—	131	120	499	425	13	112
1935	779	6	—	166	109	417	338	—	81
1936	768	5	—	167	104	412	333	—	80
1937	759	4	—	173	100	410	330	—	72

TABL. 21. CZŁONKOWIE SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH
Stan w dn. 31.XII

Lata Województwa Związki rewizyjne Grupy zawodowe	Członkowie spółdzielni								
	Ogółem	spo- żyw- ców	rolni- czo- spo- żyw- czych	rolni- czo- han- dlo- wych	mle- czar- skich	kredytowych		mle- szka- nio- wych	in- nych
						razem	w tym rol- ni- czych		
w tysiącach									
Polska . . . 1928	2 475	519	252	98	211	1 320	.	12	63
1929	2 733	514	301	94	228	1 514	641	17	65
1930	2 910	514	312	92	244	1 668	743	21	59
1931	2 857	464	305	87	270	1 655	772	19	57
1932	2 740	418	287	69	272	1 628	764	17	49
1933	2 628	355	292	59	306	1 553	750	15	48
1934	2 566	312	307	61	365	1 469	758	15	37
1935	2 668	311	319	61	438	1 479	762	22	38
1936	2 804	333	326	64	543	1 471	774	22	45
1937	3 016	366	353	76	626	1 515	813	22	58
Według województw w 1937 r.									
M. st. Warszawa	72	9	—	0	0	52	—	9	2
Warszawskie . . .	172	36	0	4	53	77	55	0	2
Łódzkie	139	43	0	4	28	62	31	1	1
Kieleckie	175	45	1	6	35	85	50	0	3
Lubelskie	180	51	8	6	52	60	45	1	2
Białostockie	98	18	0	6	20	53	34	0	1
Wileńskie	91	14	0	2	18	56	37	0	1
Nowogródzkie	80	15	0	5	13	47	32	—	0
Poleskie	64	10	4	2	14	34	25	—	0
Wolyńskie	170	9	44	4	40	69	50	0	4
Poznańskie	162	23	—	10	17	104	19	3	5
Pomorskie	105	11	—	9	16	62	21	2	5
Śląskie	82	28	—	1	1	49	16	1	2
Krakowskie	283	16	14	15	51	179	112	2	6
Lwowskie	530	21	97	2	108	283	150	3	16
Stanisławowskie	288	9	89	0	76	109	65	—	5
Tarnopolskie	325	8	96	—	84	134	71	—	3
Według związków rewizyjnych									
Polskie . . . 1928	1 912	510	97	85	166	999	.	12	43
1936	2 005	316	77	53	371	1 144	681	22	22
1937	2 157	348	88	64	429	1 171	706	22	35
Żydowskie . . 1928	226	—	—	1	—	221	—	0	4
1936	144	—	—	1	—	142	—	—	1
1937	141	—	—	1	—	139	—	—	1
Ukraiński . . 1928	275	9	155	—	39	62	.	0	10
i ruski . . . 1936	598	17	249	—	166	148	72	—	18
1937	661	18	265	—	191	168	86	—	19
Niemieckie . 1928	62	0	—	12	6	38	.	0	6
1936	57	0	—	10	6	37	21	—	4
1937	57	0	—	11	6	37	21	—	3
Według grup zawodowych w 1937 r.									
Rolnicy	2 173	152	315	65	596	1 017	726	0	28
Robotnicy	203	104	13	1	13	64	19	4	4
Rzemieślnicy, kup- cy, przemysłowcy	229	1	5	2	1	214	26	2	4
Urzednicy i wolne zawody	240	75	8	2	1	129	20	12	13
Inne i niewiadome	171	34	12	6	15	91	22	4	9

TABL. 22. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA, BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH

Wyszczególnienie	1928	1932	1936	1937				
				Ogółem	Związki rewizyjne			
					pol- skie	ży- dow- skie	ukr. i ruski	nie- mie- ckie
Liczba spółdzielni:								
ogółem (31.XII)	10 212	11 722	12 004	12 860	7 812	773	3 516	759
uwzględnionych w opracow.	9 057	10 815	11 496	12 394	7 558	650	3 436	750
w tym: ze stratami			2 730	2 611	1 572	236	706	97
z zyskami			8 554	9 500	5 793	399	2 694	614
Działalność gospodarcza								
Obrót towarowy								
Towary sprzedane w mil. zł	822,9	547,7	496,3	670,2	503,4	6,6	69,1	91,1
w tym przez spółdzielnie:								
spożywców	223,1	172,5	142,7	170,5	163,5	—	6,8	0,2
rolniczo-spożywcze	71,0	60,7	60,0	82,4	34,5	—	47,9	—
rolniczo-handlowe	336,0	141,2	134,1	206,9	151,8	0,2	—	54,9
mleczarskie	122,4	86,6	108,6	129,6	95,2	—	8,7	25,7
Działalność bankowa								
Pożyczki gotówkowe udzielone:								
liczba pożyczek w tys.	1615	1450	676					
sumy w mil. zł	1310,4	758,6	547,4					
Kredytobiorcy w tys. (31.XII)			975	1076	865	93	105	13
Wkłady na książeczki:								
wpłaty w mil. zł	526,8	378,7	320,9	363,3	145,0	173,6	7,0	37,7
wypłaty w mil. zł	449,8	412,8	322,3	341,4	134,6	165,4	5,2	36,2
Wkłady w tys. (31.XII)	267	552	597	669	474	62	89	44
Mleczarstwo								
Zgłoszone krowy w tys. (31.XII)	405	589	772	838	683	—	66	89
Dostawa mleka w mil. l	451,5	646,1	1045,4	1047,3	778,1	—	68,0	201,2
Wypłacono za mleko w mil. zł	101,3	68,9	89,5	107,1	79,6	—	6,8	20,7
Główne pozycje bilansów w mil. zł. Stan w dn. 31.XII								
Stan czynny								
Kasa i sumy do dyspozycji	56,2	55,2	56,1	75,0	46,0	11,0	2,7	15,3
Pożyczki gotówkowe	431,6	546,5	486,0	508,0	341,1	62,1	12,7	92,1
Dłużnicy za towary i inni	118,9	118,1	88,7	92,0	76,3	1,2	3,2	11,3
Towary i surowce	60,8	36,0	31,3	40,3	32,3	0,4	5,0	2,6
Ruchomości i nieruchomości	175,6	344,8	372,3	391,1	359,3	3,9	15,0	12,9
Suma bilansowa	929,8	1218,5	1126,0	1200,3	926,7	85,7	42,5	145,4
Stan bierny								
Udziały członków	87,7	138,7	114,1	116,5	90,4	9,1	6,6	10,4
Rezerwa	66,1	112,7	115,0	121,7	85,9	7,2	12,5	16,1
Wkłady na książeczki oszczędn.	212,5	287,9	240,9	265,9	158,3	42,0	8,1	58,5
Wierzyciele	473,7	514,7	462,4	475,6	409,6	14,4	7,4	44,2
Główne pozycje rachunków strat i zysków w mil. zł								
Straty								
Koszty prowadzenia netto	101,6	93,4	79,0	88,2	60,6	11,3	7,2	9,1
Procenty i prowizje zapłacone	32,5	44,5	30,7	31,4	22,8	3,7	0,3	4,6
Umorzenia	5,2	8,3	7,3	8,0	5,8	0,5	0,6	1,1
Straty na dłużnikach		10,3	6,3	4,4	3,6	0,5	0,1	0,2
Zyski	17,5	8,8	12,5	15,5	12,0	1,2	1,0	1,3
Ogółem	166,3	181,4	156,3	160,9	116,4	17,9	9,8	16,8
Zyski								
Procenty i prowizje pobrane	56,8	64,0	51,2	46,2	28,4	10,5	0,7	6,6
Zyski brutto na towarach ^b	74,1	39,4	40,1	51,6	37,2	5,3	5,3	3,8
Straty	3,5	28,0	12,7	8,6	7,7	0,5	0,3	0,1

a Bez funduszu amortyzacyjnego. b Bez zysków brutto na nabiale w spółdzielniach mleczarskich i bez dochodów z nieruchomości w spółdzielniach mieszkaniowych (ob. tabl. 23, str. 118).

TABL. 23. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH WEDŁUG TYPÓW SPÓŁDZIELNI W 1937 R.

Wyszczególnienie	Spółdzielnie							
	spo- zyw- ców	rol- niczo- spo- zyw- cze	rol- niczo- han- dlo- we	mle- czar- skie	kredytowe		miesz- kani- owe	inne
					ra- zem	w tym rol- nicze		
<i>Liczba spółdzielni:</i>								
<i>ogółem (31 XII)</i>	1 804	2 973	410	1 408	5 517	3 686	252	496
<i>uwzględnionych</i>								
<i>w opracowaniu</i>	1 725	2 914	391	1 353	5 319	3 634	251	441
<i>w tym: ze stratami</i>	218	608	84	346	1 176	709	51	126
<i>z zyskami</i>	1 493	2 290	289	975	4 014	2 823	135	304
Główna pozycje bilansów w mil. zł. Stan w dn. 31. XII								
Stan czynny								
Kasa i sumy do dyspo- zycji	3,9	1,1	2,5	4,6	57,2	16,7	3,1	2,6
Pożyczki gotówkowe	—	—	0,1	—	507,9	153,7	—	—
Dłużnicy za towary i inni	12,5	3,9	29,4	7,5	—	—	29,1	9,6
Towary i surowce	13,2	6,0	9,8	1,8	—	—	—	9,5
Ruchomości i nieru- chomości	14,2	8,9	10,4	36,4	33,6	7,1	268,6	19,0
Suma bilansowa	45,0	22,9	68,3	54,6	656,5	190,5	305,4	47,6
Związki:								
polskie	43,0	8,9	51,0	39,6	442,3	150,8	305,4	36,5
żydowskie	—	—	0,4	—	81,7	—	—	3,6
ukraiński i ruski	2,0	14,0	—	4,7	17,3	4,9	—	4,5
niemieckie	0,0	—	16,9	10,3	115,2	34,8	—	3,0
Stan bierny								
Udziały członków	6,2	2,5	4,9	10,1	79,2	20,4	6,6	7,0
Rezerwa	15,3	8,9	5,7	8,5	63,3	21,4	12,6	7,4
Wkłady ^b	2,7	—	—	—	264,2	66,7	76,5	—
Wierzyciele	14,3	6,3	46,5	17,2	184,7	69,6	185,9	20,7
Główna pozycje rachunków strat i zysków w mil. zł								
Straty								
Koszty prowadz. netto	12,8	5,3	8,3	18,4	21,6	4,4	5,4	16,4
w tym: wydatki osobowe	7,0	2,7	3,5	5,8	12,6	2,0	1,2	5,3
podatki	0,8	0,5	1,2	0,6	0,5	0,1	0,1	1,3
opłaty do zwią- zków rewizyjnych	0,4	0,5	0,3	0,6	1,6	0,7	0,0	0,2
Procenty i prowizje zapłacone	0,0	0,2	1,6	0,5	24,3	7,4	4,2	0,6
Umorzenia	0,7	0,4	0,6	2,5	1,2	0,3	1,3	1,3
Straty na dłużnikach	0,2	0,1	0,3	0,0	3,6	0,4	—	0,2
Zyski	3,4	1,0	1,3	1,0	5,8	1,3	1,5	1,5
Ogółem	17,8	7,4	12,8	23,2	59,9	14,2	15,8	24,0
Zyski								
Procenty i prowizje pobrane	—	—	0,0	—	46,2	11,6	0,0	—
Zyski brutto na towa- rach ^c	15,8	6,5	10,5	21,7	—	—	10,3	18,8
Straty	0,2	0,3	0,8	0,5	5,6	0,8	0,6	0,6

^a Bez funduszu amortyzacyjnego. ^b Wkłady na książeczki oszczędnościowe dla spółdzielni mieszkaniowych wkłady budowlane. ^c W spółdzielniach mleczarskich zyski brutto na nabiale, w spółdzielniach mieszkaniowych dochody z nieruchomości.

TABL. 24. CENTRALE GOSPODARCZE^a SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH W 1937 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Centrale							
		pol- skie	ukra- ińskie i ruskie	nie- miec- kie	ży- dow- skie	spo- żyw- ców	rolni- czo- han- dlo- we	mle- czar- skie	kre- dyto- we
<i>Centrale uwzględnione w opracowaniu^a</i>	25	9	6	7	3	2	6	6	11
Główne pozycje bilansów w tys. zł. Stan w dn. 31.XII									
Stan czynny									
Kasa i sumy do dyspozycji	11 404	4 108	1 423	5 214	659	968	763	767	8 906
Papiery wartościowe	2 702	1 899	163	627	13	251	92	58	2 301
Towary i surowce	15 722	8 115	4 215	3 392	—	6 948	5 559	3 215	—
Dłużnicy	30 213	10 344	2 778	16 933	158	6 162	14 924	3 850	5 277
Pożyczki	104845	79 994	2 029	21 568	1 254	—	—	—	104845
Udziały własne	5 076	770	818	3 487	1	841	730	42	3 463
Urządzenia wytwórcze	2 223	1 565	563	95	—	1 215	176	832	—
Ruchomości	2 825	1 860	646	298	21	892	654	1 142	137
Nieruchomości	16 040	11 049	3 995	974	22	7 738	2 022	2 507	3 773
Straty	335	34	216	85	—	34	—	—	301
Suma bilansowa	202908	124109	20 910	54 975	2 914	25 627	25 845	12 566	138870
Stan bierny									
Udziały	16 961	7 278	3 203	6 214	266	2 191	2 584	1 029	11 157
Rezerwy	9 498	5 251	2 323	1 868	56	3 074	1 321	1 417	3 686
Fundusz amortyzacyjny	5 693	4 101	1 268	324	—	2 832	762	1 913	186
Wkłady na książeczki oszczędn.	35 723	14 301	4 626	16 094	702	1 066	—	95	34 562
Rachunki bieżące	21 234	7 124	998	13 048	64	104	1 975	1 423	17 732
Wierzyciele	101236	80 529	6 778	13 779	150	13 771	17 712	6 191	63 562
Zyski	2 212	1 177	494	510	31	649	708	199	656
Obroty w ciągu roku w tys. zł									
Przychód towarów	326929	171913	87 030	67 986	—	105771	142544	78 614	—
w tym:									
własnej produkcji	10 280	8 461	1 819	—	—	8 461	1 819	—	—
nabytych od członków	121214	39 702	47 813	33 699	—	2 157	58 251	60 806	—
Sprzedaż towarów	350988	187641	92 341	71 006	—	107941	160461	82 586	—
w tym:									
spółdzielniom	153136	68 997	69 927	14 212	—	56 740	93 985	2 411	—
we własnych sklepach	16 829	13 755	3 074	—	—	—	—	16 829	—
wywóz za granicę	27 810	15 222	1 225	11 363	—	1 444	786	25 580	—

^a Bez „Centrali Rolników, S. A.” w Poznaniu. ^b Łącznie z rolniczo-spożywczymi.

TABL. 25. SPÓŁDZIELNIE NIEZWIĄZKOWE W 1937 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Spółdzielnie						
		spożywców	rolniczo-handlowe ^a	mleczarskie	kredytowe		mieszkalniowe	inne
					razem	w tym rolnicze		
Liczba spółdzielni. Stan w dn. 31.XII								
Czynne	904	164	157	147	211	50	70	235
W likwidacji	1 571	145	256	165	626	137	85	294
Nie przejawiające działalności	3 142	781	509	261	838	423	210	543
Uwzględnione w opracowaniu ^b	1 226	186	216	156	396	84	75	197
Członkowie spółdzielni w tys. Stan w dn. 31.XII								
Ogółem	120,8	9,6	12,8	18,9	64,9	6,7	2,8	11,8
w tym rolnicy	49,0	3,5	6,8	12,7	23,9	3,2	0,2	1,9
Główne pozycje bilansów w tys. zł. Stan w dn. 31.XII								
Stan czynny								
Kasa	1 495	47	173	74	603	13	114	484
Banki i lokaty	1 025	8	112	13	652	17	90	150
Dłużnicy	18 273	287	4 715	158	9 829	759	847	2 437
w tym za towary	8 444	287	4 715	158	—	—	847	2 437
Towary i surowce	2 456	304	617	9	—	—	7	1 519
Suma bilansowa	51 239	1 108	17 486	1 304	17 216	1 081	5 621	8 504
Stan bierny								
Udziały członków	5 340	167	708	292	2 529	147	446	1 196
Rezerwy ^c	2 310	210	201	125	820	72	238	716
Wkłady ^d	6 859	3	11	2	4 943	362	1 828	72
Rachunki bieżące	127	—	—	—	127	2	—	—
Wierzyciele	26 962	499	13 407	493	5 552	222	2 450	4 561
Główne pozycje rachunków strat i zysków w tys. zł								
Straty								
Koszty prowadzenia	3 788	226	419	255	695	33	208	1 985
Procenty i prowizje zapłacone	616	1	24	12	364	26	24	191
Umorzenia	227	5	32	46	51	3	28	65
Zyski	498	57	64	11	83	3	18	265
Ogółem	13 206	445	4 935	465	2 902	195	881	3 578
Zyski								
Procenty i prowizje pobrane	1 260	8	44	3	767	32	12	426
Zyski brutto na towarach	1 649	248	332	257	—	—	15	797
Straty	6 281	113	3 827	152	1 486	133	356	347

a Łącznie z rolniczo-spożywczymi. b Spośród spółdzielni czynnych i w likwidacji. c Bez funduszu amortyzacyjnego. d Wkłady na książeczki oszczędnościowe. Dla spółdzielni mieszkaniowych wkłady budowlane. e Łącznie z zyskami brutto na nabiale.

TABL. 26. SPÓŁDZIELNIE SPOŻYWCÓW W NIEKTÓRYCH
KRAJACH W 1936 R.

Kraje	Licz- ba spół- dziel- ni	Członkowie		Obroty w ciągu roku w mil. zł	Kraje	Licz- ba spół- dziel- ni	Członkowie		Obroty w ciągu roku w mil. zł
		Ogół- em w tys.	na 1 000 mieszk.				Ogół- em w tys.	na 1 000 mieszk.	
Anglia	1 107	7 808	156	6 300,4	Hiszpania	560	280	11	192,5
Francja	2 875	2 950	70	1 197,6	Belgia	77	499	60	157,6
Niemcy	1 163	2 094	31	1 114,6	Austria	185	334	49	145,2
Szwecja	733	585	93	608,6	Węgry	1 486	643	72	136,1
St. Zj. Am.	2 400	331	3	582,0	Australia	160	112	16	84,3
Szwajcaria	893	437	105	527,0	Jugosławia	2 079	280	18	60,9
Finlandia	534	537	141	448,7	Estonia	193	42	37	53,4
Dania	1 824	343	92	344,2	Bulgaria	61	71	11	34,4
Holandia	419	325	38	219,6	Kanada	45	14	1	24,1
Polska ^a	4 211	659	19	202,7	Palestyna	59	5	4	9,8
Norwegia	551	149	52	196,4	Rumunia	55	4	0,2	1,2

a Związkowe spółdzielnie spóżywców i rolniczo-spożywcze.

Źródło: *Le Coopérateur Suisse*, Bazylea 1938.

TABL. 27. CZŁONKOWIE SPÓŁDZIELNI WEDŁUG CZĘŚCI ŚWIATA
OKOŁO 1930 R.

Części świata	Członkowie spółdzielni						
	Ogółem		spo- żyw- ców	mie- szka- nio- wych	rol- ni- czych	wy- twór- czych	róż- nych
	w tys.	w %	w tysiącach				
Ogółem bez Z.S.R.R.	69 496	×	18 984	15 101	30 131	5 091	189
w %	×	100,0	27,3	21,7	43,4	7,3	0,3
Europa bez Z.S.R.R.	41 239	59,3	18 388	2 597	16 585	3 565	104
Azja bez Z.S.R.R.	10 345	14,9	35	3	9 108	1 158	41
Afryka	313	0,5	24	45	241	3	—
Ameryka	17 135	24,6	388	12 341	3 997	365	44
Oceania	464	0,7	149	115	200	—	—

Źródło: *Revue Internationale du Travail*, nr 6, Genewa 1934.

D. Kartele

TABL. 28. STAN I RUCH KRAJOWYCH I MIĘDZYNARODOWYCH KARTELI W POLSCE^a

Przemysły	Liczba kartelli		Kartele utworzone		Kartele rozwiązane				Liczba kartelli	
	krajowych	międzynarodowych ^b	krajowe	międzynarodowe ^b	krajowe		międzynarodowe		krajowych	międzynarodowych ^b
					przez uczestników	przez Min. Przemysłu i Handlu	przez uczestników	przez Min. Przemysłu i Handlu		
	Stan w dn. 31.XII 1937		w ciągu 1938 r.				Stan w dn. 31.XII 1938			
Ogółem . . .	145	94	34	13	7	1	5	2	171	106
Górnico-hutniczy . . .	16	20	4	3	2	—	1	—	18	22
Mineralny . . .	13	1	5	—	—	—	—	1	18	—
Metalowy . . .	23	9	4	4	2	—	—	—	25	13
Elektrotechniczny . . .	13	25	1	1	—	—	—	—	14	26
Chemiczny . . .	48	37	5	4	—	—	4	—	53	37
Włókienniczy . . .	13	—	7	—	2	—	—	—	18	—
Papierniczy . . .	2	—	2	1	—	—	—	—	4	1
Spożywczy . . .	12	2	4	—	—	1	—	1	15	1
Pozostałe . . .	5	—	2	—	1	—	—	—	6	—

^a Bez karteli utworzonych w formie zrzeszeń przemysłowych, powstałych na podstawie art. 69 prawa przemysłowego. ^b W których uczestniczą przedsiębiorstwa polskie.

TABL. 29. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI KRAJOWYCH I MIĘDZYNARODOWYCH KARTELI W POLSCE W 1938 R. Stan w dniu 31. XII

Przemysły	Kartele krajowe					Kartele międzynarodowe				
	regulujące					regulujące				
	im-port	eks-port	produkcję	zbyt	ceny i warunki sprzedaży	im-port	eks-port	produkcję	zbyt	ceny i warunki sprzedaży
Ogółem . . .	1	22	81	141	119	2	19	19	92	39
Górnico-hutniczy . . .	—	—	6	17	11	1	—	—	21	13
Mineralny . . .	1	3	6	17	17	—	—	—	—	—
Metalowy . . .	—	8	16	23	17	—	7	2	12	4
Elektrotechniczny . . .	—	—	7	19	13	—	—	6	25	5
Chemiczny . . .	—	4	24	42	37	—	12	11	33	16
Włókienniczy . . .	—	5	8	6	11	—	—	—	—	—
Papierniczy . . .	—	—	3	4	3	—	—	—	—	—
Spożywczy . . .	—	2	10	10	7	1	—	—	1	1
Pozostałe . . .	—	—	1	3	3	—	—	—	—	—

Źródło tabl. 28 i 29: Dane Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

DZIAŁ VIII. GÓRNICTWO I PRZEMYSŁ

Ruch budowlany ob. dział IV, tabl. 8, str. 62.

Dane dotyczące przemysłu przetwórczego, zawarte w tablicach 1, 2, 4 13—17 i 22, odnoszą się do zakładów I—VII kategorii objętych statystyką produkcji, tzn. do zakładów, których stan zatrudnienia w jakimkolwiek okresie roku przekraczał 4 robotników, licząc w tym właścicieli i członków rodziny.

TABL. I. ROZMIESZCZENIE PRZEMYSŁU NA PODSTAWIE LICZBY ZATRUDNIONYCH ROBOTNIKÓW W ZAKŁADACH I—VII KATEGORII W 1937 R.

Gałęźle i ważniejsze rodzaje przemysłu	Liczba zatrudnionych ogółem	Województwa (Podz.adm.obow. do 31.III.1939r.)						
		m. st. Warszawa	warsz., łódz., lubel., białos.	wileń., nowogródz., poles., wołyń.	poznańskie, pomor.	śląskie	kra-kowskie	lwowskie, stan. tarn.
		w odsetkach ogółu zatrudnionych						
Górnictwo i przemysł	828 936	10,6	42,2	4,3	10,9	16,5	7,6	7,9
Górnictwo	98 802	—	25,1	—	0,7	52,8	18,3	11,1
Kopalnie węgla kam.	75 067	—	24,3	—	—	66,6	9,1	—
Kopalnie ropy i gazu	10 099	—	—	—	—	—	16,2	83,8
Kopalnie soli i saliny	2 681	—	—	—	25,2	—	64,2	10,6
Przemysł ^{ab}	730 134	12,0	44,7	4,8	12,2	11,6	7,2	7,5
Mineralny	81 041	2,0	41,5	12,2	15,0	8,3	13,2	7,8
Cegielnie	27 727	0,2	39,8	3,8	23,6	10,7	8,9	13,0
Cementownie	3 939	—	45,1	5,2	2,4	12,6	34,7	—
Wapienniki	4 240	—	51,9	—	17,1	3,7	18,6	10,7
Huty szkła	14 522	3,0	63,6	9,5	8,1	1,2	6,9	7,7
Kamieniołomy	12 139	—	15,5	53,2	3,3	4,8	19,5	3,7
Metalowyb	155 715	15,4	45,4	0,4	8,0	23,7	4,9	2,2
Huty żelaza ^c	30 177	—	38,9	—	—	61,1	0,0	—
Odlewnie żelaza	12 081	2,0	64,4	0,7	16,4	11,5	4,1	0,9
Huty, walcownie i odlewnie innych metali	7 880	19,1	20,0	—	0,4	57,1	3,3	0,1
Fabr. wyr. masowych	25 569	19,8	42,4	0,4	8,6	16,2	11,0	1,6
Fabr. narzędzi	7 376	7,1	76,4	0,1	1,0	3,6	6,0	5,8
Fabr. konstr. i urządz.	8 159	12,6	20,6	—	1,9	51,6	12,6	0,7
Fabr. maszyn i narzędzi rolniczych	4 608	0,2	37,7	5,1	40,3	0,8	2,5	13,4
Fabr. środków przem. i handlowych	21 587	23,5	51,9	—	15,2	0,8	5,2	3,4
Fabr. wyrobów precyz.	14 296	31,9	63,4	0,2	2,4	1,1	0,0	1,0
Elektrotechniczny	17 515	43,6	21,7	3,3	11,7	11,8	5,3	2,6
Chemiczny	54 553	12,3	37,9	3,0	9,6	17,9	9,9	9,4
Gazownie	2 417	10,9	11,4	1,0	42,6	11,2	11,1	11,8
Rafinerie nafty i gazol.	3 573	—	—	—	—	7,2	25,3	67,5
Fabr. przedz. sztucz. nego jedwabiu	7 417	—	100,0	—	—	—	—	—
Fabr. nawozów sztucz.	4 122	—	0,6	—	6,0	50,1	42,6	0,7
Fabr. wyrob. gumow.	8 600	14,5	40,2	7,4	15,9	1,7	6,1	14,2
Fabr. przetw. tłuszcz.	3 777	26,3	26,7	8,2	17,1	12,5	4,8	4,4
Wiókienniczy	157 067	3,3	83,6	0,4	2,3	5,2	3,8	1,4
Zakłady wielooddział.	72 740	2,2	88,1	0,0	—	5,8	2,5	1,4
Przędzalniane	25 164	—	94,4	0,0	1,0	2,1	2,5	—
TKalnie	27 403	1,0	78,3	0,1	5,2	6,2	8,8	0,4
Fabr. wyrob. dzianych	9 417	16,1	78,0	0,9	1,8	1,3	1,2	0,7
Papierniczy	17 328	12,3	32,4	8,7	16,7	14,0	11,9	4,0
Papiernie	10 562	2,0	40,1	11,9	19,1	18,5	7,9	0,5
Skórzany	10 383	18,6	32,3	5,4	8,2	8,2	16,2	11,1
Garbarnie	7 313	16,2	37,6	5,8	9,2	5,8	11,8	13,6
Drzewny	68 146	3,2	30,6	16,7	14,4	4,0	6,8	24,3
Tartaki	41 741	0,3	26,5	17,3	11,9	2,0	7,5	34,5
Fabr. mebli giętych	4 233	0,4	74,3	0,6	1,5	12,8	10,4	—
Fabr. dykt i fornirów	7 790	1,1	39,0	48,1	9,3	—	—	2,5

a Bez elektrowni i wodociągów. b Bez warsztatów kolejowych. c Zakłady posiadające wielkie piece, stalownie i walcownie. (dok. str. 174)

TABL. 1. ROZMIESZCZENIE PRZEMYSŁU NA PODSTAWIE LICZBY ZATRUDNIONYCH ROBOTNIKÓW W ZAKŁADACH I-VII KATEGORII W 1937 R. (dok.)

Gałęzie i ważniejsze rodzaje przemysłu	Liczba zatrudnionych ogółem	Województwa (Podz. adm. obow. do 31. III 1939 r.)						
		m. st. Warszawy	warsz., łódz., lubel., białos.	wileń., nowogródz., poles., wolyń.	poznzańskie, pomor.	śląskie	krakowskie	lwowskie, stan., tarn.
w odsetkach ogółu zatrudnionych								
Spożywczy	86 461	10,9	25,8	8,1	29,6	4,4	6,8	14,4
Młyny	19 445	0,8	33,0	19,6	18,6	1,6	4,2	22,2
Cukrownie	17 451	—	38,8	4,7	46,8	1,9	—	7,8
Gorzelnie i rektyfikacje	3 597	15,0	23,4	4,8	35,2	1,2	2,0	18,4
Browary i słodownie	4 980	7,2	26,9	4,3	16,9	13,2	17,1	14,4
Bekoniarnie	2 386	—	8,9	6,5	54,3	5,1	12,2	13,0
Fabr. konserw	3 024	26,5	6,5	7,0	36,6	3,3	3,9	16,2
Fabr. wyrobów tyton.	7 077	17,1	23,7	2,9	28,5	5,3	10,9	11,6
Odzieżowy	17 129	35,0	17,8	2,1	15,9	6,1	17,7	5,4
Obuwnictwo mechan.	2 170	11,6	2,6	0,8	27,8	6,3	45,1	5,8
Zabawkarski	398	11,6	44,9	0,8	36,4	6,3	—	—
Poligraficzny	14 145	36,8	13,2	3,4	20,6	7,0	9,7	9,3
Drukarnie	11 236	36,3	13,0	3,0	23,2	8,3	7,8	8,4
Budowlany	50 253	31,4	16,0	1,4	17,9	18,7	6,8	7,8

TABL. 2. SILNIKI ZAINSTALOWANE W ZAKŁADACH PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO I-VII KATEGORII W 1936 R.

Stan w dn. 31. XII

Gałęzie przemysłu	Turbiny parowe	Maszyny parowe	Lokomobile	Turbiny wodne i koła wodne	Silniki spalino-we	Silniki elektryczne na prąd	
						zakupiony	własnej produkcji
Liczba maszyn							
Ogółem ^{ab}	229	4 449	2 248	4 121	3 690	49 195	34 990
Mineralny	15	305	297	10	279	1 934	1 317
Metalowy ^b	39	294	80	46	226	16 709	9 294
Elektrotechnicz.	3	5	1	2	19	3 884	197
Chemiczny	53	409	56	12	228	5 493	6 821
Włókienniczy	45	427	101	17	99	7 853	8 173
Papierniczy	19	71	24	37	14	1 555	1 731
Skórzany	—	80	88	3	20	1 105	514
Drzewny	6	624	1 007	95	92	1 837	1 275
Spożywczy	49	2 231	594	3 899	2 691	4 709	5 393
Poligraficzny	—	3	—	—	22	4 116	275
Moc zainstalowana w 1 000 KM							
Ogółem ^{ab}	552,5	457,6	113,8	96,7	157,9	416,7	655,7
Mineralny	39,9	29,1	15,9	0,4	8,6	34,8	45,4
Metalowy ^b	119,1	107,3	5,7	16,4	30,3	146,1	225,8
Elektrotechnicz.	1,5	1,7	0,0	0,1	1,1	14,4	2,4
Chemiczny	189,2	33,7	4,0	3,9	8,2	76,7	112,9
Włókienniczy	63,6	103,6	4,8	0,4	3,1	56,0	101,2
Papierniczy	62,2	17,3	2,4	6,4	1,3	18,0	52,9
Skórzany	—	6,2	3,6	0,0	0,9	7,8	5,5
Drzewny	0,8	51,3	52,3	3,1	2,0	11,9	15,2
Spożywczy	76,2	107,1	25,1	66,0	101,7	42,2	93,7
Poligraficzny	—	0,3	—	—	0,7	8,8	0,7

a Bez przemysłu odzieżowego i budowlanego. b Bez warsztatów kolejowych

TABL. 3. MOC SILNIKÓW ZAINSTALOWANYCH W PRZEMYSŁE I W ELEKTROWNIACH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Okolo 1906 r.			Okolo 1926 r.			Okolo 1930 r.		
	Ogółem	w tym		Ogółem	w tym		Ogółem	w tym	
		parowe	wodne		parowe	wodne		parowe	wodne
w milionach KM									
Anglia . . .	8,3	7,3	0,2	13,3	12,2	0,1	17,8	16,5	0,3
Finlandia . . .	0,13	0,06	0,07	0,51	0,28	0,22	0,74	0,36	0,36
Francja . . .	2,9	2,0	0,7	9,8	6,7	2,5	12,9	8,6	3,1
Japonia . . .	0,3	0,2	0,0	2,9	1,7	1,1	5,1	2,1	3,0
Kanada . . .	1,4	0,8	0,6	5,3	1,0	4,2	7,4	1,2	6,1
Polska . . .	.	.	.	2,4	.	.	3,0 ^a	.	.
Stany Zj. Am. . .	19,0	15,3	3,6	55,4	42,2	11,4	64,2	49,1	13,2
Szwajcaria . . .	0,7	0,1	0,5	.	.	.	1,8	0,1	1,6
Szwecja . . .	0,7	0,2	0,3	2,0	0,6	1,4	2,5	0,7	1,7
Włochy . . .	1,6	0,5	1,0	5,6	1,5	3,6	.	.	.

^a 1936 r.

Źródło: Statistique Générale de la France. Statistique des Forces Motrices en 1937, str. 257, Paryż 1936.

TABL. 4. ZUŻYCIЕ PALIWA I PRĄDU ELEKTRYCZNEGO NA PRODUKCJĘ W ZAKŁADACH PRZEMYSŁUPRZETWÓRCZEGO I—VII KATEGORII W 1936 R.

Gałęzie przemysłu	Węgiel kamienny, brunatny I miał	Koks	Drzewo i trociny	Ropa naftowa	Gaz	Prąd elektryczny	
						zakupiony	własnej produkcji
	w tys. ton					w tys. m ³	w tys. kWh
Ogółem ^{ab} . . .	6 310,7	1037,0	1 033,5	170,3	496 381	525 117	1 176 107
Mineralny . . .	1 593,3	21,9	191,4	0,2	14 616	38 629	81 245
Metalowyb . . .	1 639,7	760,4	27,3	9,4	46 645	149 500	301 196
Elektrotechn. . .	39,4	2,9	0,4	0,0	305	18 622	579
Chemiczny . . .	815,0	152,2	94,9	146,3	428 209	147 583	437 565
Włókienniczy . . .	923,8	5,3	48,0	10,1	1 190	81 222	127 898
Papierniczy . . .	390,1	0,4	67,6	—	104	35 454	159 303
Skórzany . . .	69,6	4,2	27,1	0,0	69	5 552	3 492
Drzewny . . .	19,8	0,5	344,4	1,3	22	4 934	11 695
Spożywczy . . .	817,8	88,0	232,1	3,0	4 799	37 561	52 091
Poligraficzny . . .	2,2	1,2	0,3	0,0	422	6 060	1 043

a Bez przemysłu odzieżowego i budowlanego. b Bez warsztatów kolejowych.

TABL. 5. ZASOBY WĘGLA KAMIENNEGO I BRUNATNEGO ORAZ RUD ŻELAZA W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Ważniejsze kraje	Mi-liardy ton	Ważniejsze kraje	Mi-liardy ton	Ważniejsze kraje	Mi-liardy ton
Węgiel ^a		Węgiel ^a (dok.)		Rudy żelaza (dok.)	
Zasoby światowe	5 341	Australia . . .	146	Brazylia . . .	7,0
Stany Zjedn. Am.	2 736	Francja . . .	17	Anglia . . .	6,0
Kanada . . .	666	Belgia . . .	11	Nowa Fundlandia	4,0
Z. S. R. R. . . .	600	Rudy żelaza		Indie Brytyjskie	3,3
w tym część europ.	64	Zasoby światowe	64,9	Kuba . . .	3,2
Chiny . . .	217	Stany Zjedn. Am.	10,5	Szwecja . . .	2,2
Anglia . . .	190	Francja . . .	8,2	Niemcy ^b . . .	1,6
Niemcy ^b . . .	182	Z. S. R. R. . . .	9,2	Hiszpania . . .	1,1
Polska . . .	161				

^a Do głębokości 2 000 m. ^b Łącznie z Austrią.

Źródło: Hübners Weltstatistik, Wiedeń 1939.

TABL. 6. ZASOBY SIŁ WODNYCH

Wyszczególnienie	Polska	W tym dorzecza				
		Wisły	Dniestru	Dunaju	Niemna	Dniepru
		w tysiącach KM				
Zasoby ogółem w tys. KM	3 650	2 055	760	286	251	173
w tym I kategorii ^a	1 368	485	523	230	80	—
Moc zainstalowana w 1938 r.	130	85	17	4	14	7
% wyzyskania	3,5	4,1	2,2	1,3	5,6	4,0

^a Odcinki rzek o spadku 0,5‰ i więcej oraz zasób mocy 200 KM i więcej na km bieżący rzeki.

TABL. 7. ZAKŁADY WODNE^a W 1938 R.

Moc zakładów	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Liczba zakładów wodnych					
Ogółem	6 805	2 509	1 230	509	2 557
Zakłady o mocy:					
do 100 KM	6 685	2 469	1 217	478	2 521
101—1 000 KM	116	40	12	28	36
ponad 1 000 KM	4	—	1	3	—
Moc zainstalowana w 1 000 KM					
Ogółem	129,6	37,0	21,0	36,5	35,1
W zakładach o mocy:					
do 100 KM	86,2	31,6	17,0	9,0	28,6
101—1 000 KM	21,3	5,4	2,0	7,4	6,5
ponad 1 000 KM	22,1	—	2,0	20,1	—

^a Bez zakładów w budowie (Rożnów, Czchów, Porąbka, Turniszki, Solina, Myczkowce—o łącznej mocy około 165 tys. KM).

TABL. 8. ZASOBY SIŁ WODNYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Ważniejsze kraje	Ogółem	W tym wyzyskane		Ważniejsze kraje	Ogółem	W tym wyzyskane	
		1926	1935			1926	1935
		w milionach KM				w milionach KM	
Zasoby światowe	472,0	33,0	55,0	Włochy	5,9	2,3	5,8
Stany Zjedn. Am.	42,0	11,7	16,1	Francja	5,4	2,0	4,3
Brazylia	25,0	0,5	0,7	Szwecja	5,0	1,4	1,8
Kanada	18,0	4,6	7,5	Hiszpania	4,0	1,0	1,4
Norwegia	12,0	1,9	2,4	Polska	3,7	0,1	0,1
Japonia	8,6	1,8	4,2	Jugosławia	3,0	0,2	0,3
Z.S.R.R. (część europejska)	8,4	0,3	1,0	Szwajcaria	2,5	1,9	2,4
Meksyk	6,0	0,3	0,5	Niemcy	1,1	1,1	2,8
				Austria	1,7	0,3	0,9
				Anglia	0,9	0,3	0,4

Źródło: Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, Berlin.

TABL. 9. ELEKTROWNIE I PRODUKCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ

A. Polska. Poszczególne lata

Wyszczególnienie	1925	1928	1929	1932	1934	1935	1936	1937	1938
Wszystkie zakłady wytwarzające energię elektryczną									
Liczba zakładów	835	1 645	1 690	2 017	2 561	2 839	2 792	2 792	3 198
Moc zainstalowana w 1000 kW	831	1 020	1 285	1 491	1 536	1 551	1 580	1 620	1 692
Produkcja w mil. kWh	1 800	2 618	3 048	2 257	2 622	2 817	3 082	3 628	3 977
% uzyskania	22	29	27	17	19	21	22	26	27
Wszystkie zakłady użyteczności publicznej oraz pozostałe zakłady o mocy zainstalowanej powyżej 100 kW									
Liczba zakładów ogółem	635	832	872	956	1 008	1 021	1 018	1 018	998
użyteczności publicznej zaliczonych do użyteczności publicznej ^a	278	337	362	377	399	378	378	378	378
użyteczności prywatnej	150	225	231	346	344	369	372	372	348
Moc zainstalowana w 1 000 kW	207	270	279	233	265	274	268	268	272
użyteczności publicznej zaliczonych do użyteczności publicznej ^a	824	1 005	1 274	1 472	1 512	1 525	1 555	1 596	1 663
użyteczności prywatnej	277	375	441	639	647	649	662	702	724
Produkcja w mil. kWh	165	189	274	499	489	500	504	504	509
użyteczności publicznej zaliczonych do użyteczności publicznej ^a	382	441	559	334	376	376	389	390	430
użyteczności prywatnej	2 579	3 008	2 237	2 596	2 784	3 049	3 600	3 945	
użyteczności publicznej zaliczonych do użyteczności publicznej ^a		941	957	979	1 097	1 137	1 227	1 451	1 730
użyteczności prywatnej		501	825	909	961	1 019	1 087	1 282	1 292
		1 137	1 226	349	538	628	735	867	923

^a Zakłady przemysłowe zbywające energię okolicznościowo oraz zakłady kolejowe i wojskowe.

B. Województwa. Rok 1938

Wszystkie zakłady użyteczności publicznej oraz pozostałe zakłady o mocy zainstalowanej powyżej 100 kW

Województwa	Za- kła- dy	Moc zain- stalo- wana w 1000 kW	Pro- duk- cja w mil. kWh	Województwa	Za- kła- dy	Moc zain- stalo- wana w 1000 kW	Pro- duk- cja w mil. kWh
Polska	998	1663	3945	Poleskie	31	5,9	8,4
M. st. Warszawa	15	101	254	Wołyńskie	67	11	18
Warszawskie	69	66	145	Poznańskie	100	93	90
Łódzkie	79	149	350	Pomorskie	89	108	186
Kieleckie	86	253	658	Śląskie	62	573	1652
Lubelskie	60	20	32	Krakowskie	57	161	353
Białostockie	63	24	42	Iwowskie	63	59	97
Wileńskie	46	12	17	Stanisławowski	45	18	30
Nowogródzkie	32	4,2	5,8	Tarnopolskie	34	5,4	6,9

TABL. 10. PRODUKCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	1928	1932	1936	1937	Kraje	1928	1932	1936	1937
	w miliardach kWh					w miliardach kWh			
Stany Zjedn. A	105,0	101,0	140,0	.	Szwecja A	4,4	4,9	7,4	7,9
Am. B	87,9	83,2	113,6	121,0	Szwajcaria A	5,2	4,8	6,1	6,9
Niemcy A	27,9	23,5	42,5	50,0	Belgia A	3,7	3,9	4,9	5,5
B	14,5	13,4	23,7	27,4	Czechosłow. A	2,7	2,6	3,5	4,0
Z. S. R. R. A	5,0	13,5	32,8	40,5	Australia A	2,2	2,5	3,5	.
Anglia ^a A	14,5	17,0	25,9	28,8	Polska A	2,6	2,3	3,1	3,6
Kanada B	16,3	16,1	25,4	27,6	Austria A	2,4	2,3	2,7	3,0
Japonia B	12,0	16,0	24,3	26,7	Holandia B	1,4	2,0	2,3	2,6
Francja A	13,0	13,6	16,3	17,6	Rumunia A	0,5	0,7	1,0	1,1
Włochy A	8,9	10,2	13,6	15,0	B	0,2	0,3	0,5	0,5

a Z Walią i Szkocją.

Uwaga. Produkcja energii elektrycznej: A — ogółem; B — na sprzedaż.

Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1937/38*, Geneva 1938.

TABL. 11. PRODUKCJA GÓRNICZA I HUTNICZA

Wyszczególnienie	1913	1923	1926	1928	1929	1932	1934	1936	1937	1938
Kopalnie węgla kamiennego										
Zakłady czynne . . .	90	125	93	96	98	85	77	68	64	60
Robotnicy w tys. ^a	123,4	225,1	128,1	117,2	134,2	87,8	75,1	71,5	79,5	80,7
Produkcja w mil. ton	41,0	36,1	35,7	40,6	46,2	28,8	29,2	29,7	36,2	38,1
Zagłębia: śląskie	32,2	26,6	26,2	30,5	34,4	21,5	22,0	22,1	27,4	28,8
dąbrowskie	6,8	7,4	7,2	7,6	9,0	5,5	5,4	5,6	6,5	6,7
krakowskie	2,0	2,1	2,3	2,5	2,8	1,8	1,8	2,0	2,3	2,6
Kopalnie ropy naftowej										
Zakłady czynne . . .	444	474	546	642	655	723	785	835	812	854
Robotnicy w tys. ^a	8,6	14,0	9,4	11,4	11,0	8,6	8,9	9,6	10,3	10,7
Produkcja w tys. ton	1114	737	796	743	675	557	529	511	501	507
Okręgi górnicze:										
Drohobycz	1004	649	679	624	556	421	399	350	337	325
Jasło	67	56	70	76	74	96	95	108	118	136
Stanisławów	43	32	47	43	45	40	35	53	46	46
Kopalnie soli kamiennej i warzelnie										
Zakłady czynne . . .	12	15	15	15	15	13	13	13	12	11
Robotnicy w tys. ^a	.	4,0	3,5	3,6	3,6	2,9	2,8	2,6	2,7	2,8
Produkcja w tys. ton	.	468	458	548	570	492	506	552	590	643
Soli: kamiennej	.	.	.	266	265	245	245	245	259	266
warzonej	.	.	.	131	142	142	127	133	140	151
zawartej w solance i przerobionej w fabr. sody	.	.	.	151	163	105	134	174	191	226
Kopalnie soli potasowych										
Zakłady czynne . . .	1	2	2	2	2	3	3	3	3	3
Robotnicy w tys. ^a	.	0,5	0,7	1,3	1,2	1,1	1,4	1,7	2,0	2,3
Produkcja w tys. ton	14	62	208	342	359	299	302	434	521	567
Kopalnie rud żelaza										
Zakłady czynne . . .	37	34	20	25	23	5	15	22	21	26
Robotnicy w tys. ^a	4,4	6,7	5,3	6,1	5,7	0,9	2,1	4,8	7,0	7,5
Produkcja w tys. ton	493	449	317	699	660	77	247	468	792	872

a Stan w dn. 31.XII.

(dok. str. 129)

TABL. II. PRODUKCJA GÓRNICZA I HUTNICZA (dok.)

Wyszczególnienie	1913	1923	1926	1928	1929	1932	1934	1936	1937	1938
Kopalnie rud cynku i ołowiu										
Zakłady czynne . . .	18	8	10	13	10	3	5	4	2	4
Robotnicy w tys. ^a . . .	13,3	9,4	8,4	6,9	6,5	0,9	1,3	1,3	1,9	2,1
Produkcja koncentratów rud w tys. ton:										
cynku . . .	502	280	405	321	374	73	161	143	191	498
ołowiu . . .	57	15	18	17	17	5,5	8,4	5,9	8,9	44
Huty żelaza										
Zakłady czynne ^a . . .		29	27	28	25	25	24	24	23	23
Robotnicy w tys. ^{ab} . . .	48,0	61,1	39,4	53,8	48,0	27,0	31,9	37,4	45,1	46,6
Produkcja w tys. ton:										
surówki . . .	1055	520	327	684	704	199	382	584	724	879
stali . . .	1677	1129	788	1438	1377	564	856	1145	1451	1441
wytworów gorąco walcowanych	1244	.	.	1048	962	404	619	826	1043	1074
rur bez szwu i spawanych (z półwytworów i z blachy)	.	.	.	112	124	34	54	61	96	80
Huty cynku i ołowiu										
Zakłady czynne ^a . . .	31	26	16	19	16	12	10	9	9	10
Robotnicy w tys. ^{ab} . . .	.	13,2	12,1	12,9	11,9	4,6	4,8	4,6	5,1	5,3
Produkcja w tys. ton:										
cynku . . .	192	97	124	162	169	85	93	93	107	108
ołowiu . . .	45	20	28	37	37	12	10	15	18	20

a Stan w dn. 31.XII. b Łącznie z zakładami związanymi organizacyjnie z hutami.

TABL. 12. PRODUKCJA PRZETWORÓW NAFTOWYCH I GAZOLINY

Wyszczególnienie	1928	1929	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938
Przetwory naftowa									
Rafinerie czynne . . .	26	30	29	35	29	26	25	27	27
Robotnicy w tys. ^a . . .	4,7	4,5	3,9	3,4	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
Ropa przerobiona w tys. t	723	656	545	567	528	509	489	499	502
Przetwory w tys. t . . .	664	595	502	521	485	469	450	456	481
w tym: benzyna . . .	97	102	91	91	85	86	88	91	141
nafta . . .	217	188	160	174	172	147	146	144	141
olej gazowy i opalowy	126	122	105	101	82	97	99	102	91
oleje smarowe . . .	108	99	74	80	86	72	53	46	47
smary stałe i wazelina	3,0	2,7	3,1	3,1	2,7	3,3	4,4	4,0	4,0
parafina . . .	40	36	28	29	28	25	25	24	23
asfalt . . .	20	20	19	22	23	19	23	26	29
koks . . .	10	12	7,7	6,7	5,0	5,5	5,2	4,0	4,0
Gazolina									
Gazolinarnie czynne . . .	19	20	24	26	26	26	25	28	28
Robotnicy w tys. ^a . . .	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
Wydobycie gazu ziemnego w mil. m ³ . . .	459	467	437	462	469	486	483	531	584
Gaz ziemny przerobiony na gazolinę w mil. m ³ . . .	259	277	250	281	281	272	263	269	279
Otrzymana gazolina w tys. t	32	35	39	42	41	40	38	39	41

a Stan w dn. 31.XII.

TABL. 13. ZATRUDNIENIE I WYPŁATY W ZAKŁADACH I-VII KATEGORII
NIEKTÓRYCH RODZAJÓW PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO^a

Lata Niektóre rodzaje przemysłu	Zakłady czynne	Zatrudnieni pracownikom najemni		Prze- praco- wane robot- niko- dni w tys.	Wypłaty brutto pracownikom najemnym		
		fizycz- ni ^b	umy- słowi		fizycz- nym	umysł- wym	
	w ciągu roku		w dniu 31.XII	w tys. złotych			
	w ciągu roku						
Wszystkie rodzaje przemysłu							
Ogółem	1935	22 789	593 741	52 799	161 179	805 592	236 034
	1936	22 973	649 073	58 033	173 712	886 337	252 939
	1937	24 362	730 134	64 662	201 344	1069574	287 084
Przemysł mineralny							
Ogółem	1930	2 184	64 563	.	.	102 917	19 422
	1932	1 655	37 521	2 426	10 759	46 726	12 179
	1934	1 708	53 540	2 595	14 731	52 330	9 333
	1936	1 777	68 694	2 908	18 999	68 233	9 982
	1937	2 053	81 041	3 329	22 405	87 073	11 513
Cegielnie	1930	1 233	24 904	.	.	37 052	5 050
	1932	904	13 393	735	4 140	16 172	2 525
	1934	940	19 214	785	5 227	16 552	2 019
	1936	977	24 154	782	6 585	21 731	2 175
	1937	1 099	27 727	914	7 566	26 912	2 439
Cementownie . . .	1930	17	4 480	.	.	10 685	3 667
	1932	13	1 904	254	536	3 497	2 414
	1934	12	2 466	217	732	4 375	1 935
	1936	11	3 325	244	984	5 771	1 516
	1937	12	3 939	275	1 224	7 720	1 805
Huty szkła	1930	67	11 675	.	.	18 293	3 513
	1932	49	8 444	514	2 221	10 865	3 054
	1934	63	10 064	432	2 804	10 246	1 569
	1936	64	12 021	505	3 399	12 052	1 627
	1937	69	14 522	546	4 024	16 005	1 877
Przemysł metalowy ^c							
Ogółem	1930	2 340	138 372	.	.	315 106	106 403
	1932	1 710	85 994	9 955	22 040	199 702	82 356
	1934	1 447	101 580	12 186	27 685	198 371	64 791
	1936	1 578	126 428	14 937	35 025	252 199	73 614
	1937	1 753	155 715	17 120	44 083	321 184	87 558
Fabryki maszyn i na- rzędzi rolniczych	1932	86	1 120	238	360	1 369	830
	1934	79	1 685	207	441	1 475	668
	1936	86	2 955	272	830	3 242	691
	1937	104	4 608	361	1 292	5 690	997
Fabr. środków prze- wozowych	1932	47	8 669	1 356	2 132	19 319	8 792
	1934	66	8 984	1 968	2 422	18 321	10 253
	1936	77	14 962	2 555	4 347	32 758	11 563
	1937	87	21 587	3 411	6 074	48 045	16 524
Przemysł elektrotechniczny							
Ogółem	1930	158	8 170	.	.	15 852	11 790
	1932	192	6 869	1 638	1 833	11 384	9 401
	1934	197	8 914	1 903	2 536	13 455	8 519
	1936	206	13 116	2 570	3 762	19 557	11 592
	1937	211	17 515	3 291	4 997	26 427	14 113

^a Dla każdego rodzaju przemysłu podano najwcześniejszy rok, od którego dane o zatrudnieniu i wypłatach są porównywalne. ^b Przeciętnie w ciągu roku. ^c Bez warsztatów kolejowych.

(c. d. str. 131)